T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MUHTALİF SANATLARLA İLGİLİ METİN ÇEVİRİSİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Homaira DASHTI

KOCAELİ- 2017

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MUHTALİF SANATLARLA İLGİLİ METİN ÇEVİRİSİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Homaira DASHTI

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR

KOCAELİ- 2017

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

MUHTALİF SANATLARLA İLGİLİ METİN ÇEVİRİSİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Tezi Hazırlayan: Homaira DASHTI

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: .....

Prof. Dr. Gencay ZAVOTÇU (İmza)

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR (İmza)

Yrd. Doç. Dr. Şerife AKPINAR (İmza)

ÖNSÖZ

Doğu Edebiyatı doğu ülkeleri kapsayan büyük bir coğrafyada gelişen ve o coğrafyada yaşayan milletlerin örf ve adetlerini yansıtan bir edebiyattır. Bu çalışmada doğu toplumlarının sanat anlayışını anlatan ismi ve müellifi belirsiz teknik açıdan kusurlu ancak pek çok bakımından önem arz eden Çağatay Türkçesi ile yazılmış el yazması bir metin ele alınmıştır. Eser Afganistan'ın Kuzeydoğusunda bulunan Tahar şehrindeki Hâce Bahauddin ilçesinde bulunmuştur. *Muhtelif Sanatlarla İlgili Metin Çevirisi* başlıklı bu çalışma eserin yazıldığı dönemdeki sanatlar ve muskacılık hakkında bilgi edinmek ve bu bilgiyi gelecek nesillere aktarabilmek açısından önemlidir. Ayrıca bu çalışma ile birlikte Çağatay Türkçesi üzerinde çalışmak isteyen araştırmacılara yeni bir kaynak tanıtıldığı ileri sürülebilir.

Tez yazımında Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Akademik Yazım Kılavuzu esas alınmıştır. Noktalama işaretlerinin kullanımında ise Türk Dil Kurumu İmla Kılavuzu dikkate alınmış, Arapça ve Farsça kelimelerin Türkçe yazılışında ise Prof. Dr. İsmail Parlatır'ın Osmanlı Türkçesi Sözlüğü'ndeki imla esas alınmıştır. Üzerinde çalıştığımız kitapta geçen ayetlerin yazılışı Kuran'a bakılarak kontrol edildi. Bu ayetlerin Türkçe tercümesi ise Mehmet Hamdi Elmalı'nın tercümesi üzerinden yapıldı. Hadis ve dualaların yazılışı ve tercümesi de alanında uzman şahıslardan destek alınmıştır.

Bu çalışmayı yaparken yönlendirmeleri ile bana rehberlik eden çok kıymetli danışman hocam Yar. Doç Dr. Mehmet Özdemir'e, yüksek lisans eğitimim süresince görüşlerinden ve bilgi birikimlerinden yararlandığım ders hocam değerli Prof. Dr. Gencay Zavotçu'ya ve tezin her aşamasında bana yardımcı olan, her türlü desteğini benden esirgemeyen eşim Ataullah Daşti'ye de teşekkürü borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ I

İÇİNDEKİLER II

ÖZET VI

ABSTRACT VII

KISALTMALAR VIII

GİRİŞ 1

I. BÖLÜM 3

METİN ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER 3

1. Nüsha Tavsifi 3

1.1. Nüshanın Bulunduğu Yer 3

1.2. Eserin Cilt Özellikleri 3

1.3. Varak Sayısı 3

1.4. Satır Sayısı 3

1.5. Ebatlar 4

1.6. Yazı Özellikleri 4

1.7. Telif Tarihi 4

1.8. Zahriye Bilgileri 4

2. Tenkitli Metin Kurmada Dikkat Edilen Hususlar 5

2.1. Metindeki Sayfa ve Satır Numaralarının Gösterimi 5

2.2. Metindeki Arapça ve Farsça İbarelerin Tercümesi ve Dipnotta Verilişi 5

3. Metnin Muhtevası 6

3.1. Dualar 6

3.1.1. Nurname Duası 6

3.1.2. Kadh Duası 6

3.1.3. Mahlukatname....6
3.1.4. Bismil-i Şerif Duası....6
3.1.5. İsm-i Azam Duası....7
3.1.6. Karınca Duası....7
3.1.7. Dua-yı Bazubend....7
3.1.8. Acayip Bir Mağfiret Duası....7
3.2. Muhtelif Sanatlara Ait Risaleler....7
3.2.1. Çiftçilik Risalesi....7
3.2.2. Kasaplık Risalesi....8
3.2.3. Marangozluk Risalesi....8
3.2.4. Berberlik Risalesi....8
3.2.5. Dokumacılık Risalesi....8
3.2.6. Demircilik Risalesi....9
3.2.7. Çizmecilik ve Ayakkabıcılık Risale....9
3.3. Hikâyeler....9
3.3.1. Kötü Nazarlı Tafâşât....9
3.3.2. Seşenbe Nine Hikâyesi....10
II. BÖLÜM....11
TENKİTLİ METİN....11
Nurnāmeni Du'āsı....16
Du'a-yı Ḳadh....17
Du'āsı Bu Turur....18
Risāla-yi Dehḳāni....20
Maḫlūḳāt Nāme....26
Vifḳ-i Bismil-i Şerif....27

Risāla-yi Ḳaṣṣāblik 31
Tafāṣāt-i Badnaẓar 34
Du'a-yi Ḳarınça 35
Du'ā-yi Bāzūband 36
Risāla-yi Dūrūdgarlik 37
Ḳiṣayi Bibi Seşanba 42
Risāla-yi Sartarāş 45
Risāla-yi Bāfında 48
Asnād-i Dū'ā-yi 'acāyibu-l Astaġfār 52
Risāla-yi Temirçilik 54
Risāla-yi Mūzadūzi Va Kafşdūzi 62
III. BÖLÜM 68
METNİN TERCÜMESİ 68
Nur Namenin Duası 73
Kadh Duası 74
Duası Budur 75
Çiftçilik Risalesi 77
Mahlûkatname 84
Bismil-i Şerif Duası 85
Kasaplık Risalesi 91
Kötü Nazarlı Tafâşât 94
İsmi Azam Duası 95
Karınca Duası 96
Bazubend Duası 97

Marangozluk Risalesi 98
Seşenbe Nine Hikâyesi 103
Berberlik Risalesi 107
Dokumacılık Risalesi 109
Acayip Bir Mağfiret Duası 114
Demircilik Risalesi 116
Çizmecilik Ve Ayakkabıcılık Risalesi 125
SONUÇ 132
KAYNAKLAR 134
EKLER 135
Nüshanın İlk 16 Sayfası 135

ÖZET

Muhtelif Sanatlarla İlgili Metin Çevirisi başlıklı bu çalışmada adı ve müellifi belirsiz olup son sayfasındaki tarihe göre hicri 1330, miladi 1911/1912 yılında Çağatay Türkçesi ile yazılan el yazması bir metin ele alınmıştır. Söz konusu yazmada demircilik, dokumacılık, marangozluk, ayakkabıcılık vb. bazı meslekî sanatlar ile alakalı bazı bilgiler yer almaktadır. Zikredilen sanat dallarının tarihi, ortaya çıkışı, ilk ustaların adları, usta-çırak münasebetleri, çalışma şekli ve çalışma esnasında okunması icap eden dualar hakkında eserde bir takım açıklamalar yapılmaktadır. Bunlara ek olarak yazmada, birkaç dua ve muskalar ile birlikte "Seşenbe Nine Hikâyesi" ve "Kötü Nazarlı Tafāṣāt" başlıklı iki öykü de mevcuttur. Üç bölüm olarak hazırlan bu çalışmanın ana kısmını ve ilk üç bölümünü değerlendirme, yazma nüshanın transkripsiyonu ve Türkiye Türkçesine aktarımı oluşturmaktadır. Çalışmanın son bölümünde ise transkribe edilerek aktarımı yapılan metnin tıpkıbasımından örnek bulunmaktadır. Bu çalışma ile hem Türk kültür ve sanatının günümüzde kaybolan bazı zenginlikleri tanıtmak hem de Çağatay Türkçesi üzerinde çalışmak isteyen araştırmacılara yeni bir kaynak sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çağatayca, Muhtelif Sanatlar, Tahar, Buhara

ABSTRACT

The monograph which is written by the title of Translation of Various Industries is aboutabook which the name of its writer and name of the book is unknown and is written in Chaghtayee Language in 1330 Hijri. This book gives different information about smithery, weaving, carpentry, shoemaking and etc. In this book, there is information about the history of these industries, reason of their emersion, the first teacher and his teaching methods and also different types of prayers which were used during different stages of this industry are mentioned. In addition, there are some extra prayers and orison (Taaviz) and one story by the name of Bibi Seshanbe. This monograph is composed of three parts which obeys all the academic writing rules. The first part of this monograph which is writtenin 51 pages is about the transcription of this monograph. The second part includes the translation of 43 pages in 15 titles of this book and the third part is the scan copies of all the pages of this book.

Key words: Chaghtayee, various industries, Takhar, Bukhara

KISALTMALAR

bs.	Baskı
cc.	Celle celalühü
Doç.	Doçent
Dr.	Doktor
Hz.	Hazreti
M.Ö.	Milattan önce
Prof.	Profesör
s.	Sayfa
sav	Sellallahu aleyhi ve selem
Tc.	Türkiye Cumhuriyet
vb.	Ve başkası
Yay.	Yayınları
Yrd.	Yardımcı Doçent

GİRİŞ

Tarihi kaynaklarda Horasan olarak zikredilen bugünkü Afganistan coğrafyası tarih boyunca yoğun kültürel, bilimsel ve edebi faaliyetlere sahne olmuştur. Büyük Türk devletlerinin doğduğu bu topraklarda Çağatay Türkçesi varlığını sürdürmüştür. Çağatay Türkçesi ile yazılmış ilk ürünler Herat, Belh, Kabil ve Badahşan gibi şehirlerde hayat bulmuştur. Çağatay edebiyatı Ali Şir Nevai ve Hüseyin Baykara ile özellikle Herat'ta olgunlaşmıştır; Babür Şah da en zarif gazallerini Kabil'de kaleme almıştır. Bu şairlerin eserleri Batı ve Doğu Türkistan, Hindistan, Osmanlı ve Azerbaycan topraklarına kadar yayılmıştır (Barlastan Aktaran Dashti, 2013: 1).

"Çağatay" kelimesi, Cengiz'in ikinci oğlu Çağatay'dan gelmektedir. Cengiz Han, ölümünden (1227) önce Moğol İmparatorluğunu çocukları arasında taksim edince, Çağatay, Maveraünnehir (Harezm hariç), Semireç'i ve Doğu Türkistan'ı aldı. Bunlara, daha sonra, Çungarya, Uygur ülkesi ve Kabil ile Gazne'yi de içine alan Pamir sahası katıldı (Eckmann, 2009: 9).

Çağatay dili, Türk dilleri ailesinin Orta Asya grubuna mensuptur. Bu dil, 15. yüzyıl başından 20. yüzyılın başına kadar kullanılan bir edebi dildir. Günümüz Türk lehçeleri arasında Özbekçe ve Yeni Uygurca, ona en yakın olanlarıdır. Karahanlılar veya Hakaniler (11.-13. yüzyıllar) ve Harezm (14.yüzyıl) edebi dillerinin devamı olarak Timurlular (1405-1506) idaresi altında gelişen bu dil, bilhassa Nevai'nin eserlerinde klasik şeklini almıştır (Eckmann, 2009: 9).

Başlangıçta göçebe Türklerin dilinde, daha sonra da Çağatay İmparatorluğunda yaşayan bütün Türkler arasında kullanıldığı sanılan *Çağatay tili* (Çağatay dili), *Çağatay Türkisi* (Çağatay Türkçesi) terimleri, Timurlular zamanında "Timurlular zamanında gelişmiş bir dil" anlamı kazandı. Çağatay kelimesi, bu anlamı ile *Türk tili, Türk elfazı, Türki tili, Türki lafzı, Türkçe til* veya kısaca, *Türki, Türkçe* ifadelerini tercih eden 15. ve 16. yüzyıl müellifleri tarafından hemen hemen hiç kullanılmamıştır. Yalnız Nevai, kendi zamanının edebi dilini adlandırmak için *Çağatay lafzı* (Çağatay dili)'ni kullanmıştır (Eckmann, 2009: 12).

Ali Şir Nevai'den sonra yüzyıllar boyunca ürün veren bu dil, sadece Doğu Türkçesinin yazı ve edebiyat dili olarak kabul edilse de yazılan ürünlerin daha geniş bir coğrafyada okunduğu ve benimsendiği bilinmektedir. Ali Şir Nevai gibi Çağatayca'nın kurucusu olan ve bu edebiyat dilini geliştiren şairlerin eserleri çok geniş kitleler tarafından okunmuş ve benimsenmiştir. Eş zamanlı olarak varlığını sürdüren Osmanlıca yazı diliyle de benzerliklere sahip olduğundan Osmanlı topraklarında da okurlarını bulmuştur.

Edebiyat dışında İslamiyet'in öğretimi için yaygın bir biçimde kullanılan Çağatayca, 15. yüzyılın İslami bilimleri, kültür ve sanat başkenti olan Buhara'da en parlak devrini yaşamaya başlamıştır. Bugünkü Özbekistan sınırlarında yer alan Buhara'da yazılan eserler diğer Çağatayca eserler gibi bu dilin okunduğu bütün bölgelere dağılmıştır. Bu eserler Afganistan'daki Türk soylu bölgelere de yayılmış ve geniş okur kitleleri tarafından okunmuştur. Dini değere sahip olan bu eserler asırlar boyunca kitap okuma oturmalarında okunmuş, gerektiğinde yeniden yazılmış ve büyük ihtimamla korunmuştur.

Korunan bu eserlerin içinde Ali Şir Nevai'nin eserleri ve Ahmet Yesevi'nin Divan-i Hikmet eseri gibi Türk edebiyatı için çok boyutlu değer taşıyan ve herkesçe bilinen eserler bulunduğu gibi Hz. Hasan ve Hüseyin'in hayatını ve Kerbela olayını destanlaştıran eserler gibi herkesçe bilinmeyen eserler de mevcuttur. İbrahim Edhem gibi aşkla tasavvufu birleştiren eserlerin yanı sıra Meşreb gibi Sufilerin eserleri de özenle korunmuştur. Bu eserlerin birçoğu İslamiyet'i Çağatayca olarak hikâyeleştirmiş ve anlatmıştır. Eserlerin geneli İslamiyet'i öğretme kaygısı taşımaktadır. İçerik ve şekil açısından ister değerli olsun ister olmasın; yazılış tarihleri ister çok eski olsun ister son yüzyıllarda yazılmış olsun hepsinin Çağatayca unsurları bize tanıtacağından ve dönemin dilsel durumuyla ilgili ipuçları sunacağından üzerinde durulması gereken ve çalışılması gereken eserler olduğu apaçık ortadadır.

Bu eserler evlerde korunduğu için birçoğunun kapağı ve sayfaları yok olduğundan birçok özelliği belirsiz eserlerdir. Dilsel özellikleri, biçimsel bilgileri ve bütün özellikleri metnin içeriğine göre saptanabilmektedir.

I. BÖLÜM

METİN ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

1. Nüsha Tavsifi

1.1. Nüshanın Bulunduğu Yer

Çalışmamıza konu olan müellifi belirsiz eser, tarafımızdan Tahar şehrinin Hâce Bahauddin ilçesinde bol miktarda Özbek Türkçesi esere sahip olan bu Buhara göçmeni bir şahsın kütüphanesinden temin edilmiştir. Kütüphane sahibi bu yazmanın Buhara'dan Afganistan'a göç eden dedesi tarafından getirildiğini belirtmiştir. Tahar Afganistan'ın kuzeydoğunda yer alan nüfusunun tamamına yakını Özbek Türklerinin oluşturduğu tarihî bir şehirdir.

1.2. Eserin Cilt Özellikleri

Oldukça eskimiş karton bir cildin içerisinde yer alan eser yıpranmış durumdadır. İki karton kapağın ortasında yer alan deri parçası kartonlara beyaz ip dile dikilmiş durumdadır. Eskiyen karton kapakların üzerinde kırmızı-lacivert boya izleri bulunmaktadır.

1.3. Varak Sayısı

Üzerinde çalıştığımız el yazması eser 80 varak 160 sayfadan oluşmaktadır. Esere müellif tarafından tek tek sayfa numarası verildiği görülmektedir. Sayfa numaraları, sayfanın üst tarafında ortada yer almaktadır.

1.4. Satır Sayısı

Nüshanın tam doldurulan bir sayfasında ortalama 15 satır mevcuttur. Ancak her sayfa tamamen doldurulmuş değildir. Bazı sayfalarda yalnızca bir başlık, şekil veya bir dua ya da hadis bulunmaktadır. Müellif tarafından bölümlere bazen sayfanın üstünden bazen ise ortasından başlandığı da görülmektedir.

1.5. Ebatlar

Küçük bir cep kitabını andıran nüshanın cilt boyutları 13x8,5 santimetredir. Ancak sayfa kenarlarında çerçeve şeklinde boşluklar bulunduğundan yazı yazılmış kısmın boyutları ise 11x 6,5 santimetredir. Sayfa numaraları ise çerçevenin dışında bırakılmıştır.

1.6. Yazı Özellikleri

Nüsha okunaklı nestalik yazı türünde yazılmış olup eserde siyah mürekkep dışında kırmızı veya mavi mürekkep kullanılmamıştır. Noktalama işaretlerinin doğru ve düzgün kullanılmadığına şahit olunmaktadır ve ayrıca zaman zaman harflerdeki noktaların fasılalarla konulduğu dikkati çekmektedir ki bu okuyuşta zorlukla sebebiyet vermiştir.

1.7. Telif Tarihi

Nüshada herhangi bir müellif veya müstensih adına tesadüf edilmemiştir. Dolayısıyla eserin telif olduğu düşünesi kuvvetlidir. Eserin son sayfasında yer alan "sene hicri 1330" ibaresinden bu kitabın miladi 1911/1912 yıllarında yazıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca eserin 43. sayfasındaki Mahlukatname başlıklı bölümde de 5 Rabiyülevvel hicri-kameri 1330 tarihi not düşülmüştür.

1.8. Zahriye Bilgileri

Eserin baş tarafı beş sayfa kadar eksiktir. Bölüm başlıkları müstakil başlık olarak ayrılmış olup her bölüme besmele ile başlanmıştır. Yazmanın okunamayan veya eksik olan bölümleri tarafımızdan bağlama uygun düşecek şekilde doldurulmuştur. Eserin içerisinde bolca muskayı izlenimi uyandıran çizimler bulunmaktadır.

Eserin sayfaları dağılmış durumda olup karton kapaktan sonraki sayfada farsça olarak lacivert tükenmez kalemle yazılmış "Bu kitap Hacı Adine'ye aittir 1368 (1988)" ibaresi yer almaktadır. Bunun dışında eserde daha önceki sahipleri tarafından yazılmış

başka bir nota rastlayamamaktayız. Tarafımızdan yapılan araştırmalarda da Afganistan'daki kütüphanelerde eserin başka bir nüshasına rastlanmadığından elimizdeki nüshanın tek nüsha olma ihtimali yüksektir. Edebi olarak eserin büyük bir öneme sahip olmadığı göz önünde bulundurulduğunda tek nüsha olarak yazılmış olabileceği tahmin edilebilir. Ancak Özbekistan kütüphanelerine tarafımızca bakılamamıştır.

Esere bir başlık konmamış olsa da muhtevasına bakılarak bir meslek risalesi olduğu hükmüne varılabilir. Ancak yazmada mesleki bilgilerden ziyade dinî nasihatler de kendini fazlasıyla göstermektedir.

2. Tenkitli Metin Kurmada Dikkat Edilen Hususlar

2.1. Metindeki Sayfa ve Satır Numaralarının Gösterimi

El yazması nüsha transkribe edilirken sayfa numaraları özgün metindeki gibi sayfanın üst kısmında ortada köşeli ayraç [ ] içerisinde, satır numaraları ise yay ayraç ( ) içerisinde gösterilmiştir.

2.2. Metindeki Arapça ve Farsça İbarelerin Tercümesi ve Dipnotta Verilişi

Nüshada bol miktarda Arapça ayet, hadis ve dua ile birkaç yerde Farsça ibare bulunmaktadır. Metinde geçen Arapça ve Farsça ibarelerin tamamı uzman yardımıyla tercüme edilip Türkçe dip not olarak verilmiştir. Ayetlerin tercümesi için Elmalı'lı M. Hamdi Yazır'ın Kur'an-ı Kerim Türkçe Meali'nden istifade edilmiştir. Bazı ayetlerin hatalı bir şekilde nüshaya geçirildiğine şahit olunmuş ancak Türkçe tercümede doğrusu yazılmıştır. Baştan veya sondan eksik bırakılan ayetler tarafımızdan Türkçe tercümede tamamlanmış hadis ve dualar ise olduğu gibi bırakılmıştır.

3. Metnin Muhtevası

3.1. Dualar

3.1.1. Nurname Duası

Nüshanın 17. sayfasında yer alan bu dua müellif tarafından okuyucular için Allah'tan kendisinin her azasını, imanını, doğru yolunu, mezarını, sağını solunu, ölümünü nurlandırmasına yönelik bir yalvarış şeklinde yazılmıştır.

3.1.2. Kadh Duası

Nüshanın 22. sayfasında yer alan duanın ilk olarak müellif tarafından Peygamber Efendimizin duayı miraç gecesinde gördüğüne ilişkin hikâyesi anlatılmakta ve akabinde duanın kendisi verilmektedir. Dua Allah'ın varlığını, birliği, büyüklüğünü, azametin, güzelliklerini anlatan bir münacat şeklindedir.

3.1.3. Mahlukatname

Müellif nüshanın 42. Sayfasında yer alan bu duayı vermeden önce duanın duayı okuyanın kolay can vereceği, eğer duayı yanında bulundursa toplumda saygın bir yer edineceği, evde bulundursa eve hırsız girmeyeceğini ve kıyamet günü Peygamber'in kendisine şefaatçi olacağı gibi faydalar sağlayacağını vurgulayıp akabinde Peygamber'e övgü şeklinde yazılmış duayı vermektedir.

3.1.4. Bismil-i Şerif Duası

Eserin 44. Sayfasında yer alan bu dua bazı şekilden oluşur. lā ilāha ilallahū Muḥammedūrrasulallah'ın yanı sıra, şeklin içersinde Allah'ın bazı isimleri yazılmıştır. Bu şekil suya ezilerek doğum yapmakta olan kadının doğumunu kolaylaştırmak için içirilir. Bu başlık atında düşmene galip gelmek, cin ve perilerin şerrinden kurtulmak, ağlayan çocuğu susturmak, su çiçek hastalığını iyileştirmek için de bazı şekiller bulunmaktadır. Bu şekillerin bazıları suda ezilerek içilir, bazıları ise muska yapılarak şahısın yanında bulundurulur.

3.1.5. İsm-i Azam Duası

Bu esrin 65. Sayfasında yer alan bu dua mezarsızlıktan, hastalıktan, sefillikten, delilikten, cehennemden ve çetin can vermekten kurtulmak için okunan veya yanında bulundurulan kısacık bir duadır.

3.1.6. Karınca Duası

Bu dua eserin 66. Sayfasında bulunan karınca duası, insana saygınlık kazandırmak, bahtı kapalı kızın bahtını açmak, müşterisi az olan dükkânın müşterisini çoğaltmak için işe yarayan bir dua olduğu yazar tarafından vurgulanmıştır. Bu dua yaklaşık bir sayfalık bir yer kaplamıştır.

3.1.7. Dua-yı Bazubend

Dua-yı Bazubend bu eserin 68. sayfasında yer almıştır. Yazar bu duayı hayatında bir kez okuyan veya okutup dinleyen her kesin günahlarının bağışlanmasını ve tüm ihtiyaçlarının giderilmesini söylemiştir.

3.1.8. Acayip Bir Mağfiret Duası

115. sayfada bulunan bu duayı yazar şöyle özetlemiştir: Hayatında bir kez okuyan ve yanında bulunduran her kes padişaha sözü geçer; kıyamet gününde de direk cennete gider. Yazar bu sözünü kanıtlamak için Peygamber Efendimizin döneminden Abdurrahman adlı günahkâr bir şahsın hikâyesini aktarmıştır. Bu kişi günahkâr olmasına rağmen bu duayı okuyarak cennete gitmiştir.

3.2. Muhtelif Sanatlara Ait Risaleler

3.2.1. Çiftçilik Risalesi

Eserin 27. Sayfasında yer alan bu risalede ilk çiftçi olan Hz. Adem'den son Peygamber Hz. Muhammet'e kadar çiftçilik yapa gelen ustalardan bahs edilmiştir. Yazar bu eserinde tüm peygamberlerin çiftçilik yaptığını öne sürmüştür. Bu risalede 18 büyük çiftçiden söz edilirken çiftçiliğin her aşamasında okunacak dua veya ayetleri de belirlemiştir. Yazar çiftçilikte dikkat edilmesi gereken önemli konuların altını çizerken

malın zekatının verilmesine ayrı bir önem vermiştir. Büyük usta çiftçilerin ruhuna dua etmek de bu risalede altı çizilen bir diğer konudur.

3.2.2. Kasaplık Risalesi

Bu risale eserin 52. Sayfasında yer almıştır. Bu risalede kasaplığın ilk ustasının Hz. Adem olduğunu öne süren yazara göre kasaplığın aletlerinin de Hz. Adem tarafından cennetten çıkarıldığı söylenmiştir. Yazar bu risalede kasaplığın her aşamasında bazı ayetlerin okunması, çırak yetiştirmek, kendini ve dükkânını temiz tutmak, sürekli abdestli olmak, hayır ve sadakada bulunmak gibi bir takım hususların altını çizmiştir.

3.2.3. Marangozluk Risalesi

Bu risale kitabın 71. sayfasında yer alan uzun risalelerden biridir. Bu risalede marangozluğun piri sayılan Hz. Nuh'tan söz edilirken marangozluk aletlerinin Cebrail tarafından cennetten getirildiği söylenmiştir. Yazar eserinde Hz. Adem'den Hz. Muhammet'e kadar 440 büyük usta marangozun geçtiğini söylemiştir. Yazar marangozluk mesleğinde dikkat edilmesi gereken konuların altını çizmiştir.

3.2.4. Berberlik Risalesi

Bu risale kitabın 95. sayfasında yer almıştır. Yazara göre berberlik de Hz. Adem'den başlayıp Selman-i Farsiye kadar gelmiştir. Bu meslekte 600 bin büyük berber ustasının bulunduğunu söyleyen yazar, berberlik yaparken kendini ve dükkânını temiz tutmak, malzemelerini temiz tutmak, az paraya kınat etmek, gıybet etmemek, abdestli olmak, namazını cemaatle kılmak, müşterilerle iyi davranmak gibi dikkat edilmesi gereken konuları sıralamıştır.

3.2.5. Dokumacılık Risalesi

Kitabın 103. sayfasında yer alan dokumacılık, Hz. Âdem'den Hz. Şit'e geçmiştir. Yazara göre Hz. Şit'in 40 tane kızı varmış hepsi de dokumacılıkla uğraşmıştır. Yazar dokumacılık yaparken kendini temiz tutmak, abdestli olmak, namazını cemaatle

kılmak, çırak yetiştirmek, pir ustaların ruhuna dua etmek gibi dikkat edilmesi gereken önemli noktaları eserinde aktarmıştır.

3.2.6. Demircilik Risalesi

Bu risale kitabın 120. sayfasında yer almıştır. Yazara göre demirciliğin ilk ustası Hz. Davut'tur. Demirciğin malzemelerinin Hz. Cebrail tarafından cennetten getirildiğini, Hz. Davut'un 6 günde bu mesleğin öğrendiğini ileri süren yazar, demirciliğin kırk dalının olduğu yine yazar tarafından bu risalede söylenmiştir. Diğer mesleklerde olduğu gibi demircilikte de yazar, her aşamasında ayet ve dualar okumak, kendini ve dükkânını temiz tutmak, abdestli olmak, namazını cemaatle kılmak, müşterilerle iyi davranmak, çırak yetiştirmek, dürüst olmak, içkiden uzak durmak gibi dikkat edilmesi gereken hususlar sıralamıştır.

3.2.7. Çizmecilik ve Ayakkabıcılık Risale

Bu risale 143. Sayfada bulunur. Yazara göre bu mesleğin ilk ustası Salih peygamberdir. Bu meslek Salih peygamberden Hz. Yunus'a geçmiştir. Bu mesleğin de Cebrail tarafından Hz. Salih'e cennetten bir deri ve ölçüsü getirilerek öğretildiği bu risalede verilen bilgiler arasındadır. Bu risalede ayakkabıcılığın aynı zamanda Salih peygamberin bir mucizesi olduğu da ileri sürülmüştür. Diğer mesleklerde okunduğu gibi ayakkabıcılarında yaptığı her işte okunması gereken ayetlerin ve dualar da bu risalede verilmiştir.

3.3. Hikâyeler

3.3.1. Kötü Nazarlı Tafâşât

Kitabın 63. Sayfasında geçen bu hikâye peygamber (sev) zamanında yaşayan Kötü Nazarlı Tafāşāt isimli bir kadının hikâyesidir. Bu kadının kötü nazarı Hz. İmam Hasan ve İmam Hüseyin'e değmiştir. Yazar bu hikâyede Hz. Cerail'in bir dua getirip Hz. Peygamber'e verdiğini, Hz. Peygamber de duayı okuyup Hz. İmam Hasan ve İmam Hüseyin'e üflediğini ve hemen iyileştiğini söylemiştir. Yine yazara göre, bu dua insanı kötü nazar, kötü söz ve kötü dilden korunur.

3.3.2. Seşenbe Nine Hikâyesi

Kitabın 85. Sayfasında yer alan Seşenbe Nine Hikâyesi 10 sayfalık bir hikâyedir. Yazar, Bu hikâyenin Buhara'da çok meşhur olduğunu söylemiştir. Bu hikâye üvey anne tarafından zulme maruz kalan küçük bir kızın hikâyesidir. Bir ineği otlatmaya çıkaran bu kız ve onun yardımına koşan Seşenbe Nine adlı bir kadın bu hikâyenin ana kahramanlarındandır. Seşenbe nine yetim kıza kol kanat gelerek çok zor durumlarda yanında olup bu kızı en zengin ve o bölgenin beyi ile evlendirmeye kadar götüren bir ruh kadındır.

II. BÖLÜM

TENKİTLİ METİN

[5. sayfa]

(1)Habibim va ey meni bargüzidam va ey banda-i ḫāṣım ey dostum (2) daryālardın çıḳ. Nur ān haẓrat daryādın çıḳtılar va yene ḫūdā-i (3) hajda hazār ‘ālamfarmānbirlaaydı: Ey meni nurum ey mėni (4) habbim ey meni bargüzidam ey Banda-i ḫāṣım mubārak vucudiñe (5) tir atgil dedi. Nur ān haẓrat tir atdılar erse bir lak yüz (6) igirme tört miñ ḳaṭra su mubārak a‘ẓalarıdın tamdı (7) va cem‘i payġambarlar andın paydā boldılar. Üç yüz on üç (8) ḳaṭra su mubārak başlarıdın tamdı. Üç yüz on üç payġambar-i (9) mūrsal paydā boldılar. İki ḳaṭra su mübarek oñ közlaridin (10) tamdı levh-ü kalemni paydā ḳıldı. İki ḳaṭra su mubārak çep (11) közlaridin tamdı avvalġi ḳaṭradın ‘rşnı paydā ḳıldı. (12) İkinçi ḳaṭrasidin kursini paydā ḳıldı. Yene iki ḳaṭra su (13) mubārak oñ ḳulaḳlarıdın tamdı Cabrail va Mikāil (14) paydā boldu. Yene iki ḳaṭra su mubārak çep ḳulaḳlarıdın (15) tamdı İsrāfil ‘azrāil fırışte paydā boldı.

[6. sayfa]

(1)Va yine sekkiz behişt paydā boldı. Yene yetti ḳaṭra su mubārak (2) ḳahrlarıdın tamdı yetti duzeḫ paydā boldı. İki ḳaṭra su (3) mubārak yüzlaridin tamdı andın ay künni paydā ḳıldı. (4) Beş ḳaṭra su mubārak ḳollarıdın tamdı. Avval sidretül müntehā (5) duvvum dereḫt-i tuġbani yarattı sevvüm havż-i kevṣerni çehārum (6) beytül müḳḳaddesni, pencüm a‘ẓāy-yi ādamni yarattı ādam ‘leyhi (7) salāmdın Şiṣ nabiullahga ḳaldıandın Musā (8) payġambarġe, andın cem‘yi meşāyiḫlarġa ḳaldı. Yene beş ḳaṭra su (9) mubārak çep ḳollarıdın tamdı. Avval bād-i ṣerṣer paydā boldı. (10) Duvvum bād-i feref paydā boldı. Çehārum ḫātem Süleymān payġambar paydā (11) boldı. Pencum ṣur-i İsrāfil paydā boldı. Yene iki ḳaṭra su (12) mubārak aġızlarıdın tamdı andın keçe va kündüzni yarattı. (13) Yene ḥaḳ subhānehū va Ta‘ālā bi kām-u bi zebān (14) bi dendān va ḳādir-i yazdāndın nidā keldi aytdı: (15) Kim ey nurum ey meni habibim ey meni bargüzidam.

[7. sayfa]

(1) Banda-yi ḫāṣım seni dost mūḥabetiñdın tört nımarsa yarattım. Meni (2) ḫūdālıġım, seni paygāmbarligini avval va āḫirge meşhūr ḳılayın dep(3) fahmiġe yetdin mu? Dedi. Nur ānḥażrat ṣelellāhū a‘leyhi vaselem aydılar: (4) Ehedā, ṣemedā, pākā, parvardigārā sen bilursen dedilar. Erse ḫūdāyi (5) Ta‘ālādınnidā keldi. Ya Muḥammed men senga bayān ḳılay: Avval (6) ot duvvum şamāl sevvum su çehārum tofraḳ. Erse Nur ānḥāżret (7) derḥāl farmān-i ilāhi birla avval şamālġa barıp salām (8) ḳıldılar, erse şamālfarmān-ı ilāhi birla tilġe kırıp (9) alaykūmūssalam dedi. Erse Nur ānḥażrat aydılar: Ey (10) şamāl sen kimsen? Şimāl aydı: Banda-i raḥmān. Nur ānḥażrat aydılar sen dunyāda ne iş ḳılursen ayddı? Har ne murādım (11) bolsa ḳılurman. Nur ānḥażrat sen öz ‘ybıñni (12) bilurmusan? şamāl aydı meni ne ‘aybım bar? Nur ānḥażrat (13) aydılar sen cümle ādamni körersen seni hiç kim erse körmeslar. (14) Şamāl aydı ey Nur ānḥażrat magar sen bi ‘yb Nur ānḥażrat

[8. sayfa]

(1)Ey şamāl Astaġfirullah degil. Bandani ‘ybı köp, bi ‘yb Allah-u (2) Ta‘ālā andın keyin şamāl: *Eşhedū enlāilāhe ilallāhū Va eşhadū ene Muhammeden (3) ‘bdūhū va Resuluhū* dep din-i islāmga mūşrref (4) boldı. Andın keyin Nur ānḥażrat suni aldıġa keldilar (5) salām ḳıldılar ol hem ḥāl tili birla va alaykūmūssalam dedi. (6) Nur ānḥażrat aydılar: Ey su sen kimsen su aydı, Banda-i ḫūdā (7) va dunyāda ne iş ḳılursen? Dedilar. Ayddı har ne murādım (8) bolsa ḳılurmen. Nur ānḥażrat aydılar: Ey su Astaġfirullah degil. (9) Banda öz murādıça iş ḳılalmas. Yene aydılar ey su (10) sen özinñga baḳ nıma ‘ybıñ bar su aydı: meni nıma (11) ‘aybım bardur. Nur ānḥażrat aydılar barça nımarsanı pāk ḳılursen (12) va özin nāpāk bolursen su aydı: Magar sen bi‘ayb. (13) Nur ānḥażrat aydılar: Astaġfirullah degil Bandani başıdın (14) ayaġıġaça ‘yıbdur. Bi‘yb Allah-u Ta‘ālā anda su: *Eşhedū enlāilāhe ilellāhū va (15) eşhedū ene Muhammeden ‘bdūhū va Resuluhū*

[9. sayfa]

(1)dep bol hem Muslumān boldı. Andın keyin Nur Muḥammed (2) otni aldıġa keldilar anga hem salām berdilar ol hem (3) tilġe kırıp va alaykūmūssalam dedi. Nur

ānḥażrataydılar: (4) Ey ot sen dunyāda ne iş ḳılursen ot aydı (5) har ne murādım bolsa ḳılurmen. Nur ānḥażrat aydılar: (6) Banda öz murādıça iş ḳılalmas har iş ḫūdāvanddur. Yene (7) aydılar ot sen ‘ybıñni bilurmusen? Aydı: (8) meni nıma ‘aybım bar Nur ānḥażrat aydılar astaġfirullah degil. (9) Bandani başıdın ayaġı ‘yıb. Bi‘yb parvardigārdur. (10) Erse ot bu kelimeni aytıp muslim va muslumān boldı: (11) *Eşhedū Enlāilāhe ilellāhū va Eşhedū ene Muḥammeden ‘bduhū va Resuluhū.* (12) Andın keyin tofraḳ sarıġa bardılar anga hem salām ḳıldılar. (13) tofrḳ hem hāl tili birlaalaykūmūssalam salām dedi. (14) ne ḳılursen tofraḳ? aydı Allah-u Ta‘ālā har ne emr ḳılsa anı ḳılurmen. (15) Erse Nur ānḥażrat derḥāl tofraḥnı ḳoçtılar,

[10. sayfa]

(1)aydılar kim avval va āḫir seni iḫtiyār ḳılurman ne uçun ki sende (2) kibr-u takkabūrlik körmedim. Hażrat-i ādamni sendın āferide (3) ḳılsa kerek va yene señe yubarur Ḫūdāy-i Ta‘ālā ḫaber berur (4) kim*ḳavleḥū Ta‘ālā va hūva bikūli şeyin ‘lim.* Har ādam tört anāṣırdın (5) ḫāli ermes, b‘żını ṭab‘i ot va b‘żını ṭabi‘i şamāl (6) va b‘żınıki su va b‘żınıki tofraḳ. Har Bandade bar har kim bu nurnāmenı (7) oḳusa vaya özı birla tutsa iki cihānni balāsıdın (8) amān bolġay va har meclisde oḳusa meclis ehli eşitse (9) ol Bandanāmesiġe bisyār ṣevāp yazılġay mehşer künı (10) nāmesi oñıdın kelġay har ḳança günāhı bolsa ‘af (11) teni görde çörümeġey imānı şayṭān-ı mel‘ūnni (12) şerridın amān bolġay va yene ol Bandaġe Tavrāt, İncil, Zebūr va Furḳānnı ṣavābını berer va yene ata va anasını (13) günahını otup rāḥmet ḳılġay va yene munāfıḳ bolmaḳdın (14) va suḫençinlikdın va āḫiret balāsıdın va zelzeledın

[11. sayfa]

(1)amān bolġay yaḫşilarni ḳaṭarıda bolġay va ġāzilarni (2) ṣavābını bergay va yene har kim iḫlāṣ birla eşitse Ḫūdāy (3) Ta‘ālā aytur ani birla meni aramda hiç perde bolmaġay va (4) üç yüz on üç payġambar-i mürsalni ṣavābını bėrgay va yene (5) cuma keçesi vaya duşenbe keçesi oḳusa har ne ṭalebi bolsa (6) va o bolġay yene nidā keldi ki ya Muḥammed seni ummetlariñ (7) meni Bandalarim bu nurnāmeni şef‘i kelturup yüziġe

sürse (8) ḥāceti revā bolġay ḫaberde kelupdur ki (9) paygambar e‘leyhi salāmni ṣıfatlarını oḳusa andaġ (10) şerafet tapġay kim iki cehanni balāsıdın amān bolġay (11) cehd ḳılıñlar va bu risaleni özlariñ birla tutuñlar (12) mebadā ecel yetse can açığı āsan bolġay (13) rahmet fireştelari gunāhını teylegeylar va har kim (14) oḳusa şehidlarni va āzād-i ḳulnı yeti mertebe hac ḳılġanını (15) şevabını bėrgay va yeti puştini ḫūdā raḥmet ḳılġay

[12. sayfa]

(1)va yene rivāyet ḳılurlar Ḥażrat-i Ali keremellāhū vachūdın (2) paygambar-i Ḫūdāġa Ḫūdāy Ta‘ālā Ḥażrat-i Cabrailni (3) yıbardı bu nurnāmeni şevābı ān muḳdār turur va cem‘i yer yüzüdeki (4) pul-malını ṣadaḳa ḳılġanni şavābını tapġay (5) va har kim ṭahāret birla oḳusa aḳılni muña ḳoysa feżilet (6) bisyār turur tamām-i ummetlariġe bersun ḥażrat-i Cabrail (7) āhiyen va şerāhiyen dep yetip keldilar ya Muhammed (8) Ḫūdāyiñ salām dedi fireştelar durud-i bilānihāye (9) aydı ki dostum Muhammedge ḫāber ber har kim oḳusa (10) vaya oḳup yeşitse ol Bandamġe ṣāliḥlarni şavābını (11) berġaymen (12) va alarnı şānıda āyet keldi: *ḳevlehū Ta‘ālā (13) femen tebi‘e hūdāye felā ḫāfūn ‘leyhim vala hūm yeḥzenūn.* Va yene(14) alarnı şānıda āyet-i diger keldi: *ḳevlehū Te‘ālāl lāzine yestemi‘ūnel ḳevle (15) feyetebi‘ūn aḥsanehū.* Cabrail ‘leyhisalām aydı ya Rasulellah (16) bu nurnāmeni ḫāh Türk va ḫāh Tācik va ḫāh Arap

[13. sayfa]

(1) va ḫāh ‘cem bolsa hem anı murādını Ḫūdā berur har kim ṭehāret (2) birla oḳusa tört fireşte-i muḳareb gunāhını teylep (3) ḳıyamatġaça anı ḥaḳḳıda istiġfār aytur va Ḫudāy Ta‘ālā ol Bandaġe (4) Yeḥyā, İsā, Harun, Yaḳup, İsḥaḳ, İbrāhim, İsmāil, Nūḥ (5), İdris, Şiş, Davud Eyyub, Süleymān (6), Cerhebs, Ḫıżır, İlyyās, Şu‘ayb, ānḥażrat va bāḳi (7) cem‘i paygambarlar ṣelevāt-ullāh ‘leyhim ecme‘inni şavābını berur men (8) ol Bandani gunāhi biyābāndaki ḳumlarça bolsa hem (9) ‘af bolġay ölar ḥālde görü ruşan bolġay (10) bu Nurnāmeni ḫaşiyetidın oyġa oġrı kirmes va (11) va ḳarżdār bolmagey va agar ḳarżdār bolsa Ḫūdāy Ta‘ālā nicāt (12) bergay va nāmerdga muḥtāc ḳılmaġay dunyā va

āḫiretde hargiz (13) yamanlık körmeġey va harkim bu risaleni hamrāh ḳılıp cengġe (14) barsa oḳ va ḳılıc va mıltıġ neyze taber gurzı va ḫancer (15) hargiz otmaġay hiç balā va zaḥmet körmaġay va har kim ölar

[14. sayfa]

(1)va ḳtıde bu Nurnāmeni göriġe hamrāh ḳılıp ḳoysa ol (2) ummatım gör azabidın amān bolġay saval Mūnker va Nekirġe (3) āsān cavāp bėrġay ṣırāṭ kofrugidin şildek otġay (4) nāme-yi a‘mālı oñ ḳoliġe kelġey ey ummetlarim (5) bu dünyā-yi bi vafāġa maġrur bolmañlar āḫiret (6) işidin bi ḫaber bolmañ beş künlik ‘mrlariñizġa (7) i‘timād ḳılmañlar elbette naḳl ḳılıpdurlar kim İmām Muhammed Ġazāli(8) raḥmetullāh ‘leyhni tört yüz kitap ḫānelari (9) bar erdi va anga kırıp kitap muṭali‘a ḳılıp(10) erdilar. Anda bu Nurnāmeni körüp ḫūp muṭli‘a ḳılıp (11) bisyar ḫuşnud boldılar va bu risaleni Sulṭan (12) Maḥmud Ġazneviġe alıp revāne boldılar bu nurnāmeni (13) bilip on künlik yolġa peşvāz çıḳtılar imām hem (14) on künlik yol yürüp bir yerde yattılar erte (15) birlan yürüp Sulṭan Maḥmud’ni ḫızmetlariġe yettilar

[15. sayfa]

(1)erse Sulṭan Maḥmud bu Nurnāmeni körüp (2) beġāyet şādmān boldılar va bu Nurmāmeni şukrānesiġe (3) miñ ḳoy va miñ tüye ḳurbānlik ḳıldılar (4) va cemi‘ūl ‘lemā va meşāyiḫ va fakirlarni çırlab5) ḫal‘āt kiydırup serefırāz ḳıldılar va ni‘met-i bisyār berdilar (6) derḥāl öz ḳalemrāvlarıġa revāne boldılar şehr beşehr (7) valāyet be valāyet yürüdülar erse bir yerde yatıp (8) tüş kördilar tüşlaride ḳiyāmat ḳayim bolup (9) payġambar-i ḫūdā yüz yigirme tört miñ (nokta-yı?) nübuvVat payġambarlar (10) birla keldilar Sulṭan Maḥmud’ni günāhini ottum Va āḫiretini (11) ābād ḳıldım behişt eşigini yüziġe açtım ḳaysı eşigni (12) ḫāhlasa oşul eşigdin kirsun Nurnāmeni ḫāṣiyetidin (13) derḥāl sulṭan oyḳıdın sıçrap oyġandılar (14) erse bu körgen hemesi tüşlariyken yene bu tüşni (15) şukrānesiġe toḳuz yüz ḳoy beş yüz tüye

[16. sayfa]

(1)ḳurbānliḳ ḳıldılar va on miñ yalanġaçga ton (2) berdilar miñ mescid va miñ medrese va miñ rubāṭ binā ḳıldılar miñ çāh ka‘be yolıda binā ḳıldılar (3) yetim yesirġe muşfiḳ va mihrbān boldılar. Har kimni işi revāc almasa bu risaleni (4) özi birla tutsa vaya oḳusa agar oḳuyalmasa oḳutup eşitse ol bandani işi revāc tapġay (5) har kim şek keltürse kāfir bolġay va bu ş̱evāpdın maḥrūm bolur.

[17. sayfa]

Nurnāmeni Du‘āsı Bu Turur

(1)alāhūme ac‘ālni ‘indeke nuren va fi Vachi nuren va fi rasi nuren (2) va fi şa‘ri nuren va fi ḥāceti nuren avfi nafsi nuren va fi sem‘i nuren va fi (3) baṣri nuren va fi femmi nuren va fi lisāni nuren va fi ṣıfāti nuren (4) va fi ‘şḳi nuren va fi ḳalbi nuren va fi ażami nuren va fi bedeni (5) nuren va fi yedi nuren va fi şimāli nuren va fi fevḳi nuren va (6) fi taḥti nuren va fi cenbi nuren va fi ‘dli nuren va fi dini nuren (7) va fi imāni nuren va fi islāmi nuren va fi hidāyeti nuren (8) va fi mevti nuren va fi ḳiyāmi nuren va fi ḳirā‘ati nuren va fi rukū‘i nuren (9) Va fi sūcūdi nuren va fi ḳu‘ūdi nuren va fi ḳabri nuren

[18. sayfa]

(1) va fi affi nuren va fi medḥali nuren va fi mizāni nuren va fi (2) żemiri nuren va fi baḥri nuren va fi me‘āni nuren va fi āḫiri nuren (3) va fi ḳalbi nuren alahūme ḳūdreti nuren va fi a‘ṭi nuren alahūme (4) ‘ndeke nuren ya nuressemāvāti val ‘rż-i nuren va fi ma‘rifeteke (5) nuren va fi cedike nuren va fil karimi nuren sūbḥāne ḫaliḳ (6) nuren binā va temmim lenā nuren ineke ‘lā kūli şeyin ḳadir (7) va selellahū t‘lā ḫayri ḫalḳihi Muḥammed va ālihi va eṣḥābihi ecme‘in āmin.

[19. sayfa]

Du‘a-yı Ḳadh

Bismilāh-i Raḥmān-i Raḥim

(1)Rivāyet ḳılurlar kim Enes ibni Mālik Rażi alāhū a‘nhū (2) ānḥażrat ṣalallahū ‘alayhi vasalamdin ḥaḳ sūbḥānehū va Ta‘ālā (3) öz ḳudreti birla Ḥażrat-i Cabrailġa emr ḳıldı ki (4) dostum Muhammed’ni keltüriñ dep Ḥażrat-i Cabrail (5) yüz miñ fireştelar birla kelip payġambar-i Ḫūdānı yetti ḳat (6) āsmān üzre alıp çıḳtılar. Ā‘rş ‘lāda (7) bir nımarsa kördilar mu‘aleḳ turur āḳutdın bitilipdur. (8) Bu du‘a-i ḳadḥni nuri ekan yetti ḳat āsmānni (9) ruşen ḳılıp turupdur. Hiç nımarsani bu du‘a-i (10) ḳadḥni ḫāṣiyetige mānend ermes ama bu yetti ḳat āsmānda (11) ‘acāyip ġarayiplarnı kördilar bu ḳadḥnāmedın (12) behraḳ nımarsalarnı körmedilar ‘aşıḳ-ı bi-ḳarar boldılar (13) derḥāl Kabe kavsenyni ev ednāga barıp bargāh-i vacibūl vucudga (14) munācāt ḳıldılar Ḫūdā-i hajda hazar ‘alemdın (15) nidā keldi ki ya Muhammed munça ‘acāyip ġarayiplarnı (16) kördiñ ḳaysı biridin ḫāhlardiñ payġambar-i Ḫūdā aydılar:

[20. sayfa]

(1)sen ‘alemel sır val ḫafiyatsın özin bilursen (2) yene aydı: Ya Muḥammed iḫtiyār-i cuz- u kulni senga (3) tapşurdum ḫāhlasañ kilurmen ḫāhlamasañ yoḳ (4) hama nımarsanı kördiñ ḳaysı birini iḫtiyār ḳilursan (5) payġambar-i Ḫūdā aydılar ya Eḥed bu du‘ā-i ḳadḥni (6) ḫūş kördim dedilar yene nidā keldi: Ya Muḥammed (7) ḥāżır bol du‘āni şerhini bayān ḳılay bu dū‘āni (8) şerihini ipdidāsı intihāsı yoḳ mundın öziga hiç kim bilalmes (9) bu du‘āni iptidāsını zerre bayān ḳılay (10) bu du‘āyí ḳadhni öz ḳudret-i ḳolum birla (11) yazganmen va seni nuriñdın va yene āsmān va yerni (12) yaratmasıdın yüz miñ yıl ilgeri yaratganmen va agar (13) bu du‘āyi ḳadhni nurı bolmasa erdi bu on sekiz miñ (14) ‘ā lemni va ‘ā lemdeki maḫlūḳātlarni yaratmas erdim (15) va bu du‘āni şerāfetidin ay va künni Va suni

[21. sayfa]

(1) va yerdeki otni va yetti ḳat āsmānni bi sütūn turmaḳnı yarattim (2) bāz Ḫūdā-i Ta‘ālādın nidā keldi ki ya Muhammed (3) imdi yanġıl derhāl yandılar bāz payġambar-i Ḫūdā aydılar: (4) Har kim meni ūmmatlarimdin bu dū‘ā-yi ḳadahni iḫlāṣbirlan (5) alıp özi birla tutsa anga Ḫūdā-i Ta‘ālā (6) on toḳuz payġambar-i mūrsalni ṣavābını bergay va yene (7) deh yār-i behiştni on bir Ahmedni on iki imāmni (8) on iki ma‘ṣūm-i pākni ḳırḳ tört evliyāni otuz üç (9) miñ ṣahābeni tört yüz kitāpni ṣevābini ol bandani (10) nāme-i a‘māliġa yazılġay har kimni tamam-i a‘żāsı (11) aġrısa bu dū‘āni ifār va za‘farān birla (12) yazıp yamġur suyuġa ezip nāhārga içse(13) Ḫūdā-yi Ta‘ālā derdiġe şifā berġāy inşāllah Ta‘ālā bu (14) dū‘ā-i ḳadhni ḫāṣiyeti köp erdi valikin mūḫteşer ḳılduk.

[22. sayfa]

Du‘āsı Bu Turur

(1)Bismilāhi va bi esmāihi al mūbtedā va rabul āḫirati va ulil (2) ġāyetehū lahū valā mūnteha lahū ma fi semāvātil a‘lel rahmān (3) a‘lel a‘rşi isteva allāh ‘ẓim alā lā dāimūl ne‘mā (4) ḳāhiril a‘dā rahmān a‘lel evliyā ‘āṭif bi rzaḳahi (5) ma‘rūf bi lütfihi ‘ādil fi hükmūhi ‘ā lim fi mülkihi raḥim arḥamā (6) ‘ā limūl ‘ulemā ġafūrūl fūḳarā ṣāhibil enbiyā ḳādir ‘alā (7) mā yeşā sūbḥānal mülkūl ḥāmid ẕul ‘arşil macid (8) fe ‘ālū limā yurid rebul arbāb va mūsebibil esbāb (9) va rāziḳul arzāḳ va sābiḳāl asbāb va ḥāliḳal (10) aḫlāḳ va ḳādirāl maḳdūr va ḳāhiral meḳhūr va ‘ā dil (11) yevmel ḥaşre val nuşūr ālāh ālāltāhu yavmel vāḳi‘ata raḥim ‘alim (12) ġāfūrūn şūkūr valḥamdū lillāhi rabil ‘arşil ‘aẓim valḥamdū lillāhil

[23. sayfa]

(1) melkil raḥimūl vāliūl ḳadim ḫāliḳūl ‘arşil ‘aẓim va semāvāti (2) val arżin va hūva semi‘ūl ‘alim ḳābilel tevba va ġāfirel zenbā (3) şkūrūn ḥalim hūval avvale val āḫira val ẓāhir val bāṭinel (4) dāimūl rezāḳel devāb ṣāḥibūl a‘ṭā yā māni ūl balāyā (5) yā şāfi‘ūl ḳim va yā ‘fūl zūnūb va yatūbul nādmin va yesterel (6) mūzenbin va yūminel ḫāifi va

mūḥibil ḥābirin lā ilāha ilā (7) entel kabiril ma'būd ġāfiril ḫaṭā yā şūkūr yā ḥālim (8) yā kaşirūl a'ṭāyā yā a'lim 'ā lim mā fīl ṣūdūr menbetil rezḳ (9) val eşcār val ḥūbūb ġani 'anil ḫalḳ ḳāimūl erzāḳ 'alāmal (10) ġūyūb entellaẕi leyse ke miślehū şeyin va hūva semi'ūl alim (11) va ente 'alā kūli şeyin ḳādir yā şāhid ente ta'lem (12) sıran va 'alā niyeten va taḫfīl ṣūdūr val ḳūlūba ente (13) ḳūlte ente eṣdaḳal ḳāilin ad'ū estecebe (14) lekūm va ente ḳūltū lā taḳntū min raḥmatillāhi aḥfaẕni (15) min āfāti dūnyā val zamān val fażaytūm valā tefżahū fī mer'i

[24. sayfa]

(1) allahū akber allahū ākber lā ilāha ilellāhū raḥmānen raḥimā lā ilāha ilellāhū (2) ġafūren şūkūrā lā ilāha ilellāhū ḥaḳen ḥaḳā lā ilāha ilellāhū (3) reben rebā lā ilāha ilellāhū imāmen 'atḳā lā ilāha ilellāhū ta'būden (4) vareḳā lā ilāha ilellāhū imānen va taḥḳīḳā lā ilāha ilellāhū Muhammed (5) resullulah ḥaḳen a'iz nafsi va şa'ri va dini va dūnyāyi (6) va ehli va māli va valedi vaẕūriyyeti min şeri kūliẕī şer yūẕini (7) a'iz nafsi cemi'i mā razaḳtani min ne'metellahi va aḥbābi (8) va iḫvāni minel mūmininel mūminmāt billahil 'ali-ül 'aẓim (9) neḳla kitābahū neḳlellāhū 'azū ecel ḥūcetehū lā ila illalāhū va i'izetellah (10) va ḳūdratellahū va ḳūvvatellahū va 'aẓametūllahū va selṭenetehūllahū (11) vas'atellahū va minellahi va ḥūkmūllahū va 'afūllahū (12) va enbiyāllahū va melāikatūhūllahū va resulluhūllahū va a'ūẕū billahi (13) min ġażabellahū va 'uḳābullahū va saḫaṭellahū va nekālellahū (14) va min kitābehū ḳad sebeḳa min zevālil ne'matahū (15) mūḥibātūn āliha laktūḥū val fażiḥateḥū fi dūnyā val āḫire

[25. sayfa]

(1)a'ūẕū billahil 'aẓim fil ahli va māl val valed va 'inde me'aniyetehū (2) malekūl mevt 'alayhi salām va a'ūẕū billahil 'aẓim min (3)şeri kūlihiẕī şeri mā aḫāf va aḫzara va min şeri mā aḫāf (4) min 'arabi val 'acam va min şeril cinni val insi val şeyāṭin (5) va min şeri iblis va cūnūdehū va min şeri selāṭin (6) Va etbāihim va min şeri ma yenzele minel semāi va mā ye'rece fihā va min şeri (7) mā yulic fi-l leyli vanehār va mā yaḫrūcū minhā va min şeri kūli (8) dābetehū ente āḫaz binnāṣiyetihā ina rabi 'lā ṣirāṭi-m mūstaḳim (9) alahūma ini aḫtecebeb min kūli şeyin ḫalaḳtahū va iḫtaras bika minhūm (10) va a'ūzū billahil 'aẓim minel ġarḳi val ḥarīḳi val hedme-l ḥasad (11) ḥicārete val

zilzāla val ṣayiḥatahū val fitnetehū val ṣevāi'ḳ (12) val cūnūn val berṣe va cemi'al anvā'al balāyā fi dūnyā (13) val aḫrete va a'ūzū billahil 'aẓim min ġazabillahi (14) va min şeri mā isteġāş bihi-l melāikatehūl mūḳarebūn val enbiyā (15) val mūrselin va nebiyi Muhammeden 'abdūka va resulika

[26. sayfa]

(1)va nebika va eselūkal ḫayr kūlehi lā ilāha ila entehū vaḥdeke (2) lā şerika leke va ana Muḥammeden 'abdūka resūleka (3) lā ilāha ila entehū vaḥdehū lā şerika lahū ālihen vāḥiden ṣemeden (4) ferden viteren lem yeteḫeze ṣāḥibetehū valā valeden alahūma ini (5) aselūka bi esmāikeleẕi lā ilāha ilallahū hūva raḥmānū raḥim (6) allaẕi lahū mūlkū semāvāti val arż va hūva 'alā kūli (7) şeyin ḳadar va ḥasamet ḥaşetel aşvāt va vacat (8) yasmāḳi min kerebtehū va ṣāḥet kūli şūdetehū va merteba (9) fi kūli vaḥşetehū vayā ilāhi va lā ilāha ayāen İbrāhima İsmā'ile (10) va İsḥāḳa va ya'ḳūba val asbāṭ va İsā (11) va Mūsā va Hārūna va yā şāhida kūli yaḫūllaha (12) rabi lā şerikā lahū va ṣelellahū 'lā saidinā Muḥammed (13) va ālihi acme'inel ṭayibinel ṭāhirin alahūma astacibū (14) bi esmāikal 'aẓim bi ḥūrmeti 'ibādekel ṣāliḥin bi raḥmatika yā arḥama rāḥimin.

[27. sayfa]

Risāla-yi Dehḳāni Uş Budur

Bismillahi Raḥmān-i Raḥim

(1)elḥamdū lillāhi rabil 'ālamin val 'āḳibatūl lil mūtaḳin va ṣalātū Va (2) salāmū 'ālā Rasulihi Muhammed va ālihi va aṣḥābihi acma'in. (3) Āgāh va dānā bolġil ki ol sūlṭān avlīyā va derviş-i (4) enbiyā 'ārīf va 'āşiḳ ya'ni(5) imām Ca'fer-i Ṣādiḳ va rahnūmāyi mūvāfiḳ rivāyyet ḳılurlar (6) kim hażrat-i ādam'alayhi salāmdın ta canāb-i (7) Ḥażrat-i Muhammed Muṣtafā ṣelellāhū 'alāyhi vaṣelemni zamāni (8) sā'ādetlarıġa yetti miñ yetti yüz yetmiş yetti

[28. sayfa]

(1)Dehḳān otupdular hammaları ‘āḳil va dānā (2) kişlari mūfıḳ-i risāla va ṣāḥib-i du‘ā erdilar va bu (3) cūmledin on sekizlari dehḳān-i aşref (4) erdilar va yene üç yüz on üç payġambar-i mūrsal (5) hem deḥḳānçilik ḳılıpdurlar va yene dehḳānçilikde (6) otgan pir-i mūrşid kāmillar avval (7) Abdurraḥmān ikinci Abdulḳahār üçünci Abdulcebār (8) törtünçi Abdulaziz. Birinci Abdurraḥmān, Ḥażrat-i (9) Ādam ṣafīūllah ikinci Abdulḳahār Ḥażrat-i Nūḥ (10) Nabiüllah üçünci Abdulcebbār Ḥażrat-i Ḫalilüllāh (11) törtünçi Abdulaziz canāb-i Ḥażrat-i Muḥammed Muṣṭafā ṣelellāhū ‘alayhi Vaṣalam (12) mazkūr on sekiz deḥḳān (13) aşrefni nām-i şeriflari avval Abdulcelil (14) Maşriḳiikinci Abdurraḥmān Şamāli üçünci Abdulkarim (15) Maġribi törtünci Abdulaziz Cūnūbi beşinci Nūriddin

[29. sayfa]

(1)Semerḳendi altıncı Zeyiniddin Surḫi yettinci Faẓluddin (2) Kūlāli sekizinçi Yār Muḥammed Harmezi toḳuzunçi Ne‘matullah Ḳūndūzi (3) onunci Abdullah Kāşġari on birinci (4) ‘Ubeydiddin-i Būḫāri on ikinci Abdullah Ḥiṣāri (5) on üçünci Abdullah Hamadāni on törtünci Muḥammed Taşkendi (6) on beşinci Sūlṭān Ḫāca Aḥmad Türkistāni (7) on altıncı Şemseddin Tabrizi on yettinci Ali Muhammed Ḫūrāsāni (8) on sekizinci Abdulvāḥid Baġdādi. Bular hamaları (9) ṣāḥib-i naṣab va ṣāḥib-i du‘ā erdilar. (10) vaḳtiki Ḫūdāvand-i chān hokuzni va hama asbāb-i dehḳānçilikni (11) beheşt-i ‘anber sıreştdin alıp barıp (12) canāb-i babamız Ḥażrat-i Ādamga bir keldep farmān-i Cabrailġa (13) keldi bir neçe vaḳt farmān-i ilāhi birla Ḥażrat-i Cabrail (14) ta‘lim berdilar ol zamān bu āyet nāzil boldı*: (15) a‘ūzū bilāhī mīneşşeyṭāni racim inellaha eṣṭafā*

[30. sayfa]

(1) ādama va nūḥan Va āli ibrāhima va āli ‘imrān a‘lel ‘ālamin. (2) va yene Ḥażrat-i Ādam aleyhi salām hokuzni har çend haydadılar (3) hargiz ḳoşga yürümedi sırrı bu erdiki şeyṭān ‘leyhilla‘ne (4) kelip hokuzga dedi ne dep farmān-i Ādamni (5) bacā keltürürsen ol nā farmānliḳdin cennetdin çıḳtı (6) sen hem avvaldūnyādın āḫirġaça meḥnet va mūşşaḳḳatġa (7) ḳālursen dedi. Şāni Ḫudāvand-i Akber farmāni bile daraḫt-i

(8) ṭūbāga cennet ya‘ni behişt-i ‘anber serişt anı (9) sāyesi birla ziynetlık bolġan erdi (10) anı şāḫıdın kören yaġaç alıp (11) Cebraīl ‘alayhisalāmādam‘alayhi salāmġa berdilar (12) andın soñ hokuz nāle birla şeyṭānni (13) sözüni bayān ḳıldı. Ḥażrat-i Ādam‘alayhisalām (14) Şeyṭānni vasvasası dep ta‘bir ḳıldılar hokuz avval zamān (15) estaġfār aytıp farmān-i ilāhiġa boyun sundı

[31. sayfa]

(1)Mesāle-i digar işini başıġa barġanda bu āyatni oḳur:*(2) Bismillahi raḥmāni raḥim va tavakalta ‘alellahū (3) va mā tavfiḳi illah billahil ‘aliūl ‘ażim.* Ş̱āni ḳoş çıḳarġanda (4) yetti işni ḳılmaḳ lazımdır avval niyatda pāk bolmaḳ (5) ikinci oşul niyatda ṣādiḳ bolmaḳdur (6) üçünci diyānetlik bolmaḳ törtünci takbir aytmaḳ (7) ya‘ni Allahū akber Allahū akber demaḳ beşinci aḥkāmni bacā (8) keltürmaḳ ya‘nī namāz va röza va cem‘i farāyizni (9) becā keltürmaḳ altınci dāimā ṭāhāret birla bolmaḳ (10) va tasbiḥ va taḥlil aytmaḳ yettinçi Ḫūdā-i Ta‘ālāni (11) har ne emrini becā keltürmaḳ. Andın oruġ saçarda (12) sekkiz nımarsa żarūridur avval i‘tiḳādni dūrūst ḳılmaḳ (13) ya‘ni Ḫūdāni bir bilip Ḥażrat-i Muḥammed Muṣṭafā (14) paygambarimizni nımaga ḫaber bėrdilar elbette rāst dep dil (15) birla taṣdiḳ ḳılġay ikinci pirlarni va arvāḥlarıġa

[32. sayfa]

(1)tilāvat-i ḳurān ḳılıp ṣevābni baḫşiş ḳılur üçünci (2) oruġni oñ ḳolıġa almaḳlık törtünci har neçe (3) ġażabi kelse yutmaḳ beşinci köñlini keñ tutmaḳ (4) altınci dāim ṭāhāret birla yürümaḳ yettinci yaḫşı niyyet ḳılmaḳ (5) sekkizinçi Ḫūdā-i Ta‘ālāni yadıdın ġāfīl (6) bolmaslik ṣāni dehḳān işni başıġa barġanda (7) ekinni aṭrāfida aylanmasdın bu ṣalavāt-i şarifni oḳur:*(8) Allahūmma ṣalli ‘alā Muḥammed va ‘alā āli Muḥammed kamā ṣalayyta (9) ‘alā ibrāhimā va ‘alā āli ibrāhim inneka ḥamidūm macid.* Andın keyin (10) ḳoş ḳoşarda bu āyyatni oḳuġay:*(11) Hūval avvalū val āḫirū val ẓāhirū val bāṭinū va hūva bi kūli şeyin ‘alim.* (12) Andın soñ boyunturuḳ salurda bu āyyatni oḳur *(13) allaẕina yaḫşavna rabbihim bilġayybi lahūm (14) maġfirattūn Va acrūn kabir.*(15) Andın keyin tirkeş salurda bu āyyatni oḳur:*(16) şahādūllaha anahū lā ilāha ilāhū val malāikata val ūlūl ‘ilimi ḳāiman bil ḳisṭ.*

[33. sayfa]

(1)Andın keyin tişni āmāçġa salurda (2) bu āyyatni oḳuġay: *Naṣrūm minellahi va fathūn (3) ḳarib va başirūl mūminin.* Andınsoñ buġday saçarda (4) bu āyyatni oḳur: *ava laysal laẕi ḫalaḳa (5) semāvāti val arż bi ḳāiri ʻalā an yaḫlūḳū miṣlūhūm (6) va hūval ḫalāḳūl ʻalim.* Agar cevāri saçmaḳ bolsa (7) bu āyyatni oḳur: *ina allaha hūva razāḳū zūl ḳūvvatūl matin.*(8) Agar arfa bolsa bu āyyatni oḳur: *İn hāẕā (9) lafi ṣūhūfil ūlā ṣūhfi ibrāhima va mūsā.* Va Agar şāli (10) saçarda bu āyyatni oḳur: *İna lẕina āmanū (11) vaʻamilūṣṣāliḥāti va ūlāyika hūm ḫayrūl barriyya.* Va agar zıġır (12) saçar bolsa bu āyyatni oḳur: *hūallahūl laẕi lā ilāha (13) ilāhūva raḥmāni raḥim.* Va agar kūncid saçar bolsa bu āyyatni oḳur: (14) *inallaẕina kafarū min ahlūl kitābi (15) val mūşrikina mūnfakkina ḫattā tāḥtiya hūmūl bayina.*

[34. sayfa]

(1)Tarıḳ saçarda bu āyyatni oḳur: *Va vacadaka żālan (2) fahadā va vacadaka ʻāʼilan fa aġnā.* Ḳonaḳ saçarda (3) bu āyyatni oḳur: *Valahūl ḥamdū fissemāvāti val ʻarż (4) va ʻaşyan va ḥin tūmsūna va ḥin taṭaharūn.* (5) va agar māş saçar bolsa bu āyyatni oḳur: *Valasafa yūʻṭika (6) rabūka fatarżā alem yacidūka yatiman faāvvā.* Rivāyyet (7) ḳilurlar kim Ḥażrat-iĀdamʻalayhi salām oġlanlardın (8) ḫaḳ Allah ṭalep kıldılar hargiz kabūl kılmadılar. (9) Ādamʻalayhi salām avlādları farmān-i ilāhi birla (10) ot tuşup hammasi ḫākistar boldı. (11) Ḥażrat-iĀdamʻalayhi salāmni farzandları canāb-i (12) Ḥażrat-iādamʻalayhisalāmgatövbe va tażarruʼ ḳıldılar.(13) Ḥażrat-iĀdamʻalayhi salām duʻā ḳıldılar (14) duʻālarını şerāfatıdın oşal ḫākistar yaʻnī küldin (15) Ḫūdāvand-i karim māşni paydā ḳıldı māş Ḥażrat-iĀdamʻalayhisalāmni

[35. sayfa]

(1)mūʻcizalarıdur. Ḳavun ekerde bu āyyatni (2) oḳur: *Ḳūl yūḥyihāllaẕi inşāʻa hā avala marratan va hūva (3) bikūli şayin ʻalim ḳandūrūna mā aḳūlū lakūm va afvza amri (4) illaha inallaha başirūn bil ʻibād.* va tarbūz ekerde (5) oşbu āyyatni oḳur: *Āfalā yaʻlamū iẕā būʻşira mā fīl ḳūbūri (6) va ḥūṣṣila mā fişūdūr ina rabbihim bihim yavmaizin la ḫabir.* (7) Aş ḳabaḳ ekerde bu āyyatni oḳur: *Ḳūl yūḥyihāllaẕi(8) inşāʻa hā avala marratan va hūva bikūli şayin ḫalḳin ʻalīm (9) alazi caʻala lakūm mine-l şeceril aḫżara nāran fa*

izā antūm minatū.(10)Ķūdūn va sabzi ekerde bu āyyatni oķur: (11) *Sūbūhūn ķūdūsūn rabūl malāyikatūn va rūḥ.* Şalġam ekerde (12) bu āyyatni oķur: *Ķūl hātū būrhānakūm va in kūntūm (13) tūḥibūnallaha fattabi‘ūni yūḥibibkūmūllah.* (14) va turp ekerde bu āyyatni oķur: *Va mā naķmū minhūm alā in (15) yūminū billahil ‘azizūl ḥamid allazi lahūl mūlkū samāvāt val‘arż.*

[36. sayfa]

(1)Va fiyāz ekerde bu āyyatni oķur: *Ķūl inamā (2)anā başarūn miŞlūkūm yūḥyi ilā inamā āliḥūkūm ilāhūn vāḥid faman kāna (3) yarcūlķā’a rabbihi fal ya‘mal ‘amalanṣāliḥen valā yūşrikū bi‘ibādehi (4) rabihi aḥadān.*Ķölġa koran(?) alurda bu āyyatni oķur: (5) *inallaha va malāyikatū yūṣalūna ‘alan nabi yā ayūhallazina (6) āmanū ṣalū ‘alayhi va sallimū taslima.*Va yene hokuzni ķantarmaķda (7) bu āyyatni oķur: *İnallaha ma‘ṣṣābirin.* (8) Va tāk salurda bu āyyatni oķur: *Allaẕina (9) āmanū va ‘amilūṣṣāliḥāti kānat lahūm cennetūl (10) firdavs.* Va malah basarda bu āyyatni oķur: (11) *Va nafaḥa fiṣūri zālikal yavmal va‘id.* Va tāk açarda(12) bu āyyatni oķur: *Vassāmā‘a ẕātarrac‘i Val arż (13) zātiṣṣad‘i.* Va su suġarmaķda bu āyyatni (14) oķur: *Ķavlū lā alķi ‘alayhi.*Va organda bu āyyatni oķur: (15) *Sūbḥānallahi valḥamdū lillahi valā ilāha ilallahū (16)*

[37. sayfa]

*(1)vallahū akbar valā ḥavla valā ķūvāata ilābillahil ‘aliūl ‘ażim.*Va dasta salurda bu āyyatni oķur: *val ķamara (2) ķaddarna manāzila ḥattā ‘āda kal ‘arcūnal ķadim.*Vaġaram (3) basarda bu āyyatni oķur: *Sūbḥāna (4) rabbika rabil ‘izzati ‘ammā yaṣifūn va salāmūn ‘alal mürṣalin valhamdū lilāhi rabil ‘ālamin.*(5) Va bāġ saçarda bu āyyatni oķur: *Va in yakādūllaẕina (6) kafarū liyazliķūnka bi abṣārihim lamā sami‘ū zikra (7) va yaķūlūnaanahū lamacnūn.* Va ḫırman yançarda bu du‘ānĪ oķurlar: (8) *Āmantū bilāhi Va malāyikati va kūtūbihi va Rasulihi valyamil āḫiri (9) val ķadri ḫayrih va şarihiminallahi Ta‘ālā val ba‘ṣi (10) badal mevt.* va savurganda bu āyyatni oķur: (11) *hūvallahūl ḫālıķūl (12) bāriūl mūṣavvirū lahūlasma’ūl ḥūsnā yūsbihū (13) lahū mā fissamāvāti val ‘arż va hūval ‘azizūl ḥakim. (14)* va çaçıġa olturganda bu āyyatni oķur:

[38. sayfa]

*(1) valaḳad kaẕaballazina min ḳablihim fakayfa kāna nakir.*Va ḳafġa (2) salurda bu āyyatni oḳur: *Valilaẕana kafarū (3) birabihim ‘azāba cahanama va bi’sal maṣir.* (4) va ḳafni atġa salurda bu āyyatni oḳur:*İnallazina (5) āmanū va ‘amilūṣṣāliḥati falahūm acrūn ġayri mamnūn.* (6) Alıp oyġa ketarda bu tasbehni oḳur:*Sūbḥāna (7) ẕil mūlkū val malakūt.* Andaġ rīvāyyet ḳılurlar (8) kim babamız Ḥażrat-i Ādam‘alayhi salām zamān-i (9) sa‘adetlarıda buġdaynı dānesi ḫurmā dek erdi. (10) Belki b‘żılar rīvāyyet ḳılurlar kim (11) murġni toḫmi dek erdi dep va yene aytıpdurlar (12) kim Ḥażrat-i Nuḥ-i Nabiullah zamanlarıda (13) bir tam ornıdın üç tevvah buġday ḥāṣıl bolur erdi. (14) Ay dehḳān bradarlar āgāh va dānā boluñlar (15) bu bi-barakatligimiz Ḥażrat-i Ḫūdāvand

[39. sayfa]

(1)Cel sulṭānanıfarmānıdın serkeşlik (2) ḳılıp har ne emırıġa boyun ḳoymaġanımızdın (3) va yene ḥāṣıl bolġan ḫırmandın ‘uşr va ḫarācını (4) adā ḳılmaġanımızdın har kişiġe lāzım valābüdidür. (5) Ḫūdāvand-i karim merḥamet ḳılġanıdın avval ‘uşr va ḫarācını (6) adā ḳılsa va ḥāḳ Allah berse va beş vaḳt (7) namāzni camā‘at birla adā ḳılsa va mulā ‘alimlarnı (8) can va dillaribirla dost tutup har (9) emr va nehi ki dehān-i mubāreklarıdın çıḳsa (10) be-can va dil ḳabul ḳılsa bu risale-i şarifeġa (11) yazılġan amrlariġa ‘emel ḳılsalar va niyyeti (12) ḫalḳ-i ‘alemlar andın bahra alıp alar dū‘āları birla (13) dergāhī Ḫūdāvandiġa yetmaġ vagardaniġa lāzım (14) bolġan nafaḳa-yi farzni adā ḳılġan bolsa ḫuṣuṣen ahli (15) islām va barça mūminlarga ḫayr va saḫāvat

[40. sayfa]

(1)endīşesi bolsa ol dehḳānni dehḳān-i aşref (2) derlar martabasi ‘ulemā va füżelā va seyidlar (3) birla berāber bolġay demişlar kim tañla ruz-i (4) ḳiyāmatbir cemā‘e żāhir bolur yüzlari māh-i tābāndek (5) başlarıda sāyyabān-i şāhī vacanāb-i (6) Ḥażrat-i Muḥammed Muṣṭafā ṣelellāhū ā‘leyhi vaṣalam (7) yol başlaġucı va rehnumāvva oñ ḳollarıda (8) cennet meyValari muhayyā ġulmān cennetlari (9) alarġa rāġıp Va ḥurān-i fīrdevs vaṣıllarıġa (10) ṭālip ehli māḫşerlar nidā ḳılġaylar āyyā bular (11) nabiullah mu? yā valiullāh mu? hāṭıfdın nidā kelġay ki āgāh (12) va dānā boluñlar bular nebi hem emes

vali hem emes belki ummet-i Muḥammed ‘alayhisalām (13) avval dünyā-i fānida zira‘at ḳılıp ‘uşr-u (14) ḫarācnı faḳir beçārelarga tamam bergan bu sebebdin

[41. sayfa]

(1)bu dünyā-i bāḳida cannat-ul ‘alā alarġa müyesser (2) bolup ḥur ġelmān ṭālip va rāġip bolġan (3) ol dünyā-i fānida ‘alīim va mulālarnı dilde (4) dost tuttup buyurgan işlarġe can-u dil birla (5) boyun songandur bu vādī-i serkāşta (6) va ḥayrānlikda Muḥammed ‘alayhi salām rahber va rahnumā (7) bolur va ol dünyā-ī fānida ḫāyr-u saḫāvat (8) endişa ḳılġandur āḫirātta başıġa sāyyebān (9) va yüzin māh-ı tābān nümāyān ḳılġan ilāhi barça (10) müminni öz fazl-u keremiñ birla didāriñdın (11) kerāmet ḳılġaysan āmin. Bu risale-i şarifni (12) ḫırman kötermaḳda ḳıbla ṭarafıġa ḳoyup pirān-i (13)mütekaddemlarge ḳurān telāvvat ḳılıp ṣavābını (14) arvāh-i ṭayyibalarġa baḫşiş ḳılıp kötergeylar (15) vasalām temet ḫayr

[42. sayfa]

Maḫlūḳāt Nāme

Uş Budur

(1)Rivāyet ḳılurlar kim har kim bu maḫlūḳāt nāmeni (2) oḳusa vaya özi birla tutsa ḳatıġ can bėrmaḳdın (3) Ḥaḳ Ta‘ālā öz panāhıda amān saḳlaġay va yene (4) iki cihānda ḫalāyiḳlar aldıda ‘aziz va mükarram bolġay (5) va hiç ‘illet körmaġay har ümmat Muḥammed ‘alayhisalām (6) bu du‘ānı özi birla tutup ḫalāyiḳga (7) āşikārā ḳılıp yürmeselar ḳıyāmet künı (8) şafā‘atidın bi neṣib bolmaġay va safarga barurda (9) hamrāh ḳılıp barsa ziyān va zaḥmet körmeġey

[43. sayfa]

(1)va har oyda bu du‘ā bolsa oġrı kırmaġay va merg (2) mafācātıdın amān bolur. Otġa koymaz va suġa (3) ġarḳ bolmaḳdın Ḥaḳ Ta‘ālā emin ḳılur savāl-i (4) Münker va Nekir āsān bolur bu turur:*Bİsmillahi raḥmāni rāaḥim (5) va Vaḥabnā lahū İsḥāḳa va ya‘ḳūba kūlan hadaynā va nūḥen (6) hadaynā min ḳablū va min ẕūrryata Dāvūda va Sülaymāna va Eyyūba va Yūsūfa (7) va Mūsā va Hārūna fakazālika naczil mūḥsinin va Zakariyyā (8) va yaḥyyā va ‘İsā va İlyāsa kūlūm minassāliḥin va İsmā‘il (9) valyas‘a va Yūnūsa va*

Lūṭan va Kūlūn fażalnā ʻalal ʻālamin (10) va ṣelellahū ʻalā ẖayri ẖalḳahi Muḥammed va alihi va eṣḥābhi (11) acmaʻin biraḥmatika yā arḥamarrāḥimin tamat. (12)

sene 1330 hicrī rabiʻūl avval 5

[44. sayfa]

Vifḳ-i Bismil-i Şerif

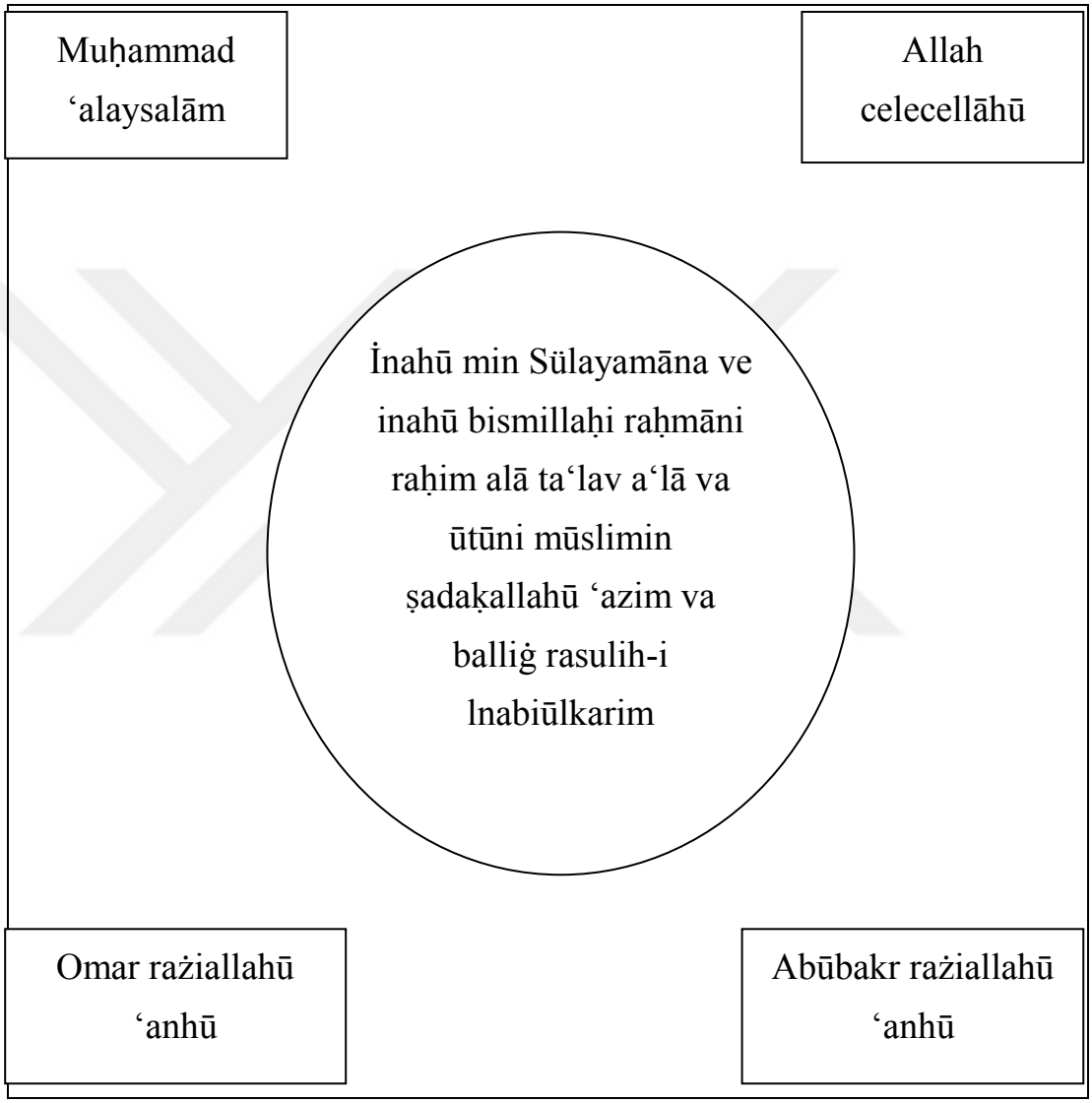
Uş Budur

(1)Vifḳ-ibismil-i Şerif bir ẖātūn ḥamıl vażʻa etmese (2)bu bismil-i Şerif ni vifḳini yzıpā ezip (3) içursalar bi iznillah ḥamilni vazʻa etgay (4) tacrūba olġan dur albata bi-pervālik ḳılmaġaylar duʻāsī ol ṣafḥadadur:

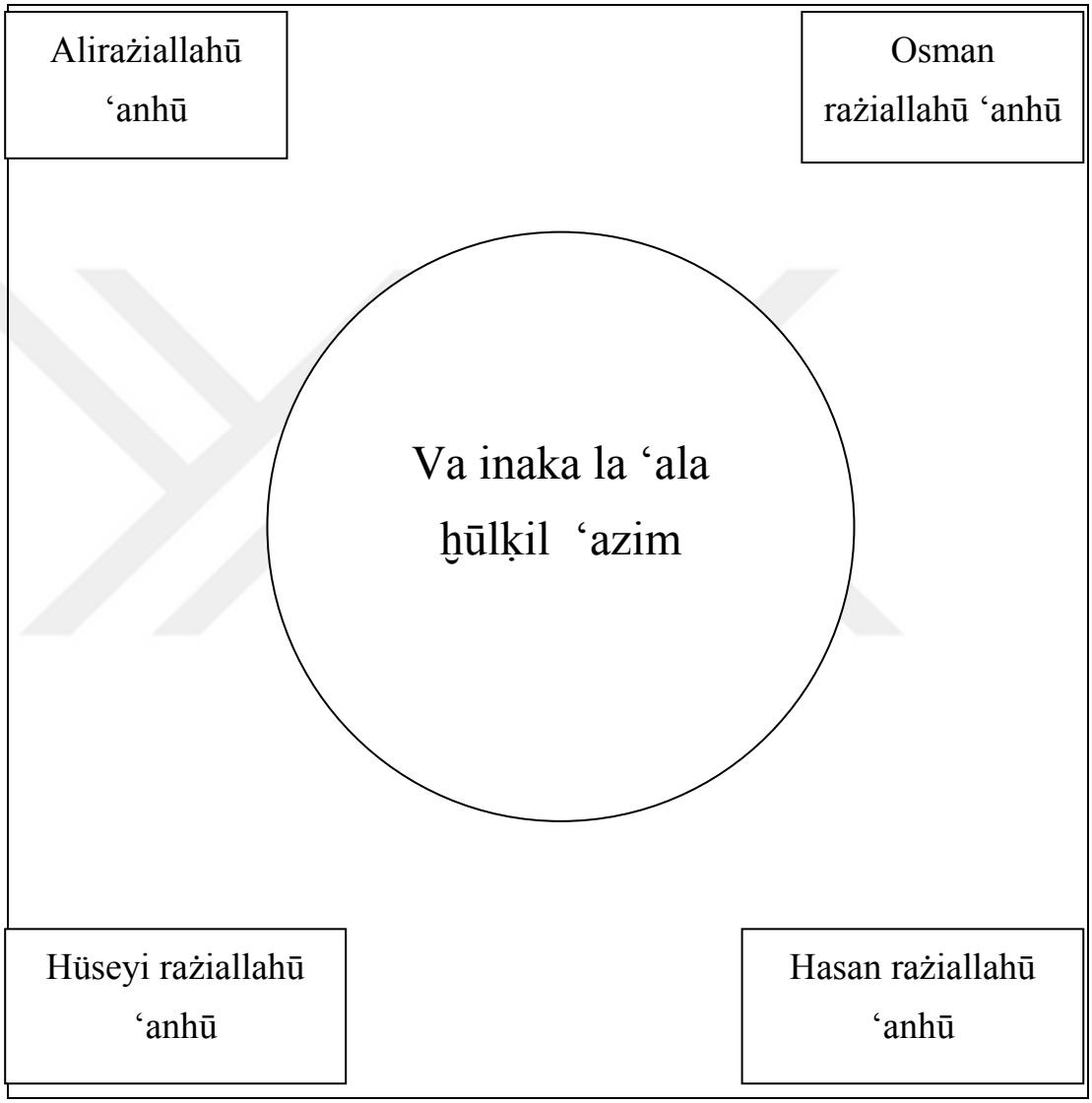
[45. sayfa]

Vifḳ-i Şerif dūʻāsī bu dur			
raḥim	salam	min rab	salam
ḳavlan	salam	raḥim	min rab
min rab	raḥim	salam	ḳavlan
salam	ḳavlan	min rab	raḥim
lā ilāha ilallahū Muḥammedūrrasulallah			
inā fataḥnāka fatḥamūbinā			

[46. sayfa]

Muḥammad ‘alaysalām
Allah celecellāhū
İnahū min Sülayamāna ve inahū bismillaḥi raḥmāni raḥim alā ta‘lav a‘lā va ūtūni mūslimin ṣadaḳallahū ‘azim va balliġ rasulih-i lnabiūlkarim
Omar rażiallahū ‘anhū
Abūbakr rażiallahū ‘anhū

[47. sayfa]

Alirażiallahū ‘anhū
Osman rażiallahū ‘anhū
Va inaka la ‘ala ḫūlḳil ‘azim
Hüseyi rażiallahū ‘anhū
Hasan rażiallahū ‘anhū

[48. sayfa]

(1)Bu d‘ua har kimde bolsa cin-u peridin amān bolur:

٢٠٠٢٣٦٠ل١٢٢٤٠٧١٨١ل/ ٥١١٥٦٦٧٢١٦٥٦حفسمر ٣٠ل ٣٥٦٢٥٦٢٢٧٢٢١٢٢٨ل

Cümle balālardın amān bolmaḳ uçun.

Cabrail

‘Azrāil

Mekāil

İsrāfil

Ṣevābı köp erdi liykin muḫteṣer ḳılındı. Du‘ā-i naẓar nafs va suḳ va miçkāy bu turur: *va in yekādūllaẕine kafarū valiyazliḳünaka bi abūṣārihim lamā sam‘ū zikr.*

[49. sayfa]

*Lamā sam‘ū zikr va yaḳūlūna inahū la macnūm va mā hūVa ilā (2) zikrūl lil’ālamin*düşman şarıdın amān bolmāḳ uçun:

١٤٥١٢٢بدوح

حمدص ١٠٨١٥٦٠٠٠٠٠٠ يا شهروش

المعفحل

(3) lā ilāha ilallahül melikūl haḳūl mübin. Bu du‘ā-i buzurg (4) har oyde bolsa o oy egesi fakirlikni körmes (4) ṣāhib-i devlet va nik beht bolur: *(5) Bismillahi rahmāni rahim yā Allah yā Allah yā (6) rab yā rab yā rab yā hay yā hay yā hay yā ḳayyüm*

yāzülcalāl (7) val ikrām as'elüka bismikal 'āzim rizḳan halālan (7) ṭayyībān birahmatike yā arhamar rāhimin du'ā ez barāyi ferzend şuden: *Bismillahi rahmāni rahim*

[50. sayfa]

(1) Su su su su su su Allah Allah Allah
*(2)Allah Allah Allah Allah Allah (2) ḥay ḥay ḥay ṣu ṣu ṣu ṣu ṣu ṣu va ṣali 'alā ḫayri ḫaḳihi Muhammed(3) va ālihi va aṣḥābihi acma'in bi rahmatika yā arhama rāhimin. (4)*Du'ā-i bend zenān düşman va ādamiyān va ber zenān (5) düşman ḳaṣd ārend bi-tevānend 'ilāc kerden (6) bedin du'ā be düşman ġālib āyad: *Bismillahi rahmāni rahim ādam va banāt havā iyāka na'bdū va iyāka nasta'in (7) ṣumūn bukmūn 'umyūn fahūm lā ya'ḳilūn va bi haḳi ṣumūn (8) bukmūn 'amyū fhūm lā yubṣirūn āhay āhay ya olur el hadiş bi-rahmatika ya arhama rāhimin.*

[51. sayfa]

(1)Du'ā-yi yaş yığlaḳ balaġa bu şekilni yazıp (2) beşikġa asıp ḳoysun: رل (3)سال لوب هر هه هه هه هه هه هه(4)روردک لهادروع ا اااع ااا هر اهرل لدل ی لهم له له له له له هه هه هه çeçek çıḳan balaġa (5) bu şekilni yazıp içirsun du'āyi د د د اهه اع ء ه ع ع ه ziyāndaş (7)zaḥmatlik kişi yazıp taḳġaylarو اصحر اللا ا ء ر لا لا ا ع ع امسا کا لالا سم سر بعوم

bi raḥmamatika ya arhamarrāḥim ām

[52. sayfa]

Risāla-yi Ḳaṣāblik

Uş Budur

[53. sayfa]

(1)alḥamdū lillāhi rabil 'ālamin Val ā'ḳibatūhūl lilmūtaḳin (2) vaṣṣalātū vassalāmū ā'lā rasulihi Muḥammedin va 'ālīhī acmay'in (3) Ḥażrat-i İmam Ca'fer-i Ṣadıḳ va rahnumā-yi(4) muvafıḳraziyalahū 'anhū naḳıl ḳılıpdurlar ki Ḥażrat-i Ādam (5) 'alayhisalām ḫūdāy Te'ālāga munācāt ḳıldılar. (6) Ay bār ḫūdāyā ḳuvvat-i zira'at nadārim. Ḫūdāy (7) Ta'ālā ḥażrat-ī Cabrailga aydı: Ey Cabrail beheşt̤de

[54. sayfa]

(1)bir sim aṭlıḳ ḳoçḳār bardur anıñ Ḥażrat-i (2) Ādamga bergil dedi. Ḥażrat-i Cabrail (3) beheştdin ḳoçḳārnı keltürüp(4) Ādam‘alayhisalāmga berdilar. Ḥażrat-i Ādam‘alayhisalām (5) be niyet-i ḳurbanlıḳ ḳol va ayaġını (6) bağlap soydılar goştını (7) ḥalim aş ḳıldılar. Farzandları ḫub yedilar. (8) avval ḳaṣapçiliḳni Ḥażrat-iĀdam (9) ḳıldılar. agar sorsalar kim ḳasapçiliḳ farż mı? (10) vācip mı? Ya sünnet mı? (11) ya mastaḥab mı? Cavāp eyġil kim: Ḫūdāy Ta‘ālā (12) Cabrail‘alayhisalāmga emr ḳıldı farż (13) boldı. Ḥażrat-i Cabrail‘alayhi salām Ḥażrat-i(14) Ādam‘alayhisalāmga t‘alim berdilar

[55. sayfa]

(1)vācip boldı. payġambarlar ummetlarıga (2) t‘alim berdilar sünnet boldı. ustadlar (3) şagirdlarıġa t‘alim berdilar mustaḥap boldı. (4) naḳl ḳılıpdurlar kim Ḥażrat-i Ādam ‘alayhi salām (5) Ḫūdāy Te‘ālāġa münācāt (6) ḳıldılar kim farzandlarımnı körsem (7) dedilar Ḫūdāy Ta‘ālā cam‘i anbiyā, avliyā, maşāyiḥ (8) va ustādlarnıñ rūḥlarını ḥāżir (9) ḳıldı ba‘d ez ān bir hüner iḫtiyār ḳıldılar (10) amā ḳaṣāblık namıdınḳaṣābga (11) ḫatm boldı agar sorsalar kim ḳoy soyarda (12) ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek, (13) cavāp aygıl kim tākbīr

[56. sayfa]

(1)oḳumaḳ kerek:*Bismillah allahū akbar (2) allahū akbar lā ilāha ilahallahū vallahū akbar allahū akbar (3) valilāhūlḥamd.* demek kerek. Agar sorsalar kim(4) ḳoyni dam ḳılġanda nıma demeḳ kerek? (5) cavāp aygıl ki:*lā ilāha ilallahū amānatan ‘indallah (6)*demek kerek agar. Sorsalar kim ḳoyni (7) terisini soyarda nıma demek kerek? (8) cavāp aygıl ki:*tavakaltū ‘alallah va mā (9) tavfiḳi illā billahil ‘aliūl ‘azim*demek kerek.Agar (10) sorsalar kim ḳoyniñ ayaġıdın (11) asarda ḳaysı āyyatni oḳur?cavāp (12) aygıl kim *avalū va āḫirihū va zāhrihū (13) va bāṭinhū lā ilāha hū* demek kerek.

[57. sayfa]

(1)Agar sorsalar kim ḳoyniñ nimta (2) çafganda ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? (3) cavāp aygıl ki:*lā ilāha ilallahū imānan billah (4)*demek kerek. Agar sorsalar kim goştni (5)

ḳanaraga asarda ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? (6) cavāp aygıl kim: *vain yakādūllaẕına kafarū (7) val yazliḳūnaka bi abūṣārihim lamā sam'ūzzikra va yaḳūlūna (8) anahū lamacnūn va mā hūva ilā ẕikrūn lil 'ālamin* (9) demek kerek. Agar sorsalar ki ḳanara ḳaysı daraḫtdındur? (10) Cavāp aygıl ki daraḫt-i ṭūbādındur. (11) Va temiri ḳeynā ṭusidındır. Agar sorsalar ki

[58. sayfa]

(1)goştni tarāzūga salurda ḳaysı āyyatni (2) oḳumaḳ kerek?cavāp aygıl kim *faman (3) ya'mal miṣḳāla zarratin ḫayran yara va man ya'mel miṣḳāla (4) ẕarratin şaran yara* demek kerek. Agar sorsalar kim (5) ḳaṣāblıkta neçe nımarsa vācipdur? Cavāp aytġil kim on iki nımarsa vācibdur. (6) avval özini pāk tutmaḳ ikinci ṭahāret (7) birla bolmaḳ üçünci ḫūşḫūy bolmaḳ (8) törtünçi maẕkūr du'ālarnı oḳumaḳ beşinçi pirlarni (9) arvāḥiġa du'ā va takbir aytmaḳ aıtınçi pirlardin isti'ānat

[59. sayfa]

(1)tilamaḳ yettinçi 'ālam ḫalḳını dost tutmaḳ (2) sekizinci erte va aḫşam şāgırdlarıġa ta'lim bermaḳ (3) toḳuzunçı ḫayr ṣadaḳa ḳılmaḳlik onunçi (4) dūkkānni 'azīz tutumaḳlik on birinçi ādāb birla (5) bolmaḳlik on ikinci dāim zikir tāsbiḥ birla (6) bolmaḳlik agar sorsalar kim ḳaṣāblikni (7) nıma dep har kim şek keltürse pisand ḳılmasa (8) özi kāfir va ḫatını ṭalāḳ bolġay şari'at (9) da seksen dürra lāzım bolġay har ḳaṣāp (10) bu risālaga baḳıp 'amal ḳılsa ham bu dünyāda

[60. sayfa]

(1)ham āḫiratda barça yaḫşı'amalları artıḳ kelgey (2) ḳıyāmat künı pirlarni aldıda (3) yüzi yaruḳ bolġay va har ḳaṣāp (4) pir-i maḳdamlar arvāḥiġa du'ā ḳılmasa haftada (5) çirāġ ḳılıp du'ā ḳılmasa ḳiyāmat künı rūsvā va şarmanda (6) bolġay amā ustād-i ḳaṣāb hamişa ḫayr (7) saḫāvatda bolġaylar har ustād- (8) ḳaṣāp bu ḳāidalarni bilmese bu risālani (9) özi birla saḳlasa oḳuġan birla barābardur (10) ṣavāb-ī 'aẓim tabḳay, ḳılġan

[61. sayfa]

(1)kasp-u kāriġa barakat bergay çehār pir-i şari'āt (2) çehār pir-i ṭariḳatni çehār pir-i ḥaḳiḳatni çehār pir-i (3) mazhabni çehār pir-i ma'rifatni çehār pir-i mūşfiḳni (4) bir

pirni yarım pirini bilgay ilāhibarça şāgirdlarga (5) har ustādlardın meded bolup maḳbul bolmaḳnı (6) naṣib va rūzi ḳılġay sen, ilāhi dergāhindın (7) nāümid ḳoymaġaysın inşallah-ū Ta‘ālā *(8) Va rabūl ‘ā lamin bi raḥmatika yā arḥama rāḥimin. Tammat.*

[62. sayfa]

Al kāfi kūli şay’in amrahū kūn fayakūn hazār ḳufulrā yā hay yā ḳayyūm

٥١١١١١٩٠٩٨٧٦ ل ٤١٣١

٥١٥٥١١٥٥١١

Allahūma aḥfaẓnāyā fayyāżyā fayyāż va alhay min cami‘il balāyā val amrāżāmin bi raḥmatika yā arḥamarrāḥinm

[63. sayfa]

Tafāşāt-i Badnaẓar

Bismillahi raḥmāni raḥim

(1)Nāḳıl ḳılıpdurlar kim ān ḥażrat ṣalallahū ‘alayhi vaṣalamni (2) zamān-i s‘ādatlaride tafāşāt nāmlik (3) bir ḫatun bar erdi. Amā ḥaddın ziyāda bad nażar (4) erdi. Agar taḳġa nażar ḳılsa pāre pāre (5) bolur erdi.Va agar şerge nażar ḳılsa şol (6) zamān yıḳılur erdi. künlarde bir kün imām (7) Ḥasan va imām Ḥüseynga nażar ḳıldı. Derhāl (8) titrep larza turdı. Ān ḥażratni köñüllari (9) malul boldı. Derhāl Ḥażrat-i Cabrail oşbu (10) du‘ānı keltürüp ān ḥażratge berdilar. (11) Ān ḥażrat maẕkūr du‘ānı oḳup dam ordular.

[64. sayfa]

(1)közi çıḳar har kim bu du‘ānı oḳusa vaya özi birla (2) tutsa yaman közdın va yaman tildin (3) va yaman sözdin Allah-u Ta‘ālā öz panāhıda saḳlagay, (4) ḫāṣiyati bisyār erdi. Muḫtaṣar ḳıldık. (5) du‘ā bu turur: *Bismillahi raḥmani raḥim nārallaha (6) val sulṭānal ‘aẓim val menatahūl ḳadim val vāḥidūl karim (7) val kalimātūl tāmata val da‘vātūl mūstacābāt (8) ‘anĪl taṣāḥib va minal ‘aynil cinni val insi (9) min naẓrata val mūḥabata val ‘aşratal ‘ayna bil ‘ayni (10) farci‘ūl baṣra hal tarā min fūtūr şūma rci‘ūl baṣara (11) karatayn yanḳalib ilaykal baṣarū ḫāsian va hūva ḥaṣir (12) şūma rābūka zūl celāli val*

ikrām tammat. (13) Bismillahi raḥmāni raḥim allahūma ini as'alūka (14) yā sāmiūl ġaybi vayā'ālimūl siri val ḫafiyāt (15) yā mūcibūdda'vāt vayā ḳāżial ḥācāt biraḥmatika yā arḥamarrāḥimin.

[65. sayfa]

(1)du'ā-i ism-i 'aẓam: *Bismillahi raḥmani raḥim* (2) har kim oşbu 'ażam du'āsını oḳusa, vaya özi birla (3) tutsa, on nımarsadın emin bolur. Avval körsizlikdın (4) ikinci derdlıkdın üçinci ḫārlıkdın (5) törtinçi imānsızlıkdın beşinci ağır ḥastalıkdın (6) altinci bimārlıkdın yettinci devānalıkdın (7) sekizinci tārlıkdın toḳuzunçi duzaḫdın onunci (8) ḳatıġ cān bermaḳdın du'a bu turur: *Bismillahi raḥmani raḥim (9) yā safūan şūġlanā yā nuran arsalūllahū aḫfaẓni minal āfāti (10) val'āfāt bi raḥmatika yā arḥama rrāḥimin ṣalātan tūncinā (11) allahūma ṣali'alā sayidinā Muḥammed ṣalātan tūncinā bihā min cami'al (12) aḥvāli val āfāt va taḳżi lanā bihā cami'al ḥācāt (13) Va ṭūthirnā bihā min cami'i ās'at va tarf'nā bihā a'laddaracāti (14) va tūbliġnā bihā aḳṣal ġāyāt min cami'īl ḫayrāt (15) va ba'dal mamāt lā ḥavla valā ḳūvvat ilā bilāhil 'aliūl 'azīm*

[66. sayfa]

(1) yā ḥay yā ḳayūm. Madad ḳıl har Banda-i mūmin bu ṣalavāt-i tūncinānı (2) bir künı takrār eylese cemi'i āffatlardın emin bolġay (3) va ḥācatı ravā bolġay ḫāṣiyati köpdür.

Du'a-yi Ḳarınça

Budur

Bismilahi raḥmani raḥim

(1) Rivāyet ḳılurlar kim har kim bu ḳarınça du'āsını (2) oḳusa har kim ol ādamni körse i'zzat va ḥūrmat ḳılur (3) kündin künġa martabasaı ziyāda bolur bir körgan ādam (4) yene bir körsam dep ārzū ḳılur. Va yene har kim (5) dūkkāninin tört ṭarafiġa bir dāna ḳoysa ḫaridārlar bisyār bolur (6) har kim yeñi māllarga oḳup dam orsalar (7) har ṭarafdın ḫaridār kelip birbirlaridin (8) oruşıp bāhāsıġa ḳimātga alurlar agar ḳız bala (9) özi birla tutsa tez fırṣatda baḫti açılıp

[67. sayfa]

(1)Ḫūdāy Ta‘ālā yaḫşı caylardın ‘atā ḳılur ḫāṣiyatı köpdur (2) va du‘ā buturur: *Bismillahi raḥmāni raḥim (3) alāhūma yā rab Cabraila Va Mikāila Va isrāfila (4) va ‘Azrāila va İbrāhima va İsmāila Va İsḥāḳa va Yaḳūba (5) Va mūnzilūl barakāt va mūnzil tavrāti Val incil val zabūr (6) val fūrḳān valā ḥavla valā ḳūvvata ilā bilāhil ‘aliūl ‘azīm (7) lā ilāha ilallahūl milkūl ḥaḳūl mūbin Muhammeden rasūlallah (8) ṣādiḳal va‘dal amin yā rab yā rab yā rab (9) yā ḥay yā ḳayūm yā zūlcalāli val ikrām asalūkal (10) a‘zim ān tarzūḳni rizḳinā ḥalālan ṭayyiban bi raḥmatika (11) yā arḥama rrāḥimin yamliḫā makşilinā maşlinā (12) marnūş va pūrnūş şāznūş kafaşaṭiṭiyūş ḳaṭmir.*

Du‘ā-yi Bāzūband

Bismillahi raḥmāni raḥim

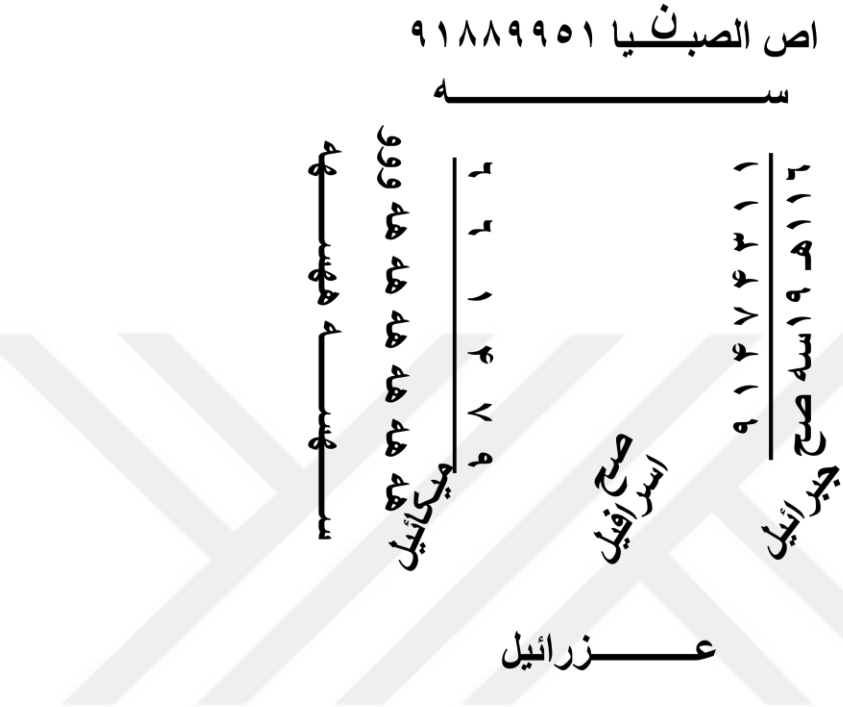
[68. sayfa]

(1)Rivāyet ḳılurlar kim ānḥażrat ṣalallahū ‘alayhi vasalamdın: (2) har kişi ki bu du‘ānı oḳusa (3) yā ‘umrida bir martaba oḳutup eşitse Ḫūdāy Ta‘ālā (4) cem‘i günāhini ‘afu ḳılġay. Har ḥāceti bolsa ravā (5)bolur. Rasul ‘alayhi salām aydılar ki: Yā birādar (6) Cabrail oşbu du‘ānı ḫāṣiyatı nımadur? Cabrail ‘alayhi salām (7) aydılar: yā Muhammed oşbu du‘ānı (8) ḫāṣiyatini hiç kim bilmes. Magar Allahū Ta‘ālā ḫāṣiyātı (9) köp erdi. Va leykin muḫtaṣar ḳılduk. Du‘ā buturur: (10) *Bismillahi raḥmani raḥim lā ilāha ilallahūl malikūl ḥaḳūl (11) mūbin lā ilāha ilallahūl malıkūl ḥaḳūl yaḳin (12) lā ilāha ilallahūl malikūl ḳahār lā ilāha ilallahūl ḥaḳūllazi (13) lā yamūt lā ilāha ilallahūl malikūl ‘arşūl ‘aẓīm (14) astaġfirūllah yā raḥim astaġfirūllah yā raḥmān (15) astaġfirūllah yā ‘aziz astaġfirūllah yā şūkūr*

[69. sayfa]

(1) astaġfirūllah yā rab astaġfirūllah yā ‘aẓim (2) astaġfirūllah yā ḳādir astaġfirūllah yāġūfrān (3) astaġfirūllah yā ḥay astaġfirūllah yā manān (4) astaġfirūllah yā ḥanān astaġfirūllah yā ġafūr (5) astaġfirūllah yā ḳadim astaġfirūllah yā ṣabūr (6) astaġfirūllah yā razzāḳ astaġfirūllah yā aḥad (7) astaġfirūllah yā ṣamad astaġfirūllah yā zūlcalāli (8) val ikrām bi raḥmatika yā arḥama rāḥimin lā ḥavla valā ḳuvvata ilā billahil ‘aliūl ‘aẓim tammat.

[70 sayfa]

[71. sayfa]

Risāla-yi Dūrūdgarlik

Bismillahi raḥmani raḥim

(1)Alḥamdū lillai rabil ‘ālamin val ‘āḳıbatūl lil mūtaḳin va (2) ṣalātū va salāmū ‘alā rasulihi Muḥammed va ālihi va aṣḥabihi acma‘in. Amā mūbarak (3) atları Muḥammed Muṣṭafādur va ālihi va aṣḥābihi acma‘in (4) ya‘ni du‘āları raḥmat ayturmuz cam‘i ahli baytlarıġa. (5) Amā ba‘d rivāyet ḳılurlar. kim İmām Ca‘far-i ṣadiḳ va (6) rahnamāy-i muvāfıḳ payġamber ṣalallahū ‘alayhi vasalamdın (7) şol zamān payġamber ‘alayhi salām makkey-i mükkaramada mascid binā (8) ḳılmaḳ uçun bir cayda namaznı cama‘at birla (9) oḳudılar. Aknūn mascidga iẖtiyār ḳıldılar. (10) Va ānḥażrat ṣalallahū ‘alayhi vasalamniñ yārānlarıdın Ḥażrat-i (11) Abūbakr-i Ṣiddiḳ rażiallahū anhū hamrāh erdilar.

[72. sayfa]

(1)Derḥāl Ḥażrat-i İmām ca‘far-i Ṣadıḳ va rahnamāyi muvafıḳ (2) mascidlarini devārını tamam ḳıldılar. Az baray-i balā pūş (3) çūp paydā bolmadı. Lekin Madinanı çūbını Ḥażrat-iCabrail (4) Ḫūdānı amrı birla beheştni ṭūbā degen (5) daraḫtıdın çūb alıp kelip Madinaga tiktilar. (6) Daraḫt kokarıp tamam boldı. Anda çūp (7) Ḫūdāy Ta‘ālā amrı birla kelmedi. Anda Ḥażrat-i(8) İmām Ca‘far-i Ṣadıḳ va rahnamāyi muvāfıḳ aydılar: (9) yā rasullalah imdi çūp darkār boldı dedilar. (10) Hiç imkān bar mıken? Az barayi çūp kelmaḳġa (11) Ḥażrat-i paygambar aydılar: ki yā Abūbakr-i ṣiddiḳ rażiallahū anhū devārnı (12) üstiġe çıḳıñ Va çaḳırıñ daraḫtlarga (13) şāyad ki kelġay mu? Dedilar. Anda Ḥażrat-i Abūbakr (14) rażiallahū anhū devārni üstiġe çıḳıp çaḳırdılar. (15) Ḫūdāy Ta‘ālā amr ḳıldı: Ki daraḫtlar bariñlar

[73. sayfa]

(1)Muḥammed dostum inṭiżār-i çūp boldılar. Anda daraḫtlar (2) Ḫūdāy tabārak VaTa‘ālāni ḳūdrat-i amrı birla tamurları (3) birla köçüp ānḥażrat ṣalallahū ‘alayhi ṣalāmnı (4) yārānlarıġa keldi. Anda ānḥażratga salām berdilar. (5) ānḥażrat cavāb-i salāmnı berip, teşeni ḳollaıġa alıp, (6) ol daraḫtnı derḥāl tarāşlap (7) Ḥażrat-iAbūbakr-i ṣiddiḳni ḳollarıġa berdilar. (8) Amā Ḥażrat-iĀdamdın ta Nūḥ ‘alayhi salāmni (9) zamānlarıġaça neçe pir-i kāmil va mūkammel otupdur. Cavāp eyġil (10) kim tört miñ tört yüz on tört (11) pir-i kāmil otupdurlar. Olardın afżal tört (12) pir afżaldurlar. Avval Abūrraḥmān ikinci Abdūlḳahār, (13) üçinci Abdūlcabār tötinci Abdūl a‘ziz (14) turur. agar sorsalar kim Abūrraḥmān kimdurlar? (15) cavāp ayġıl ki Ādam ṣafiūllah tururlar.

[74. sayfa]

(1)Agar sorsalar ki Abdūlḳahār kimdur? Cavāp ayġil ki (2) Nuḥ-ī nabiūllah turur. Egr sorsalar kim Abdūlcabār kimdur? (3) cavāp aylġıl ki İbrahimḫalillūllah tururlar. (4) Agar sorsalar ki Abdūl a‘ziz kimdur? Cavāp alġıl ki (5) Ḥażrat-iMuhammed Muṣtafā ṣalallahū ‘alayhi vasalam tururlar. (6) va b‘adā ḥatım kārlik va cūp tarāşlıkni (7) Ḥażrat-iİbrahim paygambarge t‘alim berdilar. (8) İbrahim paygambar Ḥażrat-iAbūbakr-i ṣiddiḳga t‘alim berdilar. (9) Andın soñ Cabrail‘alayhi salām asbāb-i dūrūdgarlikni (10) beheştdın çıḳarıp berdilar. Ḥażrat-iNuḥ (11) paygambarge hem berdilar. Az barāyi kiştini tuzatmaḳ (12) üçün va yene mascid-i madinanı üstünı yapıp (13) boldılar. Va

ṣalavāt yubardılar. Ḥażrat-i Bilālni (14) buyurdular. dedilar : Ki siz mūazinlikni ḳılıñ (15) şol vaḳt mascidni eşigi yoḳ erdi. Va açuḳ

[75. sayfa]

(1)turar erdi hiç ‘ilācını tapalmas erdilar. (2) Anda şeyṭān ‘alayhi l‘na kelip aydı: Ki daḫīl bir (3) meñmen özüm maḥkam ḳılurmen. Andın soñ ānḥażrat aydılar: (4) ki pākā pārvardigārā bol şeyṭān ‘alayhi l‘na (5) bol işġe ḳol orsa nıma bolur dep köp yıġladılar. (6) Ḫūdāy Tabārak va Ta‘ālādın nidā keldi: Ki yā Muḥammed (7) dostum har nımanı iḫtiyāri mendedur (8) va eşikni öz ḳūdratim birla paydā ḳılurmen dep (9) Ḫūdāy Ta‘ālā *lā ilahā ilallahū Muḥammeden rasūllallāh*dın (10) eşik paydā boldı. *Aşhadū an lā ilāha ilallahū (11) va aşhadū ana Muḥammedan ‘abdūhū va rasulūhū*dın ḳūfıl (12) paydā boldı. Va yene yāḳūtdın zūlfin paydā boldı. (13) Ḥażrat-i Abūbakr-i ṣiddiḳga aydılar: ki zamāni Ḥażrat-i (14) Ādamdın ta zamān-i Ḥażrat-i Nuḥġaça (15) tört miñ dūrūdgar otupdur. Ḥażrat-i Nuḥdın

[76. sayfa]

(1)Ta zamān-i Ḥażrat-i rasūllūllahġaça tört yüz ḳırḳ (2) ūstāz-i dūrūdgar otubdurlar. hammaları (3) kamar basta va miyān basta ‘āḳildurlar. amā olardın (4) yetti pir-i maḳdam va afẓal tururlar. avval Ḥażrat-i Ādam (5) ṣafiūllah ikinci Nuḥ-i Nabūllāh üçünci Farruḥi (6) törtünçi ūstāz Camşīd beşinci ūstāz Kamālliddin (7) altınci ūstāz Calāliddin yetinci ūstāz S‘aididdin tururlar. (8) Sılsıla keldi ta zamān-i ḫātam-i anbiyā (9) va ḳāfila sālār va ḫācā ṭāhā va yāsin va rasūli rabūl (10) ‘ālamin va ṣadri ṣafā sālār va ḳābayy-i ḳavsayyin o adını (11) ya‘nī rasūllūllah ṣalallahū ‘alayhi vasalam va b‘adā Abubakr-i Ṣiddiḳ (12) yetti pir-i maḳdam tururlar. Avval ūstād Camālliddin (13) dūvvūm ūstād Şamsiddin sevvūm ūstād niżāmiddin (14) çehārūm ūstād Şahābīddin pancūm ūstād (15) İmādiddin şaşūm ūstād kamalliddin hafūtm

[77. sayfa]

(1)Ustāz Abdullah Yemeni tururlar. agar sorsalar kim (2) bularnı ḳaysısıġa ḳaldı: Abdullah Yemeniga ḳaldı. (3) Andın ūstāz Abdul Mūṭalib Ġarnabiġa ḳaldı. Andın (4) ustāz ‘ūbayyd Sāmāniga tėgdi. Andın (5) ustāz Tabriziġa tėgdi. Mir Muḥammed Tāşkandiġa tėgdi. (6) Andın ūstāz Beg Muḥammed Geylānīġa tegdi. (7) Andın ūstāz Amīr yagāniga tegdi. (8) Andın ūstāz gūl Muḥammed Hindūstāniġa (9) tegdi. Va ḥālā

peş ḳadamları tururlar. Vahar (10) üstā-yī ki dürūdgar bu ḳā‘idalarnı bilmasalar (11) fardāyi ḳiyāmatda cāhūd ḳaṭārada baş kotargay (12) *na‘ūẕū billahi min ẕālik* va har ustāy-i ki bu ḳā‘idani (13) bilmasa vaya özi birla tutsa Ḫūdāyi Ta‘ālā (14) anı kasb-ū kāriġa barakat ġaybdın ‘aṭā ḳılġay (15) va rūzi farāġ bolgay va har kim ki bu kasblardın

[78. sayfa]

(1)yese va içse ḥalāl bolġay agar sorsalar (2) bu risālani bilmese vaya özi birla tutmasa (3) bu kāsblar anña ḥarāmdur. Va agar şek keltürse (4) mūṭlaḳ kāfir bolur fardāyi ḳiyāmatda yūzi ḳara bolur. (5) Bāz pir-i ustāzlarını aldıda şarmanda bolur (6) agar sorsalar kim ustāz-i dürūdgar iş başıġa (7) barganda nımader? Cavāp oşbu āyatni oḳur (8) *vasayū canabūhal atḳallazi yū’ti mālahū yatazakā*demek kerek. (9) Agar sorsalar kim çūpni taraşlaganda (10) ḳaysı āyatni oḳumaḳ kerek? Cavāp aylaġil ki (11) bu āyatni oḳur: *va māli lā a‘būdūllaẕ faṭarni (12) va ilayhi tūrca‘ūn*demek kerek. Agar sorsalar kim (13) çūp raslaganda ḳaysı āyatni oḳumaḳ kerek? (14) cavāp aylaġil ki: *ṣūma ḳāla lahū kūn fayakūn (15)*demek kerek. Agar sorsalar kim çūpni teşgende

[79. sayfa]

(1)ḳaysı āyatni oḳumaḳ kerek? cavāp eyleġil kim (2) *yā hārūnū imāmat‘aka* demek kerek. Agar sorsalar (3) kim çūpni bir birine yapıştırganda nıma derlar? (4) cavāp eyleġil kim *ṣūma lā yamūtū fihā laġva* der. Agar (5) sorsalar kim oynı ustini yafġanda nıma der? (6) Cavāp eyleġil kim *inā ilaynā iyābahūm*der. (7) Agar sorsalar kim toḳmaḳ nımadındur? Cavāp eyleġil kim nūḳradındur. (8) Agar sorsalar kim iskana nımadındur? (9) Cavāp eyleġil kim fulāddındır agar sorsalar kim (10) iskana ḳayrdın paydā boldı? Cavāp eyleġil ki (11) kūhi nabātdın keltürüp berdilar Agar sorsalar kim (12) arra nımadın paydā boldı? cavāp eyleġil kim (13) nūḳradın paydā boldı. Agar sorsalar kamānça (14) nımader? cavāp dürūd aytur. Agar sorsalar (15) teşa nıma der? Cavāp*yā şūkūr yā ḥalim* der agar sorsalar

[80. sayfa]

(1)iş bağlaġanda nıma der? Cavāp eyleġil kim *ṣūma vafā fatadahā*(2) der. Agar sorsalar kim teşa va arranı ḳolıġa alġanda (3) nıma der? Cavāp eyleġil kim *yā musta‘bān*der. Agar sorsalar (4) kim iskanani ḳolıġa alganda nıma der? Cavāp eyleġil (5) kim *inallaha hūva razzāḳū zūl ḳūvvat* der. Agar sorsalar kim (6) furma furmalarda nıma der? cavāp

*yā ḥay yā ḳāyūm (7) yā zūl calāli val ikrām*der. Agar sorsalar arranı (8) ḳolıġa alganda nıma der? *inallaha haẕā yaḳūmūl (9) ‘aziz* bir boliñlar va āgāh boliñlar. Araba tüzetgende (10) nıma der? Cavāp *hūvallahūl ḫālıḳūl bāriūl mūṣṣvirū (11) lahūl asmā’ūl ḥūsnā* derlar. har üstāzi ki dürūdgarlikga (12) on iki nımarsa vācipdur. avval ba (13) ṭahārat bolmaḳ. İkkinci üstāzlarni arvāhıġa (14) du‘ā takbir aytmaḳ. Üçinci cad cahd ṭalap ḳılmaḳ. (15) Törtünçi darvişlarge raḥm şafaḳat ḳılmaḳ.

[81. sayfa]

(1)Beşinci yatimlarni başını silamaḳ. Altınci ‘ālimlarga (2) dost bolmaḳ. Yettinci raḥmdil bolmaḳ. (3) Ya‘ni rāstgū bolmaḳ. Sekizinci ṣābir bolmaḳ, (4) toḳuzinçi rizḳını Ḫūdādın tilamaḳ. Onunçi (5) ba ḳinā‘at bolmaḳ. On birinci Ḫūdāni amrını tutmaḳ. (6) on ikinci hamişa ba saḫāvat bolmaḳ kerek. (7) agar sorsalar dürūdgarlikga ḳança nımarsa (8) farżdur? Cavāp avval faḳirlarġa ḫayr ḳılmaḳ, ikinci (9) beş vaḳt namāz oḳumaḳ, üçünci ḥarām şūphedın parhiz (10) ḳılmaḳ kerek. agar sorsalar teşa Va arra (11) Va iskana-u randa-u farma dürūdgarlikga tüzük (12) kelse miṣli ẕikrdur. bol afżārlarni Ḥażrat-i (13) Cabrail ‘alayhi salām beheştdin çıḳarıp (14) berdilar. Lekin dastaları daraḫt-i ṭūbādın (15) turur. Agar sorsalar kārḫānanı başı ḳaysıdur?

[82. sayfa]

(1) va ayaġı ḳaysıdur? Cavāp kārḫānani başı Allah-ū (2) raḥmāndur. Agar sorsalar cavāp eyleġil kim (3) avval Abūbakr-i Ṣiddiḳ,ikinci ḥażrati ‘Omar üçünci (4) ‘Oṣmān törtünçi ḥāżreti ‘Ali karamallahū vachū tururlar. (5) Agar sorsalar çahār pir-i ḥaḳiḳat ḳaysıdur? (6) Cavāp avval Ḥażrat-i Cabrail ‘alayhi salām ikinci (7) Ḥażrat-i ‘Azrāil ‘alayhi salām üçünci ḥazret-i (8) İsrāfil ‘alayhi salām törtünci Ḥażrat-i Mikāil (9) ‘alayhi salām turur. Agar sorsalar çehār pir-i iḫlāṣ (10) ḳaysıdur? Cavāp avval Ḥażrat-i Ḫıżr ‘alayhi salām (11) ikinci Ḥażrat-i İliyās ‘alayhi salām üçünci (12) Ḥażrat-i İdris ‘alayhi salām turur. törtünçi (13) Ḥażrat-i ‘İsā ‘alayhi salām tururlar. Agar sorsalar kim (14) çahār pir-i rūkn ḳaysıdur? Cavāp avval (15) ḫāca Aḥmad Türkistāni ikinci Sulṭān ‘Ali Mūsā

[83. sayfa]

(1)üçünci Şāh Nāṣır Ḫūsrav törtünci şayḫ (2) pir-i Şukrganci tururlar. Agar sorsalar çehār pir-i (3) mazhab kaysıdur? Cavāp avval İmām ‘Ażam (4) ikinci İmām Şāf‘i üçünci İmām Ḥanbal törtünçi (5) imām Mālik turur. Agar sorsalar panc pir-i ma‘rifat (6)

ḳaysıdur? Cavāp avval Mavlānā-i Rūmi ikinci Şams-i Tabrizi (7) üçünci Şayḫ Sa‘di törtünci (8) Şayḫ ‘Aṭār-i vali beşinci Şāh Ḳāsım Anvar turur. (9) Agar sorsa kim haşt pir-i mūtaḳi ḳaysıdur? Cavāp (10) avval padar zāda ikinci padar ‘arūs üçünci (11) padar kalān çehārūm ustāz-i mū‘lim beşinci ustāz-i kasb (12) altınci pir-i irādat yettinci pir-i çūp tarāş (13) sekizinci pir-i ġasāl-i mūrda şūy har ṣāḥib-i takbiri ki (14) bu martabalarni bilmasa harçi pol kasblarıdın (15) paysa ḥaramdur. Agar sorsa çeḥār takbir ḳaysıdur?

[84. sayfa]

(1)Cavāp:*allahū akbar allahū akbar lā ilāha ilallahū vallahū akbar (2) allahū akbar valillahil ḥamd* va har ustāzi ki bu risālaga (3) ‘amal ḳılsa fardayai ḳiyāmatda on tört (4) keçelik aydek bolur va agar bu risālani özi birla tutsa (5) pancşanba va dūşanba keçelari oḳutup (6) eşitse ṣavābini pir va ustāzlarni arvāhiġa (7) bağışlasa pir va ustāzlarni tarbiyat (8) ḳılurlar va har ustāzi ki bu risālani özi (9) birla tutsa ḫāṣiyati köp turur camāli Allah Te‘ālāga (10) maġrūr albatta şafā‘āti rasulallahga (11) ġarḳi raḥmat bolur amā har kim şak keltursa kāfir bolur (12) *na‘ūzū billahi min zālik vallahū a‘lam bil ṣavāb bi raḥmataka yā arḥama rāḥimin.*

[85. sayfa]

Ḳiṣa-yi Bibi Seşanba

Bismillahi raḥmāni raḥim

(1)Alḥamdū lillahi rabil ‘ālamin val ‘āḳibatūl lil mūtaḳin (2) Vaṣelātū Vasalāmū ‘alā rasulihi Muḥammed va ālihi (3) aṣḥābihi acma‘in. Kitābi Bibi Seşanba Ana buturur: (4) andağ rivāyet ḳılurlar kim Būḫārā-i şarifda (5) bu naḳıl mastūr va mū‘tabardur ki farzand ṭalap (6) va dūnyā ṭalab-u āḫirat ṭalap va har murād-u ḫācatmand (7) bolsa Ḥażrat-i Bāhāddin Naḳşbandini (8) ḫāla Bibilarini ḥaḳlarıda āş-i ḫūdāyi ḳılıp sığınıp tursa har ne çok ḥācatı bolsa revā bolur bi şak

[86. sayfa]

(1)maḳṣūdığa yetgay inşallah Ta‘ālā aşları (2) bu ṭariḳa bolur: Yüredigen ḫatun bolsa yetti (3) oydın un tilap alsun agar yürümaydigen (4) bolsa oyni tört būrciğa tört ṭabaḳ un ḳoyup (5) andın alıp bir ḳazan ūmāç aşnı (6) süt birla ḳılsun üç ‘adad çapātini bir külça

(7) ḳılıp beva ḫatun va yatim ḳızlar birla yesun (8) erkek kişiġe bermasun oşul maclista (9) Ḥażrat-i Bibini ḳıṣalarıdın bayān ḳılsun (10) har kim bu āşnı ḳılıp iḫlāṣ birla sığınıp (11) tursa va har kim i‘tiḳād birla ḳıṣalarını bayān (12) niyāzin berip eşitse hamması murādını tapar (13) inşallah-u Te‘ālā. Ḥażrat-i Bibi Seşanba (14) aydılar murādını tilep bermesem żāmin durman (15) depdilar rūḳ‘aları buturur: Bir yatim ḳız bar eken

[87. sayfa]

(1)ogay ananı ḳolıda ḫārlik tartar eken anası (2) har künde ḳolıġa bir paḫta bir sıgır tapşurur eken (3) ṣahrāga çıḳıp bu paḫtanı yigirip va bu sıgırnı (4) baḳıp kel dep ol ḳız ta keçġeçe ifni igiralmay (5) kelsa anña köp ‘azāb ‘uḳūbatlar körkazür iken. (6) Bir künı paḫta birla sıgırnı alıp (7) çıḳıp ṣaḥrāda yıġlap turup erdi. Sıgır (8) ḳaçıp keti barıp bir ġarġa kırdı arḳasıdın (9) bol ham ġarga kırdı kördiki bir

Bibi mūy safed (10) yüzi ṭā‘at nurıdın muṣaffā va bāṭini (11) tacalisıdın mūcallā öz ‘ibādatı birla maşġul olturur. (12) Ḳız salām berip kırdı erse Bibi ‘alayk (13) alıp ḳızını navāziş ḳıldılar va ahvālini (14) soradılar ḳız māyūs vamużtariblik birla (15) anasını ḥālini aydı Va muşkil işlarni va a‘zāb

[88. sayfa]

(1)va ukūbatini bir bir bayān ḳıldı. Alḳıṣa (2) ḥazret-i Bibi Seşanba ḳızını ḥāliġa raḥm eylep (3) dedilar ey bālam imdi künde kelip meni kör. (4) Kel men seniñ üçün du‘ā ḳılay barıp (5) paḫtanı sıgırıñġa yedur kel arḳasıdın (6) ya‘ni köterip alġıl dep mehrabānliḳ ḳıldılar. (7) Ḳız ḫūşḥāl bolup künde kelip Ḥażrat-i Bibini (8) körüp du‘ā alıp paḫtasını sıgırıga (9) yedırup arḳasıdın if ḳılıp anasıga (10) eltar erdi. Anası bu işge ḥayrān ḳālıp (11) ‘ilācin tāpālmadı. Alḳıṣa bir kün sıgırnı soyuvardi (12) erse ḳız ġamgin bolup Ḥażrat-i Bibi (13) Seşanbani aldılarıġa barıp yıġladı. Sıgırnı (14) bahānası birla ḫıdmatiñizga kelup mūbārak (15) yüziñizni körar erdim imdi ne çok körarman

[89. sayfa]

(1)dūşman anam ḳoymas dep zār zār çūn abr-i nav bahār (2) yıġladı.Ḥażrat-i Bibi köp ‘ināyatlar (3) ḳılıp tasalli berdilar ki “ey farzand yıġlamagil (4) sıgırnı üstūḫānlarını yerge kömgil” dep yıbardılar. (5) Ḳız barıp yerge kömdı. Ḳız har künda (6) köp mūşaḳat körür erdi. Bir kün ol (7) şahrni akābiri töy ḳılıp erdi barçani (8) töyġe çaḳırdı barçe ḳızlar va cavānlar yasanıp (9) töyġa ketilar. Ḳızını anası oyga otḳızıp (10) aldıġa

birġarbāl cavār birla tarıḳnı ḳoşup berdi (11) “ta men kelġunça munı birbiridın acratıp ḳoy” dep (12) öz ḳızını alıp töyge ketti. Ḳız yıġlap olturup (13) erdi. Bir mākyān tāvūġu bar erdi kelip acratıp berdi. (14) Ḳız ḫuşvaḳt bolup vaḳtni ġanimat (15) bilip derḥāl Ḥażrat-i Bibini ḫıdmatlarıġa keldi.

[90. sayfa]

(1)Ḥażrat-i Bibi soradılar ki “ey bālam ne çok ḳılıp (2) keldiñ” ḳız aydı şahrnı akābiri töy ḳıldı (3) hamma ḳız va cavān töyge ketti. Anam ham ketti men sizni (4) körganı keldim dedi. Ḥazret-i Bibi aydılar ki ey bālam (5) “seni ham ḫātiriñ malal tapmasun töyga barurga (6) ārūzūñ bolsa bargil” dep du‘ā ḳıldılar. Beheştge (7) ḳol uzatıp bir boḳça ḥülle va bir ḳūti ṭıla va neçe ḥūrlar (8) ḫıdmatgār bolup keldilar ḳızını yasatıp (9) töyga alıp bārdılar akābirga ḫabar berdilar aldıġa (10) peşbāz çıḳtılar. Pādişāhni ḳızı keldi dep (11) ḥaram sarāyga kırgüzdilar. Aldıġa dastarḫān (12) yazdılar va türlük ṭā‘āmlarnı tartılar. Ḳız kördı ki anası (13) eşigde olturupdur bir nażar salıp (14) bildi ki anasıdur adlıdaki ṭā‘āmlarnı anasıga (15) yubārdı özi töydın çıḳıp sar-u pā

[91. Sayfanın yarısı yoktur]

(8)ḳızı bār ermiş dep eşittilar kişi yıbārdı. (9) Anası eşittip ḳızını tandurga yaşurdılar. Özını (10) ḳızını yasatıp anga layıḳ kelmedi. Ḳızını ayaġını yöndü (11) bolmadı mākyān tavuġ bitākat bolup (12) tanurga işārat ḳıldı. Kelgen ādam ḥayrān bolup (13) barıp tanurġa ḳaradı. Kördı ki bir ḥūr (14) pari ḳız tanurda olturupdur kefşni

[92. Sayfanın yarısı yoktur]

(9)imdi sen meni ḥaḳımda āş ḳılıp va yene (10) bu ḳışanı bayān ḳılġıl. Ḥażrat-i Bibini vaṣiyati (11) yādiga tüşüp oynı tört burcıġa ṭabaḳda (12) un ḳoyup andın aldı bir ḳazan omaç (13) tört omaç yetti çapati bir külça pişirup (14) erdi. Eşikdin akābir kelip ḳaldı āşnı (15) körüp kāyıdı, aydı ki davletimga ḥaḳārat ḳıldiñ

[93. sayfa]

(1)bu ne lāzımdur. Hanūz faḳirlik ḳılursun dep(2) töküp çıḳıp ketti ol zamān ḳavun (3) fāliz vaḳti erdi ol zamān fālizġa ketti. Keç bolup (4) ḳaytar vaḳti boldı. Ḳızını köñlini sındırganıga (5) pişaymān bolup üç ‘adad zāmiçanı alıp (6) ḫurciniga sāldı keltürüp ḳızını köñlını (7) ālay dep kördi ki şaharga ġalġala tüşübdur. (8) Pādişāh üç ‘adād oġlı

çıḳıp üç kündın beri (9) izlap yürürlar nāgāh izlaguçilarni (10) birini közı tüşdı ḫurcīndın ḳan (11) āḳıp keladur. Ḫurcīni āçıp kördılar ki (12) üç şahzādanı kākılları birbiriġa (13) oralıp yatıpdur. Ol zamān akābirni atdın (14) yıḳıtıp boynıga ġallar salıp sodradılar (15) akābir tavallā ḳıldı ki menga bir zamān fırṣat

[94. sayfa]

(1)beriñlar bir gunāh ḳılıpdurmen armān boldı (2) ta men andın tavba ḳılıp oyga barıp kelay. (3) Bir ḳaşıḳ ḳanım pādişāhdın taṣaduḳ bolsun (4) dedi. Anda biri ruḫṣat berdilar akābir oyga kelip (5) ḳızdın sordı ki "ol āşiñ nıma (6) āş erdi. Āşnı töküp balāga giriftār boldum" (7) dep yıġladı. Ḳız vāḳi'anı bayān ḳıldı (8) erse akābir tavba ḳıldı köp nazır-u niyāzlar (9) Ḥażrat-i Bibi seşanba ḥaḳlarıda berdi. (10) Ol āşnı ham ḳıldı ḳaytıp calādnı āldıġa keldi (11) ḫalḳ soyunçı dep yürüpdurlar. Akābir (12) eşitip ḫuşvaḳt boldı. pādişāhzādalar (13) ḫurcinni açıp körsalar üç 'adad zāmiça (14) turubdur. Bu işge barça tāḥsin va ta'acip ḳāldılar. (15) hamalarını ḥācatları ravā bolup köp nazır.

[95. sayfa]

(1)Ḥażrat-i Bibi seşanba ananı ḥaḳlarıda (2) ḳıldılar va har kim har maḳṣūdda āş ḳılıp (3) sıġınsa ḥazret-i Bibi seşanba analarını ḳolıdın (4) otġaylar. Har kişi Ḥażrat-i Bibi seşanba ananı (5) ḳışalarını yād ḳılsa ḫūdāy Ta'ālā ol bandani (6) har amr-i muşkili va har amr-i niyatı bolsa ravā ḳılġay. (7) Bu dünyāda murādını tapar va āḫiratda 'izzatlik (8) ḥūrmatlik bolur inşallah Te'ālā.*Āmin bi raḥmataka yā arḥama rāḥimin.*

[96. sayfa]

Risāla-yi Sartarāş

Bismillahi raḥmān raḥim

(1)alḥamdū lillahi rabil 'ālamin val 'āḳibatūl lil mūtaḳin vaṣṣalātū (2) vassalāmū 'alā rasulihi Muḥammed va ālihi va aṣḥābihi acma'in. (3) Ay mūminlar va ay darvişlar Va ay mūsūlmānlar (4) va ay hūnarmandlar va ay kāsiblar barsızlar. (5) Barçamiz bu dünyādın safar etermiz albatta andişa-yi ḳiyāmat (6) ḳılıp peşa-yi āḫirat ḳılıñlar. Va yene Ḥażrat-i İmām (7) Ca'far-i Ṣiddiḳ va rahnamāyi muvāfiḳ aydılar: Ḫūdāy Ta'ālā (8) öz ḳudratı birla ḳırḳ miñ yetmiş iki hūnar (9) bandalarıġa yubardı. Ki kasb etsunlar va ḥalāl (10) nafaḳa va ahli 'ayāl ḳılsunlar. Hūnarmand bolup (11) meni şukrımnı bacā keltürsun va

yene Bandalari (12) ḫār-ū zār bolmasunlar ḫūdāy Ta‘ālā amrı birla (13) “cūmla hūnarmandlarga risāla bağladım ta ki ḥelāl rīzḳ ḳolga keltursunlar”

[97. sayfa]

(1)ṣāḥib-i favḳ bolup kasb etsunlar. Yene takbir (2) almaḳ va şākirdāna almaḳ va rūḫṣat bermaḳ va d‘avat-i (3) hūnarmand etmaḳ va risāla saḳlamaḳ yene alar cayıdın(4) va meşr‘ū bolsun va yene ol cumle hūnarlardın (5) sartarāşlık afżaldur. Avval Ādam ṣafiūllah (6) ikinci Nuḥ nabiūllah üçünci İbrahim ḫalilūllah (7) törtünçi Muḥammed Muṣṭafā ṣalallahū ‘alayhi vasalamdın (8) ḳaldı. Cem‘i hūnarlardın sartarāşlik (9) mūḳadamdur. Va yene payġambarlardın başḳa ūstādlarga (10) yādgārlik ḳaldı. Ey ṭāliblar: (11) sartarāşlık ham farż hem sūnnat ham (12) vācib ham mūstaḥabdur. va yene ḫūdāy Ta‘ālā (13) Ḥażrat-i Cabrailga amr ḳıldı farż boldı. (14) Ḥażrat-i Cabrail payġambarlarga ta‘lim berdilar (15) vācip boldı. Payġambarlar ūmmatlarıġa ta‘lim berdilar

[98. sayfa]

(1)mūstaḥab boldı. Va yene sar tarāşlikde üç na‘v (2) pir bardur. Avval pir-i takbir pir-i kasb va pir-i mūrşid. (3) va yene pir-i takbir tört pirdur. Avval Ādam ṣafiūllah (4) ikinci Nuḥ Nabūllah üçünci İbrahim Ḫalilūllah (5) törtünci Ḥażrat-i Muḥammed Muṣṭafā ṣalallahū ‘alayhi vasalam. (6) Takbir ayt dedilar yene tört payġambarlar (7) nāmlarıga tamām boldı. Va yene tört pir kimdurlar? (8) Avval Ḥażrat-i Abūbakr-i Ṣiddiḳ raẓiallahū anhū ikinci Ḥażrat-i U‘marraẓiallahū anhū (9) üçünci ḥāżret-i Ū‘ṣmān raẓiallahū anhū törtünçi (10) ḥāżret-i ‘Alirażiallahū anhū tört pir-i mūrşid kimdurlar? (11) Avval İmām Ḥūsayn va imām Ḥasan va ḫāca Muḥammed Ṣāvḳi (12) derlar va ḫāca Muḥammed Tāḳī va Ḥāżret-i Sūleymān (13) Fārsi derlar. Va yene sar tarāşlikġa (14) dast ordılar cumla balālardın amān boldılar. (15) üç yüz on üç kişi avliyā-i Allahdın erdilar

[99. sayfa]

(1)hammadın keyin şayḫ ‘A tār Valige ḫatım boldı. (2) amā sar terāşlikni ḫūdāy Ta‘ālā Ādam ‘alayhi salāmġa (3) amr ḳıldı. Va yene Ādam ‘alayhi salām Şiş (4) Nabiūllahga amr ḳıldılar. Va yene Ḥażrat-i İbrāhimga vāsiṭa (5) be vāsiṭā Muḥammed ḥabibūllahga yettilar. Ānḥażratdın (6) Salmānga amr etip takbir berip rūḫṣat berdilar. (7) Yene alardın cem‘i ūstāzlarga ḳaldı. Yene (8) altı yüz miñ şāgīrd va mūrşidlari bar erdilar. (9) Yene

sar tarāşlikga on iş (10) vācipdur bacā keltürsün: Avval (11) ba ṭahārat bolsun yene namāzni camā‘at birla (12) oḳusun ikinci rāst bolsun üçüncı (13) ṭālib-i ‘ilīmġa ham ṣūḥbat bolsun törtünci (14) dūkkānını tāza tutsun beşinci asbaplarını (15) pākiza tutsun altıncı mehmānġa dost bolsun

[100. sayfa]

(1)yettinci dūşanba va ya cum‘ā keçesi pirlarni çırāġını (2) yandırsun. Sekizinçi harkim saç aldırsa (3) yaman köz birla ḳaramasun nıma berganıġa rāżı bolsun. (4) Toḳuzunçi künde savdāsini yarmını ṣadaḳa (5) ḳılsun. Onunçı azraḳ bergen ādamga (6) ḳinā‘at ḳılsun. On birinci ṣābir Va ba inṣāf bolsun. (7) On ikinci raḥm dil bolsun. Yene (8) bularnı bacā keltürsün. Ey ṭālib sar tarāşlik (9) ḳılmaḳ ham farż ham sūnnat ham vācipdur. (10) Beş iş sar tarāşlikġa ḥarāmdur. Avval (11) bi ṭahārat dūkkānġa olturmasun namāznı tanhā (12) oḳumasun. Yene şarāb-u būza va tambākū tartmasun. (13) līvāṭa va zīnākarlik ḳılmasun. Yene (14) kelġanġa yaman sözlemesun yene arvāḥi pir-i bermak takbir (15) almaḳ risālaga ‘amal ḳılmasa anıñ dek ūstāzlarnı

[101. sayfa]

(1)şahrdın ḳovalap çıḳarıp yıbarmaḳ ḳerek. (2) Va yene fardāy-iḳiyāmatda payġambarlarnı va ūstādlarnı (3) va pirlarni aldıda şarımsār bolup ḳoġnı (4) tubıda baş kotarıp turmaslar. ḳayraḳ (5) alurda bu āyyatni oḳusun *yavma yafirrūl mar’a (6) min aḫihi va ūmmihi* demek kerek. Ustara ḳayrarda (7) bu āyatni oḳur: *Sūbhānallaẕi asrā (8)*demek kerek. Saç ālurda bu āyatni oḳusun (9) *lā ‘almal ‘aẓimūl nāṣirin* demek kerek. Va ḫatna (10) ḳılurda bu tasbihni aytmaḳ kerek. *Allahūma (11) ṣali ‘alā Muḥamad va ‘alā āli Muḥammed va bārak (12) va salam.* Va yene taḫtta bu āyatni oḳur: *Vasi‘a (13) kūrsilūssamāvāti val arż*degay va yene (14) mūy-i lab alurda bu āyatni oḳur: *Sūnatallahi lati ḳad ḫalat min ḳablū va lan tacida sūnatalallahahi tabdilā*

[102. sayfa]

(1)va yene har ustāẕi ki risāla saḳlamasa pir-i (2) ustāẕlarnı aldıda şarmanda bolup (3) ḳiyāmat künı şafā‘atlardın maḥrūm bolur. (4) Va yene har kim risāla saḳlasa cami‘i pirlar (5) va ustādlar kasb-u kāriġa barakat bergay (6) har banda-i mūmin bu risālaga ‘amel ḳılsa dūnyā va āḫirati (7) ma‘mūr bolur inşallah-u Te‘ālā

[103. sayfa]

Risāla-yi Bāfında

Bimillahi raḥmāni raḥim

(1)İmām Ca‘far-i Ṣiddiḳ va rahnamāy-i mūāfiḳ andaġ rivāyet (2) ḳılurlar kim bu risāla-i bāfındalikni ḥażrati (3) rasul-i akram ṣalallahū ‘alayhi va salamdin bayān (4) ḳıladurlar kim biliñlar va āgāh bolıñlar kim (5) har ustādi ki bu risālā-i şarifaġa (6)‘amal ḳılsa dünyā va āḫiratı ma‘mūr bolġay inşallah-u (7) Ta‘ālā ustādi kāsib bu risālani har künda (8) bir martaba oḳusun agar oḳuyālmasa özi (9) birla tutsun vaya oḳutup eşitsun har kim (10) bu risāla-i şarifni saḳlaġan kişini ihānat (11) ḳılsalar durrah lāzim bolur agar bir ādam yaḳasıdın

[104. sayfa]

(1)tutup bi-‘uzr bir mūşt orsa ol günāh kār bolur (2) agar ḥaḳir körüp sen borçı kişi ḳança kişisen dese (3) güyā ki Ḥażrat-i Şiş Nabiūllahni haḳir körganlik (4) bolġay har kişi Şiş Nabiūllahni ḥaḳir körse (5) ḳiyāmat künı gürdın yalanġaç ḳopgay (6) imām Ca‘far-i Ṣiddiḳ va rahnamā-i mūvāfiḳ rivāyat ḳılurlar (7) kim ādam alayhi salām Ḫūdāy Te‘ālāġa günāhkār boldılar (8) tanlari birahnā boldı Ḫūdāy Te‘ālāga mūnācāt (9) ḳıldılar ki ey bār Ḫūdāyā mėnga ‘avrat puş (10) bir keldilar Ḫūdāy Ta‘ālā ḥad-i mūnācātlarını (11) mūstacāb ḳıldı Ḥażrat-i Cabrailga farmān boldı (12) kim behiştdin ancir daraḫtını bargini (13) çıḳarıp bergil dep Cabrail alayhi salām (14) çıḳarıp berdilar ādam alayhi salām iki pārah (15) ḳılıp bir pārasini keyik yedi ipek paydā boldı

[105. sayfa]

(1) Va bir pārasini ektilar andın ġūzah paydā boldı (2) Ḥavvā Ana if ḳıldılar Ḫūdāy Ta‘ālādın Ḥażrat-i (3) Cabrailga farmān boldı barıp Ḥażrat-i ādamga (4) bāfındalikni t‘alim bergil dep t‘alim bedrilar erse (5) neça yıldın soñ Şiş Nabiullah vūcūdġa keldilar (6) ādam ‘alayhi salām Şiş Nabiullahġa ta‘lim bedrilar. (7) Şiş Nabullahnı ḳırḳ ḳızları bar erdi bir künde (8) bir tonluk if igirir erdilar oşbu ṭariḳa birla (9) ḳırḳ yıl yigirdilar hamma iflarni Şiş Nabiullah (10) toḳup Ḥażrat-i ādamga ‘avrāt puş (11) ḳılıp kiydirdilar. Şiş Nabiullah du‘ā-yi ḫayr (12) ḳıldılar ḥadiş-i şarif vārid bolupdur (13) ki *ḳāla nabi ‘alayhi salām al kāsib ḥabibullah.* (14) agar sorsa kim kola bāfliġ kimdin ḳaldı? Cavāp (15) Dāniyāl payġambardin ḳaldı savāl şāz bāfliġ kimdin ḳaldı

[106. sayfa]

(1)Cavāp Asadullah Ġālibdın ḳaldı. (2) Savāl naḳş bāfliġ kimdin ḳaldı. Cavāp (3) Abdulḫāliḳ Ġācdavānidın ḳaldı. Savāl baḫmal (4) bāfliġ kimdin ḳaldı. Lūḳmān Ḥakimdın ḳaldı. (5) Savāl ‘alaça bāfliġ kimdin ḳaldı. Cavāp Nacmiddin (6) Kūbrādın ḳaldı. Savāl ḳārṣ bāfliġ (7) kimdin ḳaldı. Cavāp ‘Arsidin (8) ḳaldı. Savāl paşmina bāfliġ kimdin ḳaldı. Cavāp (9) Ḫāca Abü Ali Sinādın ḳaldı ḳari bāfliġ (10) kimdin ḳaldı. Cavāp Cālūt Cārūtdın (11) ḳaldı. Āhār bermek kimdin ḳaldı. Cavāp (12) Ḥavvā Anadın ḳaldı. Savāl āhār neça ḳısımdur? (13) Cavāp, üç ḳısımdur. Savāl ḳaysıdur? Cavāp, (14) biri ot, biri su va biri un. Savāl (15) āhār bermakda ḳaysı āyatni oḳur? Cavāp

[107. sayfa]

*(1)canātūn tacri min taḥti al anhār.*Savāl şāzga eşni olarda (2) ḳaysı āyatni oḳur? Cavāp*sūbḥānallazi (3) asrā bi ‘adihi laylan minal mascidil ḥarām (4) ilal mascidūl aḳṣallazi bāraknā ḥavlahū laziye min āyātinā. (5)* Savāl peş tartmaḳda makūni olar ḳaysı (6) āyatni oḳur? Cavāp*ḳūlyā ayūhal kāfirūn.*(7) Agar if üzülse bu āyyatni oḳur: *Yū‘rafūl(8) mūcrimūna bi simāhim fayū’ḫaz binnavāsi val iḳdām.*(9)mākū çāhġa tuşganda bu ṣalavātni oḳur: *Allahūma (10) ṣali‘alā Muḥammed va ‘alā āli Muḥammed va bārak ‘alayhim.*(11) Dūkkāndın çıḳarda bu āyyatni oḳur: *Laḳad cāā’kūm (12) rasulān min anfūsikūm ‘azīzūn ‘alayhi mā ‘anitūm ḥariṣūn (13) ‘alaykūm bil mūminina raūfūrraḥim* eşni kiyerde (14) bu takbirni oḳusun:*allahū akbar allahū akbar lā ilaha ilallahū (15) vallahū akbar allahū akbar valilahiḥamd* demek kerek.

[108. sayfa]

(1)savāl bāfindelikde neçe pir-i mūrşid kāmil ṣalavātūllah (2) ‘alayhim acmā‘in otubdurlar? Cavāp tört payġambar-i (3) ūlūl ā‘ẓm otgandurlar pir-i avval Abduraḥmān ya‘nī (4) Ādam ‘alayhi salām. Dūvvūm Abdulḳahār ya‘nī Nūḥ-i Nabiūllah. (5) Sevvūm AbdulCabbār ya‘nī İbrāhim Ḫalilūllah (6) çahārūm Abdula‘ziz ya‘nī Muhammed ṣalallahū ‘alayhi vasalamdur. (7) har ūstādādi ki bol pirni (8) oşbu ṭariḳāda bilmese har ne çok kasbıdın yegeni (9) harāmdur. Savāl bāfindaligni neçe arkān turur? (10) cavāp on iki arkān turur. Avval özini (11) pāk tutmaḳ. İkkinci ba ṭahārat bolmaḳ. Üçünci (12) ḫūşḫuy bolmaḳ. Törtünci beş vaḳt namāzni (13) vaḳtida oḳumaḳ. Beşinci pirlarni (14) arvāḥlarıġa hadya tūḥfa ḳılmaḳ. (15) Altıncı pirlardin medet ist‘ānat tilemeḳ.

[109. sayfa]

(1)Yettinçi ‘ālimlarni dost tutmaḳ. Sekizinçi (2) erte aḫşam şāgirdiġa ta‘lim bermeḳ. toḳuzinçi ādāb (3) birla bolmaḳ. Onunçi ḫayr, ṣadaḳa on birinci dūkkānni (4) tāze tutup ḥūrmat va ‘izzat ḳılmaḳ. On ikinci (5) ẕikr va tasbiḥ aytmaḳ ya‘ni yā Ḥanān yā Manān (6) yādayyān yā Burḥān demek va yene har ustāzīkī (7) bu risāla-i şarifga ‘amal ḳılsa kündin künġe (8) davlati ziyāda bolup ḫūday Ta‘ālā işiġe barakat (9) ‘a ṭā ḳılġay va amā bu risālaga ‘amal ḳılmasa ḳiyāmat (10) künı pirlarni aldıda yüzı ḳara va şarımsār (11) bolur. Va yene har kim va har ustādaz bu vāḳi‘a va bu (12) ḳā‘ida tartiplarni bilmese şāgird (13) başlatmaḳ anga ravā ermas. Va yene Ḥażrat-i (14) Ādamdın Muḥammed ‘alayhi salāmġaça altı miñ (15) altı yüz altmış altı ustāz otubdurlar.

[110. sayfa]

(1)hamaları kāmil Va mūkammel erdilar. Har ustāzi ki (2) takbir ayatmaḳda çahār pir-i şari‘at çahār pir-i ṭariḳat (3) çahār pir-i ḥaḳiḳat va çahār pir-i mūşfiḳ va bir va yarım pirni (4) bu ṭariḳa bilmeḳ kerek va agar bu tartiplarnı (5) bilmese ḳılġan kasb-u kārida barakat (6) bolmas. hamma otgan pirlarni rūḥi (7) bu kişidin bizār bolurlar. Savāl takbir aytmaḳ (8) farż mu? Vācip mi? Sūnnat mı? Ya mūstaḥap mu? (9) Cavāp Ḫūdāy Ta‘ālā Cabrailga amr ḳıldı farż (10) boldı. Ḥażrat-i Cabrail payġambarlarga aydılar vācip (11) boldı. payġambarlar ūmmatlarıġa ḫābar berdilar (12) sūnnat boldı. Va yene ustāzlar şāgirdlariġe (13) ta‘lim berdilar mūstahap boldı. Savāl çahār (14) pir-i şari‘at ḳaysıdur? Cavāp Avval Ādam ṣafiūllah (15) dūvvūm Nūḥ-i Nabiullāh sevvūm İbrāhim Ḫālilūllah çahārūm

[111. sayfa]

(1)Muḥammad Muṣṭafā ṣalallahū ‘alayhi vasalam tururlar. (2) Savāl çahār pir-i ṭariḳat ḳaysı turur? Cavāp Avval Abūbakr-i (3) Ṣiddiḳ dūvvūm ḥāżret-i ‘Umar sevvūm Ḥażrat-i ‘Uṯman çahārūm (4) Ḥażrat-i ‘Alī ṣīr-i ḫūdādurlar. Savāl çehār pir-i ḥaḳiḳat (5) ḳaysıdurlar? cavāp Avval Ḥażrat-i Cabrail dūvvūm (6) Ḥażrat-i Mikāīl sevvūm Ḥażrat-i ‘Azrāil çahārūm (7) Ḥażrat-i İsrāfil ‘alayhi salāmdurlar. Savāl çahār (8) pir-i mūşfiḳ ḳaysıdur? cavāp avval padar dūvvūm mādar (9) sevvūm molā va mū‘alīm çahārūm ustād-i kasb va bir pir (10) Şiṯ nabiūllah va yarım pir-i ġasāl va görge turur. (11) bol ṭariḳḳa bilmeḳ kerek ta pisandide (12) bolġaylar İmām Ca‘fer-i Ṣādiḳ va rahnumāyi muvāfıḳ rivāyet (13) ḳılurlar kim Ḥażrat-i Cabrail bu risāla-i bāfīndalikni (14) Ḥażrat-i

Ādam ta‘lim berdilar. Ol zamān (15) Ḥavvā ana neçe farzand tavallud ḳıldılar alarnı ġamıda

[112. sayfa]

(1)çarḫ igirdilar Şiş nabiūllahni ḳırḳ ḳızları bar erdi. (2) Neçe vaḳt otup erdi. Cabrail ‘alayhi salām (3) Şiş nabiūllahga ham bāfindalikni ta‘lim berdilar. Takbir (4) aytmaḳ alardın ḳaldı. Tartip takbir budur. Anı (5) miyān band va kamarıġa band derlar bir kāsib oñ yanıġa (6) bir ādam çap yanıġa bir ādam turup anı ḳolunı üç kara (7) ḳılıp kamar band ḳılġaylar barakat (8) çarḫda ḳaldı. Amā çaharşanba künı çarḫ igirmegenlar (9) oşbu ṭāriḳada iş ḳılġan kāsibni har kim (10) be ū‘zr ḳolı birla ḥaḳārat ḳılsa ḳolını kesmaḳ (11) lāzim bolur. Amā muniñ ādābları köp erdi (12) ḳışanı kūtāh ḳıldık. har kim şak keltürse (13) gūnāhkār-i a‘ẓīm bolur. Na‘vzū billah savāl bu otgan (14) ustāzlarda risāla bar mu? dep cavāp bar demek

[113. sayfa]

(1)kerek. Çırā ki bular hammaları har bir pir har birlari (2) pir-i kāmil mūkammal tururlar. Bu risāla-i şarifga ‘amal ḳıldılar. (3) İki yarım bāġ va bölek işlar tutmaḳlik (4) ḥāżret-i Ādamdın tā Ḥażrat-i Muḥammad ‘alayhi salāmġaça (5) ḳaldı. Alardın şāh naḳşbandiġa ḳaldı. (6) alardın bizlardek ‘āṣi va cāfilarga ḳaldı. (7) İlāhi barça mākū dastlarġa tavfiḳ ‘aṭā ḳılġay (8) har kişini cam‘i işlarde bismillahi raḥmāni rahim (9) demek kerek. Va yene tamām ustādlar Şiş Nabiūllahdın (10) sordılar ki yā nabiūllah bu vāḳi‘a alarnı (11) bilmese va mollā bolmasa ne çok ḳılur dedilar. Şiş-i nabiūllah (12) cavāp berdilar. Ki har ustād-i bāfindalar (13) öz ḥaḳıga ḳınā‘at ḳılıp parhizgār (14)bolup bu risālani özi birla tutsa (15) va i‘tiḳād ḳılsa fardāy-i ḳiyāmat bizniñ

[114. sayfa]

(1)ā‘lamni sāyasıda baş kötergeylar agar kişi risālasız (2) bolsa bu dūnyādaki işide barakat bolmas (3) va ilgeri basmas oluġlarnı aldıda sözı otmas (4) sargardān bolġay harnıma kasbdın tapıp yegeni (5) şari‘āt ḥūkmūdın taşḳarı bolsa ḥarām bolur. Bir dam (6) nafsını bayādi ḥaḳ çıḳarsa ol kişiġe takbir aytmaḳ (7) lāzımdur. Fardāy-i ḳiyāmatda bir neçe yalġan (8) mūrşid-i ṣūfi numālarni ahvālıġa Allah-u Ta‘ālā ḥāşr künı (9) bandalarıġa körsetür va ḥayvānlar bu balālarnı (10) körüp Allah-u Te‘ālāga şūkr va ṣanā aytur ki (11) bizlarni ādam ḳılmaġaysan agar ādam bolsak (12) erdi. Bu balālarga

gīrīftār bolur erdik derlar. (13) Amā bāfīndanı mūḫtaṣar ḳıldık. Oḳuġuçıġa malal (14) bolmasın dep ḫatm ḫocadın āş suyudın keyin (15) ḳurān oḳup cem‘i payġambarlarnı, ustādlarnı (16) va pirlarni ḥaḳıga du‘ā takbīr aytıp bağışlasınlar (17) *allahū akbar allahū akbar lā ilaha ilallahū (15) vallahū akbar allahū akbar valilahiḥamd bi raḥmatika yā arḥamarrāḥimin tammat.*

[115. sayfa]

Asnād-i Dū‘ā-yi ‘acāyibu-l Astaġfār

Bismillahi raḥmāni raḥim

(1)Ḥażrati Muḥammad Muṣṭafā ṣalallāhū ‘alayhi vasalam zamānlarıda (2) Abduraḥmān atlıġ bir kişi bar erdi ay va yıl otsa (3) namāz oḳumas va rūza tutmas erdi. mūsūlmānlarnı (4) yolunu tosup malını alır erdi. Va ḳaraḳçılık (5) ḳılur erdi. Malını zināga ḳimārga bay berer erdi. (6) Kişilarni öldürüp ḫūn-i nāḥaḳ ḳılur erdi. (7) Köp yaman günāhkār erdi nāgāh bir kün ā‘lamdın (8) ottı Ḥażrat-i Rasūl-i akramga ḫabar berdilar. Muḥammad ‘alayhi salām barıp

[116. sayfa]

(1)aydılar nāgāh Ḥażrat-i Abubakr-i Ṣiddiḳ aydılar: (2) yā Rasūlallah Abduraḥmānni cināzasıġa barıp bolmas (3) Rasūl-i akram aydılar: Ne üçün barıp bolmas? (4) Abūbakr-i Ṣiddiḳ aydılar dünyāda ol ḳılmagan günāh yoḳ. (5) Ḥażrat-i Rasūl marāḳıbıga baḳıp körselar dünyāni (6) hamması fariştadur. Anı cināzasıġa Ḥāżret-i Rasūl akram ayaġ üçı birla (7) cināzaga bardılar. Rasūl-i akram ḳarasalar (8) gürı keñ fariştalar hamrāhdur behişt (9) eşigi açılgan libāslar kiygen Rasūl-i akram buyurdular: (10) Ḫatununı alıp kel? Alıp keldilar sordılar (11) nıma ṭā‘at-ı bardur? ḫatun aydı yā Rasūlallah (12) hiç ṭā‘at-ı yoḳ erdi amā har kün bu du‘ānı (13) oḳur erdi. Va özı birla tutar erdi Ḥażrat-i (14) Rasūl-i akaram oşul du‘ānı alıp kel dep amr ḳıldılar. (15) alıp keldi açıp ḳaradılar aydılar yārānlarım

[117. sayfa]

(1)‘umrum içideki ḳılġan bandalıgımdın bunu ṣavābı (2) zīyāda bildim bu du‘ā nāzil bolġanda Abduraḥmān (3) ḫabardār erdi. Men hiç kimge fāş ḳılmas erdim. (4) Agar fāş ḳılsam hamma ḫalḳ bandalik ḳılmas erdi. (5) Ammā bukün āşīkār boldı. Har kim bu

du‘ānı (6) har künde yā haftada yā ayda oḳusa vaya oḳutup eşitsin (7) vaya özı birla tutsun andaġ bolġay ki (8) cam‘i darāḫtlar ḳalam bolsa va bargları kāġaz bolsa (9) bu du‘ānı ṣavābını bitip bolmaslar. Özı birla tutsa (10) har ḳança günāhı bolsa ham keçgey bilfarż tavba ḳılsa (11) ḫūdāy Ta‘ālā aytıpdur: Ki on sekiz miñ (12) ‘ālamnı ḫūdāyidurmen didārımġa mūşşāraf ḳılurmen (13) va yene payġambarlarnı ṣavābını berurmen va yene yüz miñ (14) ā‘ṣī ölse dūzaḫdın āzād ḳılurmen va yene har kim (15) oruşġa barsa bunu özı birla tutsa oḳ va neyze kār ḳılmagay

[118. sayfa]

(1)pādişāhlarnı aldıda sözı otkur (2) bolur. Fardāy-i ḳiyāmatda buraḳlarga minip yürürlar. (3) Va har kim özı birla tutsa cam‘i aġrıḳlardın (4) saḳlaġay başarṭ-i tavba ḳılsa Rasūl-i akramni soñlarıda (5) bolur. Gör ‘azābıdın ḳutulur bu du‘āni asnādı köp (6) erdi mūḫtaṣar ḳıldık ne üçün ki bitküçilarge malal (7) kelmesin dep va yene ḫayrūl kalām ḳul va dilga ‘amal ḳıldık (8) payġambarımız aydılar*: ḳāla nabi ‘alayhi salām faman şakka fi (9) kalāmūllah va fil arża va fissamā faḳad kafara* har kim şak (10) kelturse be nasib bolur. Āmin Abduraḥmānni ḳılġan du‘āsı

Bismillahi raḥmani raḥim

(11)astāġfirūllahūl ‘ażim astāġfirūllahūl ṣirāṭal mūstaḳim (12) astaġfirūllah yā Ġaffār astaġfirūllah yā Raḥmān astaġfirūllah (13) yā raḥim astaġfirūllah yā Allah astaġfirūllah yā ġafūr

[119. sayfa]

(1) astaġfirūllah yā sattār astaġfirūllah yā aḥad astaġfirūllah (2) yā ṣamad astaġfirūllah yā vitr astaġfirūllah yā ḥay astaġfirūllah (3) yā ḳayyūm astaġfirūllah yā zūl calāl val ikrām astaġfirūllah (4) a‘ūzū bi kalimātillah tāmāt kūlahā astaġfirūllah (5) min şari mā ḫalaḳa astaġfirūllah va in yakādūllazina (6) astaġfirūllah kafarū vali yaziḳūnaka bi abṣārihim astaġfirūllah (7) lamā sam‘ū zikra astaġfirūllah va yaḳūlūna inahū lamacnūn (8) astaġfirūllah va mā hūva ilā ẕikara lil ‘ālamin astaġfirūllah (9) ḳūl hūvallahū aḥad astaġfirūllah Allahū ṣamad astaġfirūllah (10) lam yalid astaġfirūllah valam yūladastaġfirūllah valam (11) yakūn lahū kūfūvan aḥad (12 astaġfirūllah yā badi‘ū samāvāti (13) val ‘arż astaġfirūllah yā Ḥanān astaġfirūllah yā Manān (14) astaġfirūllah

yā Būrhān astaġfirūllah (15) yā sūbḥān astaġfirūllah yā ḳūddūs astaġfirūllah (16) yā ḫālıḳal aṣbāḥ astaġfirūllah ʻalāl tavfıḳ

[120. sayfa]

(1) astaġfirūllah ʻalāl taṣdiḳ astaġfirūllah ḳabla kūlūn aḥad astaġfirūllah (2) min kūli ẕanbin ẕnabtahū ʻamdan av ḫaṭānan sirran av ʻalāniyatan (19) ṣaġiran av kabiran va atūbū ilayhi va salallahū ʻalā ḫayra ḫalḳihi (20) Muḥammedin va ālihi va aṣḥābihi acmaʻin āmin bi raḥmatika yā arḥama rāḥimin.

Risāla-yi Temirçilik

Bismillahi raḥmāni raḥim

(1)alḥamdū lillahi rabil ʻālamin val ʻāḳıbatūl lil mūtaḳin va ṣalātū (2) va salāmū ʻalā Rasulihi Muḥammed va ālihi va aṣḥābihi acmaʻin.(3) Amā baʻd Ḥażrat-i İmām Caʻfar-i ṣādiḳ va rahnamāy-i mūvāfiḳ (4) andaġ rivāyet ḳılurlar kim Ḥażrat-i (5) Dāvūd ʻalayhi salām dāimūl avḳāt ḳavmlarını imānga

[121. sayfa]

(1) daʻvat eyladilar kāfirlar ḳabul ḳılmadılar. Nāgāh (2) ġamgin bolup olturup erdilar. Ḥażrat-i (3) rabūl ʻizatdın farmān boldı kim ey Cabrail (4) Dāvūdga eyġil imdi ḳavmini imānga daʻvat (5) ḳılmaḳ ḥacet emas. Ḥaḳ sūbḥānahū va Taʻālā (6) kāfirlarġa balāy-i açlıġnı yubāradur kāfirlarni (7) ḥālini açlıġ toġrısıdın tāng ḳılur dedi va (8) mundın keyin ġāmgin bolmasın dep Ḥażrat-i Cabrail (9) Allah Taʻālādın vaḥi keltürdilar. Andın (10) Ḥażrat-i Dāvūd ʻalayhi salām aydılar ay brādarim (11) Cabrail imdi özüm nıma iş ḳılurman dedilar. (12) Ḥażrat-i Cabrail aydılar ay Dāvūd ṣabir ḳılġıl (13) men ḥaḳ sūbḥānahū va Taʻālādın sorap keleyin (14) dedilarṭūraftūl ʻayn içinda Ḥażrat-i Cabrail (15) ḥżır boldılar aydılar ay Dāvūd senga

[122. sayfa]

(1) āhangarlik kasbı farmān boldı dedilar. (2) Ḥażrat-i Dāvūd ʻalayhi salām ḥaḳ sūbḥānahū va Taʻālāga (3) mūnācāt ḳılıp aydılar Ḫūdāvandā, aḥadā, (4) Ṣamadā, senñe āsān va menña mūşkil dedilar. Şol (5) sāʻat ḥaḳ Taʻālādın farmān boldı kim (6) ay

Cabrail behişt içinda bir ḳoy va bir taş (7) yaratganman anı alıp kel dedi filḥal (8) Ḥażrat-i Cabrail alıp keldilar bāz farmān (9) boldı kim daraḫt-i ṭūbādın alıp keldi (10) oşul mūnevvar taşnı çarḫga ezip bağlagil (11) dedi. Va yene farmān boldı kim ḳoynı terisini (12) dam ḳılġıl darāḫt-i ṭūbādın alġan şaḫnı (13) maḥkam ḳılġıl dep farmān boldı. Allahū Ta‘ālānı (14) amrını bacā kelturdilar va yene nidā keldi kim Behiştdın

[123. sayfa]

(1)bulul alıp kelġil dep derhāl alıp keldilar. (2) Az barāyi āhangarlik asbabını ḳıldılar va yene (3) farmān boldı kim dam basġıl dep Ḥażrat-i Mikāyil (4) va isrāfil Va‘azrāil ‘alayhim salām tört farişta-i (5) mūḳarab ātiş dānni tört burcıġa dam bastılar. (6) Nāgāh Allah Ta‘ālā raḥmat nażarı birla ātişdānga (7) ḳaradı çūn ḳiynedi va yene imām Ca‘far-i Ṣādiḳ (8) naḳıl ḳılıpdurlar kim āhangarlik barça kasbdın (9) oluġ turur. Sandānnı Ḫūdā-i Ta‘ālā öz ḳudreti birla (10) yarattı va raḥmat nażarı birla ḳaradı. Amā bilgil (11) va āgāh bolgil sandānnı tört burcida va köşasida (12) tört farişta-i mūḳarab tururlar. Avvalġi (13) burcida Ḥażrat-i Cabrail ya karim derlar ikinci burcida (14) Ḥażrat-i Mikāyil ya raḥim derlar üçüncı burcida Ḥażrat-i (15) İsrāfil ya sūbūḥ derlar törtüncı burcida Ḥażrat-i

[124. sayfa]

(1)‘Azrāil ‘alayhi salām ya ḳūdūs derlar. Va yene farmān-i (2) ilāhi boldı ki ay Cabrail Ḥażrat-i Dāvūdga üç nımarsa (3) karāmat ḳıldım. Avval dam, ikincisi sandān, üçüncı (4) bulul. Dāmnı Behişt şamālıdın paydā ḳıldım. Bulbulni (5) daraḫt-i ṭūbādın yarattım va yene oşal çöpni (6) ustā ḫūrdāk āhangar sandān çöp ḳıldılar. (7) Ḥażrat-i Cabrail ta‘lim berdilar āhangarlikni (8) andın Dāvūd ‘alayhi salām şāgirdlarıga ta‘lim berdilar (9) cami‘i dūnyāġa maşhūr boldı. Bu hūnarni örgangan (10) ustā bu risālaga ‘amal ḳılsa köp (11) manfa‘atlar körer. Agar sorsalar kim takbīr kimdin (12) ḳaldı? Cavāp Ḥażrat-i Cabrail ‘alayhi salām (13) Ḥażrat-i Dāvūdga ta‘lim berdilar alardın ḳaldı. (14) Ba‘d ezān ‘ilmi āhangarlik ustā Ḫāca Ḫūrdak (15) āhangarga ḳaldı. Amā bilgil va dānā bolgil kim Abū Sa‘īd

[125. sayfa]

(1)ustā Haca ḫūrdak İbn-i Mas‘ūd şāgirdları (2) Ḥażrat-i Dāvūd ‘alayhi salām tururlar İbn-i Masū‘dga (3) ta‘lim berdilar. Āhāngarlik ḳırḳ bir kasb hūnardur (4) birbiridın cudā

ḳılur va yene Ḥaḳ sūbḥānahū (5) va Ta‘ālādın nidā keldi kim ay Cabrail dastak köre (6) bululnı rāst ḳıldılar be amr-i bir kamāl (7) Ḥażrat-i Mikāyil çöbi ‘ūdnı ḥāzir ḳıldılar (8) ya‘ni mavzūngarlik, katmançilik, miḫgarçilik, (9) bu üç hūnarni EbuSa‘id İbn-iSu‘ūdga ta‘lim berdi. (10) Ba‘d az ān deg rezlikni, misgarlikni, (11) ḫūlāgarlikni Hāca Ḫūrdākġa ta‘lim berdilar. (12) Savāl cūşgarlik, şefāgarlik kimdın ḳaldı? (13) Cavāp ḳuṭbul aḳṭābdın ḳaldı. (14) Ḳalamgarlikni mavzūngarlikni, Ebū Sa‘id İbn-i (15) Nūḥga ta‘lim berdi iḫmagarlik Ḫocā Ḫūrdakdın

[126. sayfa]

(1)ḳaldı āhangārlikni neçe işlari Ḥażrat-i (2) Dāvūd ‘alayhi salāmni har ḳaysı şāgirdlarıdın (3) ḳaldı. Ḥażrat-i Dāvūd ‘alayhi salām keçe va kündüz (4) ḫūdā-i Ta‘ālānı ‘ibādetiġe maşġūl boldılar. (5) ‘Alal-devām tillariġe *yā hū yā man hū lā ilāha ilallah hū*ni (6) cāri ḳıldılar. Mūbārak aġızlarıdın kabābnı (7) būyū keldi. Ḥażrat-i Dāvūd ‘alayhi salāmnı (8) ‘ādatları har asbābnı ḳılsalar tamirni (9) ātişdānġa salıp ḳol bile yüznı yaratḳan dek (10) yaratıp ḳılur erdilar. Ḥażrat-i Dāvūd (11) ‘alayhi salāmni ḳollarıda tamir miṣāli mūm dek (12) erir erdi. Va yene Ḥażrat-i Dāvūd ‘alayhi salām (13) har yılda tört savut mande ḳılur erdilar. (14) Tört yüz tangaga satıp yüz tangasını (15) ahl-u ‘ayāllarıġa nafaḳa ḳılıp yüz tangasını

[127. sayfa]

(1) ḫūdāy Ta‘ālānı yolıġa hadya ḳılıp berur erdilar. (2) yüz tangasını dast māya va yüz tangasını (3) dūkkānıġa ḳoyar erdilar. Künlarde bir kün Ḥażrat-i(4) Dāvūd ‘alayhi salām ‘ibādatġa maşġūl bolup (5) köñllariġe keldi kim ḳolumga temir alsam mūm dek (6) erir dedilar. Şol zamān Ḥażrat-i rabūl ‘izzat (7) dargāhıdın vaḥi keldi kim: Ay Dāvūd ḳolumda (8) temir mūm dek erir dep öziñġa binā (9) ḳoydiñ bol sözüñ ḫūdāy Ta‘ālānı (10) dargāhıġa pisandida bolmadı. İmdi be asbāb (11) ḳolıñġa alalmassın dedilar. Ḥażrat-i Dāvūd (12) ‘alayhi salām har çend zor ḳıldılar (13) ilgeriki dek iş ḳılalmadılar. Köp māyūs (14) bolup tavba tażarrū‘ eylep olturdılar. (15) Va yene Ḥażrat-i Cabrail vaḥi alıp kelip aydılar

[128. sayfa]

(1)kim temirni ātişdānga salsun ḳūdratimni (2) tamāşā ḳılsun dedilar. fī̄l ḥāl Ḥażrat-i(3) Dāvūd ‘alayhi salām temirni ātişdānga saldılar. (4) Fī̄l ḥāl temir tābġa keldi. Oçaḳdın

temirni (5) almaḳġa ‘āciz keldilar. Darḥāl Ḥażrat-i Cabrail (6) vaḥi keltürüp aydılar: Dāvūd oḳ kemāndın (7) çıḳıpdur dedilar. Ḥażrat-i Dāvūd ‘alayhi salām (8) nażar ḳıldılar. kim bir it ayaġıġa songak alıp (9) yep turuptur. Anbūrnı andın ‘ibrat (10) aldılar. Şol zamān anbūr ḳıldılar. Ḥażrat-i Dāvūd (11) ‘alayhi salām har çand zor ḳılıp oçaḳdın (12) alalmadılar. Darḥāl Ḥażrat-i Cabrail takbir aytıp (13) aldılar. Ḥazrat-i Cabrail takbirlari bu turur. (14) *allahū akbar allahū akbar lā ilāha ilallahū valāhū akbar allahū akbar va lillāhil ḥamd* (15) ba‘d az ān feş band Ḥażrat-i Dāvūdga

[129. sayfa]

(1) amr boldı feş band tartmaḳ vācip boldı. Agar (2) sorsalar kim ustād-i āhangarga neçe vaḳt (3) takbir aytmaḳ vācipdur. Cavāp tört vaḳtda (4) vācipdur avval iş Vayrān bolsa, dūvvūm dūkkanni (5) pāk ḳılmaḳ vaḳtıda, sevvūm erte birla işġe kirganda (6) çahārūm temir tapġa kelmese. Agar sorsalar kim (7) ustād-i āhangarga feş band tartmaḳ vācip mu? (8) yā sūnnat cavāp vācīp erur. Agar sorsalar kim (9) parah çarḫ-ı kimdın ḳaldı? Cavāp Ḥażrat-iSūleymān (10) payġamberdın ḳaldı. Agar sorsalar kim burc-i sandānnı (11) neçe rūkn turur. Cavāp sekiz rūkn turur. Tört rūḫ (12) Va tört burc turur. Agar sorsalar kim rūkn ḳaysı (13) turur. Cavāp rūkn-ī avval pir, rūkn-i dūvvūm (14) tasbiḥ, rūkn-i sevvūm takbir, rūkn-i çeḥārūm şāgird turur. (15) Agar sorsalar kim burc-i sandān

[130. sayfa]

(1) sevvūm burc-i sandān-i şimāl çaḥārūm burc-i sandān-i cūnūb (2) savāl kafş-i fūlād kimdın ḳaldı? cavāp Ḥażrat-i (3) Dāvūd payġambardın ḳaldı. ‘İlmi āhangarlikni ḥaḳ Ta‘ālā (4) ‘aṭā ḳıldı va kafşi fūlādnı yaratıp ayaḳlarıġa (5) kiydilar. İmām Ca‘far-i Ṣadıḳ andaġ rivāyet ḳılıpdurlar: (6) Kim bir kün Ḥażrat-i Cabrail Ḥażrat-i Dāvūdġa (7) vaḥi alıp keldilar. Aydılar ay Dāvūd ṣaḥrāġa çıḳıp (8) tamāşā ḳılıñ dedilar. Ḥażrat-i Dāvūd kördilar kim (9) ‘ālamnızulūmāt basıpdur. Ḥażrat-iDāvūd ‘ālam ḫalḳını (10) kördilar. Kim halākatġa yetipdur. ‘İlmi āhangarlikni (11) altı künde örgendilar. Kāfirlar altı yılda (12) örgenmedilar. Āsmāndın yamġur yaġmadı yerdın giyāh (13) kökermedi çaşmalar ḳurudu. Andaġ boldı kim kāfirlar (14) bir kāsa sunı bir ṭılāga alıp içtilar kāfirlar köp şiş (15) kasal bolup öldü b‘aži kāfirlar tūşnā bolup öldü.

[131. sayfa]

(1) kim ki Ḥażrat-iDāvūd ‘alayhi salāmga İmān keltürse (2) anga hiç ‘āfat tekmedi. Ba‘żı kāfirlar ḥayrān bolup (3) aydı kim har kim Ḥażrat-i Dāvūdga īmān keltürse anga hiç (4) ‘āfat tegmes pas Ḥażrat-iDāvūdni dini bar ḥaḳ (5) eken imān keltüreylik ta ki balā başımızġa yetmesun (6) dep hamma nımarsalarnı Ḥażrat-i Dāvūdga nazr ḳılup (7) müslümān boldılar. Şol zamān Ḥażrat-iCabrail vaḥi keltürdılar (8) aydılar: Ay Dāvūd Ḫūdāy Ta‘ālādın farmān boldı (9) kim kavmıga du‘ā ḳılsun dep Ḥażrat-i Dāvūd du‘ā ḳıldılar. (10) Ḳavmlarını başıdın balā daf‘a boldı. Va yene (11) şāgirdlarıdın dünyānı atrāflarıġa yubardılar. (12) Şāgirdları mānand-i özlari kamar basta erdilar. (13) Dünyāġa maşhūr boldı. Har kim ustād-i āhangarnı (14) be-vachi şara‘i ḥaḳārat ḳılsa yaḫşı bolmas. Va yene (15) har ustād bu risālaga ‘amal ḳılsalar pir-i ustād

[132. sayfa]

(1) şafā‘atlarıdın ba naṣip bolġay. Va har ustād (2) bu risālanı dükkānıda oḳup eşitselar (3) pir-i ustādlarnı arvāḥlarıġa bahşiş ḳılsalar. (4) Hargiz tang dastlik körmagay kasb-u (5) kārıdın barakat bisyār tabġay Ḥażrat-i(6) İmām Ca‘far-i Ṣādıḳ rīvāyyet ḳılurlar kim har ustād (7) bu risālaga ‘amal ḳılmasalar çahār takbīrni bilmeselar (8) takbīr aytıp şāgirdlarını almaḳlıḳ dūrust (9) ermes. Pir-i ustādlarnı arvāḥları (10) andaġ kişidin bezār bolġay. Har nımarsa ki tapıp (11) yeydur ḥarāmdur. Fardā-yi ḳiyāmatde har ustādlarını (12) aldıda şarmanda bolġay va har ustād (13) bu risalanı bilmese ṣāhib-i takbirlikġa yaramas (14) kasbıdın loḳmayı ki tapıp yeydur ḥarām bolġay (15) va yene har ustādı ki bu risalanı oḳusa

[133. sayfa]

(1) vaya oḳutup eşitse ṣavābını pir-i ustādlarnı (2) arvāḥlarıġa bahşiş ḳılsalar. Andāġ ṣavāp tapġay (3) kim yetmiş mertebe ḥac ḳılġannı ṣavābını tapġay Ḥażrat-i(4) İmām Ca‘far-i Ṣādıḳ rivāyet ḳılıbdurlar kim savāl (5) āhāngarlikġa avvaldin ta āḫirġaça neçe pir-i kāmīil va (6) mūrşid otubdurlar? cavāp on iki pir-i mūrşīd (7) otubdurlar. Avval ḥażre-i Dāvūd, dūvvūm (8) Ḥażrat-i Yūnūs sevvūm Ḥażrat-i Lūṭ çahārūm (9) Ḥażrat-i İdris pancūm Ḥażrat-i ustād Tūsi (10) şaşūm ustād ṣāhip haftūm ustād ‘Ālī hāştūm (11) ustād Baba-i Samāsī nūhūm ḥāca Ḥirevi ḳūdsūllah rūḥā (12) dahūm ḥāca Ḫūrdak yāzdahūm hāca Sa‘id (13) dūvāzdahūm ḥāca Mas‘ūd rahbūl on iki ‘ālīmge (14) maşhūr va ma‘rūfdurlar. Savāl dükkāndārliḳ (15) kimdin ḳaldı? Cavāp hażrat-i Dāvūddın

(134. sayfa)

(1) ḳaldı. Savāl kāsiblarġa dūkkān asbābi kimdin (2) ḳaldı? cavāp ḥazrat-i Dāvūd payġambardın ḳaldı. Sūzangarlik (3) kimdin ḳaldı? cavāp ḥāca Ebu S‘addın (4) ḳaldı. savāl meḫçagarlik kimdin ḳaldı? (5) cavāp fārsdın ḳaldı. Savāl katmançilik (6) kimdin ḳaldı? Cavāp ustād ḥāca Ḫūrdakdın (7) ḳaldı. Savāl dek rezlik kimdin ḳaldı? (8) cavāp Samāsīdın ḳaldı. Savāl mısgarlik kimdin (9) ḳaldı? Cavāp ustād ḥāca ḫūrdakdin ḳaldı. (10) ḫūvlagarlik kimdin ḳaldı? cavāp ḥāca (11) Abu ṭālipdın ḳaldı. Savāl bıçaḳçılık kimdin ḳaldı? (12) cavāp Tavḥid Asfahānidın ḳaldı. Savāl çarḫdārliḳ (13) kimdin ḳaldı? cavāp usta ‘Abdulmalikdın (14) ḳaldı. Savāl rang bandlikni andaġ rivāyet ḳılıpdurlar (15) kim Ḫūdāy Ta‘ālānı ḳūdrati birla Cabrail behiştni

[135. sayfa]

(1) taġlarıdın keltürüp berdilar. Ḫūdāy Ta‘ālā ḳūdrat-i (2) nażarları birlan ol taşḳa ḳaradı. va yene farmān (3) boldı. Kim ḳoliñi kūraġauzat mūrı baġlagil (4) dep mūrıbaġladılar. Ba‘d az-ān damkaş rāst (5) ḳıldılar. B‘ad az- ān ātişdānnı közını rāst (6) ḳıldılar b‘ad az -ān Ḥażrat-i Dāvūd ustād (7) ḥāca Ḫūrdak vayene tört farişta-yi muḳarrab (8) ātişdānġa mūtavaccih boldılar. Ḥażrat-i Cabrail aydılar (9) kim ay Dāvūd ātişdānġa angūşt salġil (10) dedilar. Darḥāl angūşt saldılar. Ba‘d az-ān (11) ustā ḥāca Ḫūrdak dam bastılar çişme-i (12) ātişdāndın *yā hū yā man hū*degen āvāz (13) kelip ḥarakatga kirdi. Āsūmān va zamin (14) larzaga keldi. Çaranda va paranda havāga uçup (15) ḥayrān boldı. Ḫūdāy Ta‘ālādın nidā boldı. Kim körege

[136. sayfa]

(1) taskin bergil bir yılġaça ḳollarıdın köreni (2) ḳoymadılar. Savāl dūkkānġa kırarda ḳaysı āyyatni (3) oḳumaḳ kerek? cavāp *bismillahi raḥmāni raḥim (4) va af'vaż amri illahi inallaha baṣirūn bil ‘ibād* (5) demek kėrek savāl balġanı ḳolġa alganda ḳaysı (6) āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp *vasi‘a kūrsi‘ū (7) samāvāti val ‘arż valā yaūdūhū*demek kerek (8) savāl köre basḳanda ḳaysı āyyatni oḳumaḳ (9) kerek? cavāp *ḳālū yā vaylanā*demek kerek. (10) agar köre basḳanda tilġe *yā hū yā man hū*ni cāri (11) ḳılġay tā mādāmiki temir tabġa kelgünçe savāl (12) temir tabġa kelġende ḳaysı āyyatni oḳumaḳ (13) kerek? cavāp *ina anzalnāhā va farażnāhā*demek (14) kerek savāl peşband alġanda ḳaysı āyyatni (15) oḳumaḳ kerek cavāp *sūbḥānallahi valḥamdūlillah*

[137. sayfa]

*(1) valā ilāha ilallahū vallahū akbar*demek gerek. Ḳalam basḳanda (2) ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp *hal atā (3) ʻalāl insānū ḥin* demek kerek savāl şāḫ (4) keserde ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp *limanil (5) mūlkal yavmūllahal vāḥidūl ḳahār* demek kerek savāl (6) şāḥ tarāşlaganda ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek (7) cavāp *falavlā iẕāl balāġtal ḥalḳūm va antūm ḥanifūn tanżūrūn* (8) demek kerek. Savāl dasta ḳılurda (9) ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavābdın*zināl (10) lināsa ḥūbal şahvāta minan nisā'i val nabiyin* (11) demek kerek. Savāl tunka ḳılurda ḳaysı āyyatni (12) oḳur. Cavāp yā *Dāvūda inā caʻalnā ḫalifatūn (13) fil arż* (13) demek kerek. savāl ḳayçi ḳılurda (14) ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp *va alḳiyta (15) ʻalayka mūḥabataḥū mini*demek kerek. Savāl sūzan

[138. sayfa]

(1) ḳılurda ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp (2) *salāmū ʻalā nūḥi fil ʻālaizmin*demek kerek. Savāl asbābġa (3) su bergende ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp (4) *va anahū hūttavābūl raḥim* savāl mūhranı ḳolġa alġanda (5) ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp *ʻālimūl ġaybi (6) vaşşahādata*demek kerek. Savāl ustara ḳılurda (7) ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp *inaka laminal mūrsalin*(8) demek kerek. Savāl meḫ ḳılurda ḳaysı (9) āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp *tanzilūl ʻazizūrraḥim (10)* savāl işġe pardāz ḳılurda ḳaysı āyyatni oḳur (11) cavāp *yā ḥanān yā manān* savāl barça (12) iş ḳılġanda ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? (13) cavāp *vallahū ʻalā kūli şayin ḳadir*savāl çarḫda (14) asbāb çarḫlaganda ḳaysı āyyatni oḳur. (15) cavāp *va antal vūcūha lilḥayūl ḳayūm*savāl

[139. sayfa]

(1) dūkkān yıġarda ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? (2) cavāp *sūbḥāna rabika rabil ʻiżati ʻamā yaṣifūn (3) va salāmūn ʻalal mūrsalin valḥamdū lillahi rabil ʻālamin* (4) demek kerek. Savāl işni bāzārga alıp (5) barurda ḳaysı āyyatni oḳumaḳ kerek? cavāp (6) *va min ūfi bi ʻadihi laylan minallah* degey. Savāl ustād-i (7) āhangarlikġa neçe nımarsa farżdur cavāp tört (8) nımarsa farżdur. Avval ʻilm örgenmeḳ dūvvūm hūnerini (9) pākiza tutmaḳ sevvūm beş vaḳt namāznı tark ḳılmagay (10) çahārūm ḫāyr- u saḫāvat ḳılġay savāl ustād-i (11) āhangerġa neçe nımarsa vācipdur? cavāp yetti nımarsa (12) vācipdur avval hāmĪşa bā ṭaḥārat bolmaḳ. dūvvūm (13) rāst sözlemeḳ sevvūm dūkkānı pākiza tutmaḳ

(14) çahārūm hāmīşa ḫūdāy Ta‘ālānı dilide yād ḳılġay (15) pancūm rezgini ayaḳ astıġa taşlamagay şaşūm cāmi‘aga

[140. sayfa]

(1)kırtekiygey haftūm pir-i ustādlar ḥaḳıġa takbir du‘ā (2) ḳılġay sevvūm ustād-i āhangarġa neçe nımarsa sūnnatdur? (3) cavāp on nımarsa sūnnatdur. Avval ḳinā‘at (4) dūvvūm ḥarāmdın parhiz ḳılġay sevvūm kişi ḥaḳıġa(5) yaman ḫiyānat ḳılmagay çahārūm saḥarḫez bolġay (6) pancum dūkkānıda bekār olturmagay şaşūm şāgird-i nimkāreġa (7) imān va islām örgetġey haftūm (8) tilini ġaybatdın saḳlagay haştūm nābūd kar (9) bolmagay nūhūm şāgirdga şārı‘at va ḥaḳiḳatni (10) t‘alim bergey dahūm mūlāyim pişa bolġay savāl (11) ūstād-i āhangarġa ḳança ādāp bardur? cavāp (12) tört ādāp bardur. Avval şirin söz bolġay (13) dūvvūm dūkkānıġa kelġen kişiġe yaman sözlemegey (14) sevvūm raḥm dil bolġay çahārūm ham ṣūḥbatga dost (15) bolġay. Savāl ūstād-i āhangarga neçe nımarsa vācīpdur?

[141. sayfa]

(1) avval yalġan sözlemegey dūvvūm ḥarāmdın parhiz (2) ḳılġay sevvūm bi dīyānat bolmagay çahārūm (3) namāz ḫān bolġay pancūm ustādını ḫār körmegey (4) şaşūm hunarını yenġil tutmagay. Haftūm kişini ġaybat (5) ḳılmagay savāl āhangarlikda neçe nımarsa (6) ḥarāmdur? Cavāp beş nımarsa ḥarāmdur. Avval (7) fāsiḳliḳ, dūvvūm sūd ḫūrliḳ, sevvūm araḳ boza ḫārlık8) çahārūm ṣāhibi takbirni ḥaḳārat ḳılmaḳlik (9)pancūm baḫīl bolmaḳ savāl ustād-i āhangarġa neçe vaḳt (10) takbīr mūstaḥabdur ? cavāp tört vaḳtda (11) mūstaḥabdur. Avval aġrıp tüzelse dūvvūm ḫatını (12) oġul tuġsa sevvūm kişini ġāybat ḳılsa çahārūm (13) şākirdlari balāġatga yetse, har kāsibga (14) farżni, vācīpni, sūnnatni Va mūstaḥabnı bilmeḳlari (15) lāzımdur. Har ustādi ki bu risālaġa

[142. sayfa]

(1) ‘amal ḳılsalar va iḫlāṣ ḳılsalar kasblarıġa (2) Allah-u Ta‘ālā barakat ‘aṭā ḳılġay har ne yegeni (3) ḥalāl va behişt lūḳmalarıdın turur. ḳiyāmat künı (4) pirlar aldıda yüzı issıġ va on tört (5) keçelik ay dek bolup turgay. Va har ustād-i ki (6) āhangar bu risālaga ‘amal ḳılmasalar va aña iḫlāṣ (7) ḳılmasalar kasb-u kārıdın tapıp yegeni ḥarāmdur. (8) va har ustād-i ki bu risālaga ‘amal ḳılsalar (9) va oḳutup eşitselar pir-i ustād ḥaḳlarıġa

(10) ḫatm-i ḳurān ḳıldursalar, andaġ ustādlarını (11) be ‘uzr-i şari‘ī ḥaḳārat ḳılsalar şari‘atda günāhkār bolur *vallahū a‘lam.*

[143. sayfa]

Risāla-yi Mūzadūzi Va Kafşdūzi

Bismillahi raḥmani raḥim

(1)alḥamdū lillahi rabil ‘ālamin val ‘āḳıbatūl lil mūtaḳin va ṣalātū (2) va salāmū ‘alā rasulihi Muḥammed va ālihi acma‘in(3) amā b‘ad. Ḥażrat-i İmām Ca‘far-i Ṣādıḳ va rahnama-i mūvāfiḳ (4) andaġ rivāyyet ḳılurlar. Ki mūza dūzliḳ (5) āḥkāmin ḫūdāy Ta‘ālā Ḥażrat-i Ṣāliḥ paygamberġe (6) kirāmat ḳıldı. Amā ḫābarda andāġ keltürüpdurlar. (7) Ki bir kün Ḥażrat-i Ṣāliḥ paygamber kāfirlar

[144. sayfa]

(1)ġamıdın köp ḫafa olturup erdilar. Ḥażrat-i Cabrail (2) ‘alayhi salām ḥāzır boldılar. Va aydılar: Ay (3) Ṣāliḥ paygamber Ḫūdāy Ta‘ālā amr ḳıldı. ki ḳavmını İmānġa (4) d‘avat ḳılsun dep Ḥażrat-i Ṣāliḥ aydılar: (5) Kim ay birādar Cabrail: Kāfirlar aytadurlar ki (6) ay Ṣāliḥ sen bizlarni İmānġa d‘avat ḳılursan. (7) Ba şarṭ-i ki bizlarni ayaġ yalañ ḳoymasañ (8) va taḳı bizlarni imānġa d‘avat ḳılursan. Paygambermen (9) dersen dep ṭa‘na ḳıldılar dep zār (10) yıġladılar. Şol zamān Ḥażrat-i Cabrail ‘alayhi salām (11) ṭurfatu‘l- ‘ayndın bir pāra rāḫt alıp kelip (12) berdilar. Ḥażrat-i Ṣāliḥ ayddılar ay birādar munı (13) nıma ḳılayın Cabrail ‘alayhi salām aydılar. Ki mūza (14) ḳılıp ayaġıñızġa kiyip yürüñ Ḥażrat-i (15) Ṣāliḥ ‘alayhi salām kördılar. Ol raḫtnı nūrı

[145. sayfa]

(1)tamām-i ‘ālamnı mūnavvar ḳıldı. Ḥażrat-i Ṣāliḥ ‘alayhi salām (2) köp ḫūş va ḫūram boldılar. Ḥażrat-i Cabrail (3) körsatıp berdilar. Ḥażrat-i Ṣāliḥ ol rāḫtdın (4) mūza ḳılıp mūbārak ayaġlarıġa (5) kiydilar. Kāfirlar anı körüp ta‘accuplar ḳılıp (6) aydılar. Ki Ṣāliḥni paygamberligi ber ḥaḳ turur. Ayaġlarıdın (7) nūr paydā boldı. dep hamma kāfirlar(8) bi-iḫtiyār imān keltürdı. Kündın künge (9) dini islām ḳavi boldı. Amā ol raḫtdın (10) bir pāra yırtıp alur erdilar. Ertesi (11) bütün bular erdi ḳollarıġa alıp birini (12) biriga tutar erdilar. Ol otuk bolur erdi. (13) Va lekin tikerni bilmes erdilar. Ḥażrat-i

Ṣāliḥni (14) muʻcizaları oşul erdi. Hamma kāfirlar munı (15) körüp be iḫtiyār imān keltürüp müslümān

[146. sayfa]

(1)boldılar. Anıñ üçün Ṣāliḥ ata dedilar. Amā āṣil (2) ataları Zulyā payġamber erdi. Kaçan kim Ḥażrat-i (3) Ṣāliḥ ʻalayhi salām müza tiksalar aṣḥāb eltip (4) kiyer erdilar. Ayaġlarıda tuḫtamas erdi. (5) Ol sababdın müza düznı ayaġıda otik (6) tuḫtamas depdular. Amā andaġ rivāyet (7) ḳılıpdurlar. Kim müza düzliḳnı Ḥażrat-i (8) Ṣāliḥ payġamberdın Ḥażrat-i Yünüs payġamber örgendilar. (9) Andın keyin hamma ʻālamga maşhür boldı. (10) Künlardın bir kün bir ḥarāmzāda Ḥażrat-i Ṣāliḥġa (11) yalġandın imān keltürdi. Ḥażrat-i (12) Ṣāliḥ ʻalayhi salām iʻbādat ḫānaga kırıp (13) ḫūdāy Taʻālāġa iʻbādat ḳılur erdilar. Oşul (14) ḥarāmzāda rāḫtnı alıp ḳaçtı Ḥażrat-i Ṣālīḥ (15) ʻalayhi salām duʻā ḳıldılar anı

[147. sayfa]

(1)ḳolıdın ġāyib boldı. Ḥażrat-i Yusuf (2) ʻalayhi salāmnı şafʻi keltürüp münācāt (3) ḳıldılar ol rāḫtnı tiledilar tapmadılar. (4) Ḥażrat-i Cabrail ʻalayhi salām kelip aydılar (5) “ay Ṣāliḥ imdi hiç fāydāsı yoḳ atḳan (6) oḳ yanmas” dedilar. Bir pāra terini körsettilar (7) munı kimisin ḳılġıl dep Ḥażrat-i Ṣāliḥ (8) ol terini aldılar Ḥażrat-i Cabrail ʻalayhi salām (9) körsetip berdilar. Ḥażrat-i Ṣālīḥ ʻalayhi salām (10) rang ḳıldılar kimisin boldı. Ḥālā ham kimisn derlar. (11) Ḥażrat-i Ṣāliḥ ʻalayhi salām ol vaḳtda özlari (12) bu rankḳıldılar. Ol cihatdın tā rūzi ḳiyāmat (13) kimisin sāzlıḳ gūm bolmas. Amā taḳı raḫtnı (14) ol ḥarāmzāda alıp ḳaçıp erdi hargiz (15) anga oḫşamadı. O ḥarāmzādani yer

[148. sayfa]

(1)yüzidin tūḫmı ḳurudu. Va yene har şāgird kim (2) ustādını rāżi ḳılmasa hargiz ravnaḳ bolmas. (3) Ālḳışa Ḥażrat-i Ṣāliḥ ol kimisini (4) otikga keser boldılar hargiz ol avvalġi dek (5) bolmadı. Mūnācāt ḳılıp Ḫūdāy (6) Taʻālāġa ilticā keltürdilar Ḥażrat-i Cabrail ʻalayhi salām (7) barıp daraḫt-i ṭūbānı bargıdın alıp keldilar (8) muña oḫşar asbāb ḳılıñ dep (9) berdilar. Ḥażrat-i Ṣāliḥ ʻalayhi salām Ḥażrat-i (10) Dāvūdġa mūtaVacih boldı. Ol yafraḳġa oḫşar (11) andın Ḥażrat-i Ṣāliḥġa körsetip berdilar. (12) Ḥażrat-i Cabrail ʻalayhi salām ḫūdānı amrı birla (13) behiştdın if igine çıḳarıp (14) berdilar. Ḥażrat-i Yunus payġamber otik tiktilar. (15) Dūzindelik andın ḳaldı neçe mūdatdın

[149. sayfa]

(1) keyin b‘aẓıları rezgini ḫār ḳıldılar. (2) Ḥażrat-i Ṣāliḥ ‘alayhi salāmnı ġażabları keldi. (3) Kimisini bermedilar Ḥażrat-i Yunus yıġı va (4) zāri ḳılıp aydılar “ ya rasūllalāh ol (5) rāḫtdın bızlarga bir namūna berseñiz bızlar hem (6) ḳılsak” dedilar Ḥażrat-i Ṣāliḥ ‘alayhi salām aydılar (7) “ay Yunus bol meni mū‘cizam erdi köp ḫār (8) ḳıldılar. İmdi rāḫt yoḳdur.” dedilar Ḥażrat-i (9) Yunus ‘alayhi salām aydılar ne bolġay? Bızga (10) bir namūna berselar dep bisyār zārilik (11) ḳıldılar. Ḥażrat-i Ṣāliḥ ‘alayhi salām atnı Va eşeknı (12) terisini ḳılgıl dep amr ḳıldılar. Ḥażrat-i (13) Yunus ‘alayhi salām bir atnı terisini alıp (14) kelip yā pir-i ūstād ḳaysı ṭarāfını ḳılay (15) dedilar. Ḥażrat-i Ṣāliḥ ‘alayhi salām sıġrı ṭarafını

[150. sayfa]

(1) körsettilar sıġrı bolmaḳ andın ḳaldı amā (2) Ḥażrat-i Yunus ‘alayhi salām soramay ḳılsalar (3) erdi hamması sıġrı bolur erdi depdurlar. (4) Ḥażrat-i Ṣāliḥ kimisindın namūna berdilar. (5)Zancir tikmak andın ḳaldı rivāyyet ḳılurlar (6) kim Ḥażrat-i Ṣāliḥ ‘alayhi salāmnı m‘ūcizelari (7) üçün masḥ, mūza cāiz boldı. Ama barça hunardın (8) mūza dūzliḳ hunardur ḫār körse (9) dūnyā va āḫiratda ḫār va yüzı ḳara bolġay. (10) Har kim bol hunarni ‘azīz tutsa dūnyā va āḫiratda (11) ‘azīz bolġay har kim ustād-i mūza dūzga (12) ḥaḳārat ḳılsa vaya sen vaya otikçi dese (13) ol kişige dūrra lāzım bolur. Va yene (14) risāla saḳlagan kāsībni ḥaḳārat (15) ḳılsa gūnāhkār bolur. Bu söz şari‘atdadur.

[151. sayfa]

(1) bu hūnerni īḫlāṣ birla tutsa bol risālaga (2) ‘amal ḳılıp ṣābit ḳadam bolsa dūnyā va āḫirati mūnavvar (3) bolġay hargiz ḫārliḳ tartmaġay ḳiyāmat (4) künı pir-i ustādlarnı şafā‘atıdın maḥrūm (5) ḳalmaġaylar. Ḥażrat-i Ṣāliḥ ‘alayhi salāmnı (6) va yene pir-i ustādlarnı rūḥiġe du‘ā (7) takbir ḳılġay va istiā‘nat tilegeylar. (8) kündın künge davlat, ‘izzat va ne‘matı ziyāda (9) bolġay va bol risālanı dāim özige hamrāh (10) ḳılıp oḳutup eşitse va ‘amal ḳılsa āb-u (11) ātiş ḳılıp pīrlarni arvāḥıġa baḫşiş (12) ḳılsalar dūnyā va āḫiratları ābād bolġay. (13) Amā yene andaġ rivāyet ḳılurlar kim Ḥāażrat-i (14) Muḥammed Muṣṭafā ṣalallāhū ‘alayhi vasalamdın Ḥażrat-i (15) amiril mūminin ‘Ali karamatūllahū vachū kā‘baga

[152. sayfa]

(1) bardılar ka‘ba-i şarifni eşigide Ḥażrat-i (2) Şayḫ ‘Abdullah Sālūk pāra dūzluḳ (3) va cārūp kaşliḳ ḳılıp olturup (4) erdilar. Ḥażrat-i Muḥammed Muṣṭafā ṣalallāhū ‘alayhi vasalam (5) sordılar “ay ‘Abdullah ḫālḳnı (6) kūḥnasını tikip ka‘ba-i şarifga cārūp (7) kaşlik ḳılıp nıma ḥāṣil ḳıldıñız” ‘Abdullah (8) Sālūk aydılar: Bu iki işni ḫāṣiyatıdın (9) bir gūhar ḥāṣil bolupdur. Ol gūharniñ miñ (10) ḫāṣiyatı bar va ḳırḳ tört ḳūbbesi bar anı (11) ḳırḳ tört mūḳām-ı ṭārīḳāt derlar. Avval (12) mūḳām-i tovbe, ikinci mūḳām-i i‘bādat, üçüncı mūḳām-i (13) zūhd, törtünçı mūḳām-i ṣabr, beşinci mūḳām-i riẓā, altıncı (14) mūḳām-i şūkr yettinci mūḳām-i mūḥābat, sekkizinçi mūḳām-i (15) m‘arifat, toḳuzunçı mūḳām-i ‘ilm, onuncı mūḳām-i ḥilm

[153. sayfa]

(1) on birinci mūḳām-i ‘aḳl, on ikinci mūḳām-i taslim (2) on üçüncı mūḳām-i ‘adl, on törtüncı mūḳām-i (3) ḳinā‘at, on beşinci mūḳām-i ṣidḳ on altıncı (4) mūḳām-i yaḳīn, on yettinci mūḳām-i zīkr (5) on sekizinçi mūḳām-i taḳvā, on toḳuzunçı mūḳām-i (6) tavakküldur. agar sorsalar kim mūza dūzluḳ farż mu? (7) sūnnat yā vācīp yā mūstaḥap? Cavāp ḥaḳ (8) sūbḥānahū va Ta‘ālā Ḥażrat-i Cabrail (9) ‘alayhi salāmga amr ḳıldı. Farż boldı Ḥażrat-i Cabrail (10) ‘alayhi salām amr ḳılġanı vācipdur. Ḥażrat-i (11) Muḥammed Muṣṭafā salallāhū ‘alayhi vasalamnı amırları (12) sūnnatdur. Pir-i mūrşidlarni amr ḳılġanı (13) mūstaḥabdur. Amā şāgirdga iş buyurmaḳ (14) ḥūkmi farżdur. Ta‘lim bermaḳ vācip sabab (15) mūstaḥabdur. Savāl mūza dūzlıḳda

[154. sayfa]

(1) pir-i şari‘at va pir-i ṭariḳat va pir-i hakikkat kimdurlar? (2) cavāp pir-i şari‘at ān ḥażrat (3) ṣalallāhū ‘alayhi vasalamdurlar. Va pir-i ṭariḳat (4) Ḥażrat-i Cabrail a‘alayhi salāmdurlar va pir-i (5) ḥaḳiḳat Ḥażrat-i Ṣāliḥ ‘alayhi salāmdurlar. (6) Va pir-i macāzi ḫacā Muḥammed pāra dūzdurlar. (7) Savāl mūza dūzlıḳnı asbābı (8) ḳaydın turur? cavāp birında Ḥażrat-i Cabrail (9) ‘alayhi salāmdın turur. Darafş Ḥażrat-i Mikāil (10) ‘alayhi salāmdın turur. Ḳālib Ḥażrat-i İsrāfil (11) ‘alayhi salāmdın turur. Fardkūp Ḥażrat-i İliyās (12) ‘alayhi salāmdın turur. İgine hūr kūṣūrlardın (13) turur. Oñ pelsek ḳılmaḳ Ḥażrat-i (14) Muḥmmed Muṣṭafā ṣalallāhū ‘alayhi vasalamdın turur. (15) Nūkna Ḥażrat-i İdris ‘alayhi salāmdın turur.

[155. sayfa]

(1) resmāntāp Ḥażrat-i Dāvūd ‘alayhi salāmdın (2) turur. Ba‘żi rivāyetde Ḥażrat-i Cabrail ‘alayhi salāmdın (3) turur. Taḫtanı Ḫūdāy Ta‘ālā farmānı birla behiştdeki (4) ṭūbā daraḫtıdın çıḳardı depdur. (5) Ḥażrat-i Ṣālīh payġamberġa Ḫūdānı amrı birla çıḳarıp (6) berdilar. Kalam Ḥażrat-i Mūsā ‘alayhi salāmdındur. (7) mūm Ḥażrat-i Ādam ‘alayhi salāmdındur. Şāḫak Ḥażrat-i (8) İsmail ‘alayhi salāmdındur. Kūbe Ḥażrat-i Dāvūd (9) ‘alayhi salāmdın. Mūza gardān Ḥażrat-i (10) Sūleymān ‘alayhi salāmdındur. Ālḳişa mūza (11) dūzluḳ kasbıġa yüz yigirme tört miñ (12) payġamberlar dāḫīl bolup otubdurlar. Va yene (13) andāzanı Ḥażrat-i Cabrail ‘alayhi salām behiştdın (14) alıp çıḳıpdurlar. Amā bu hunar amr-i Ḫūdāy (15) Ta‘ālādur. Va har ustād-i ki be takbir şāgirdiġe

[156. sayfa]

(1) andāzah turup berse ṭarīḳat martabasida (2) mūrtad bolur. Hargiz ravnaḳ tapmas. Savāl dūkkānġa (3) kirerde ḳaysı āyyetnı oḳusun? Cavāp (4) *tevakelte ā‘lāllāhī va afvāżā amrī īlāllāhā ānāllāhā (5) baṣīrūn bīl ī‘bād*savāl kūrsīda olturġanda (6) ḳaysı āyyetnı oḳur? cavāp *vasā‘ā kūrsīhū (7) samāvātā val ārż*andāzah salurda (8) ḳaysı āyyetnı oḳur cavāp *ḳālū yā Vaylenā*savāl (9) raḫtga su purkarda ḳaysı āyyetnı oḳur? cavāp (10) *lav ānzālnāhā va farāżnāhā*savāl birında tutarda (11) ḳaysı āyyatni oḳur? cavāp *sūbḥānellāh (12) Valḥāmdū līllāh.* Savāl otik kiyerde (13) ḳaysı āyyatni oḳur? cavāp (14) *hel ātī ā‘lāl īnsānā ḥīn.* Savāl darafşni tutarda ḳaysı (15) āyyatni oḳur? cavāp *līmenīl mūlkīl yavm.* Savāl

[157. sayfa]

(1) ifni tāp berürde ḳaysı āyyatni oḳur? Cavāp (2) *fālāvlā īzā balāġtāl ḥūlḳūm.* Savāl ifni mūmlarda (3) ḳaysı āyyatni oḳur? Cavāp *ṣūmūn būkmūn ū‘myūn fe hūm lā (4) yarcī‘ūn.* Savāl çarım ḳeserde ḳaysı āyyatni (5) oḳur? cavāp *ḳūl kūlīn metrābāṣūn* paşna yapıştururda (6) bu āyyatni oḳur: *Va āl ḳīytā ā‘lāykā (7) mūḥābātāhū mīnī* va astar keserde bu āyyatni oḳur: (8) *hūVal āvValā Val āḫīrā Val żāhīrā Val bāṭīn* savāl. Çarım yasarda (9) ḳaysı āyyatni oḳur? Cavāp *īnākā lāmīnāl mūrsālīn (10) ā‘lā ṣīrāṭīn mūstāḳīm.* Savāl çarım dūzluḳ ḳılurda (11) bu āyyatni oḳur: *Ya ḳāvī ya ḳādīr ya ḳāhār.* Savāl (12) ḳālīp salurda bu āyatni oḳur: *Va ī‘ndāhū (13) māfāhīl ġayb.* Savāl pardāz

ḳılurda bu āyyatni (14) oḳur: *yāvmā yafrāl merū mīn āḫīhī Va ūmīhī Va ābīhī Va ṣāḥībātūhū va bāynāhū*(15) savāl işni ḳolġa alurda bu āyyatni oḳur:

[158. sayfa]

(1) Va āltāfāt ālsāḳā bīl sāḳ. Savāl ḳalamkārliḳ (2) ḳılurda bu āyyatni oḳur: *Ālāhūmā ṣālī ā'lā Mūhāmed Va ā'lā (3) ā'lī mūḥāmed Va bārākā Vaselem.* İşni bāzārda satsa (4) āyyatūl kūrsīni Va bu āyyatni oḳuġay: *Fantāşārū (5) bībā'īkūmūllāzī bī yā'tūm lāhū Va zālīkā fāvzūl ā'żīm*bāzār. (6) Barıp olturganda bu āyyatni oḳugay: (7) *ḳālā ḳārīnūhū hāzā māllāzī kūlīn kūfārīn ā'nīd*savāl (8) mūzeh dūzluḳda neçe yerde takbīr almaḳ sūnnatdur? (9) Cavāp tört yerde almaḳ sūnnatdur (10) Avval ḥāniş bolsa ya'ni içgen ḳasamını bozsa (11) ikinci mātamdār bolup yaḳasını yirtse üçünci (12) ḫatını oġul toġsa törtünçi şāgirdiġa (13) ṣāhib-i takbīrdin be-icāzet takbīr aytsa sūnnatdur. (14) Takbīr almaḳ savāl farż vācip va sūnnat (15) va mūstaḥab ne nımarsadur? Ḫūdāniñ

[159. sayfa]

(1) amrı farżdur harkim mūnkīr bolsa kāfīr bolur. (2) Vācip fīrīştalar amr ḳılıbdurlar (3) har kim mūnkir bolsa cūnūb-i ṭariḳat bolur. Sūnnatni (4) payġamber 'alayhi salāmlar amır ḳılıpdurlar. (5) Mūstaḥabnı pir-i ustādlar amr ḳılıpdurlar. (6) Savāl ṣāḥib-i takbir kimlarni cāyida (7) oltururlar? Cavāp avval Ḥażrat-i Cabrail (8) 'alayhi salāmnı ikinci Ḥażrat-i Ādām 'alayhi salāmnı (9) üçüncı Ḥażrat-i Nūḥ 'alayhi salāmnı törtünçı Ḥażrat-i (10) İbrāhim 'alayhi salāmni beşinci Ḥażrat-i Muḥammed 'alayhi salāmni (11) orunlarıda oltururlar. Agar har kişi (12) bu risālaga 'amal ḳılmay ṣāḥīb-ī takbīrga peş-destlik (13) ḳılsa va ya sen dese vaya sıyıp (14) oltursa ol ādāmga dürra lāzım bolur. (15) Ta bol hunar köp uluġ hunardur. Har kişi iḫlāṣ

[160. sayfa]

(1) va i'tiḳād ḳılıp pir-i ustādlardın (2) isti'ānat ṭalap ḳılsa. Va bu risalaga 'amal (3) ḳılsalar va i'tiḳād birla iş tutsa (4) ḳīyāmat künı on tört keçelik aydek (5) bolġay. Har kim bu risālanı har haftada va ya har (6) ayda vaya har yılda oḳutup eşitse va pir-i ustādlarnı (7) ḥaḳıda āb-u aş ḳılıp otkarsın (8) alarnı arvāḥıġa bağışlasa alarnı arvāḥları (9) ḫūşnūd bolup andaġ kāsibga madadkār bolup (10) rāżi bolġaylar. *Amin vallahū 'alam bil ṣavāp biraḥmatika yā arḥama rāḥimin.*

III. BÖLÜM

METNİN TERCÜMESİ

[5. sayfa]

"Ey benim seçme ve özel kulum, ey dostum, denizden çık" Hz. Muhammet denizden çıktı. On sekiz bin âlemin yaratıcısı olan Allah bir fermanla: "Ey benim dostum, seçme ve özel kulum mübarek vücuduna ok sapla" der. Hz. Muhammet oku vücuduna saplar o an ise yüz yirmi dört bin damla su, mübarek vücudundan damlar ve bu su damlalarından tüm peygamberler meydana gelir. Üç yüz on üç damla su mübarek başından damlar, bu sudan üç yüz on üç seçkin peygamber ortaya çıkar. İki damla su mübarek sağ gözünden damlar ve bu iki damladan yer ve gök yaratılır. İki damla su mübarek sol gözlerinden damlar. İlk damlasından gök, ikinci damlasından ise yer yaratır. İki damla su, mübarek sağ kulağından damlar, bu damlalardan Cebrail ve Mikail yaratılır. Yene iki damla su mübarek sol kulağından damlar, İsrafil, Azrail

[6. sayfa]

sekiz kat cennet yaratılır. Yedi damla su mübarek alnından damladı ondan ise yedi kat cehennem yaratıldı. İki damla su mübarek yüzünden damladı, ondan ay ve güneş yaratıldı. Beş damla su mübarek ellerinden damladı, ilkinden yedinci kat gök, ikincisinden Tuba ağacı, üçüncüsünden Kevser havuzu, dördüncü damlasından Kudüs, beşinci damlasından ise âdemin tüm vücudu yaratıldı. Hz. Âdem'den sonra Hz. Şit, Musa, diğer peygamberler ve sırası ile şeyhler yaratıldı. Beş damla su mübarek sol elinden damladı, 1. damlasından sabah rüzgârı, 2. damlasından akşam rüzgârı, sonra Süleyman peygamber, İsrafil'in suru yaratıldı. İki damla su mübarek ağzından damladı, gece ve gündüz yaratıldı. Yemeyen, içmeyen ve her şeye kadir olan Allah'tan ses gelir: "ey benim nurum, dostum, ve seçkin

[7. sayfa]

ve sevgili kulum Muhammet senin sevginden dört şey yarattım. Ben Allah olarak senin peygamberliğini dünya ve ahrete tanıtmak istedim. Bunun farkına vardın mı diye sordu?" Hz. Peygamber sen tek ve büyüksün deyince Allah'tan bir ses geldi: "Ey

Muhammet ben sana şöyle anlatayım ilk olarak ateşi, ikinci olarak rüzgârı, üçüncü olarak suyu, dördüncü sırada da toprağı yarattım" Hz. Peygamber hemen Allah'ın emriyle ilk önce rüzgârın yanına gidip selam verir. Rüzgâr ise Allah'ın emriyle konuşmaya başlayıp "Aleyküm selam" der. Hz. Muhammet rüzgâra "Sen kimsin?" der. Rüzgâr: "Rahman olan Allah'ın kuluyum" der. Hz. Peygamber, "Sen bu dünyada neler yaparsın?" diye sorar. Rüzgâr "Ne istersem yaparım" diye cevap verir. Hz. Peygamber ona "Kendi suçunu bilir misin?" diye sorar. Rüzgâr "Benim ne suçum var ki?" diye cevap verir. Hz. Peygamber Rüzgâra der ki:"Sen tüm insanları görebilirsin ama seni kimse göremez", Rüzgâr,"Ey Muhammet suçsuz bir tek sensin" der.

[8. sayfa]

Hz. Muhammet: "Ey Rüzgâr estağfurullah de, kulun günahı çoktur Günahsız olan ancak Allah'tır". Rüzgâr, bu sözden sonra اشهدان لا الاله الا الله و اشهد ان محمداً عبده و رسول er ve selam verir. O Ondan sonra Hz. Peygamber suyun yanına gid diye şahadet getirir.[1]له da hâl dili ile "Aleyküm selam" der. Hz. Peygamber, suya "Sen kimsin?" diye sorar. Su, "Allah'ın kuluyum" diye cevap verir. Hz peygamber: "Dünyada ne iş yaparsın?" diye sorar. Su, "Ne istersem yaparım" diye cevap verir. Hz. Peygamber, suya "Estağfurullah de, Allahın kulu istediğini yapamaz" der. Hz. Peygamber suya bakarak "Sen kendi suçunu bilir misin?" diye sorar. Su ise "Benim ne suçum var ki?" diyerek karşılık verir. Hz. Peygamber,"Suya her şeyi yıkayıp temizlersin ama kendin pislenirsin" der. Su hemen peygambere bakarak "Suçsuz ancak sensin ya Muhammet" der. Peygamber suya "Estağfurullah de her kul başından ayağına kadar günahkârdır" der. "Günahsız ancak Allah'tır" der. Su hemen:

اشهدان لا الاله الا الله و اشهد ان محمداً عبده و رسول له[2]

[9. sayfa]

Diyerek Müslüman olur. Sonra Hz. Muhammet ateşin yanına gidip selam verir. Sonra ateşin de dili çözülür "Aleyküm selam" der. Hz. Peygamber, "Ey ateş, sen dünyada ne iş

[1]Şahitlik ederim ki, Allah'tan başka hiçbir İlâh yoktur. Ve yine şahitlik ederim ki Muhammed, O'nun kulu ve elçisidir.
[2]Şahitlik ederim ki, Allah'tan başka hiçbir İlâh yoktur. Ve yine şahitlik ederim ki Muhammed, O'nun kulu ve elçisidir.

yaparsın?" diye sorar. Ateş "Ne istersem yaparım" diye cevap verir. Hz. Peygamber, "Kul istediği her şeyi yapamaz" der. "Her şeyi Allah yapabilir" der. Sonra ateşe bakıp "Sen kendi suçunu bilir misin?" diye sorar. Ateş "Benim ne suçum var ki?" diye cevap verir. Hz. Peygamber "Estağfurullah de kul başından ayağına kadar suçludur. Suçsuz ancak Allah'tır" der. Burada ateş diyerek اشهدان لا الاله الا الله و اشهد ان محمداً عبده و رسول له[3] Müslüman olur. Ondan sonra, Hz. Peygamber toprağın yanına gider ona da selam verir. Toprak da hâl dili ile "Aleyküm selam" der. Hz. Peygamber "Ne yapıyorsun toprak?diye sorar. Toprak,"Allah ne buyuruyorsa onu yaparım" diye cevap verir. Hz. Peygamber hemen toprağı bağrına basar ve der ki:

[10. sayfa]

"Seni çok sevdim çünkü sende hiç kibir görmedim. Âdemini senden yaratıp tekrar sana göndermiş olsa gerek". Allah buyurur ki, Allah her şeyi bilir ve her insan bu dört unsurdan yoksun değildir. Bazıların huyu ateş, bazılar huyu rüzgâr, bazılarınınki su, bazıların ki ise topraktandır. Kim ki bu *Nur-name'yi* okursa veya yanında bulundurursa iki dünya belasından kurtulur. Hangi toplantıda okunursa o toplantıda bulunan insanlar bunu dinlerse onların defterine çok sevap yazılır. Bu kişilerin defteri kıyamet günü sağ eline verilir. Ne kadar suçu varsa bağışlanıp teni kabir de çürümez, imanı şeytan zararından korunur. Allah ona İncil, Tevrat, Zebur ve Kuran'ın sevabını verip anne ve babasının günahlarını da affeder ve Allah o insanı münafıklıktan, dedikodudan ahret belasından ve depremden uzak tutar.

[11. sayfa]

İyi insanlarla beraber olup gazilerin sevabını verir. Eğer her kim ihlâs ile dinlerse Allah derki onun ile benim aramda bir perde yoktur. Üç yüz on üç peygamberin sevabını verir. Eğer biri bu duayı Pazartesi ve Cuma geceleri okursa ne isteği varsa yerine getirilir. Allah tarafından bir ses gelir der ki, "Ey Muhammet senin ümmetlerin benim kullarım bu *Nur-name'nin* duasını şifa niyetine yüzlerine sürerse tüm dileği gerçekleşir. Hem şöyle bir rivayet vardır ki eğer biri Peygamberin(sav) sıfatını okursa mertebesi

[3]Şahitlik ederim ki, Allah'tan başka hiçbir İlâh yoktur. Ve yine şahitlik ederim ki Muhammed, O'nun kulu ve elçisidir.

yükselerek şeref bulur. Ayrıca iki dünya kötülüklerinden kurtulur. Siz de çaba gösterin bu risaleyi yanınızda bulundurun. Eğer o an ecel gelirse can veriş kolay olur. Rahmet melekleri günahlarını siler. Eğer kim bu risaleyi okursa şehitlerin ve özgür kulun yedi kere haccı kadar sevap kazanır. Allah yedi sülalesini bağışlar.

[12. sayfa]

Hz. Ali'den rivayet ederler ki Allah Hz. Muhammet'e Cebrail'i gönderdi. Bu *Nurname'nin* sevabı bütün dünyanın malını sadaka etmiş kadar çoktur. Eğer her Müslüman bu duayı abdestle ve düşünerek okursa sevabı çoğalır. Allah bu yüksek makamı tüm kullarına nasip etsin. Hz. Cebrail büyük bir ah çekerek gelir ve der ki: "Ey Muhammet Allah'ın selamı vardı ve melekler sana sonsuz selam gönderdiler. Allah şöyle buyurdu: Dostum Muhammet'e haber ver. Eğer ümmetlerinden biri bu *Nur-name'yi* okursa veya okutup dinlerse o kuluma salihlerin sevabını veririm". Onlar için bu ayeti gönderildi:

فمن تبع هداى فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون[4]

yine onlar için başka bir ayet indi[5]الذين يستميعون القول فيتبعون احسنه Hz. Cebrail Allah'ın emrini getirerek der ki "Ey Resulullah (sav) bu *Nur-name'yi* ister Türk, ister Fars, ister

[13. sayfa]

Arap veya Acem okusun Allah isteğini gerçekleştirir. Eğer biri bu duayı abdestle okursa dört görevli melek günahlarını yazmaz ve kıyamet gününe kadar onun günahlarının affını diler. Ayrıca Allah bu duayı okuyan kullarına; Hz. Yahya, Hz. İsa Hz. Harun, Hz. Yakup, Hz. İshak, Hz. İbrahim, Hz. İsmail, Hz. Nuh, Hz. İdris, Hz. Şit, Hz. Davut, Hz. Eyüp, Hz. Süleyman, Hz. Herces, Hz. Hıdr, Hz. İlyas, Hz. Şuayib, Hz. Muhammet Mustafa(sav) ve kalan tüm peygamberlerin sevabını verir. Ayrıca Allah buyurur ki:"Bu duayı okuyan kulumun günahlarını çöl kumları kadar da bağışlarım" der. Eğer bu insan ölürse mezarı aydınlık olur. Bu *Nur-name'nin* bereketinden eve hırsız girmez. Bu duayı okuyan kişi borca girmez. Eğer borcu varsa Allah borcunu kapatır. Kötülere muhtaç

[4]Her kim hidayetime tabi olursa onlar için her hangi bir korku yoktur ve onlar üzüntü çekmezler(Bakar,38).
[5] Ey Muhammed dinleyip sözün en güzeline uyan kullarımı müjdele(Zümer,18).

etmez, dünya ve ahrette kesinlikle kötülük görmez. Eğer biri bu risaleyi yanında bulundurarak savaşa giderse ok, kılıç, silah, balta, hançer ve gürz etki etmez, her türlü bela ve sıkıntıdan kurtulur.

[14. sayfa]

Hz. Peygamber buyurur "Eğer ümmetimden biri öldüğünde bu *Nur-name'yi* mezarda yanına koyarsa kabir azabından kurtulmuş olup sorgu kolaylaştır. Bu kişinin sırat köprüsünden geçmesi de şimşek olup kıyamet günü amel defteri sağ eline verilir."Hz. Peygamber(sav) buyurur:"Ey ümmetim bu vefasız dünyaya aldanmayıp gurura kapılmayın, kıyamet gününden habersiz kalmayıp beş günlük ömrünüze güvenmeyin." Rivayet ederler, İmam Gazali'nin dört yüz kütüphanesi vardı orada oturup kitap okurdu. Orada bu *Nur-name'yi* görüp iyice okuyup çok sevinirmiş. Nur nameyi alıp Gazneli Mahmut'a götürmek üzere on günlük yola hazırlık yaparak yolculuğa çıkar. On gün yolculuktan sonra bir yerde konaklandıktan sonra diğer gün Gazneli Mahmut'un huzuruna varır.

[15. sayfa]

Gazneli Mahmut ise bu *Nurname'yi* görüp çok sevinir, bu *Nur-name'yi* gördüğü için şükür niyetine bin koyun ve bin deve kurban kestirir. Tüm âlimler, şeyhler ve fakirleri davet ederek yedirip giydirip onları sevindirir ve onlara çok sayıda mal verir. Hemen hâkim olduğu topraklara doğru yola çıkar şehirleri, illeri geçip bir yerde konaklar ve uyur. Sonra bir rüya görür. Bu rüyasında kıyamet kopmuştur, Hz. Peygamber yüz yirmi dört bin Peygamber ile gelir, Gazneli Mahmut'un günahını affettim ahretini temin ettim, cennetin kapılarını yüzüne açık bıraktım hangisinden girmek isterse girebilir der. Padişah o an hemen sıçrayarak kalkar gördüklerinin hepsini rüya olduğunu anlayınca derhal dokuz yüz koyun ve beş yüz deve

[16. sayfa]

daha kurban kestirir ve on bin elbisesize elbise, bin cami ve medrese, bin kervansaray Kabe yolunda yaptırıp bin de kuyu kazdırır. Yetim ve kimsesizlere şefkat gösterir. Eğer birinin işi yoluna girmiyorsa bu risaleyi yanında bulundursun veya okusun, eğer

okumayı bilmiyorsa okutup dinlesin kişinin işleri yoluna girer. Bu risalenin kerametlerinden şüphe eden küfre girer ve bunun sevabından mahrum kalır

[17. sayfa]

بسم الله الرحمن الرحيم[6]

Nur Namenin Duası

اللهماجعلني عندك نورًا، وفي وجهي نورًا، وفي رأسي نورًا، وفي شعري نورًا، وفي حاجتي نورًا، وفي نفسي نورًا، وفي سمعي نورًا، وفي بصري نورًا، وفي فهمي نورًا، وفي لساني نورًا، وفي صفتي نورًا، وفي عشقي نورًا، وفي قلبي نورًا، وفيعظامي نورًا، وفي بدني نورًا، وفي يدي نورًا، وفي شمالي نورًا، وفي فوقي نورًا، وفي تحتي نورًا، وفي جنبي نورًا، وفي عدلي نورًا، وفي ديني نورًا، وفي ايماني نورًا، وفيإسلامي نورًا، وفي هدايتي نورًا، وفي موتي نورًا، وفي قيامي نورًا، وفي قراءتي نورًا، وفي ركوعي نورًا، وفي سجودي نورًا، وفي قعودي نورًا، وفي قبري

[18. sayfa]

نورًا، وفي أنفي نورًا، وفي مدخلى نورًا، وفي ميزاني نورًا، و في ضميري نورًا، وفي بحري نورًا، وفي معاني نورًا، وفي آخري نورًا، وفي قلبي نورًا، اللهم قدرتي نورًا، وفي اعطي نورًا، اللهم عندك نورًا، يا نور سماواتي والأرض نورًا، وفي معرفتك نورًا، وفي جدك نورًا، وفي الكريم نورًا، سبحان خالق نورًا، ربنا وتمم لنا نورًا، إنك على كل شيء قدير وصلى الله على خير خلقه محمد وآله و أصحابه أجمعين آمين[7].

[6]Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

[7]Allah'ım beni kendi nezdinde nurlandır, benim yüzümü nurlandır, benim başımı nurlandır, benim saçımı nurlandır, benim kaşımı nurlandır, benim nefsimi nurlandır, benim kulağımı nurlandır, benim gözümü nurlandır, benim ağzımı nurlandır, benim dilimi nurlandır, benim sıfatımı nurlandır, benim aşkımı nurlandır, benim gönlümü nurlandır, benim kemiklerimi nurlandır, benim bedenimi nurlandır, benim elimi nurlandır, benim kuzeyimi nurlandır, benim üst tarafımı nurlandır, benim alt tarafımı nurlandır, benim yan tafrafımı nurlandır, benim adaletimi nurlandır, benim dinimi nurlandır, benim imanımı nurlandır, benim islamımı nurlandır, benim hidayetimi nurlandır, beni öülümü nurlandır, benim duruşumu nurlandır, benim kıraatımı nurlandır, benim rukumu nurlandır, benim secdemi nurlandır, benim oturuşumu nurlandır, benim mezarimi nurlandır, benim burnumu nurlandır, benim ruh durumumu nurlandır, benim hisab günümü nurlandır, benim vicdanımı nurlandır, benim hayal denizimi nurlandır, benim anlamımı nurlandır, benim geçmişimi nurlandır, benim geleceğimi nurlandır. Allah'ım benim gücümü nurlandır, bana verdiklerini nurlandır. Allah'ım beni kendi nezdinde nurlandır, ey gökler ve yerin nuru, benim irfanımı nurlandır, beni kendi büyüklüğün sayesinde nurlandır, beni kendi kerim sıfatınla nurlandır, beni kendi temiz ve yaratılıcık sıfatınla nurlandır. Allah'ım bizim nurumuzu tamamla, şüphesiz sen her şeye gücü yeten sin. Yaradılışın en güzeli Muhammed'e Selam olsun, onun ailesine ve bütün ashabına selam olsun. Senin rahmetine sığınıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah

Kadh Duası

بسم الله الرحمن الرحيم[8]

Enes İbn-i Malik rivayet eder:

[19. sayfa]

Allah kendi kudreti ile Cebrail'e, "Dostum Muhammet'i getir" diye emreder. Hz. Cebrail yüz bin melekle gelip Hz. Muhammet'i göğün yedinci katına götürür ve Hz. Peygamber yakuttan yazılıp havada asılı olan Kadh Duasını ve bu duanın yedi kat göğü aydınlatan nurunu görür ve bu duanın özelliğinin hiçbir şeye benzemediğini anlar. Hz. Peygamber göğün yedinci katında çok değişik şeyler görür ama Kadh Duasını gibi güzel şeyi görmediğinden çok sabırsızlanarak hemen Allah'ın dergâhına münacatlar ve dualar eder. On sekiz bin âlemin yaratıcısından bir ses gelir: "Ya Muhammet bu kadar muhtelif şeyden hangisini istersin?" diye sorar. Hz. Peygamber:

[20. sayfa]

"Sen âlemlerin sırrını bilen Allah'sın, kendin bilirsin" der. Allah:"Ya Muhammet sen her şey istemeye serbestsin ne istersen ben yaparım, eğer istemezsen yapmam her şeyi gördün, ne isteğin varsa dile benden" der. Hz. Peygamber şöyle söyler: "Ey Allah'ım bu Kadh Duasını beğendim" der. Yine başka bir ses gelir: "Ya Muhammet hazır ol, bu duanın izahını yapayım. Bu duanın izahının başlangıcı ve sonucu yoktur. Bunun için hiç kimse anlayamaz, sana bu duanın başından azcık açıklayayım. Kadh Duasını kendi sonsuz gücümle yazdım. Bu duayı senin nurun ve yeri göğü yaratmadan yüz bin sene önce yarattım der. Eğer bu Kadh Duasının nuru olmasaydı bu on sekiz bin âlemi ve âlemdeki mahlûkatı yaratmazdım. Bu duanın bereketinden ay güneş ve suyu

[21. sayfa]

ve yerdeki otu ve yedi kat göğü direksiz yarattım" der. Yine Allah'tan bir ses geldi: "Ey Muhammet yanaş dedi ve Hz. Muhammet yanaştı. Sonra Hz. Muhammet eğer benim ümmetimden biri bu duayı severek ihlâs ile yanında bulundurursa ona Allah, on dokuz

[8]Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

peygamberin sevabını verir. Ayrıca cennet müjdesi verilen on kişinin, on bir Ahmet'in, on iki imamın, on sekiz masumun, kırk dört evliyanın, otuz üç bin sahabenin, dört yüz kitabın sevabı o insanın amel defterine yazılır. Eğer birinin bütün vücudu ağrıyorsa pulluk ve safranla yazıp yağmur suyunda ezerek sabah erken içerse Allah tüm derdine şifa verir inşallah. Bu Kadh Duasının özelliği çoktur fakat özetledim" der.

[22. sayfa]

Duası Budur

بسم الله وباسمائه المبتدأ ورب الآخرة وأولى لاغاية له ولا منتهى له ما في السماوات والعلى الرحمن على العرش استوى الله عظيم الآلاء دايم النعماء قاهرالأعداء الرحمن على الأولياء عاطف برزقه معروف بلطفه عادل في حكمهعالم في ملكه رحيم الرحماء عالم العلماء غفورالفقراء وصاحب الأنبياء قادرعلى ما يشاء سبحان الملک الحميد ذي العرش المجيد فعالٌ لما يريد رب الأرباب و مسبب الأسباب و رازق الأرزاق و سابق الأسباب و خالق الأخلاق و قادر المقدوروقاهر المقهور وعادل اليوم الحشر و النشور آله الآلهة يوم الواقعة رحيمعليم غفور شكور والحمد الله رب العرش العظيم و الحمد الله...

[23. sayfa]

المكالرحيم الوالي القديم خالق العرش العظيم والسموات والأرضين وهوالسمع العليم قابل التوب وغافرالذنب شكور حليم هوالأول والآخروالظاهر والباطن الدائم الرازق الدواب صاحب العطايا مانع البلايا يا شافع اليفيم ويعفوالذنوب ويتوب النادمين و يسترالمذنبين ويؤمن الخايفين ومحب الصابرين لاإله إلا أنت الكبيرالمعبود غافرالخطاء ياشكور ياحليم يا كثيرالعطايا ياعليم عالم مافيالصدور منيب الرزق والأشجار والحبوب غني عن الخلق قائم الأرزاق علام الغيوب أنت الذي ليس كمثله شيء وهو السميع العليم وأنت على كل شيء قدير ياشاهد أنت تعلم سرا او على نية و تخفي الصدور والقلوب أنت قلت أنت أصدق القائلين ادعو أستجب لكم وأنت قلت لاتقنطوا من رحمة الله احفظني من آفات الدنيا و الزمان والفضيتم ولاتفضح

[24. sayfa]

الله أكبر الله أكبر لاإله إلاالله رحمانًا رحيمًا لاإله إلاالله غفورًا شكورًا لاإله إلاالله حقًا حقًا لاإله إلاالله ربًا ربًا لاإله إلاالله إمامًا عتقًا لاإله إلاالله تعبدًا ورقًالاإله إلاالله ايمانًا وتحقيقًا لاإله إلاالله محمد رسول الله حقًاأعيذ نفسي وشعري وديني و دنيائى وأهلي ومالي وولدي وذريتى من شر كل ذي شر يوذينيأعيذ نفسي جميع مارزقتني من نعمتالله وأحبائه وإخواني من المؤمنين والمؤمنات بالله العلي العظيم نقل كتابه نقله الله عزوجل حجة لاإله إلاالله وعزة الله وقدرةالله وقوة الله وعظمة الله و سلطنة الله و سعت الله و من الله وحكم الله وعفو الله وأنبياء الله وملائكة الله و

رسول الله وأعوذ بالله من غضب الله وعقاب الله وسخط الله ونكال الله ومن كتابه قد سبق من زوال النعمة موجبات الهلكة والفضيحة في الدنيا والآخرة.

[25. sayfa]

أعوذ بالله العظيم في الأهل والمال والولد وعند معانية ملك الموت عليه السلام وأعوذ بالله العظيم من شر كل ذى شرما أخاف وأحذرومن شر ما أخاف من عرب والعجم ومن شرالجن و الإنس وشياطين و من شرإبليس وجنوده ومن شر السلاطين واتباعهم ومن شرما ينزل من السما و ما يعرج فيها ومن شرمايلج فياللیل والنهار وما يخرج منها ومن شر كل دابةأنت آخذ بناصيتها إن ربيعلى صراط مستقيم اللهم إني احتجب من كل شيء خلقته و احترس بك منهم وأعوذ بالله العظيم من الغرق والحرق والهدم والحسد والحجارة والزلزال والصيحته و الفتنة والصواعق والجنون والبرص وجميع أنواع البلايا في الدنيا والآخرة وأعوذ بالله العظيم من غضب الله ومن شر ما استغاث به الملائكةالمقربون والأنبياء والمرسلين والنبى محمدًا عبدك و رسولك.

[26. sayfa]

ونبيك واسئلك الخير كله لاإله إلا أنت وحدك لاشريك لك وأن محمدًا عبدك ورسولك لاإله إلاالله وحده لاشريك له إلهًا واحدًا صمدًا فردًا وترًا لمن يتخذ صاحبة ولا ولدًااللهم إنى أسئلكبأسمائك التي لاإله إلا الله هوالرحمن الرحيم الذي له ملك السموات و الأرض و هو على كل شيء قدير وحست حشت الأصوات و وجلت بأسماء من كربة وياصاحت كل شدة و يا مذلتي في كل وحشة و يا الهى و يا إله أنبياء إبراهيم وإسماعيل و إسحاق و يعقوب و الأسباط عيسى و موسى و هارون و يا شاهد كل نجواله ربي لاشرك له و صلى الله على سيدنا محمد وآله أجمعين الطيبين الطاهرين اللهم استجب باسمائك العظيم و بحرمت عبادكالصالحين برحمتك يا أرحم الراحمين[9].

[9] (s. 22) Besmele onun adıyla başlamıştır Allah'ım dünya ve ahret sona erebilir sadece sensin sonsun köklerde Allah büyük dostluk ve nimet sahibidir düşmanları yenen sadece o'dur dostlara merhamet eden o dur. O Rezzaklık sıfatıyla herkese kendini çekmektedir. O lütuflarıyla tanınmaktadır. Hükümlerinde adaletlidir mülkünde bilgi sahibidir en merhametlilerden daha merhametlidir âlimlerden daha âlimdir fakirleri bağışlayan o dur. Peygamberleri destekleyen o'dur. İstediği şeyi yapmakta güçlüdür. O temizdir, övgüye değer bir padişahtır. O büyük arşın sahibidir, istediği şeyi yapan bir zattır. Tüm yaratıcıları yaratıcısıdır, müsebbiplerin sebebidir bütün canlılara rızık veren sensin. Sebeplere bağlı değildir. Güçlü mağlupların galibidir mahşer gününün adilidir, kıyamet günü kendini ibadet edenlerin Allah'ıdır. O rahimdir o âlimdir, o şükürdür, tüm övgü ve senaya layıktır. O büyük arşın sahibidir. (s. 23) O ebedi hükümdar ve büyük arşın göklerin ve yerin yaratıcısıdır. O her şeyi eşitten ve duyan, tövbeleri kabul eden günahları bağışlayan o dur. Teşekküre layık ve sabırlıdır o başlangıç ve sonuçtur. O gizli ve açıktır. O sonsuzdur, her canlıya rızık veren o dur. bağışlayan belaları defeden, günahkârı bağışlayan, tövbekârların ve pişmanların tövbesini kabul eden, suçluların suçunu gizleyen, korkaklara cesaret veren, sabırlıları seven o dur. Senden başka hiç Allah yoktur, sen büyük ve ibadete değersin, hatalarımızı bağışlayansın, sen şükürsün, sen rahimsin. Sen bağışlayan ve ilim sahibi sin, sen gönüllerdeki her şeyi bilen sin. Ağaçları ve bitkileri çıkaran sensin, hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, rızık temin eden o'dur, ayıpsız ilim sahibi o'dur, sen öyle zatsın ki hiçbir şey sana benzemez, sen duya ve bilen bir zatsın, sen her şeye kadirsin, sen şahitsin ve her gizli şeyi bilensin. Gönüllerde gizli olanları bilirsin, doğru söyleyen sensin. Sen söyledin ki beni isteyenin isteğini kabul ederim. Sen söyledin ki beni rahmetimden umutsuz olmayın. Sen bizi dünyadaki afetlerden ve zamanın afetlerinden koru ve beni rüsva eyleme. Söylediğim her şeyin daha fazlasısın(s. 24).

[27. sayfa]

Çiftçilik Risalesi

İşte Budur

بسم الله الرحمن الرحيم[10]

الحمدلله رب العالمين والعاقبته للمتيقين والصلوة و سلام على رسوله محمد آله و اصحابه اجمعين[11]

Dikkatli ve uyanık olun, evliyalar ve dervişlerin önderi İmam Cafer-i Sadık şöyle rivayet eder ki:"Hz. Âdem döneminden Hz. Muhammet (sav) dönemine kadar yedi bin yedi yüz yetmiş yedi

[28. sayfa]

çiftçi geçmiştir. Hepsi bilgili ve akıllı insanlardır. Ekinleri risaleye uygun ve kendileri de dua sahipleri insanlardı. İçlerinden on sekizi tanesi yüksek şeref sahibi çiftçilerdi. Üç

Allah büyüktür, Allah büyüktür ibadete layık sadece o'dur, O bağışlayıcı ve merhamet edecidir, ibadete layık sadece o'dur. O gafurdur o, şükürdür, ibadete layık sadece o'dur. O haktır, ibadete layık sadece o'dur. O tanrıdır, ibadete layık sadece o'dur, o en özgür hükümdar, ibadete layık sadece o'dur, ibadet etmek için ondan başka seçenek yoktur. İbadete layık sadece o'dur, iman ve araştırmak için, ibadete layık sadece O'dur. Gerçekleri anlatmak için Muhammed'i o göndermiştir. Kendim, duygularım, dinim, dünyam, ailem, malım, evladım, torunlarımla, bize zarar verecek her şeyin şerrinden sana sığınırız. Bana verdiğin bütün nimetlerden ve bana verdiğin dostlardan kız kardeşlerden e Müslümanlardan dolayı minnettarım sen yüce mertebeli tanrısın senin makamın kitabında zikredilmiştir ibadete layık sadece o'dur. O izzetli, kudret sahibi, yüce, saltanat, ihsan ve hüküm sahibi bir ve bağışlayıcı Allah'tır. Peygamberler ve melekler gibi kahrından ona sığınırız. O'nun razı olmayışından, onun karından ve nimetlerin kesilmesinden, onun yok etmesinden dünya ve ahrette ona sığınırım.(s. 25) Ölüm zamanında aile, mal ve evlat sevgisinden yüce Allah'a sığınırım. Korktuğum her şerden, Arap ve acemi şerrinden, cin, insan, şeytan, iblis ve onun uşaklarından padişahlar ve onun uşaklarından, gökten inen ve göğe çıkan gece ve gündüzün şerrinden ve her Canlının şerrinden Allah'a sığınırım. Şüphesiz o doğru yola yönlendirendir. Boğulmaktan, yanmaktan, dağılmaktan, deprem belasından, kötülüklerden, korkunç hadiselerden, delilikten ve bütün dünya ve ahretteki belalardan ona sığınırım. Meleklerin peygamberlerin sığındığı belalardan sana sığınırım. Muhammed senin kulun ve elçindir. (s. 26) her türlü hayrı senden başka ilah yoktur. Koşuksuz senden başka ilah yoktur ve Muhammed senin elçindir. Ortak kabul etmeyen ve muhtaç olamayan tek sensin. Yardımcımsı ve evladı olamayan ilah sensin. Ben her şeyi güzel adlarının hürmetine senden isterim. İbadete layık sadece o'dur, o başlayıcı ve merhametlidir. Göklerin ve yerin padişahı o'dur. O her şeye gücü yetendir. Onun adlarının hürmetine her zorluk kolaylaşır. Sıkıntılı anda imdada yetişen sensin. Ruhları okşayan sensin. Sen bütün peygamberlerin, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve onun oğullarının, İsa, Musa ve Harun seni ibadet etmişlerdir. Ortağı olmayan tek ilah sensin. Muhammed ve ailesine selam olsun. Dualarımı temizlerin, Salihlerin ve isimlerinin hürmetine dualarımı kabul eyle ya Rab. Rahmetinden mahrum eyleme ya merhamet edicilerin en merhamet edicisidir.

[10]Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

[11] Tüm övgü ve sena Allah'a mahsustur. Sonuç takva sahibi olanlarındır tüm salat ve selam Allah'ın resulü, ailesi ve ashabına aittir.

yüz on üç peygamber de çiftçilik yapmıştır. Çiftçilikte mürşit dercesine erenlerden 1. Abdurrahman 2. Abdülkahar, 3. Abdülcebbar, 4. Abdülaziz'dir. Abdurrahman Hz. Âdem'dir, AbdülkaharHz.Nuh'tur. Abdülcebbar Hz. Halilullah'tır, Abdülaziz ise Hz. Muhammet Mustafa (sav)'dır. Yukarıda sözü geçen on sekiz şerefli çiftçilerin adı ise şunlardır: 1. Abdülcelil Meşriki, 2. Abdürrahman Şemali, 3. Abdülkerim Mağribi, 4. Abdülaziz Cenubi, 5. Nurettin Semerkandi,

[29. sayfa]

6. ZeynuddinSerhasi, 7. Fazluddin Kulali, 8. Yar Muhammet Hermezi, 9. Nimatullah Kunduzi, 10. Abdullah Kaşğari, 11. Ubeydiddin Buhari, 12 Abdullah Hisari, 13. Abdullah Hamadani, 14. Muhammet Taşkendi, 15. Sultan Hoca Ahmet Türkistani, 16. Şemsettin Tebrizi, 17. Ali Muhammet Hurasani, 18. ise Abdülvahit Bağdadi'dir. Adı geçen zatlar hepsi soylu ve dua sahibi idiler. Âlemlerin Rabbi Hz. Cebrail'e, öküzü ve tüm çiftçilik malzemelerinin isimlerini Hz. Âdemi cennetten çıkarıp ona öğretilmesini emretti. Hz. Cebrail de bu eşyaların isimlerini Hz. Âdem'e öğretti. İşte o zaman şu ayet indirildi: اعوذ بالله من الشيطان الرجيم[12] ان الله اصطفى

[30. sayfa]

آدم و نوحاً آل ابراهيم و آل عمران على العالمين[13]

Hz. Âdem öküzle tarla sürmek istedi ama öküz yürümedi. Nedeni lanet olası şeytan öküze: "Neden Hz. Âdem'in fermanını yerine getirirsin, o kendisi fermansızlıktan dolayı cennetten kovulmuştur. Sen de bu dünyanın başlangıcından sonuna kadar hep zahmet çekeceksin" dedi. Sonra Allah'ın fermanı ile gölgesiyle cenneti güzelleştiren Tuba ağacının dalını Hz. Cebrail, Hz. Âdem'e getirir, öküz hemen konuşmaya başlar. Şeytanın kirli oyununu ortaya çıkarır. Hz. Âdem, şeytan vesvesesidir. Öküz tövbe edip Allah'ın emirlerine boyun eğer.[31. sayfa]

Başka bir konu ise şudur ki her işe başlayınca bu ayeti okumak gerekir:

[12]Uzaklaştırılmış şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım.
[13] Allah bir birinden gelme bir nesil olarak Âdem'i Nuh'u İbrahim ailesiyle İmran ailesini seçip âlemlere üstün kıldı(Al-i İmran,33).

بسم الله الرحمن الرحيم و توكلت على الله و ما توفيقى الاباالله العلى العظيم[14]

ikinci konu ise tarla sürmeye giderken bu yedi noktaya dikkat etmek gerek: "1. İyi niyetli olmak. 2. Ettiği niyetinde sadık kalmak. 3. Dindar olmak. 4. Tekbir getirmek yani demek. 5. Allah'ın hükmünü yerine getirmek yani namaz kılmak, oruç الله اكبر الله اكبر[15] tutmak ve bütün farzları yerine getirmek. 6. Sürekli abdestli olup zikir söylemek. 7. Allah'ın bütün buyurduklarını yerine getirmektir." Çiftçilerin ekin ekerken de şu sekiz konuya dikkat etmeleri gerekir: 1. Allah'a inanmak yani Allah'ın birliğini kabul etmek ve peygamber efendimiz Hz. Muhammet Mustafa'nın bütün söylediklerinin doğru olduğunu gönülden tasdik etmek 2. Mürşitlerin ruhuna

[32. sayfa]

Kur'an-ı Kerim okuyup sevabını göndermek. 3. Serpilecek ekini sağ eliyle serpmek. 4. Ne kadar kızgınlığı varsa onu bastırmak. 5. Gönlünü ferah tutmak. 6. Her zaman abdestli gezmek, 7. İyi niyetli olmak. 8. Allah'ı unutmamak. Başka bir konu ise çiftçi ekinin başına gittiğinde tarlasının etrafına dönmeden önce şu salâvatı okur:

الهم صلى على محمد و على آل محمد كماصليت على ابراهم و على آل ابراهيم انک حميدٌ مجيد[16]

Sonra öküzleri bir araya getirirken şu ayeti okur:

هوالاول والآخرو الظاهر ولاباطن و هو بكل شئ عليم[17]

Ondan sonra öküzlerin boynuna boyunduruk takarken bu ayeti okur:

الذين يخشونه ربهم بالغيب لهم مغفرة وأجر كبير[18]

Boyunduruğun ipini takarken bu ayeti okur: اشهد الله ان لاآله الا هو وملائكة

[14]Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.
[15] Allah Büyüktür, Allah Büyüktür.
[16]Ey Allah'ım! İbrahim'e ve âline(ailesine) rahmet ettiğin gibi, (Efendimiz) Muhammed'e"aleyhi selam" ve âline derahmet eyle. Muhakkak Senövülen ve şanı büyük.
[17]O ilktir, sondur, zahirdir, batindir. O, her şeyi bilendir(Hadıd,3).
[18] Fakat daha görmeden rablerinden (azabından) korkanlara gelince onlar için geçekten hem bağışlanma hem de büyük mükâfat vardır(Enbiya,49).

[33. sayfa]

و اولولعلم قائماً بالقسط[19]

ondan sonra pulluk ucunu takarken bu ayeti bu okur: نصر من الله و فتح قريب و بشرالمومنين[20]
ondan sonra buğday ekilirken bu ayet okunur:

اوليس الذى خلق السموات و لارض بقدرعلى ان يخلق مثلهم بلى و هوالخلّـق العليم[21]

eğer mısır ekmek istenirse bu ayet okunur: eğer bu ekilecek ان الله هوالرزاق ذولقوة المتين[22]
şey arpa ise: ve pirinç şu ayeti okunur: ان هذا لفى الصحف اولى صحوف ابراهيم و موسى[23]

ان الذين آمنو و عملوصالحات و اولئک هم خيرالبريه[24]

Eğer bu ekin keten tohumu ise bu ayet okunur:

هوالله الذى لااله الاهو عالم الغيب والشهدة هو الرحمن الرحيم[25]

ve eğer susam ekilecek olursa bu ayet okunur:

لم يكن الذين كفر من اهل الكتاب و المشركين منفكين حتى تاء تيهم البينه[26]

[34. sayfa]

darı ekerken bu ayet okunur: fasulye ekerken bu ووجدک ضالاً فهدايى ووجد ک عائلاً فاغنى[27]
ayeti okur: maş fasulyesi وله الحمد فى السموات و الارض و عشياً و حين تمسونه حين تظهرون[28]
ekilirken bu ayet okunur: rivayet ederler ki ولسوف يعطيک ربک فترضى الم يجيدک يتماً فاوى[29]

[19] Allah, adaleti ayakta tutarak delilleriyle şu hususu açıklamıştır ki, kendisinden başka ilah yoktur. Melekler ve ilim sahipleri de bunu ikrar etmişlerdir(Al-i İmran,18).
[20] Allah'tan yardım ve yakın bir fetih. Müminleri bunlarla müjdele(Saf,13).
[21]Gökleri ve yeri yaratan, onların benzerlerini yaratmaya kadir değil midir? Evet! Elbette Kadirdir. O her şeyi hakkıyla bilen yaratıcıdır(Yasin,81).
[22] Şüphesiz Allah rızık veren, güç sahibi ve sağlamdır(Zariyat,58).
[23] Şüphesiz bu anlatılanlar önceki kitaplarda, İbrahim ve Musa'nın kitaplarında da vardır(Ala,18).
[24] İman edip salih ameller işleyenlere gelince, halkın en hayırlısı da onlardır(beyyine,7).
[25] O, öyle Allah'tır ki, ondan başka ilah yoktur. Görülmeyeni ve görüleni bilendir. O esirgemeyendir, bağışlayandır(Haşr,22).
[26] Apaçık delil kendilerine gelinceye kadar ehl-i kitaptan ve müşriklerden inkarcılar (küfürden) ayrılacak değillerdi(Beyyine,1).
[27]Şaşırmış bulup da yol göstermedi mi? Seni fakir bulup zengin etmedi mi?(Duha,7-8)
[28]Gündüzün sonunda ve öğle vaktinde eriştiğinizde Allah'ı tespih edin, ki göklerde ve yerde hamd ona mahsustur(Rum,18).
[29] Pek yakında Rabbin sana verecek de hoşnut olacaksın. O, seni yetim bulup barındırmadı mı?(Duha,5-6).

Hz. Âdem, oğullarından Allah'ın zekâtını ister ama Hz. Âdem'in oğulları kabul etmezler, Allah'ın fermanı ile yanarak hepsi kül olur. Hz. Âdem Allah'a dua eder Allah o külden maş fasulyesine yaratır. İşte maş, Hz. Âdem'in mucizelerindendir.

[35. sayfa]

Kavun ekerken bu ayeti okur: ekerken [30]قل يحيها الذى انشأ ها اول مرة و هو بكل شئ عليم bu ayeti okur: karpuz ekerken bu ayet [31]ما اقول لكم و افوض امرى الى الله ان الله بصيرٌ بالعباد okunur: Bal kabağı ekerken [32]افلا يعلم اذا بعثير مافى قبور و حصل مافى صدور انه ربهم بهم بومئذ لخبير bu ayet okunur: قل يحيها الذى انشاء ها اول مرة و هو بكل شئ خلق اعليم الذى حعل لكم من الشجر والاحضر نارا فاذاانتممنه توقدون[33] :Sebzeler ekilirken bu ayet okunurسبوح قدوس رب الاملا ئكة و روح[34] turp ekilirken bu ayet okunur:[36]و ما نقمو منهم الاان يومنو بالله العزيز الحميد الذى له ملک السموات والارض unur:şalgam ekerken bu ayeti okقل ها تو ان كنتم توحيبون الله فاتبعونى يحببكم الله[35]

[36. sayfa]

Soğan ekerken bu ayet okunur:

قل انا انا بشر مثلكم يوحى الا انما آلهكم آله واحد فمن كان برجو القاء ربه فليعمل عملاً صالحاً ولايشريک بعباده ربه احدا[37]

Hasat toplarken bu ayet okunur:

ان الله و ملائكة يصلونه على نبى يا ايهاالذين آمنو صلو عليه وسلمو التسليما[38]

[30] De ki: onları ilk defa yaratmış olan diriltecek. Çünkü O her türlü yaratmayı gayet iyi bilir(Yasin,79).
[31]Size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah'a havale ediyorum. Şüphesiz Allah kullarını çok iyi görendir(Gafir,44).
[32] Kabirlerde bulunanlar diriltilip dışarı atıldığı ve kalplerde gizlenenler ortaya konduğu zaman insan (halinin ne olacağını) düşünmez mi? Şüphesiz Rableri o gün onlardan tamamı ile haberdardır(Adiyat,9-11).
[33] De ki: onları ilk defa yaratmış olan diriltecek. Çünkü o her türlü yaratmayı gayet iyi bilir. Yeşil ağaçtan sizin için ateş çıkaran o dur. İşte siz ateşi ondan yakıyorsunuz(Yasin,79-80).
[34]En hızlı, kutsal, meleklerin ve ruhun Allah'ı.
[35] De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin(Al-i İmran,31).
[36] Onlardan sırf göklerin ve yerin mülkü kendisine ait olan, aziz ve hamd Allah'a iman ettikleri için intikam aldılar(Büruc,8).
[37]De ki: ben yalnızca sizin gibi bir beşerim. Ancak bana sizin İlah'ınız tek bir İlah olduğu vahi ediliyor onun için kim Rabbine kavuşmayı arzu ederse salih bir amel işlesin Rabbine yaptığı ibadete hiçbir şirk karıştırmasın(Kehf,110).
[38] Allah ve Melekleri, Peygambere çok salâvat getirirler. Ey müminler siz de ona salâvat getirin ve tam bir teslimiyetle selam verin(Ahzab,56).

Öküzü dinlendirirken bu ayet okunur: [39]ان الله مع الصابرين

tak salarken bu ayet okunur [40]ان الذين آمنو و عملو صالحات كانت لهم جنت الفردوس نزولا

Mala[41] yaparken bu ayet okunur: [42]و نفخ فى صور ذالک يوم الوعيد

Tak açarken bu ayet okunur:sulama yaparken bu ayet [43]وسما ذات الرجع و الارض ذات الصدع okunur:سبحان الله و الحمد الله ولا اله الاللهbiçerken bu ayet okunur: [44]قلو لاالقى عليه

[37. sayfa]

[45]والله اكبر و لا حول ولا قوة الاباالله العلى و عظيم

Biçilmiş buğdayları bağlanırken bu ayet okunur:

[46]والقمر قدرنا ه منازل حتى عاد كلعرجون القديم

Bu bağlamış buğdayları toplarken bu ayet okunur:

[47]سبحان ربک رب الغزة عما يصفون و سلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين

Bağlanmış buğdayları bağını çözerken bu ayeti okunur:

[48]يكاد الذين كفرو اليزلقونک بابصريهم لما سمعو ذكرو يقولون انه لمجنون

Harman döverken bu dua okunur:

[39] Allah sabredenler ile dir(Enfal,46).
[40]İman edip iyi davranışlarda bulunanlara gelince, onlar için makam olarak Firdevs cennetleri vardır(Kehf, 107).
[41] Tarlayı düzleştirmek amacıyla pulluğun arkasına takılan ağır demir ve ya odun parçası.
[42] Sonra Sura üflenir ve ona işte bu azap günüdür denir(Kaf,20) .
[43] Dönüş sahibi olan(Yağmur yağdıran) göğe (Nebat ile) yarılan yere yemin ederim ki Kuran (Hak ile Batılı) ayıran bir sözdür(Tarık, 11-12).
[44] Söyle ki onlar fırlamayanlardır.
[45] Allah her şeyden temizdir tüm övgü ona layıktır. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. O büyüktür onda başka güç ve kuvvet sahibi yoktur. O büyü ve her şeyi bilendir.
[46] Ay için de birtakım menziller (Yürüngeler) yayın ettik. Nihayet o, eğri hurma dalı bibi (hilal) olur geri döner(Yasin,39).
[47] Senin izer sahibi Rabbin, onların isnat etmekte oldukları vasıflardan yücedir, münezzehtir. Gönderilen bütün peygamberlere selam olsun. Alemlerin Rabbi Allah'a da hamd olsun(Saffat, 180-182).
[48] O inkaredenler zikri kuramı duydukları zaman nerede ise seni gözleri ile deviriveceklerdi. Hala da kin ve hasetlerinden hiç şüphe yok o bir delidir derler(Kalem, 51).

آمنت بالله و ملائكة و كتبه ورسله و اليوم آخر و قدر خيره و شره من الله تعالى و لبعث بعدالموت[49]

Harman savururken bu ayet okunur:

هوالله خالق البارء المصور له الاسماء الحسنى يسبح له ما فى السموات والارض و هوالغزيز الحكيم[50]

Buğdayların çuvallamaya hazır hale getirirken bu ayet okunur:

[38. sayfa]

ولقد كذب الذين من قبلهم فكيف كان نكير[51]

çuvallara doldururken bu ayet okunur:çuvalları ata و للذين كفرو بربهم عذاب جهنم بئس المصير[52] yüklerken bu ayet okunur:eve götürürken şu الا الذين آمنو و عملوالصالحات فلهم اجرا غير ممنون[53] tespihi okur: سبحان ذى الملک و الملكوت[54] öyle rivayet ederler ki atamız Hz. Âdem zamanında buğday taneleri hurma kadar imiş, hatta bazı rivayetlerde tavuk yumurtası büyüklüğündeymiş. Yine başka bir rivayette Hz. Nuh döneminde bir oda kadar tarladan üç deve yükü buğday elde edilirmiş. Ey çiftçi kardeşlerim bilgili ve bilinçli olun ki günümüzdeki bereketsizliğimizin nedeni

[39. sayfa]

Allah'ın fermanına boyun eğmeyip elde edilen haset zekâtını vermediğimizdendir. Allah'ın verdiği nimetin zekâtını vermek, beş vakit namazını cemaat ile kılmak, âlim insanları sevmek ve onların dediklerine uymak, bu risalede yazılan her şeye uymak herkes için elzemdir. Her kim ki buna uyarsa yedi âlem mahlûkatı ondan yararlanır ve onların duaları ile Allah'ın sevdiği kul haline gelir. Eğer o şahıs bakmakla sorumlu olduğu kişilere iyi bakmış ise özellikle İslam dünyasına ve bütün Müslümanlara yardım fikri içerisinde olursa

[49] Allah'a iman ederim meleklere, kitaba, peygamberlere, Ahret gününe, kadere, hayır ve kötülük ve ölümden sonraki dirilişin Allah tarafından olduğuna inanıyorum.
[50] O yaratan, vareden, şekil veren Allah'tır. En güzel isimler onundur. Göklerde ve yerde olanlar onun şanını yüceltmektedirler. O galiptir, hikmet sahibidir(Haşr,24).
[51]And olsun ki, onlardan öncekiler de bunu yalan saymışlardı ama benim karşılık olarak verdiğim azap nasıl olmuştu(Mülk, 18).
[52]Rablerini inkar edenler için cehennem azabı vardır o ne kötü dönüştür(Mülk, 6)..
[53]Fakat iman edep salih amel işleyenler için eksilmeyen devamlı bir ecir vardır(İnşikak, 25).
[54] Her şeyden temizdir mülk ve kâinat sahibi.

[40. sayfa]

o çiftçi en şerefli çiftçidir. Onların mertebesi âlimler, fazıllar ve seyitlerle eşittir. Demişler ki,"Kıyamet günü bir cemaat ortaya çıkacak yüzleri ay gibi aydın, başlarında padişah şemsiyesi Hz. Peygamber onların rehberi, sağ taraflarında cennet meyveleri hazır, cennetteki erkek hizmetçiler onlara meyilli ve huriler de onlara kavuşmayı ister. Mahşer günü herkes bunlar peygamber midir yoksa evliyamıdır diye seslenirler. Arştan şöyle bir ses gelir: Duymuş olun ki peygamber de değil evliya da değildir. Onlar Muhammet Mustafa'nın ümmetidir. Fani dünyada çiftçilik yapıp zekâtlarını fakir ve çaresizlere veren çiftçilerdir."

[41. sayfa]

Bu nedenle bu kalıcı dünyada cennet onlara nasip olup erkek hizmetçiler ve huriler onlara talip olmuştur. Bu insanlar, fani dünyada yaşarken âlimler ve imamları içten sevip onların buyurduklarına can u gönülden boyun eğmişlerdir. Bu sonsuz çölde Hz. Muhammet onların rehber ve önderi olmuştur. Şimdi ise fani dünyada yaptıkları hayır ve sadaka bu ahret gününde başlarına şemsiye olup ve yüzleri ay gibi parlamıştır. Allah'ım bütün müminleri kendi fazıl ve rahmetinle cemaline erişmeyi nasip eyle âmin. Bu risaleyi kıble tarafına koyup büyük mürşitler için Kuran-ı Kerim okuyup sevabını temiz ervahına bağışlayarak harmanı kaldırın. Vesselam

[42. sayfa]

Mahlûkatname

İşte Budur

Rivayet ederler ki, eğer her kim bu *Mahlûkat-name'*yi okursa veya yanına bulundursa Allah zor can vermekten korur. Ayrıca iki dünyada tüm mahlûkların gözünde saygılı ve kerametli olur, hiç zarar görmez. Hz. Peygamber'in ümmetlerinden her biri bu duayı her kesten gizli olarak yanında bulundurursa kıyamet günü Hz. Peygamber'in şefaatinden mahrum kalmaz. Yolculuğa çıkarken veya iş güçte yanında bulundurursa yolculuk boyunca sıkıntı çekmez.

[43. sayfa]

Eğer hangi evde bu dua bulunura o eve hırsız giremez. Ayrıca ölüm faciasından, ateşte yanmaktan ve suda boğulmaktan onu Allah kurur. Kabirde sorgu meleklerinin sorgusu kolay geçer:

بسم الله الرحمن الرحيم ووهبنا له اسحق و يعقوب كلاً هدينا و نوحاً هدينا من قبل و من ذريته داود و سليمن و اويوب و يوسف و موسى و هارون فكذلک نجيزى المحسنين و ذكريا و يحى و عيسى و اولياس كل منالصالحين و اسماعيل و اليسع و يونيس و لوطاً و كل فضلنا على العالمين[55]. و صلى الله على خير خلقه محمد وآله و اصحابه اجمعين برحمتک يا الرحم الراحمين[56].

Yıl: hicri 5 Rabi-ül Evvel 1330

[44. sayfa]

Bismil-i Şerif Duası

Budur

Eğer bir kadın hamile kalamazsa bu Bismil-i Şerif duasını yazarak ezip içirirlerse Allah'ın izniyle hamile kalır deneyimde sonuç vermiştir dikkatsizlik etmeyin duası diğer sayfadadır.

[45. sayfa]

[55]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Biz ona İshak ve İshak'ın oğlu Yakub'u da armağa ettik, hepsini de doğru yola ilettik. Daha önce de Nuh'u ve onun soyundan Davud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Harun'u doğru yolla iletmiştik. Biz iyi davrananları işte böyle mükafatlandırırız. Zekeriya, Yahya, İsa ve İlyas'ı da doğru yolla iletmiştik. Hepsi de iyilerden idi. İsmail, Elyesa, Yunus ve Lut'u da hidayete erdirdik hepsini alemlere üstün kıldık(Enam,84-86)

[56]Yaradılışın en güzeli Muhammed'e Selam olsun, onun ailesine ve bütün ashabına selam olsun. Senin rahmetine sığınıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.

وفق شريف بودور			
سلام	من رب	سلام	رحيم
من رب	رحيم	سلام	قولاً
قولاً	سلام	رحيم	من رب
رحيم	من رب	قولاً	سلام
لااله الاالله محمد رسول الله			
انا فتحنالک فتحامبيناً			

محمد علیه سلام
الله جل حلاله
انه من سلیمن و انه بسم الله الرحمن الرحیم الا تعلو اعلی و اتونی مسلمین صدق الله العظیم و بلغ رسوله النبی الکریم
عمر رضی الله عنه
ابوبکررضی الله عنه

علی علیه
سلام
عثمان رضی
الله عنه
و انک لعلی
خلق العظیم
حسین
رضی الله عنه
حسن رضی
الله عنه

[48. sayfa]

Bu kimin yanında bulunursa cinden ve periden korunur:

٢٠٠٢٣٦٠ل١٢٢٤٠٧١٨١ل/ ٥١١٥٦٦٧٢١٦٥٦حفسمر٣٠ل ٣٥٦٢٥٦٢٢٧٢٢١٢٢٨ل

Bütün belalardan korunmak için:

جبرئيل

	٦٩١ ٢٧٣ ١١٦	

ميكائيل عزرائيل

اسرافيل

Sevabı çoktu ama kısaltıldı. Nazar Duası Budur:

وان يكاد الذين كفرو واليزلقونک با بصرهم لما سمعوالذكرو يقولون انه لمجنون[57]

[49. sayfa]

لما سمعوالذكر ويقولونه انه لمجنون و ما هو الاذكر للعالمين[58]

Düşmanın kötülüğünden korunmak için:

١٤٥١٢٢بدوح

حمدص ١٠٨١٥٦٠٠٠٠٠٠ يا شهروش

المعفحل

[57] O inkaredenler zikri kuramı duydukları zaman nerede ise seni gözleri ile devirivereceklerdi. Hala da kin ve hasetlerinden hiç şüphe yok o bir delidir derler(Kalem, 51).
[58] Oysa o kuran bütün aklı yaratıklar için bir öğüttür(Kalem, 51-52)

Bu büyük dua hangi evde bulunursa o ev sahibi fakirlik görmez [59] لاالهالاالله الملک الحق المتین mal sahibi ve bahtlı olur:

بسم الله الرحمن الرحیم یا الله یاالله یا الله یارب یارب یارب یا حی یاحی یاحی یا قیوم یا ذولجلال و الاکرام اسئلک باسمک العظیم العظیم رزقاً حلالاً طیباً برحمتک یا ارحم الرحمین[60]

Çocuk dünyaya getirme duası : بسم الله الرحمن الرحیم

[50. sayfa]

سوسوسوسوسوسو الله الله الله الله اللهالله اللهالله الله حی حی صوصوصوصوصوصوصوصوصوصو وصلی علی خیر حلقه محمد وآله اصحابه امجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین[61]

Düşmanlara ve kadınlara adamlara galip gelmek için bu dua okunur:

بسم الله الرحمن الرحیم ایاک نعبدو ایاک نستعین، صم بک عمی فهم لایعقلون، و بحق، صم بکم فهم لا یبصرون، اهای اهای یا اولور الحدیث، برحمتک یا ارحم الراحمین[62]

[51. sayfa]

Çok ağlayan bebeklerin beşiğine bu şekil yazılıp asılsın:

لوب هر رل روردک لهادروع ا اااع ااا هر اهرل لدل ی لهم له له له له له له هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه هه سال

Suçiçeği hastalığına yakalanan bebeğe bu şekilde yazılıp içirilsin:

د د د اهه اع ء ه ع ع ه ه

Zarar duası, bu duayı çalışan kişiler yazıp takarlar:

[59] Ondan başka hiçbir ilah yoktur O en büyük hak sahibidir.
[60]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Ya Allah ya Allah ya Allah, ya Rab ya Rab ya Rab, ya Hay ya Hay ya Hay, Ya Kayyum, ey İkram ve Celal sahibi. Senin sorunsuz ve büyük adınla helal rızık istiyorum Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.
[61]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Yaradılışın en güzeli Muhammed'e Selam olsun, onun ailesine ve bütün ashabına selam olsun. Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.
[62]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Ya Rab ancak sana kulluk ve ibadet eder, ancak senden yardım dileriz/ onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler, akıl da etmezler/ onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler, onlar görmezlerdir/ Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.

و اصحر اللا ا ء ر لا لا ا ع ع امساسر بعوم

كا لالا سم برحمتک يا ارحم

الراحمين

آمين[63]

[52. sayfa]

Kasaplık Risalesi

İşte Budur

[53. sayfa]

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدلله رب العالمين و عاقبة للمتقين و الصلوة و اسلام على رسوله محمد و آله اجمعين[64]

Hz. İmam Cafer-i Sadık rivayet eder ki Hz. Âdem Allah'a münacat edip dua eder "Ey Allah ziraatla uğraşacak gücüm yok" der. Allah, Hz. Cebrail'e emreder "Cennette

[54. sayfa]

bir büyük koç vardır onu Hz. Âdem'e ver" der. Hz. Cebrail cennetten koçu getirip Âdem'e verir. Hz. Âdem kurbanlık niyetine koçun el ve ayağını bağlayıp keser. Etini yumuşacık pişirip çocuklarıyla birlikte yerler. Böylece ilk kasaplığı Hz. Âdem yapmış olur. Eğer kimse kasaplık farz mıdır? Vacip midir? Sünnet midir? Veya müstehap mıdır? Diye sorarsa Allah Cebrail'e emretti farz oldu. Cebrail Hz. Âdem'e öğretince vacip oldu.

[63]Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah. Amin

[64] Tüm hamd ve sena Allah'a mahsustur sonuç takva sahibi olanlarındır tüm salat ve selam Allah'ın resulü, ailesi ve ashabına aittir.

[55. sayfa]

Peygamberler ümmetlerine öğretince sünnet olur. Ustalar, çıraklarına öğrettiğinde müstehap olur diye cevap ver. Rivayet ederler ki Hz. Âdem çocuklarını görmek için Allah'a dua eder. Allah tüm enbiya, evliya, şeyhler ve üstatların ruhlarını hazır etti ondan sonra bir meslek seçti. O kasaplık mesleğini seçti. Eğer koyun keserken hangi ayeti okumak gerekir diye size sorarsalar:

[56. sayfa]

sen şu tekbir okunur diye cevap verin: بسم الله الله اكبر الله اكبر لااله الا الله والله اكبر الله اكبر ولله الحمد[65] diye لااله الا الله امانة عند الله[66]Eğer koyunu şişirirken ne demek lazım diye sorarlarsa cevap verin. Eğer koyunun derisini soyarken ne demek gerekir? Diye sorsalar şu cevabı verin: eğer koyunu ayağından asarken hangi توكلت على الله و ما توفيقى الا بالله العلى و العظيم[67] ayeti okumak gerekir? Diye sorarlarsa şu cevabı verin: اول هوآخر هو ظاهر هو باطن هو لااله الا هو[68]

[57. sayfa]

Eğer koyunu ikiye bölerken hangi ayeti okumak gerekir? Diye sorarlarsa: لااله الا الله ايمانا بالله بالله[69] demek gerekir. Eğer sorarlarsa eti askıya asarken hangi ayeti okumak gerekir? Şu ayeti okumak lazım:

وان يكاد الذين كفر و اليزليقونک بابصرهم لما سميعوالذكر و يقولون انه لمجنون و ما هو الا ذكر للعالمين[70].

Eğer sorarlarsa kasap askısı hangi ağaçtan yapılmıştır? Tuba ağacındandır ve demiri ise Kayna Tusi'dendiye cevap verin. Eğer sorarlarsa ki

[58. sayfa]

Eti terazide tartarken hangi ayeti okumak gerekir? Diye sorarlarsa:

[65] Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur biz ona emanetiz. Allah'ın adıyla Allah büyüktür Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur hamd ve senaya layıktır.
[66] Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur biz ona emanetiz.
[67] Allah'a güven ve bize ondan başka doğru yolu gösteren yoktur. O her şeyi bilen ve büyüktür.
[68] Başlangıcı ve sonu olmayan o dur, gizli ve açık olan o dur, ondan başka hiçbir ilah yoktur.
[69] Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. Allaha iman ediyoruz.
[70] O inkaredenler zikri kuramı duydukları zaman nerede ise seni gözleri ile devirivereceklerdi. Hala da kin ve hasetlerinden hiç şüphe yok o bir delidir derler Oysa o kuran bütün aklı yaratıklar için bir öğüttür(Kalem, 51-52).

فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره و من یعمل مثقال ذرة شرا یره[71]

Ayetini okumak gerek diye cevap verin. Eğer sorarlarsa ki kasaplıkta kaç vacip vardır? On iki vacip var diye cevap verin. 1. Kendini temiz tutmak 2. Abdestli olmak 3. Neşeli olmak 4. Yukarıda söylenmiş duaları okumak 5. Mürşitlerin ruhuna dua ve tekbir okumak 6. Mürşitlerden yardım dilemek.

[59. sayfa]

7. Tüm insanlarla dost olmak 8. Sabah ve akşam çıraklara meslek öğretmek 9. Hayır ve sadaka vermek 10. Dükkânı kutsal olarak görmek 11. Edepli olmak 12. Sürekli Allah'a zikir ve tespih söylemek. Eğer biri kasaplık nedir diye saygısızlık ederse kendisi kâfir ve eşi boş olur. Şeriata göre seksen kırbaç vurulur. Her kasap bu risaleye bakıp hayatında buna uyarsa dünya ve

[60. sayfa]

ahrette işleri iyi gider. Ahret günü mürşitlerin önünde alnı ak olur. Hangi kasap geçmiş mürşitlerinin ruhuna mum yakıp dua etmezse ahret günü rüsva olur. Ama kasapların ustası her zaman hayır ve sadaka da bulunmuştur. Eğer usta kasaplar bu kaideleri bilmiyorsa risaleyi yanında bulundurursa okumuş gibi olur ve büyük sevap kazanır. Yaptığı

[61. sayfa]

işe güce Allah bereket verir. Şeriatın dört mürşidi, tarikatın dört mürşidi, hakikatin dört mürşidi, mezhebin dört mürşidi, marifetin dört mürşidi, müşfikin dört mürşidi vardır. Allah'ım sen mürşitlerin bir tanesini bile tanıyan çıraklara ustaların yardımlarını esirgeme ve rızıklarını bol eyle ve kapında umutsuz bırakma inşallah.

و رب العلمین برحمتک یا ارحم الرحمین[72].

Son

[71] Her kim zerre miktarı bir iyilik yaparsa onu görecek, her kim zere miktarı kötülük yaparsa o da onu görecek(Zilzal, 7-8).
[72]Alemlerin Rabbi, Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.

[62. sayfa]

الکافی کل شی امره کن فیکون هزار قفل را یاحی

یا قیوم۴۱۳۱ل ٥١١١١١٩٠٩٨٧٦ه

٥١٥٥١١٥٥١١ اللهم احفظنا

یا فیاض یا فیاض والهی من جمیع

البلی یا و الامراض آمین برحمتک

با ارحم

الراحمین[73]

[63. sayfa]

Kötü Nazarlı Tafâşât

بسم الله الرحمن الرحیم[74]

Rivayet ederler Hz. Muhammet (sav) zamanında Tafâşāt adında bir kadın varmış fakat aşırı derecede kötü nazarlı biriymiş. Eğer dağa nazarı değerse dağ bile parçalanırmış. Eğer aslana nazarı değerse aslan hemen yere düşermiş. Günlerden bir gün İmam Hasan ve İmam Hüseyin'e nazarı değmiş hemen titremeye başlamışlar. Hz. Peygamber bu duruma çok üzülmüş. Hz. Cebrail hemen bu duayı getirip Hz. Peygamber'e vermiş ve Hz. Peygamber de o duayı okuyup üfleyince

[64. sayfa]

nazarı geçmiş. Her kim bu duayı okur veya yanında bulundurursa kötü nazardan ve kötü dilden ve sözden Allah onu korur. Bu duanın faydaları çoktur ama biz kısa söyledik dua budur:

[73]Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.
[74]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

بسم الله الرحمن الرحيم

نار الله و لسلطان العظيم و المنت القديم و الواحد الكريم و الكلمات التامة و الدعوات المستجابات عن الصاحب و من العين الجن و الانس من نظرة و المحبة و البعثره العين بالعين فارجع البصر هل ترى من فطور ثم الرجع البصر كرتين ينقلب اليک البصر خاسيئًا و هو حصير ثم ربک ذوالجلال و اكرام تمت. بسم الله الرحمن الرحيم الهم انى اسئلک يا سامع و الغيت ويا عالم السر و الخفيات يا مجيب الدعوات و يا قاضى الحاجات برحمتک يا ارحم الراحمين[75] .

[65. sayfa]

İsmi Azam Duası

بسم الله الرحمن الرحيم[76]

Eğer her kim bu duayı okursa veya yanında bulundurursa onu Allah on şeyden korur: 1. Kabirsizlikten 2. Dertten 3. Zelil olmaktan 4. İmansızlıktan 5. Ağır yorgunluktan 6. Hastalıktan 7. Deli olmaktan 8. Darlıktan 9. Cehennemden 10. Can çekişmekten. İşte o dua budur:

بسم الله الرحمن الرحيم يا سفوعاً شغلنا يا نور ارسله الله اخفطنى من الآفات و العافات برحمتک يا ارحم الرحمين صلوات تنجينا الهم صلى على سيد نا محمد صلوة تنجينا بها من جميع الالحوال و الآفات و تقضى لنا بها جميع الحاجات وتطهرنا بها من جميع اسئت و ترفعنا بها اعلى الدرجات تبلغنا بها اقصى الغايات من جميع الخيرات و بعد الممات لا حول و لا قوة الاباالله العلى اعظيم[77].

[75]Allah'ın ateşi ve padişahlığı büyüktür. O sonsuz, ezeli ve tektir. Tam kelimeler ve kabul edilen duaların hürmetine insanların ve cinlerin nazarından. Haydi çevir gözünü bir çatlak bir kusur görebilirmisin. Sonra yine özünü tekrar tekrar çevir. O göz sana yorgun ve bitkin olarak baygın bir halde geri döner. Allah celal ve azametlidir. Allah kusursuzdur. Rahman ve rahim olan Allah'ın adı ile, ey gayıptan duyan, ey gizlileri bilen, ey duaları kabul eden, ey sıkıntıları gideren, ey merhametlilerin merhametlisi, her şeyi senden dilerim.

[76]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

[77]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.Ey bizim için şefaatçi olarak gönderen, ey Allah'ın gönderdiği nur, merhametlilerin en merhametlisinin bereketi ile sen bizi afetlerden koru. Bizi kurtaran dua: Allah'ın Muhammed'e salat ve salam olsun, bizi bütün afetlerden kurtarır ve bizim tün ihtiyaçlarımız karşılanır. Bizi bütün kötülüklerden arındır, bizi en yüksek dereceye yükselt. Bizi amacımıza ulaştır. Dünya ve ahret ki bütün iyilikleri nasip eyle. Yüce Allah'tan başka hiçbir hareket ve kuvvet yoktur.

[66. sayfa]

Ey kayyum olan Allah'ım yardım et. Her Müslüman kul bu Tuncina duasını bir gün boyunca tekrar ederse bütün belalardan korunur bütün ihtiyacı giderilir. Bu duanın faydaları çoktur.

Karınca Duası

Budur

بسم الله الرحمن الرحيم[78]

Rivayet ederler ki her kim bu karınca duasını okursa onunla karşılaşan herkes ona hürmet ve saygı gösterir gün geçtikçe makamı yükselir. Bir kez gören kişi bir daha görmek isteğine kavuşur. Eğer bu duayı dükkânın dört köşesinde bulundurursa müşterileri çoğalır. Her kim bu duayı yeni gelen mallarına okuyup üflerse her yerden müşteri çeker ve birbiri ile yarışıp pahalı bir fiyatla alırlar. Eğer genç kız yanında bulundurursa bahtı açılarak

[67. sayfa]

Allah iyi bir yerden iyi bir insanı karşısına çıkarır. Bu duanın faydaları çoktur. İşte o dua budur.

بسم الله الرحمن الرحيم الهم يا رب جبرئيل و ميكائيل و اسرافئيل و عزرائيل و ابراهيم و اسماعيل و اسحاق و يعقوب منزل البركات و منزل التورات و انجيل و زبور و فرقان و لا حول و لاقوة الا بالله العلى و العظيم لااله الالله الملک حق المبين محمد رسول الله صادق وعدالامين يا رب يارب يارب يا حى يا قيوم يا ذوالجلال و اكرام اسئلک العظيم ان ترزقنى رزقاً حلالاً طيباً برحكمتک يا ارحم الراحمين[79]

[78]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

[79]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Allah'ın Cebrail, Mikail, İsrafil, Azrail; İbrahim, İsmail, İshak ve Yakup. Ey bereketi indiren ve ey Tevrat'ı , İncili, Zebur'u, ve Kuran'ı indiren.Yüce Allah'tan başka hiçbir hareket ve kuvvet yoktur. Allah'tan başka ilah yoktur Muhammed onu elçisidir. O sözünde duran, emanete ihanet etmeyendir. Ya Rab, ya rab, ya rab, ey celal ve ikram sahibi, senden helal ve temiz rızık isterim. Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan.

Bazubend Duası

بسم الله الرحمن الرحيم[80]

[68. sayfa]

Hz. Peygamber(sav)'den rivayet ederler ki her kim bu duayı okursa veya ömrü boyunca bir kere okutup dinlerse, Allah tüm günahlarını affeder ve ne ihtiyacı olursa giderilir. Hz. Peygamber (sav) Cebrail'e "Ey Cebrail bu duanın ne özelliği vardır?" diye sordu. Cebrail "Ey Muhammet bu duanın özelliğini kimse bilmez. Sadece Allah bilir. Bu duanın faydaları çoktur ama kısa kestik. Dua şudur:

بسم الله الرحمن الرحيم لااله الاالله الملک الحق المبين لااله الاالله الملک الحق اليقين لااله الاالله الملک قهار لااله الاالله الحق الذى لا يموت لااله الاالله الملک العرش العظيم استغفرالله يا رحيم استغفرالله يا رحمن استغفرالله يا عزيز استغفرالله يا شكور

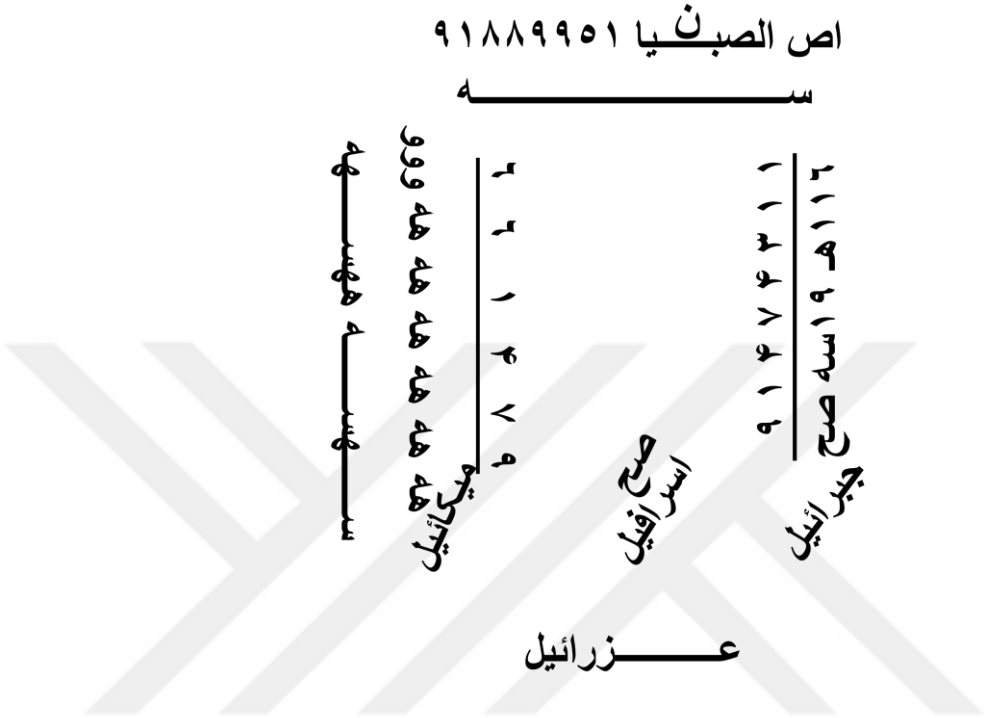
[69. sayfa]

استغفرالله يارباستغفرالله يا عظيم استغفرالله يا قادر استغفرالله يا غفران استغفرالله يا حى استغفرالله يا منان استغفرالله يا حنان استغفرالله يا غفور استغفرالله يا قديم استغفرالله يا صبور استغفرالله يا رزاق استغفرالله يا احد استغفرالله يا صمد استغفرالله يا عزالجلال و الاكرامبرحمتک يا ارحم الراحمين لاحول و لاقوة الا بالله العلى العظيم[81]

[80]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

[81]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.Allah'tan başka ilah yoktur. O haklığı en açık olan bir padişahtır.Allah'tan başka ilah yoktur. Onun hak olduğuna inanılır.Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. Gazabı çetin bir padişahtır.Allah'tan başka ilah yoktur. Hak olanlar sönmez.Allah'tan başka ilah yoktur. O büyük arşın sahibidir.Estağfurullah ya Rahim, Estağfurullah ya Rahman, Estağfurullah ya Aziz, Estağfurullah ya Şukur, Estağfurullah ya Rab, Estağfurullah ya Azim, Estağfurullah ya Kadir, Estağfurullah ya Gufran, Estağfurullah ya Hay, Estağfurullah ya Manan, Estağfurullah ya Anana, Estağfurullah ya Gafur, Estağfurullah ya Kadim, Estağfurullah ya Sabur, Estağfurullah ya Rezzak,Estağfurullah ya Ahed, Estağfurullah ya Samet. Ey Celal ve İkram sahibi, Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan AllahYüce Allah'tan başka hiçbir hareket ve kuvvet yoktur.

[70. sayfa]

[71. sayfa]

Marangozluk Risalesi

بسما الله الرحمن الرحيم[82]

الحمدلله رب العالمين و لعاقبَة للمتقين و الصلواة و سلام على رسوله محمد و آله اصحابه اجمعين[83]

Mübarek isimleri Hz. Muhammet Mustafa'dır. Dualar ve rahmet göndeririz ailesine. İmam Caferi Sadık rivayet eder ki, Hz. Peygamber(sav) Mekke'de cami yapmak için bir yerde namazı cemaatle kıldı. Sonra cami yapımına başladılar. Peygamber Efendimizin arkadaşlarından Hz. Ebubekir-i Sıdık eşlik ederdi.

[72. sayfa]

Hz. İmam Cafer Sadık'ın rivayetine göre caminin duvarını hemen tamamladılar. Caminin üstünü kapatmak için direk bulunamadı. Sonra Hz. Cebrail, Allah'ın emriyle

[82]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.
[83]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Tüm hamd ve sana Allah'a mahsustur sonuç takva sahibi olanlarındır tüm salat ve selam Allah'ın resulü, ailesi ve ashabına aittir.

cennetin tuba adındaki ağacından dal getirip Medine'ye dikti, dal hemen yeşerip ağaç oldu. Ama ağaçlar kendiliğinden gelmediler. Hz. Ebubekir-i Sıdık: "Ey Allah'ın Resulü şimdi direk lazım oldu direk bulmak mümkün müdür?" diye seslendi. Hz. Peygamber "Ey Ebubekir-i Sıdık duvarın üstüne çık ve ağaçları çağır belki gelirler" dedi. O an Ebu Bekir duvarın üstüne çıkarak ağaçları çağırdı. Allah ağaçlara "Gidin

[73. sayfa]

dostum Muhammet direk bekliyor diye emretti". O an ağaçlar, Allah'ın emri ve kudreti ile kökleri ile birlikte peygamberin yanına geldi ve Hz. Peygamber'i selamladılar. Hz. Peygamber, selamlarına karşılık vererek hemen eline keseri alıp kendisi ağaçların kabuklarını soyar hem de Hz. Ebu Bekir'e verir.

Ama Hz. Âdem'den Nuh peygamberin dönemine kadar kaç ermiş mürşit geçmiştir? Cevap şudur ki 4414 ermiş mürşit geçmiştir. Onların arasında dördü en büyük mürşittir. 1. Abdurrahman, 2. Abdülkahhar 3. Abdülcebbar, 4. Abdülaziz'dir. Eğer sorarlarsa ki Abdurrahman kimdir? Âdem Safiullah'tır.

[74. sayfa]

Eğer sorarlarsa Abdülkahhar kimdir? Nuh Nebiullah'tır. Eğer sorarlarsa Abdülcebbar kimdir? İbrahim Halilullah'tır. Eğer sorarlarsa Abdülaziz kimdir? Hz. Muhammet Mustafa (sav)dır. Sonra marangozluk mesleğini Hz. İbrahim'e, Hz. Peygambere, Hz. Peygamber Hz. Ebu Bekir'e öğretir. Sonra Hz. Cebrail marangozluk malzemesini cennetten çıkarıp Hz. Nuh'a gemi yapması için getirir.

Medine camiinin üstünü kapatma işlemleri tamamlandı. Salavat gönderdikten sonra caminin müezzini olarak Hz. Bilal'i tayin ederler. O zaman caminin kapsı yoktu, cami açıktı.

[75. sayfa]

Buna bir çare bulamıyorlardı. O an hemen orada şeytan bulunur "Merak etmeyin ben kendim orayı kapatırım" der. Sonra Hz. Peygamber "Ya Rabbim bu işe şeytan karışırsa ne yapacağım" diye çok ağlar. Sonra Allah'tan bir ses gelir " Ey dostum

Muhammet her şeyin yetkisi bendedir, ben istersem kendi kudretimle hemen kapı yaratırım" der. Sonara Allah اشهد ان لااله الاالله و اشهدten kapı yaratır. [84] لااله الاالله محمد رسول الله Ten kilit yaratır Yakuttan mandal yaratır. Sonara Hz. Ebu Bekir'e [85] ان محمدً عبده و رسوله dediler ki Hz. Âdem zamanından Hz. Nuh zamanına kadar 4000marangoz geçmiştir ve Hz. Nuh'tan

[76. sayfa]

Hz. Resülullaha'a kadar 440 marangoz ustası geçmiştir. Hepsi akılı ve büyük ustalardır. Bunlardan yedisi en büyük ve ileri gelmiş ustalardır. 1. Hz. Âdem 2. Hz. Nuh, 3. Farruhi, 4.Üstat Cemşit, 5. Üstat Kemaluddin, 6. Üstat Celaluddin, 7. Üstat Saduddin'dir. Bu sıra ile en son peygamber, büyük önder, insanlığın en güzeli Hz. Muhammet (sav) ve Hz. Ebubekir'e kadar gelir. Bundan sonra yedi marangoz mürşidi daha vardır: 1. Usta Cemalluddin, 2. Usta Şemsuddin 3.Usta Nizamuddin, 4.Usta Şehabuddin,5. Usta İmaduddin 6. Usta Kemalluddin,

[77. sayfa]

7. Usta Abdullah Yemeni'dir. Eğer sorarlarsa ustalık bunlardan hangi birine geçti? Abdullah Yemeni'ye, Abdullah Yemeni'den Usta Abdülmutalip Gazneli'ye, Usta Abdülmutalip Gazneli'den Usta Ubayid Samani'ye, Usta Ubayid Samani'den Usta Tebrizi'ye, Usta Tebrizi'den Mir Muhammet Taşkenti'ye, Mir Muhammet Taşkenti'den Usta Bey Muhammet Geylani'ye, Usta Bey Muhammet Geylani'den Usta Emir Muhammet Yakani'ye, Usta Muhammet Hindistani'ye, Usta Muhammet Hindistani'ye geçmiştir. Hala en önde gelen marangozlar bunlardır. Her usta bu Marangozluk kurallarını bilmiyorsa ahiret günü kâfirlerle beraber haşir olur. Bu kuralları bilemeyen ustalar bu risaleyi yanında bulundurursa Allah onun işine bereket verir ve rızkını bol eyler. Bu meslekten kazandığı

[84] Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed da Onun Resulüdür.
[85] Ben şahitlik ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Ve yine şahitlik ederim ki Muhammad onun kulu ve elçisidir.

[78. sayfa]

kazanç helal olur. Eğer bu risaleyi bilmeyip yanında da bulundurmazsa bu meslek ona haram olur. Eğer buna şüphesi olursa kesinlikle kâfir olur. Mahşer günü yüzü kara ve mürşit ve ustaların yanında rezil olur. Eğer sorsalar marangoz ustası işe başlarken ne okur? Şu ayeti okumalı . Eğer sorarlarsa ahşap yontarken وسيجنبهاالاتقى الذى يوتى ماله يتزكى[86] hangi ayeti okumak gerekir? Şu ayeti okumak gerekir:

و ماللى لا اعبد الذى فطرنى واليه ترجعون[87]

Eğer sorarlarsa ki ahşabı düzleştirirken hangi ayeti okunur? Şu ayet: قال له كن okunur. Eğer sorsalar ki ahşap delerken فيكون[88]

[79. sayfa]

Hangi ayeti okumak gerekir? Şu ayeti okumak gerek: قال ياهارون مامنعک[89] Eğer sorarlarsa ahşapları birbiriyle birleştirirken hangi ayeti okumak gerekir? Cevap ثم لا يموت demek gerekir. Eğer sorarlarsa evin üstünü kapatırken hangi ayeti okumak فيها لغوا[90] gerekir? Şu ayeti okumak gerekir: ان الينا يابهم[91] Eğer sorarlarsa tokmak hangi malzemeden yapılmıştır? Gümüşten yapılmıştır diye cevap ver. Eğer sorsalar keski hangi malzemeden yapılmıştır? Çelikten yapılmıştır diye cevap ver. Eğer sorsalar keski nasıl ortaya çıkmıştır? Cevap nebat dağından getirilmiştir. Eğer sorsalar testere hangi malzemeden yapılmıştır? Gümüşten yapılmıştır diye cevap ver. Eğer sorsalar kemençene der? Cevap, salâvat okur. Eğer sorarlarsa keser ne der? Cevap, يا شكور يارحيم[92] der. Eğer sorarlarsa

[86] En muttaki olan ise ondan uzaklaştırıldıkça uzaklaştırılacaktır, O malını verir ve arınır(Leyl,17-18).
[87] Ben niçin beni yaratana kulluk etmeyeyim? Hepiniz döndürülüp ona götürülecek siniz(Yasin, 22).
[88] Söyle ki: O ol deyince her şey oluverir(Al-i İmran, 59).
[89] Dedi ki: Ey Harun sana ne engel oldu(Ta Ha, 92).
[90]Sonra onda ne ölecek, ne de hayat bulacaktı(Ala, 13).
[91] Muhakkak onlar döne dolaşa bize gelecekler(Gaşiye, 25)
[92] Ey Rahim, ey ödüllendirici,

[80. sayfa]

İşe başlarken ne denir cevap ver. Eğer sorarlarsa keser ve okunur diye ثم دنا فتدلى[93] testereyi ele alırken ne demek gerekir? Şu ayeti okumak lazım:Eğer sorarlarsa يا مستعان[94] ki keskiyi ele alırken ne demek gerekir? Şu ayeti okur. Eğer ان الله هو رزاق ذوالقوه[95] sorarlarsa delgi ile tahtayı delerken hangi ayeti okumak gerekir? يا حى يا قيوم يا ذولجلال والاكرام[96] ayetini okumak gerekir. Eğer sorarlarsa testereyi ele alırken ne demek gerekir? Şu ayeti okumak lazım:Bunu anlayın ve duymuş olun. El arabası ان الله هذا القوم العزيز[97] yaparken hangi ayeti okumak gerekirayetini هوالله الخاق البارى المصور له الاسما الحسنى[98] okumak gerekir. Marangoz ustasına on iki şey vaciptir. 1. Abdestli olmak, 2. Ustalarının ruhuna dua ve tekbir okumak, 3. Çaba göstermek, 4. Fakirlerle şefkatli davranmak,

[81. sayfa]

5. Öksüzlerin başını okşamak, 6. Âlimler ile dost olmak, 7. Merhametli ve dürüst olmak, 8. Sabırlı olmak, 9. Rızkını Allah'tan dilemek, 10. Kanaat sahibi olmak, 11. Allah'ın emrini yerine getirmek, 12. Her daim cömert olmaktır. Eğer sorarlarsa marangozlukta kaç şey farzdır? Marangozlukta üç şey farz vardır, 1. Fakirlere yardım etmek, 2. Beş vakit namaz kılmak, 3. Haramdan korunmaktır. Marangozlukta keser, testere, keski, rende ve delgi düzgün kullanılırsa zikir gibidir. Bu malzemeleri Cebrail cennetten çıkarıp verdi sapları da Tuba ağacındandır. Eğer sorarlarsa dünyanın sahibi kimdir.

[82. sayfa]

Allah'tır diye cevap ver. Eğer sorarlarsa dört şeraitin mürşidi hangisidir? 1. Ebubekir-i Sıdık 2. Hz. Ömer, 3. Hz. Osman, 4. Hz. Ali'dir. Eğer sorarlarsa dört hakikat mürşidi hangileridir? 1. Hz. Cebrail(as), 2. Hz. Azrail(as), 3. Hz. İsrafil(as), 4. Hz. Mikail (as)'dir. Eğer sorsalar dört İhlas mürşidi hangisidir? 1. Hz. Hıdır(as), 2. Hz. İlyas(as), 3. Hz. İdris (as), 4. Hz. İsa(as)'dır eğer sorarlarsa dört rüknün mürşidi hangisidir? 1. Hoca Ahmet Türkistani, 2. Sultan Ali Musa

[93] Sonra yaklaştı ve sarktı
[94] Ey yardım edici.
[95] Şüphesiz Allah rızık veren ve kuvvet sahibidir.
[96] Ya Hay, ya Kayyum, ey celal ve ikram sahibi.
[97] Şüphesiz bu bir aziz kavimdir.
[98] O yaratan, var eden, şekil veren Allah'tır. En güzel isimler onundur.

[83. sayfa]

3. Şah Nasır Hüsrev, 4. Şeyh Pir Şakir Genci'dir. Eğer sorarlarsa dört mezhep mürşidi hangisidir? 1. İmam Azam, 2. İmam Şafi, 3. İmam Hanbel, 4. İmam Malik'tir. Eğer sorarlarsa beş marifet mürşidi hangisidir? 1. Mevlana-i Rumi, 2. Şems-i Tebrizi 3. Şeyh Sadi, 4. Şeyh Attar, 5. Şeyh Kasım Anver'dir. Eğer sorarlarsa sekiz mürşidi muttaki hangisidir? 1. Baba, 2. Kayınbaba, 3. Dede, 4. Öğretmen, 5. Meslek ustası, 6. İrade mürşidi, 7. Ağaç yontan usta 8. Gassal mürşidi. Her tekbir sahibi bu konuları bilmiyorsa bu mesleklerden kazandığı parası haram olur. Eğer sorarlarsa dört tekbir hangisidir?

[84. sayfa]

bu risaleye uyan her ustanın kıyamet günü الله اكبر الله اكبر لااله الاالله و الله اكبر الله اكبر ولله الحمد[99] yüzü dolunay gibi parlar ve eğer bu risaleyi yanında bulundurup Perşembe ve Pazartesi geceleri okutup dinlerse, sevabını usta ruhuna gönderirse ustaların ruhunu şad eyler. Bu risalenin yanında bulunduran ustalara faydaları çoktur. Allah'ın cemalinden nasipsiz kalmaz ve Peygamber(sav) şefaatinden nasibini alır. Bu risaleye inanmayanlar ise kâfir olur.[100] نعذ بالله من ذالک والله اعلم باالصواب برحمتک یا ارحم الراحمین

[85. sayfa]

Seşenbe Nine Hikâyesi

بسم ا لله الرحمن الرحيم

الحمدلله رب العالمين و لعاقبَة للمتقين و الصلواة و سلام على رسوله محمد و آله اصحابه اجمعين[101]

Bibi Seşenbe Ananın risalesi işte budur. Rivayet ederler ki Buhara-i şerifte bu hikâye çok değerlidir. Çocuk, mal, dünya ve ahret ve başka isteği olanlar Hz. Bahuddin Nakşibendi'nin annesi ruhu için yemek sadaka verip ona sığınırsa her ne haceti varsa giderilir, İnşallah.

[99] Allah büyüktür Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur Allah büyüktür hamd ve senaya layıktır.
[100] Allah kötülüklerden esirgesin Allah her şeyi bilendir, Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.
[101] Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Tüm övgü ve sena Allah'a mahsustur sonuç takva sahibi olanlarındır tüm salât ve selam Allah'ın resulü, ailesi ve ashabına aittir.

[86. sayfa]

Verilecek yemek sadakası şu şekilde yapılır ve dağıtılır: Bir yürüyüş yapabilen kadın yedi evden un ister. Eğer dışarı çıkamıyorsa odanın dört köşesinde dört tabakta un koyar her dört tabaktan azar azar un alır bir tencere sütlü umaç çorbası pişirir, ayrıca üç lavaş ekmek ve bir yağlı ekmek hazırlayıp dul kadın ve yetim kızlarla yer. Erkeklere vermesin. Sonra o mecliste Hz. Bibi'nin hikâyesini anlatsın. Eğer her kim bu çorbayı ihlasla yapıp ona sığınırsa veya Bibi'nin hikâyesini ihlasla dinlerse her ne isteği varsa Allah verir, inşallah. "Hz. Bibi Seşenbe yemek yapıp istekte bulunan her kişinin isteğinin gerçekleşmesine kefilim" der, hikâye şöyledir: Bir yetim kız

[87. sayfa]

Üvey annenin elinde zor günler yaşıyormuş. Annesi her gün eline bir yumak pamukla bir sığır verirmiş. Her gün yaylaya çıkarak pamuğu eğirip sığırı da otlatıp gelmesini istermiş. Eğer kız pamuğu ipe çevirip getirmezse annesi kıza çok zülüm edermiş. Bir gün eline pamuğu ile ineğini alıp gelirken birden bire ineği kaçarak bir mağaraya girmiş. Kız da ineğinin peşinden mağaraya girmiş, birden gözü ay gibi aydın, yüzü ibadet nurundan parlayan içindeki güzelliği dışına yansıyan ibadetle meşgul olan bir kadın oturuyormuş. Kız selamlayıp içeri girer, Bibi ise selamına karşılık verip kızı okşayarak hal hatırını sorar. Kız ümitsiz ve muzdarip bir ifade ile annesinden çektirdiği sıkıntılar ve zorluklarını

[88. sayfa]

tek tek anlatır. Hz. Bibi Seşenbe kızın durumuna acıyarak "Kızım bundan sonra her gün benim yanıma uğra, ben sana dua ederim sen de gidip pamuğu ineğe yedir sonra arkasından ipleri topla" demiş kıza. Kız sevinçle her gün gelip Hz. Bibi'nin duasını alır. Dediği gibi pamuğu ineğe yedirip arkasından ipi toplar ve annesine götürürdü. Annesi buna çok şaşırır işin ne olduğunu çözemezdi. Bir gün kızın ineğini keser ve kız ise üzgün bir hal ile Bibi'nin yanına varıp ağlar ve "İneğin bahanesi ile her gün gelip mübarek yüzünü görürdüm, şimdi ise sizi nasıl görürüm" der.

[89. sayfa]

“Düşman annem beni bırakmaz diye gözünden nisan yağmuru gibi yaş akar. Hz. Bibi kıza öğüt verip teselli ederek “Kızım ağlama git ineğin kemiklerini yere göm” demiş. Kız gidip ineğin kemikleri gömer. Kız her gün çok sıkıntı çekermiş. Bir gün o şehrin beyi düğün yapar, herkesi düğüne davet eder köyün genç kız ve delikanlıları süslenip düğüne giderler. Kızın üvey annesi bir elek dolusu darı ile mısırı karıştırarak önüne koyar ve “Ben gelinceye kadar bunları birbirinden ayıklayacaksın” der. Kendi kızını alıp düğüne gider. Kız ağlayıp oturmuş. Onun bir tavuğu varmış o da imdadına koştu gelip tohumları bir birinden ayırıp vermiş. Kız ise çok sevinmiş bu fırsattan yararlanarak hemen Bibi’nin yanına gelmiş.

[90. sayfa]

Hz. Bibi “Kızım nasıl gelebildin?” diye sormuş. Kız “Şehrin beyi düğün yapmış tüm genç kızlar ve delikanlılar düğüne gitti annem de gitti. Bu arada ben sizi görmeye geldim” demiş. Hz. Bibi “Kızım sen üzülme, düğüne gitmek istersen git” diye dua etmiş. Cennete el uzatıp bir bohça, ipekten yapılmış elbise, bir kutu altın takı ve hizmet olarak da birkaç tane huri hazırlamış. Kızı süsleyip düğüne götürmüşler. Padişahın kızı geliyor diye Bey’e haber verdiler. Bey karşılamaya gelir ve onu haram saraya götürüp önüne sofra sererek çeşit çeşit yemek koyar. Bu sırada kız baktı ki annesi kapının önünde oturuyor. Önündeki yemekleri annesine göndermiş. Kendisi düğünden eve gitmek üzere yola çıkar.

[91. sayfa]

(Bu sayfanın yarısı yırtılmıştır).

kızı varmış diye duyarlar sonra savcı gönderirler. Üvey annesi ise bunu duyar duymaz kızı tandırda saklar ve kendi kızını süsler ama ayakkabı kızın ayağına dar gelir. Annesi kızın ayağını yontar yine ayağına gelmez. Bu arada kızın tavuğu sabırsızlanarak tandıra doğru işaret eder. Gelen kişi şaşırarak tandırı açıp bakar ve bir huri gibi kız tandırda oturmuştur.

[92. sayfa]

(Bu sayfanın yarısı yırtılmıştır).

O sırada vasiyet aklına gelir: “Sen benim için yemek yapıp hikâyeyi her kese anlat” demişti. Sonra evin dört köşesine tabaklarda un koyar ve o undan alıp bir tencere umaç çorbası yedi lavaş ekmeği ve bir yağlı ekmek pişirirken bu sırada Bey kapıdan girer yemeği görünce sinirlenir ve “Benim servetime hakaret ediyorsun

[93. sayfa]

buna ne gerek var hala fakirliğe özeniyorsun” diyerek çorbayı döker ve çekip gider. O sıralar kavun zamanıydı. O kavun tarlasına gider dönüşte “Kızın gönlünü kırdım” diye pişman olur. Kızın gönlünü almak için üç adet kavun alıp heybesine koyar ve yola çıkar. Bu arada padişahın üç oğlu üç, günden beri kayıp söylentilerini duyar. Padişahın oğullarını aramaya çıkanlardan birinin gözü Bey’in heybesine ilişir. Heybeden kan aktığını görür. Heybeyi açıp bakarlar ki üç şehzadenin saçlarını birbirine dolaşmış durduğunu fark ederler. Hemen Beyi’ attan indirip boynuna ip takarak sürüklemeye başlarlar. Bey yalvararak

[94. sayfa]

kısa bir mühlet ister. “Bana izin verin çok büyük bir suç işledim eve gidip tövbe ederim, sonra bir kaşık kanım padişaha kurban olsun” der. Ona biri izin verir. Bey, eve gelip kıza sorar “O çorba ne çorbasıydı döküp büyük belaya tutuldum” diyerek ağlar. Kız olayı anlatır. Bey tövbe ederek Bibi Seşenbe için çok sayıda adak verdi ve umaç çorbasını da yaptırdı. Sonra dönüp tekrar cellâdın yanına döndü. Baktı ki halk müjde diye koşturmaya başlamışlardı. Bey bunu duyunca çok sevindi. Şehzadeler heybeyi açıp baktığında üç adet kavun olduğunu gördüler. Bu işe çok şaşırdılar ve bütün herkes istediğini buldu ve çok sayıda adak

[95. sayfa]

Hz. Bibi adına adadılar. Ondan sonra her kimin ne isteği olursa Bibi Sesşenbe annelerinin adına yemek yapardı. Onun hikâyesini hatırlayan herkesin bütün sıkıntılarını

Allah giderir. Bu dünyada her muradını varsa görür ve ahrette izzet ve saygı görür, inşallah.

آمین برحمتک یا ارحم الراحمین[102]

Berberlik Risalesi

بسم الله الرحمن الرحیم[103]

[96. sayfa]

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمدلله رب العالمین و لعاقبَة للمتقین و الصلواة و سلام علی رسوله محمد و آله اصحابه اجمعین[104]

Ey müminler, ey dervişler, ey Müslümanlar, ey esnaflar, şimdi yaşıyoruz ama hepimiz bu dünyadan göç edeceğiz. Sizler kıyamet endişesi ile ahret için hazırlıklı olun. İmam Caferi Sadık'ın rivayetine göre, Allah kendi kudreti ile kırk bin yetmiş iki mesleği, kulları için gönderdi ve bu meslekleri kullar öğrensinler bu vesile ile helal rızık elde edip çoluk çocuklarına baksınlar. Meslek sahibi olarak bana şükretsinler ve kullarım sıkıntı çekmesinler. Allah'ın emriyle hem tüm mesleklere risale yazdım helal rızık kazansınlar, diye

[97. sayfa]

hem de makam kazanıp meslek sahibi olup tekbir okumak, çıraklara günlük vermek onlara izin vermek, meslek taşlarını davet etmek, yanında risale bulundurmak tüm meslekler için caizdir. Bütün meslekler içinde berberlik daha yücedir. Berberlik mesleği ilk Hz. Âdem, ikinci Hz. Nuh, üçüncü Hz. İbrahim, dördüncü Hz. MuhammetMustafa'dan miras bırakılmıştır. Berberlik bütün mesleklerin ilkidir. Bu meslek Peygamberden ustalara hatıra kalmıştır. Ey meslek adayları berberlik hem farz,

[102]Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.
[103]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.
[104]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla. Tüm övgü ve sena Allah'a mahsustur sonuç takva sahibi olanlarındır tüm salat ve selam Allah'ın resulü, ailesi ve ashabına aittir.

hem sünnet, hem vacip, hem müstehaptır. Allah Hz. Cebrail'e emretti için farz oldu, Hz. Cebrail Peygamber'e öğretti için vacip oldu, Peygamber ümmetlerine öğrettiği için

[98. sayfa]

sünnet oldu. Berberlikte üç çeşit mürşit vardır. Birincisi tekbir mürşidi, ikincisi büyük mürşidi, üçüncüsü zanaat mürşidi. Tekbir mürşidi dörde ayrılır. 1. Mürşit Hz. Âdem, 2. Hz. Nuh, 3. Hz. İbrahim, 4. Hz. Muhammet Mustafa (sav)'dır. Tekbir ve ayet peygamber adına tamamlandı. Dört büyük mürşit kimlerdir: 1. Hz. Ebubekir-i Sıdık 2. Hz. Ömer 3. Hz. Osman 4. Hz. Ali'dir. Dört mürşit kimlerdir? 1. İmam Hüseyin ve İmam Hasan 2. Hoca Muhammet Şevki, 3. Hoca Muhammet Takı ve Hz. Selman-i Farisi'dir. Bunlar berberlik mesleğini yaptılar ve tüm bela ve afetlerden korundular. 313 veli berberlik yapmıştır.

[99. sayfa]

Bu meslek en son Şeyh Attar'la sona erdi. Allah Hz. Âdem'e emreder, Hz. Âdem Hz. Şit'e öğretir. Sonra Hz. İbrahim'e ve en son da Hz. Muhammet'e gelir. Sonra Hz. Muhammet de Hz. Selman'a tekbir söyletip gönderir. Bu meslek ondan tüm ustalara geçer. Onun altı yüz bin çırak ve mürşidi vardı. Berberlikte yerine getirilmesi gereken on iş vaciptir. 1. Abdestli olup namazı cemaatle kılmak, 2. Dürüst olmak 3. Âlimlerle irtibatta olmak, 4. Dükkânını temiz tutmak, 5. Malzemelerini temiz tutmak, 6. Misafire saygılı olmak

[100. sayfa]

7. Pazartesi ve Cuma akşamları mürşitleri ruhuna mum yakmak, 8. Saç kestirenlere kötü gözle bakmamak ne verirse ona razı olmak. 9. Günlük kazdığının yarısını sadaka vermek, 10. Kim ne verirse ona kanaat etmek, 11. Sabırlı ve insaflı olmak, 12. Merhametli olmak. Her berber bu kurallara uymalıdır. Ey berber adayları, berberlik hem farz, hem sünnet ve hem vaciptir. Berberlikte beş şey haramdır. Abdestsiz dükkânda oturmak, namazı yalnız kılmak, içki içmek, esrar ve tütün kullanmak, livata ve zina etmek, gelen müşterilere kötü söz söylemek haramlardandır. Yine mürşitler adına yemek vermek ve tekbir okumak lazımdır. Bu risaleye uymayan ustaları

[101. sayfa]

şehirden kovup çıkarmak lazımdır. Kıyamet günü de peygamberler, ustalar ve mürşitlerin önünde rezil olup onların karşısında başını kaldıramaz. eğilirken bu ayet okunmalıdır: tıraş bıçağı eğelerken bu ayeti okunmalıdır: يوم يفرالمرء من اخيه واميه وابيه[105] sünnet ederken يعلم العظيم الناصرين[107] saç keserken bu ayeti okunmalıdır: سبحان الذى اسرى[106] bu tespihi okumak lazımdır: الهم صلى على محمد وعلى آل محمد وبارک وسلم[108] yatakta bu ayeti okunur:bıyıkları keserken bu ayet okunur: وسع كرسى السموات و الارض[109]

سنة الله التى قد خلت من قبل و لن تجد لسنة الله تبديلا[110]

[102. sayfa]

Risaleyi yanında bulundurmayan ustalar, mürşidinin yanında rezil olup ahret günü şefaatlerden mahrum kalır. Risaleyi yanında bulunduran ustalar iş ve gücüne bütün mürşitler ve ustalar bereket verir. Allah'ın hangi Müslüman kulu bu risaleye uyarsa dünya ve ahreti düzelir inşallah.

[103. sayfa]

Dokumacılık Risalesi

بسما لله الرحمن الرحيم[111]

İmam Caferi Sadık peygamber (sav)'den rivayet eder ki "Şunu bilin ki bu şerif-i risaleye uyan her ustanın dünya ve ahreti düzelir inşallah" meslek ustası günde bir kez bu risaleyi okumalı eğer okuyamıyorsa okutup dinlemeli veya sürekli yanında bulundurmalı. Bu risaleyi yanında bulunduran kişiye ihanet ederse ona kırbaç vurulmalıdır. Eğer biri sebepsiz ona

[105] O gün kişi kardeşimden, anasından, babasından, eşinden, çocuklarından, kaçar(Abese, 34).
[106] Allah noksan sıfatlardan münezzehtir ayetlerimizden bir kısmını gösterelim.
[107] Anla ki O büyüktür yardın edicidir.
[108] Allah'ım sen Muhammed ve ailesine salavat gönder, ona bereket ver ve selamet kıl.
[109] Onun kürsüsü gökleri ve yeri içine alır.
[110] Allah'ın öteden beri devam ede gelen kanunu budur. Onun kanununda bir değişiklik bulamazsın(Fetih,23).
[111] Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

[104. sayfa]

yumruk atarsa o kişi günaha girmiş olur. Eğer biri dokumacılık yapan kişiyi sen kimsin diye küçümserse Şit peygamberi küçümsemiş gibi olur. Şit peygamberi küçümseyen kişi kıyamet günü kabirden çıplak olarak kalkar. İmam Caferi sadık rivayet eder ki "Hz. Âdem Allah'a karşı geldiğinden teni çırılçıplak oldu. Allah'a, kendisine örtü verilmesi için dua etti. Allah onun bu duasını kabul etti. Allah Cebrail'e cennetten incir ağacının yaprağını çıkarıp ver emretti. Cebrail incir yaprağını çıkarıp verdi ve Hz. Âdemin bu yaprağı ikiye ayırdı bir parçasını geyik yedi, ondan ipek ortaya çıktı.

[105. sayfa]

Diğer bir parçasını ekti ondan pamuk ortaya çıktı. Havva anne bu pamuğu ipe dönüştürdü. Allah Cebrail'e gidip Âdem'e dokumayı öğret diye emretti. Cebrail gidip Hz. Âdem'e öğretti. Kaç yıl sonra ise Şit peygamber dünyaya geldi ve Hz. Âdem de Şit peygambere öğretti. Şit peygamberin kırk tane kızı vardı günde bir kaftanlık ip eğiriyorlardı. Böylece Şit peygamber tam kırk yıl ipleri eğirir tüm bu ipleri dokuyarak Hz. Âdem'e giydirir. Hz. Âdem ise Şit peygambere hayır duası etti. Bu konuda şöyle bir hadis şerif vardır ki diyor: eğer sorarlarsa bere قال النبى عليه السلام الكاسب حبيب الله[112] dokumacılığını kimden aldı? Cevap Danyal peygamberden kaldı. Külah dokumak kimden kaldı?

[106. sayfa]

Cevap, Esadullah Galip'ten kaldı. Soru, nakış dikiş kimden kaldı? Cevap, Abdülhalik Gacdivani'den kaldı. Soru kadife dokumacılığı kimden kaldı? Cevap, Lokman-i Hekim'den kaldı. Soru cübbe dokumacığı kimden kaldı? Cevap, Necmuddin Kübra'dan kaldı. Soru, başörtü dokumacılığı kimden kaldı? Cevap Arsi'den kaldı. Soru yün dokumacılığı kimden kaldı? Cevap Hoca Ali Sina'dan kaldı. Kilim dokumacılığı kimden kaldı? Cevap Calut Ceberut'tan kaldı. Soru, kumaşı kolalamak kimden kaldı? Cevap Hava Anne'den kaldı. Soru kola ne tür şeyden yapılır? Cevap, kola üç şeyden yapılır. 1. ateş, 2. su, 3. un. Soru, kolalama yaparken hangi ayeti okumak gerekir. Cevap,

[112] Peygamber Efendimiz : Zanaatkar Allah'ın dostudur buyurmuştur.

[107. sayfa]

. Soru, kenarlarda işleme yaparken hangi ayet okunur?[113] جنات تجری من تحتهاالانهار Cevap سبحان الذی اسرا بعبده لیلاً من المسجد الحرام الی المسجدالاقصی الذی بارکنا حوله لنریه من آیاتینا[114] ip makuya[115]Soru, ipi geçirirken hangi ayet okunur? Cevap, قل یا ایهاالکافرون[116] koptuğunda bu ayet okunur. yerine یعرف المجرمون بسیماهم فیؤخذ بالنواضی والاقدام[117] yerleştiğinde bu salavat okunur:

الهم صلی علی محمد و علی آل محمد وبارک علیهم[118]

Dükkândan çıkarken bu ayet okunur:

لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز علیه ما عنتم حریص علیکم بالمومن رؤف رحیم[119]

İşi bitirirken bu tekbir okunur: الله اکبر الله اکبر لااله الله و الله اکبر الله اکبر ولله الحمد[120] : Soru,

[108. sayfa]

dokumacılıkta kaç ermiş mürşit, صلوة علیهم اجمعین[121] geçmiştir? Cevap dört yüce mertebeli peygamber geçmiştir. 1. Mürşit Abdurrahman yani Âdem peygamber 2. Abdulkahar yani Nuh Nabiullah 3. Abdulcebar yani İbrahim Halilullah 4. Abdulaziz yani Mustafa (sav)'dır. Bu peygamberleri, dokumacılığın mürşidi bilmeyen ustaların bu meslekten yediği haram olur. Soru, dokumacılığın kaç kuralı vardır? Cevap on iki kuralı vardır. 1. Kendini temiz tutmak, 2. Abdestli olmak, 3. Neşeli olmak, 4. Beş vakit namazı zamanında kılmak, 5. Mürşitlerin ruhuna dua yollamak, 6. Mürşitlerden yardım istemek

[113] Kendileri için altından ırmaklar akan cennetler vardır(Bakara, 25).
[114] Kulunu ayetlerimizden bir bölümünü kendisine gösterelim diye bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini kutsal kıldığımız Mescid-i Akasa'ya götüren Allah her türlü eksiklikten uzaktır(İsra ,1).
[115] Dikiş yapmada işe yereyen bir düznek ismi.
[116] De ki: Ey Kafirler(Kafirun, 1).
[117]Günah karalar yüzlerinden tanınırlar perçemleriyle ayaklarından tutulurlar(Rahman, 41).
[118]Allah'ın Muhammed'e ve ailesine salat ve selam olsun, ona bereket ver.
[119] Yemin olsun ki size, kendi içinizden, oldukça izzetli bir resul geldi, sizin sıkılmanız onun gücüne gider, size çok düşkündür müminlere karşı çok şefkatli, çok merhametlidir(Tevbe, 128).
[120] Allah'ın adıyla Allah büyüktür Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur hamdı ve senaya layıktır.
[121] Onların tamamına salavat ve selam olsun.

[109. sayfa]

7. Bilgili insanlarla dostluk kurmak, 8. Sabah-akşam çıraklara mesleği öğretmek, 9. Terbiyeli olmak 10. Hayır sadaka vermek, 11. Dükkânı temiz tutarak ona değer vermek, 12. Zikir ve tespih okumak yani ya Annan, ya Mennan, ya Burhan demek gerekir. Bu risaleye uyan ustanın gün geçtikçe malı-mülkü ziyade olup Allah işine bereket verir. Eğer bu risaleye uymazsa ahret günü mürşitlerin önünde yüzü kara ve rezil olur. Bu kuralları ve düzeni bilmeyen dokumacı ustalarına çırak yetiştirmek yasaktır. Hz Âdem'den Hz. Muhammet Mustafa'ya kadar altı bin altı yüz almış altı dokuma ustası geçmiştir.

[110. sayfa]

Hepsi mükemmel kişilerdir. Tekbir okumak için dört şeriat mürşidi, dört tarikat mürşidi, dört hakikat, dört müşfik mürşidi bir de bir mürşit ve yarım mürşidi tanıması gerekir. Eğer bu kuralları bilmiyorsa işi gücüne bereket olmaz. Bütün mürşitlerin ruhu o kişiye küser. Soru, tekbir okumak farz mıdır? Vacip midir? Sünnet midir? Veya müstehap mıdır? Cevap, Allah Cebrail'e emretti farz oldu. Hz. Cebrail peygamberlere söyleyince vacip, peygamberler ümmetlerine anlatınca sünnet olur. Ustalar çıraklarına öğretince müstehap olur. Soru, dört şeriat mürşidi hangisidir? Cevap, 1. Âdem Sefiullah, 2. Nuh Nebiullah, 3. İbrahim Halilullah,

[111. sayfa]

4. Muhammet Mustafa (sav)'dır. Soru, dört tarikat mürşidi kimlerdir? Cevap, 1. Ebubekir Sıdık, 2. Hz. Ömer, 3. Hz. Osman, 4. Hz. Ali'dir. Dört hakikat mürşidi kimlerdir? Cevap, 1. Hz. Cebrail 2. Hz. Mikail 3. Hz. Azrail, 4. Hz. İsrafil'dir. Soru, dört müşfik mürşit kimlerdir? Cevap,1. Baba 2. Anne, 3. Öğretmen, 4. Meslek ustası, bir mürşit Şit Nebiullah ve yarım mürşit gassal ve mezar mezarcıdır. Meslek ustaların bunları tanıması lazım aksi takdirde saygısızlık olur. İmam Caferi sadık rivayet eder ki Hz. Cebrail dokumacılık risalesini Hz. Âdem'e öğretir. Sonra Havva anne birkaç çocuk dünyaya getirdi ve onlar için

[112. sayfa]

ip eğirdi. Şit peygamberin kırk kızı vardı. Sonra Hz. Cebrail Şit peygambere dokumacılığı öğretti. Tekbir okumak işte onlardan kaldı. Tekbirin sıralanışı budur: Bir meslek sahibi kişinin sağ tarafına bir kişi, sol tarafına ise başka bir kişi geçer. Onun elini üç kez kaldırıp belini bağlarlar sonra ona hayır duası ederler. Bu eyleme bel bağlama derler. Şit Nebiullah kızlarına hayır duası etti ve ondan sonra bereket ip eğirme çarkına kaldı. Fakat Çarşamba günleri çark eğirmemişlerdir. İşte bu meslekte çalışan kişiye biri sebepsiz yere eli ile hakaret ederse elini kesmek gerekir. Bu meslek için söylenecek şey çoktu fakat biz kısa kestik. Her kim bunlara inanmıyorsa büyük günaha girmiş olur Bu meslek ustalarından risale kalmış mıdır? Evet kalmıştır. [122]نعذوبالله

[113. sayfa]

Çünkü bunların her biri birer ermiş mürşittir. Bu risaleyi şerife uydular. Bu bağlamdaki işler Hz. Âdem'den Muhammet'e kadar süre geldi. Onlardan Şah Nakşibendî'ye geçti. Ondan sonra bizim gibi günahkârlar cahillere kaldı. Allah'ım tüm eli çalışan kişileri hayır sahibi eyle. Bütün herkesin işlerinde [123]**بسم ا لله الرحمن الرحيم** demesi gerekir. Bütün meslek ustaları Şit Nebiullah'a "Ey Nebi bu kuralları bilmeyen kişilerin ne yapması gerekir?" diye sordular. Şit Nebiullah şöyle cevap verir: "Her dokumacı ustası kazandığına kanaat edip kötülüklerden uzak durarak bu risaleyi şerifi yanına bulundurur ve buna inanırsa kıyamet günü bizim sancağımızın

[114. sayfa]

gölgesinde baş kaldırır. Eğer kişi yanında risale bulundurmuyorsa bu dünyadaki işinde bereket olmaz, ilerleyemez, büyüklerin yanında sözü geçerli olmaz, yolunu şaşırır. Bu meslek aracılığı ile kazanıp yediği şeraite göre değilse haram olur. Eğer biri Allah için bir nefes bile almışsa ona tekbir okumak gerekir. Kıyamet günü Allah yalancı mürşit ve sofilere verdiği cezaları kullarına gösterir. Bu belaları gören hayvanlar, insan olmadıklarına şükür eder ve derler ki "İyi ki bizi insan olarak yaratmamışsın yoksa bu kadar kötü belalara biz de maruz kalırdık". Okuyucular sıkılmasın diye dokumacılık

[122] Allah esirgesin.
[123]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

risalesini özet bir şekilde yazdık. Sadaka ve hayrattan sonra Kur'an okuyup bütün peygamberlere, ustalara

[115. sayfa]

ve mürşitlere dua yollasınlar:

الله اكبر الله اكبر لااله الاالله والله اكبر الله اكبر ولله الحمد برحمتک يا ارحم الراحمين[124]

Acayip Bir Mağfiret Duası

بسما لله الرحمن الرحيم[125]

Hz. Muhammet Mustafa (sav) zamanında Abdurrahman adlı bir kişi vardır. Aylar yıllar boyunca hiç namaz kılmaz ve oruç tutmazdı. Müslümanların yolunu kesip mallarını alırdı ve eşkıyalık yapardı. Varını yoğunu kumar ve zina yoluna kaybederdi. İnsanları öldürüp kan dökerdi. Çok günahkâr bir insandı. Bir gün ölür ve Hz. Muhammet'e cenaze namazı için

[116. sayfa]

haber verirler. Sonra Hz. Ebu Bekir peygambere "Ya Resulullah Abdurrahman'ın cenazesine gidilmez" der, Resul-i Ekrem"Niçin gidilmez" diye sorar. Ebu Bekir-i Sıdık "Dünyada onun işlemediği günah kalmamıştır" diye cevap verir. Hz. Peygamber murakabeye baktı ki tüm dünyaya melekler dolmuştur ve onun cenazesine Resul-i Ekrem koşarak gider. Resul-i Ekrem baktı ki mezarı geniş, melekler de ona eşlik etmekte ayrıca cennetin kapıları açılmıştır. Abdurrahman yeni elbiselerle cennette oturmuştur. Hz. Peygamber "Abdurrahman'ın eşini getirin" diye emreder hemen eşini getirirler. Hz. Peygamber "Nasıl ibadet ederdi" diye sorar. Eşi "Hiçbir ibadeti yoktu, ancak sürekli bir duayı okur ve yanında bulundururdu" diye cevap verir. Hz. Peygamber "O duayı getirin" diye emretti ve duayı getirdiler. Duaya açıp baktı ve dedi ki: "Arkadaşlar!

[124] Allah'ın adıyla Allah büyüktür Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur hamdı ve senaya layıktır. Senin rahmetine sığınıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.
[125]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

[117. sayfa]

ömrüm boyunca Allah ettiğim kulluktan bu duanın sevabı daha fazladır" der. Bu dua nazil olduğunda Abdurrahman haberdardı. Ben hiç kimseye açıklamazdım. Eğer açıklasaydım hiç kimse kulluk etmeyecekti. Fakat bu dua bugün ortaya çıktı. Eğer her kim bu duayı her gün, haftada veya ayda bir kez okursa veya okutup dinlerse hiç olmazsa yanında bulundurursa sevabı öyle çoktur ki dünyanın tüm ağaçları kalem, yaprakları kâğıt olursa bu duanın sevabını yazıp bitiremezler. Her kim bu duayı yanında bulundururlarsa her ne kadar günahı varsa Allah bağışlar. Ayrıca Allah kişi tövbe ederse "Ben on sekiz bin âlemin yaratıcısıyım huzuruma kabul ederim, peygamberlerin sevabını veririm ve yüz bin günahı olsa da yine cehennem azabından kurtarırım" diye buyurmuş. Bu duayı savaşa gidenler yanında bulundurursa ok ve kurşun

[118. sayfa]

ona işlemez ve padişahlara sözü geçer. Kıyamet günü Burak atlarına binip gezerler. Yine tövbe etme koşulu ile herkes bu yanında bulundurursa bütün hastalıklardan korunur, Resul-i Ekrem'in peşinden gezer ve kabir azabından kurtulur. Bu dua için söylenecek şey çoktu fakat yazarlar zorluk çekmesin diye özetledik. Bu güzel duaya dil ve gönülle inandık uyguladık. Peygamber(sav) şu sözü:

قال النبی علیه السلام فمن شک فی کلام الله و فی الارض او فی سما فقد کفر[126]

bu duaya inanmayanlar içindir âmin. Abdurrahman'ın ettiği dua şudur:

بسما لله الرحمن الرحیم[127]

Dua

استغفرالله العظیم استغفرالله الصراط المستقیم استغفرالله یا غفار استغفرالله یا رحمن استغفرالله یا رحیم استغفرالله یا الله استغفرالله یا غفور

[126] Peygamber Efendimiz buyurmuştur ki: Allah'ın sözüne yer yüzünde ve göklerde kim şüphe ederse o kafir olmuştur.
[127]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

[119. sayfa]

استغفرالله یا ستار استغفرالله یا احداستغفرالله یا صمد استغفرالله یا وتر استغفرالله یا حی استغفرالله یا قیوم استغفرالله یا ذوالجلال و الاکرام استغفرالله اعوذ بکلمات الله التامات کلها استغفرالله من شر ما خلق استغفرالله و این یکادالذین استغفرالله کفرو الیذلقونک بابصارهم استغفرالله لما سمع الذکر استغفرالله ویقولون انه لمجنون استغفرالله و ما هو الا ذکرللعالمین استغفرالله قل هوالله احد استغفرالله الله الصمداستغفرالله لم یلد استغفرالله ولم یولد استغفرالله ولم یکن له کفواً احد استغفرالله یا بدیع السموات والارض استغفرالله یا حنان استغفرالله یا منان استغفرالله یا برهان استغفرالله یا سبحاناستغفرالله یا قدوس استغفرالله یا خالق الاصباح استغفرالله علی التوفیق استغفرالله

[120. sayfa]

علی التصدیق استغفرالله قبل کل احد استغفرالله من کل ذنب اذنبته عمداً و خطاً سراً وعلا نیةً صغیراً او کبیراً و اوتوب الیه وصلی الله علی خیرخلقه محمد و آله و اصحابه اجمعین آمین برحمتک یا ارحم الراحمین[128].

Demircilik Risalesi

بسم ا لله الرحمن الرحیم[129]

الحمدلله رب العالمین و لعاقبَة للمتقین و الصلواة و سلام علی رسوله محمد و آله اصحابه اجمعین اما بعد[130]

İmam Caferi sadık şöyle rivayet eder ki Hz. Davut kavmini sürekli imana

[128] Yücedir estağfurullah, doğru yol estağfurullah, ya Gaffar estağfurullah, ya Rahman estağfurullah, ya Rahim estağfurullah, ya Allah estağfurullah, ya Gafur estağfurullah, ya Satar estağfurullah, ya Ahad estağfurullah, ya Samet estağfurullah, ya Vitir estağfurullah, ya Hay estağfurullah, ya Kayyum estağfurullah, ey Celal ve ikram sahibi estağfurullah, tam kelimelerin hepsine sığınırım estağfurullah, yaratıklarının kötülüğünden sığınırım estağfurullah,O inkar edenlerestağfurullah, zikr-i kuranı duydukları zaman nerede ise seni gözleri ileestağfurullah, deviriverecekleridestağfurullah, Hala da kin ve hasetlerinden hiç şüphe yokestağfurullah, o bir delidir derlerestağfurullah, de ki o Allah birdir estağfurullah, Allah, eksiksiz Samet'tir estağfurullah, doğurmadı estağfurullah, doğrulmadı estağfurullah, ona hiçbir şey denk de olamadıestağfurullah, ey gökleri ve yeri yaratan estağfurullah, ya Annan estağfurullah, ya Mennan estağfurullah, ya Burhan estağfurullah, ya Sübhan estağfurullah, ya Kuddus estağfurullah, ey sabahı yaratan estağfurullah,ey tevfik vericiliğini tesdik ederiz estağfurullah, bütün tek olanları teki estağfurullah, yanlışlıkla bilerek ya da bilmeyerek açık ve gizli küçük ve büyük işlediğim bütün günahlar için tövbe ederim Yaradılışın en güzeli Muhammed'e Selam olsun, onun ailesine ve bütün ashabına selam olsun. Senin rahmetine sığınıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.

[129]Rahman ve Rahim olan Allah adıyla.

[130] Tüm övgü ve sena Allah'a mahsustur sonuç takva sahibi olanlarındır tüm salat ve selam Allah'ın resulü, ailesi ve ashabına aittir.

[121. sayfa]

davet ederdi. Fakat o kâfirler Hz. Davut'un davetini kabul etmediler. Hz. Davut üzülerek oturuyordu. Allah Cebrail'e ferman verir ve der ki Davut'a söyle şimdi kavmini davet etmesine gerek yoktur. Allah kâfirlere kıtlık belasını gönderir. Açlık kâfirleri zor duruma sokar. Sonra Hz. Cebrail Hz. Davut'a üzülmemesi için vahiy getirir. Hz. Davut, Cebrail'e "Kardeşim bundan sonra kendim ne iş yapacağım" der. Hz. Cebrail "Ey Davut sabret ben Allah'a sorup gelirim" der. Gözünü açıp kapayıncaya kadar Hz. Cebrail hazır olur ve der: "Ey Davut sana

[122. sayfa]

demircilik mesleği emredildi" der. Hz. Davut Allah'a dua ederek: "Tek ve samet olan Allah'ım sana kolay, benim için çok zordur" der. O an Allah emretti: "Ey Cebrail'e cennete bir koyun bir taş yarattım onu al gel" der. Cebrail hemen alıp gelir. Yine Allah Cebrail'e Tuba ağacından bir dal getirilmesini emreder. Cebrail Allah'ın emrini yerine getirir. Allah Cebrail'e "Parlak taşı çarka ezip bağla ve koyun derisinden tulum yap Tuba ağacının dalı ile sımsıkı bağla" der. Allah'ın tüm fermanı yerine getirilir. Yine Allah Cebrail'e "Cennetten

[123. sayfa]

Borugetir" diye emretti. Cebrail hemen getirdi. Demircilik için gerekli araç ve gereçleri hazırladılar. Yine Allah tarafından üfleyin diye emredildi. Dört melek Cebrail, Mikail, İsrafil, Azrail ocağın dört köşesinden üflediler. Allah rahmetle ocağa baktı ve ateş kaynar hâle geldi. İmam Cafer-i Sadık rivayet eder ki: "Demircilik bütün meslekten daha üstündür. Sangdanı Allah kendi kudreti ile yaratıp rahmetle ona baktı. Bu bil ki sandanın[131]dört köşesinde dört görevli melek bekler. 1. köşesinde Hz. Cebrail, "Ya Kerim" der. 2. köşesinde Hz. Mikail "Ya Rahim" der. 3. köşesinde Hz. İsrafil "Ya Subuh" der. 4. köşesinde ise

[131]Demircilerin atülyesinde üzerine demiri koyup dövmek içn konulan kalın demir parçası.

[124. sayfa]

Hz. Azrail "Ya Kudüs" der. Yine Allah Cebrail'e ferman verdi "Davut'a üç şey ikram ettim 1. Tulum, 2. Sandan3. Boru. Allah, yeli cennet rüzgârından yarattım. Boruyu, Tuba ağacından yarattım. İşte odunu usta Hurdek demircilikte Sandanağacı olarak kullanır. Demirciliği Cebrail, Hz. Davut'a öğretir. Hz. Davut ise çıraklarına öğretti. Böylece demircilik tüm dünyaya yayıldı. Bu mesleği öğrenen her usta, demircilik risalesine uyarsa bu hayatta çok kar eder. Eğer sorarlarsa demircilikte tekbir okumak hangi ustadan kaldı? Cevap, Hz. Cebrail Hz. Davut'a öğretmiştir, yani Hz. Davut'tan kaldı. Davut'tan sonra demircilik hoca Usta Hurdek demirciye kalır. Bunu bili ki Ebu Sait

[125. sayfa]

Usta, Hoca Hurdek ve İbn-i Mesut Hz. Davut'un çıraklarındandır. Demircilikte kırk bir sanat vardır hepsi birbirinden ayrıdır. Allah, Cebrail'e "Ey Cebrail direk, ocak ve boruyu hazırla der. Allah'ın emriyle Hz. Mikail ut ağacından hazırlar. Yani tartıcılık,çapacılık,çivicilik,adı geçen bu üç mesleği Abu Sait İbn-i Suut'a öğretir. Ondan sonra kazan dökmeciliği, bakırcılık, kuyumculuk Hz. Davut Hoca Hurdek'e öğretir. Soru, kaynakçılık temizlikçilik hangi ustadan kaldı? Cevap Kutbul Aktap'tan kaldı. Kalemgerlik, tartıcılık Abu Saidİbn-i Nuh'a öğretti zincir yapmacılığı Hoca Hurdekten kalmıştır.

[126. sayfa]

Demirciliğin birkaç bölümü Hz. Davut'un çıraklarından kalır. Hz. Davut gece ve gündüz Allah'ın ibadeti ile meşgul oldu. Her daim dilindediye يا هو يا من هو لااله الاهو[132] zikre başlayınca ağzından kebap kokusu geldi. Hz. Davut, demirden her hangi bir malzeme yaparken demiri ocağa sokup eli ile kumaşı yırtar gibi demiri yırtıp hazırlardı. Bu onun özelliğinden biriydi. Hz. Davut'un ellerinde demir mum gibi erirdi. Hz. Davut

[132] Ya Allah, Ya Allah ondan başka ilah yoktur.

her yıl dört sepet yapardı dört yüz tenge[133] satardı. Yüz tengesi ile çoğul çocuğunun nafakasını sağlar, yüz tengesini

[127. sayfa]

Allah yolunda harcardı. Yüz tengesini biriktirir ve kalan yüz tengeyi ise dükkânına bırakırdı. Hz. Davut bir gün ibadet ederken "Elime demiri alsam mum gibi erir diye düşündü." Hemen Allah tarafından vahiy geldi "Ey Davut elimde demir mum gibi erir diye mağrur oldun, bu sözün Allah nezdinde hoş karşılanmadı. Bundan sonra demiri araçsız eline alamazsın" denildi. Hz. Davut her ne kadar çabalasa da eskisi gibi yapamadı. Bu duruma çok üzüldü, tövbe ederek oturdu. Sonra Hz. Cebrail vahiy getirip

[128. sayfa]

"Demiri ocağa koysun sonra kudretimi görsün" dedi. Hz. Davut hemen demiri ocağa koyar demir hazır hâle gelir ama demiri ocaktan almaya gücü yetmez. Hz. Cebrail vahiy getirdi ve "Davut artık ok yaydan çıktı" der. Hz. Davut ayağının arasındaki bir kemiği yiyip duran bir köpeği gördü. Ondan keser yapmayı öğrendi ve hemen keser yaptı. Hz. Davut yaptığı bu keserle de ocaktan demiri çıkaramadı. Hz. Cebrail hemen tekbir okuyup aldı. İşte Hz. Cebrail'in tekbiri şudur: الله اكبر الله اكبر لااله الاالله والله اكبر الله اكبر ولله sonra önlük Hz. Davut'a الحمد[134]

[129. sayfa]

emredildi. Bundan sonra önlük takmak vacip oldu. Eğer sorarlarsa demirci ustasına hangi zamanlarda tekbir okumak vaciptir? Cevap, dört vakitte vaciptir. 1. İşi kötüye giderken, 2. Dükkânını temizlerken, 3. Sabah işe başlarken 4. Demir hazır olmayınca. Eğer sorarlarsa demirci ustasına önlük takmak vacip mi veya sünnet mi? Cevap vaciptir. Eğer sorarlarsa çark kimden kaldı? Cevap Hz. Süleyman peygamberden kaldı. Eğer sorsalar sandanın kaç direği vardı? Cevap sekiz direği vardır. Dört yön dört köşe. Eğer sorarlarsa demirciliğin direği hangisidir? Cevap 1. Demirci mürşidi 2. Tespih 3. Tekbir 4. Çıraktır. Eğer sorarlarsa sandanın yönleri hangisidir? 1. yönü doğudur.

[133] O zamanın en küçük para birimi(kuruş)
[134] Allah büyüktür Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur hamdı ve senaya layıktır.

[130. sayfa]

2. yönü batıdır 3. yönü kuzeydir 4. yönü güneydir. Soru çelik kundura kimden kaldı? Cevap Hz. Davut peygamberden kaldı. Allah demirciliği Davut'a hediye etti. Hz. Davut kendisine çelik kundura yapıp ayağına giydi. İmam Caferi sadık rivayet eder ki, "Bir gün Hz. Cebrail Hz. Davut'a vahi getirir, ''Ey Davut dışarı çıkıp bak' der. Hz. Davut çıkıp bakar ki bütün dünya cehalet ve karanlık içindedir ve millet yokluk içerisinde batmıştır. Kâfirlerin altı yılda öğrenemediği demircilik mesleğini Hz. Davut altı günde öğrendi. Gökten yağmur yağmadı yerde ise bitki bitmedi. Öyle bir zaman oldu ki kâfirler bir bardak suyu bir altına alıp içer oldular. Kâfirlerin birçoğu akciğer hastalığından bir kısmı ise susuzluktan öldüler.

[131. sayfa]

Hz. Davut'a iman edenler ise hiçbir şey olmadı. Bu kâfirlerin bazıları bu duruma şaşırdılar ve şöyle dediler "Hz. Davut'a iman edenlere hiçbir şey olmadı, demek Hz. Davut'un dini hak diniymiş, bizde iman edelim ki bizim de başımıza bela gelmesin" diye bütün her şeylerini Hz. Davut'a adayarak iman ettiler. Bu arada Hz. Cebrail vahiy getirdi 'Ey Davut kavmine dua etmen Allah tarafında ferman edildi' dedi. Sonra Hz. Davut dua etti kavmi, bu belayı atlattı. Hz. Davut demirciliği dünyaya yaymak için çıraklarını dünyanın dört bir yanına gönderdi ve çırakları da kendisi gibi usta idi bu nedenle bütün dünyaya ün saldılar."Demirci ustasına boşu boşuna hakaret edilirse iyi olmaz. Bu risaleye uyan her ustaya, ustaların mürşidi

[132. sayfa]

şefaat eder. Eğer demirci ustaları bu risaleyi dükkânında okuyup demirci mürşidinin ruhuna hediye ederse, hiçbir zaman maddi sıkıntı çekmez ve iş gücünden çok bereket bulur. İmam Caferi sadık rivayet eder ki, "Bu risaleye uymayan ve dört tekbiri de bilmeyen ustalar için tekbir okuyup çırak yetiştirmek doğru olmaz. Ustaların mürşidinin ruhu o insandan küser. Ayrıca bu meslek yoluyla bulup yediği haram olur ve kıyamet günü ustaların yanında boynu bükük olur. Bu risaleyi bilmeyen usta tekbir sahibi sayılmaz ve bulduğu lokma bile haram olur. Bu risaleyi okuyan

[133. sayfa]

veya okutup dinleyerek sevabını mürşitlerinin ruhuna gönderen ustalara yetmiş kez hacca gitmenin sevabı verilir. Demircilik mesleğinde kaç mürşit usta vardır diye sorarsanız, İmam Caferi sadık'ın rivayetine göre demircilikte baştan sona kadar on iki mürşit geçmiştir. 1. Hz. Davut 2. Hz. Yunus 3. Hz. Lut 4. Hz. İdris 5. Hz. Usta Tusi 6. Üstat Sahip 7. Üstat Ali 8. Üstat Bayba-yi Semasi 9. Hoca Hirevi Kudsullah Ruha 10. Hoca Hurdek 11. Hoca Sait 12. Hoca Mesut'tur. Bunlar aynı zamanda on iki âlim sıfatı ile de tanınır. Esnaflık kimden kaldı? Cevap Hz. Davut'tan kaldı.

[134. sayfa]

Meslek sahiplerin malzemeleri kimden kaldı? Hz. Davut peygamberden kaldı. Dikiş iğnesi yapmak kimden kaldı? Hoca abu Sait'ten kaldı. Çivicilik kimden kaldı? Cevap Fars'tan kaldı. Çapacılık kimden kaldı? Usta Hoca Hurdek'ten kaldı. Kazan dökmeciliği kimden kaldı? Semasi'den kaldı. Bakırcılık kimden kaldı? Usta Hoca Hurdek'ten kaldı. Kuyumculuk kimden kaldı? Cevap Hoca Abu Talip'ten kaldı. Bıçakçılık kimin mesleğiydi? Tevhid Esfehani'nin mesleğiydi. Çarkçılık kimin mesleğiydi? Usta Abdul Maluk'in mesleğiydi. Rivayet ederler ki zil taşlarını Allah kendi kudreti ve Cebrail'in vasıtası ile

[135. sayfa]

cennetin dağlarından getirilmiştir. Allah kendi kudret nazarı ile o taşa bakar, ferman verir ve der ki "Eliniuzat ve boru yap." Boru yaparlar sonra yeleme tulumunu doğrultup ocağın gözünü düzeltirler. Hz. Davut, usta Hoca Hurdek ve dört görevli melek ocağa baktılar. Hz. Cebrail "Ey Davut ateşe parmağını uzat" der. Hz. Davut parmağını uzatır usta Hurdek yelleme yapar. Ateş pınarından يا هو يا من هو[135] diye ses çıkar ve ateş hareket etmeye başlar. Yer gök titrer hayvanlar ve havada uçan kuşlar şaşırır. Bu sıra Allah tarafından bir ses gelir ki

[135] Ya Allah, Ya Allah

[136. sayfa]

bir yıla kadar ara verilmesini ister. Ellerinin ocağa uzatmasına izin verilmez. Dükkâna girerken hangi ayeti okumak gerek? Cevap, بسم الله الرحمن الرحيم و افوض امر الى الله ان الله بصير بالعباد[136] ayetini okumak gerekir. Çekici eline aldığında hangi ayeti okumak gerek? Cevap, ti ayetini okumak gerekir. Ocağı yakarken hangi aye وسع كرسيه السموات والارض [137] okumak gerek? قالو يا ويلينا[138] demek gerek. Ocağı yaktıktan sonra demir hazır oluncaya kelimesi okunacak. Soru, demir hazır hâle geldiğinde hangi ayeti okumak هو يا من هو[139] gerek? Cevap, arken ayetini okumak gerekir. Soru önlük tak سورة انزلنا ها و فرضناها[140] hangi ayeti okumak lazım? Cevap, سبحان الله و الحمد لله

[137. sayfa]

demek gerekir.Demir keserken hangi ayeti okumak gerekir? Cevap, ولااله الله و الله اكبر[141] demek gerekir. Dal keserken hangi ayeti okumak lazım? Cevap, هل اتا على الانسان حين[142] demek gerekir. Soru dalı soyarken hangi ayeti okumak لمن الملک اليوم الله الواحد القهار[143] gerekir? Cevap, فلو لا اذا بلغت الحلقوم و انتم حينيد تنظرون[144] demek gerekir. Soru saplama yaparken hangi ayeti okumak gerekir? Cevap زين للناس حب الشهوات من النسا و ال لبنين[145] demek gerekir. Demiri teneke yaparken hangi ayeti okumak lazım? Cevap

يا داود انا جعلنا خليفة فى الارض[146] demek gerekir.

Tenekeyi keserken hangi ayeti okumak gerekir?demek والقيت عليک محبة منى [147] gerekir.

[136] Rahman ve Rahim olan Allah adıyla, Ben işimi Allah'a havale ediyorum. Şüphesiz Allah kullarını çok iyi görendir(Mümin, 44).
[137] Onun kürsüsü gökleri ve yeri içine alır(Bakara, 255).
[138]Eyvahlar olsun dedi(Enbiya, 14).
[139] Ya Allah, Ya Allah
[140]Bu indirdiğimiz içindeki hükümlerin uygulanmasını farz kıldığımız bir süredir(Nur,1).
[141] Allah her şeyden temizdir tüm övgü ona layıktır. Allah tüm kötülüklerden münezzehtir, Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur, Allah büyüktür.
[142] Gerçekten insanı zamandan bir süre geldi(İnsan, 1).
[143] Bugün hükümranlık kimindir? Kahhar olan tek Allah'ındır(Gafir, 16).
[144] Rızkınızı siz yalanlamadan ibaret mi kılıyorsunuz(Vkıa, 83-84).
[145]Kadınlara, oğullara aşırı düşkünlük insanlara çok süslü gösterildi(Al-i İmran, 14).
[146] Ey Davut seni yer yüzünün halifesi kıldık(Sad, 26).
[147]Üzerine benden bir sevgi koydum(Ta Ha, 39).

[138. sayfa]

İğne hazırlarken hangi ayeti okumak gerek? Cevap سلام على نوح فى العلمين[148] demek gerekir. Yapılan sıcak malzemeleri suya daldırırken hangi ayeti okumak gerekir انه هو [149] التواب الرحيم demek gerekir. Soru mühreyi eline aldığında hangi ayeti okumak gerekir? Cevap demek gerekir. Üstera yaparken hangi ayeti okumak gerekir? عالم الغيب و شهادة [150] Cevap demek gerekir. Çivi hazırlarken hangi ayeti okumak gerekir? انک لمن المرسلين[151] Cevap, demek gerekir. Soru, işe başladığında hangi ayeti okumak تنزيل العزيز الرحيم[152] gerekir? Cevap demek gerekir. Diğer işleri yaparken hangi ayeti okumak يا حنان يا منان[153] gerekir? Cevap, demek gerekir. Soru aletleri keskinleştirirken hangi والله على كل شى قدير[154] ayeti okumak gerekir? Cevap,demek gerekir. و عنت الوجوه للحى القيوم[155]

[139. sayfa]

Dükkânı toplarken hangi ayeti okumak gerekir? Cevap:

سبحان ربک رب العزة عما يصفون و سلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين[156]

demek gerekir. Malları pazara götürdüğünde hangi ayeti okumak gerekir? Cevap,

و من اوفى بعبده ليلاً من الله[157]

demek gerekir. Demirci ustasına kaç şey farz vardır? Cevap, dört şey farzdır: 1. İlim öğrenmek 2. Mesleğini temiz tutmak 3. Beş vakit namaz kılmak 4. Hayır ve sadaka vermektir. Soru, demirci ustasına kaç şey vaciptir? Cevap, demirci ustasına yedi şey vaciptir: 1. Sürekli abdestli gezmek, 2. Doğru konuşmak 3. Dükkânını temiz tutmak 4. Her zaman Allah'ı aklında tutmak 5. Çöpleri ayakların altına atmamak, 6. Topluma

[148] Bütün Alemlerde Nuh'a selam olsun(Saffat, 79).
[149] Şüphesiz O temiz ve rahimdir(Bakara, 37).
[150] O görüleni de görülmeyeni de bilir(Tevbe, 105).
[151] Emin ol ki sen gerçekten peygamberlikle gönderilen elçilerden sin(Yasin, 3).
[152] Çok güçlü olan çok acıyan Allah'ın bölüm bölüm indirdiği o kitap(Yasin, 5).
[153] Ey bağışlayıcı, Ey nimet verici
[154] Allah her şeye gücü yetendir(Bakara, 284).
[155] Sen dik ve bütün canlıların üzerinde sin(Ta Ha, 111)
[156] Senin rabbin izzet sahibi Rabbin, onların bütün isnat ettikleri niteliklerden uzaktır. Selam olsun bütün peygamberlere. Her türlü övgü yalnızca alemlerin Rabbi olan Allah'ın hakkıdır(Saffat, 180-182).
[157]

[140. sayfa]

göre elbise giymek 7. Ustaların mürşidinin ruhuna tekbir ve dua etmek. Demirci ustasına kaç şey sünnettir? Cevap, demirci ustasına on şey sünnettir. 1. Kanaat 2. Haramdan uzak durmak 3. Kimseye ihanet etmemek 4. Sabahları erken kalkmayı alışkanlık edinmek 5. Dükkânda boş oturmamak 6. Çıraklara imanı ve İslam'ı öğretmek 7. Dilini dedikodudan uzak tutmak 8. Bozguncu olmamak 9. Çıraklarına şeriat ve hakikati öğretmek 10. Güzel huylu olmak. Soru demirci ustasına kaç çeşit edep vardır? Cevap demirci ustasına dört edep vardır: 1. Tatlı dilli olmak, 2. Müşterileri ile iyi davranmak 3. Merhametli olmak 4. Onunla oturup kalkanlarla dostluk kurmak. Soru demirci ustasına kaç şey vaciptir?

[141. sayfa]

1. Yalancı olmamak 2. Haramdan uzak durmak 3. Dinsiz olmamak 4. Namazlı olmak 5. Ustayı küçümsememek 6. Mesleğini hafife almamak 7. Dedikodu yapmamak. Soru, demircilikte kaç şey haramdır? Cevap, demirciye beş şey haramdır. 1. Kötülük 2. Faizcilik 3. İçkicilik 4. Tekbir sahibi ustalara hakaret etmek 5. Kıskançlık. Soru, demirci ustasına hangi zamanlarda tekbir okumak müstehaptır? Cevap, dört vakitte tekbir okumak müstehaptır: 1. Hastalıktan iyileşince 2. Eşi oğlan doğurunca 3. Dedikodu yaptıktan sonra 4. Çırakları işi iyice öğrenince. Her meslek sahi olan kişinin farzı, vacibi, sünneti ve müstehabı bilmesi şarttır. Bu risaleye

[142. sayfa]

ihlâsla uyan ustaların işine gücüne Allah bereket verir ve yediği içtiği helal olup cennet lokmasından olur. Kıyamet günü mürşitlerin karşısında alnı ak ve yüzü dolunay gibi parlak olur. Bu risaleye ihlâsla uymayan her demirci ustasının bu meslekten kazanıp yediği haram olur. Bu risaleye uyan, okutup dinleyen, mürşidinin ruhuna hatim indiren ustalara gereksiz yere hakaret edenler ise günaha girmiş olurlar. والله اعلم[158]

[158] Allah bilir.

[143. sayfa]

Çizmecilik Ve Ayakkabıcılık Risalesi

بسم ا لله الرحمن الرحيم

الحمدلله رب العالمين و لعاقبَة للمتقين و الصلواة و سلام على رسوله محمد و آله اصحابه اجمعين اما بعد[159]

İmam Cafer-i Sadık'ın rivayetine göre ayakkabıcılık hükmünü Allah, Salih peygambere verdi. Bir gün Hz. Salih kâfirlerin

[144. sayfa]

ona çektirdiği çileden dolayı çok üzgün oturuyordu. Hz. Cebrail yanına geldi "Ey Salih Allah senden kavmini imana davet etmeni ister" dedi. Hz. Salih " Ey Cebrail kardeş, kâfirler 'sen bizim ayaklarımızın çıplak kalmaması koşulu ile imana davet edebilirsin' derler. Hz. Salih, Kâfirler yine bana bizim ayaklarımız çıplak sen bize peygamber kesilirsin diye benimle alay ederler" diye Cebrail'e ağlar. Hemen Hz. Cebrail turfat-ulayn'dan bir parça deri alıp gelir ve Hz. Salih'e verir. Hz. Salih "Bunu ne yapayım?" diye sordu. Cebrail, ayakkabı dikip ayaklarına giy der. Hz. Salih gördü ki bu derinin nuru

[145. sayfa]

bütün dünyayı aydınlattı. Hz. Salih çok sevindi. Hz. Cebrail ona çizme yapmayı öğretti ve Salih peygamber de çizme yaparak mübarek ayaklarına giydi. Kâfirler bu durumu görünce şaşkına döndüler ve "Salih hakikaten peygamberdir ayakları nurlandı" diyerek bütün kafirler kendilerini tutamayıp iman ederler. Gün geçtikçe iman edenlerin sayısı arttı. Hz. Salih, o deri parçasından biraz kesip alırdı ama o deri ertesi gün yine bütün olurdu. Bu deri parçalarını ellerine alıp bir birine yapıştırınca bir çizme ortaya çıkardı ama dikmeyi bilmezdi. İşte Hz. Salih'in mucizesi bu idi. Tüm kâfirler bu durum karşısında hemen iman ettiler.

[159] Rahman ve Rahim olan Allah adıyla, Tüm övgü ve sena Allah'a mahsustur sonuç takva sahibi olanlarındır tüm salat ve selam Allah'ın resulü, ailesi ve ashabına aittir.

[146. sayfa]

Bu nedenle ona Salih baba dediler. Fakat onların gerçek babaları Zavalya peygamberdi. Hz. Salih'in diktiği çizmeleri sahabeleri giyerdi ama ayaklarına tutunmazdı. Bu yüzden çizme dikenin ayaklarında çizme durmaz demişler. Rivayet ederler ki çizme dikmeyi Salih peygamberden Yunus peygamber öğrenir. Ondan sonra çizme dikmek tüm dünyaya yayılır. Günlerden bir gün bir harami yalandan Salih peygambere iman getirir. Hz. Salih ibadetle meşgulken o harami deri parçasını çalıp ve kaçar. Sonra Hz. Salih dua eder.

[147. sayfa]

O deri haraminin elinden kaybolur. Hz. Yunus'un aracılığı ile Allaha çok dua edip o kumaşı dilediler ama bulamadılar. Hz. Cebrail gelip "Ey Salih şimdi hiçbir faydası olmaz atılan ok geri dönmez" der. Deri yap diye Hz. Salih'e bir parça deriyi gösterir. Hz. Cebrail'in yardımı ile o deriyi boyar deri olur. Bugüne kadar deri diyorlar. Ondan sonra Hz. Salih kendisi o deriyi boyar. Bu yüzden kıyamette kadar deri yapmak kayıp olmaz. Yaptıkları deriler o yalancının alıp kaçtığı gibi olmaz. Sonra o haraminin yer

[148. sayfa]

yüzünden soyu kurudu. Ustalarını razı etmeyen çırakların işi yoluna girmez. Hz. Salih deriyi çizme yapmak istedi ama öncesi gibi olmadı. Allah'a münacat ederek yalvardı. Hz. Cebrail, Tuba ağacının yaprağından getirip verdi ve "Bundan ona benzer şeyler yap" dedi. Hz. Davut Hz. Salih'e baktı o yaprağın ne yapacağını öğretir. Hz. Cebrail Allah'ın emriyle cennetten iğneyle ip getirdi. Hz. Yunus peygamber çizme dikti. Böylece dericilik Hz. Yunusa kaldı. Aradan birkaç

[149. sayfa]

zaman geçince bazıları deri parçalarını ayakaltına attılar. Bu duruma Salih peygamber kızıp deriyi vermez. Hz. Yunus ağlayıp yalvararak "Ey Resulullah o deriden bize de biraz verin, bizde ayakkabı dikelim" der. Hz. Salih "Ey Yunus ayakkabı dikmek benim mucizemdi, bu mucize çok zelil edildi. Şimdi deri yok" der. Hz. Yunus yine çok

yalvararak en azından bir örnek vermesini ister. Hz. Salih at ve eşek derisinden ayakkabı yapmalarını emreder. Hz. Yunus hemen bir atın derisini getirip "Ey usta pirim hangi tarafını ayakkabı için keseyim" der. Hz. Salih arka tarafını

[150. sayfa]

gösterir. İşte ayakkabının derinin arka tarafından yapılması Hz. Salih'ten kalır. Eğer Hz. Yunus sormadan ayakkabı yapsaydı hayvanın arka tarafından yapmazdı. Hz. Salih deriden bir örnek parça verir. Deriden fermuar yapmak ondan kalır. Rivayet ederler ki çizme ve mesh giymek Hz. Salih'in mucizesi olduğu için caiz olur. Bu nedenle ayakkabıcılık birçok meslekten daha iyidir. Bu mesleğe hakaret edenler dünya ve ahrette zelil ve yüzü kara olur. Bu mesleğe saygı duyanlar dünya ve ahrette aziz olur. Ayakkabıcıya sen bir ayakkabıcısın diye hakaret edenlere kırbaç vurmak caiz olur. Şeraite göre eğer risaleyi yanında bulunduran kişiye hakaret ederse günaha girmiş olur.

[151. sayfa]

Her kim ki ayakkabıcılık mesleğine saygı duyarak uyarsa ayrıca işini severse dünya ve ahreti düzelir. Hayatı boyunca yokluk çekmez. Kıyamet günü ustalar mürşidinin şefaatinden mahrum olmaz. Bunun yanında Hz. Salih ve ustaların ruhuna dua tekbir okuyup yardım isterse günden güne mal, izzet ve rızkı çoğalır. Meslek sahipleri her zaman bu risaleyi yanlarında bulundurur veya okutup dinlerse ve buna uyarak yemek yapıp mürşitlerin ruhuna hediye ederlerse dünya ve ahretleri düzelir. Yine rivayet ederler bir Hz. Ali bir gün Kâbe'ye gider

[152. sayfa]

Kâbe'yi şerifin kapısında Hz. Şeyh Abdullah Saluk ayakkabı tamirciliği ve temizlik yapardı. Hz. Ali ona sordu "Ey Abdullah milletin ayakkabısını dikmek ve kebeyi şerifi süpürmekle ne elde ettin" Abdullah Saluk "Bu iki işin hürmetinden bir inci elde edilir. O incinin bin özelliği ve kırk dört kubbesi vardır. Ona kırk dört tarikatın makamıdır derler. 1. Makam-ı tövbe, 2. Makam-ı ibadet, 3. Züht 4. Makam-ı sabır, 5. Makam-ı rıza, 6. Makam-ı şükür, 7. Makam-ı sevgi, 8. Makam-ı marifet, 9. Makam-ı ilim, 10. Makam-ı güzel ahlak

[153. sayfa]

11. makam-ı akıl, 12. Makam-ı teslim, 13. Makam-ı adalet 14. Makam-ı kanaat, 15. Makam-ı doğruluk, 16. Makam-ı inanç, 17. Makam-ı zikir, 18. Makam-ı takva, 19. Makam-ı tevekkül'dür. Çizmecilik farz mı sünnet, vacip mi veya müstehap mı? Diye sorsalar Allah Cebrail'e emrettiğinde farz, Hz. Cebrail'in emri vacip, Hz. Muhammet (sav)'in emri sünnet mürşitlerin emri ise müstehaptır, Çırağa iş vermek farz gibidir, iş öğretmek vacip, onun öğretmesine vesile olmak müstehaptır. Ayakkabıcılıkta şeriat

[154. sayfa]

mürşidi, tarikat mürşidi ve hakikat mürşidi kimlerdir? Şeriat mürşidi Hz. Peygamber(sav), tarikat mürşidi Hz. Cebrail, hakikat mürşidi Hz. Salih, mecazi mürşidi Hz. Hoca Muhammet Pareduz'dur. Ayakkabıcılık malzemesi nerden geldi? Keser Hz. Cebrail'indir tığ Hz. Mikail'indir. Kalıp ise Hz. İsrafil'indir. Tokmak Hz. İlyas'ındır. İğine Huri Kusurlar'ındır. Yine ayakkabıya astar yapmak Hz. Muhammet'ten kalmıştır. Ölçü Hz. İdris'ten kalmıştır.

[155. sayfa]

İp dolamak Hz. Davut'undur. Bazı rivayetlerde Cebrail(as)'a aittir. Allah'ın emriyle tahtayı cennetteki Tuba ağacından çıkarıp Hz. Salih'e veririler. Kalem Hz. Musa'nındır. Mum Hz. Âdem'indir şahak[160]Hz. İsmail'indir. Tokmak Hz. Davut'undur. Muzagarlik[161]Hz. Süleyman'a aittir. Ayakkabıcılık yüz yirmi dört bin peygamberin ortak mesleğidir. Ayakkabıcılıkta ölçüyü Hz. Cebrail Allah'ın emriyle cennetten çıkarır. Bu meslek Allahın emriyle yapılmıştır. Çırağına tekbir okumadan

[156. sayfa]

ölçü veren usta tarikat mertebesinde mürtet olur. Hiçbir zaman ilerleyemez. Soru dükkâna girerken hangi ayeti okumalı? Cevap:

[160]Ayakkabı temirciliğinde işe yarayan bir alet ismidir.
[161] Ayakkabı temirciliğinde işe yarayan bir alet ismidir.

توکلت علی الله و افوض امری الی الله ان الله بصیربالعباد[162]

Soru, sandalyede otururken hangi ayeti okumak gerek cevap: وسع کرسی السموات والارض[163] قالو یاویلنا[164]okumak gerek. Soru ölçü alırken hangi ayeti okumak gerekir? okumak gerek soru deriye su püskürtürken hangi ayeti okumak gerekir? Cevap: [165] لو انزلناه وفرضناها okumak gerekir. Keser tutarken hangi ayeti okumak gerekir? Cevap: سبحان الله و الحمد لله[166]ap, demek gerekir. Soru, çizme derisini keserken hangi ayet okunmalı? Cev المن الملکhangi ayet okunur? Cevap ayetini okumak gerekir? Tığ [167] هل اتی علی الانسان حین demek gerekir. Soru, [168]یوم

[157. sayfa]

ipi dolarken hangi ayeti okumak gerek? Cevap, okumak gerekir. İpi [169] فلولا اذا بلغت حلقوم mumlarken hangi ayeti okumak gerekir? Cevap: demek [170] صم بکم عمی فهم لا یرجیعون gerekir. Soru deri keserken hangi ayeti okumak gerek? Cevapdemek [171] قل کل متربص gerekir. Topuk yapıştırırken bu ayet okunmalıdır: astar keserken [172] والقیت علیک محبة منی bu ayeti okumak gerekir:düzleştirirken hangi ayet deriyi[173] هوالاول و الآخر و الظاهر و باطن okunmalıdır? demek gerekir. Deriyi dikerken hangi [174] انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم ayeti okumak gerekir? demek gerekir. Ayakkabıyı kalıba sokarken [175] یا قوی یا قادر یا قهار bu ayet okunmalıdır:kalıpları ayakkabıdan çıkarırken bu ayeti okumak [176] و عنده مفاتح الغیب

[162] Allah'a tevekkül ediyorum/ Ben işimi Allah'a havale ediyorum. Şüphesiz Allah kullarını çok iyi görendir(Gafir,44).
[163] Onun kürsüsü gökleri ve yeri içine alır (Bakara, 255)..
[164] Yazıklar olsun bize dediler(Enbiya, 14).
[165]Bu indirdiğimiz içindeki hükümlerin uygulanmasını farz kıldık(Nur,1).
[166] Allah her şeyden münezzehtir, tüm övgü ona layıktır.
[167]Gerçekten insana zamandan bir süre geldi(İnsan, 1).
[168] Bugün hükümranlık kimindir?
[169] Rızkınızı siz yalanlamadan ibaret mi? (Vkıa, 83)
[170]onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Artık bunlar dönmezler(Bakara,18).
[171] De ki: herkes beklemekte(Ta Ha, 135).
[172]Üzerine benden bir sevgi koydum(Ta Ha, 39).
[173]O ilktir, sondur, zahirdir, batindir. O, her şeyi bilendir(Hadıd, 3).
[174]Emin ol ki sen gerçekten Peygamberlikle gönderilen elçilerden sin doğru yol üstündesin(Yasin 3-4).
[175]Ey güç sahibi ve her şeye gücü yeten azabı çetin olan.
[176] Bilinmeyen, görünmeyen alemin anahtarı(Enam, 59).

gerekir: işi ele alırken bu ayeti okumak [177] يوم يفرالمرء من اخيه و اميه وابيه وصاحبة و بنيه gerekir:

[158. sayfa]

desen çizerken bu ayeti okumak gerekir: [178] والتفت الساق باالساق

[179] الهم صل على محمد و على آل محمدو بارک و سلم

Malları pazara götürdüğünde ayet-ül kürsü ve bu ayeti okumak gerekir:

[180] فاستبشر ببيعكم الذى بايعتم به و ذالک الفوز العظيم

Pazara gidip oturduğunda bu ayeti okumak gerekir:

[181] وقال قرينه هذا ما لدى عنيد القيا فى جهنم كل كفار عنيد

Ayakkabıcılıkta kaç yerde tekbir okumak sünnettir? Cevap, dört yerde tekbir okumak sünnettir 1. Ettiği yeminini bozduğunda 2. Ailesinden biri öldüğünde kendi yakasını yırttığı hâlde 3. Eşi oğlan doğurduğunda, 4. Çırağına tekbir sahibinden izinsiz tekbir okuttuğunda. Soru Tekbir okumak farz mı, vacip mi? Sünnet mi? Veya müstehap mıdır? Cevap Allah'ın

[159. sayfa]

emri farzdır buna inanmıyorsa kâfir olur. Vacip, meleklerin emridir. Bunu inkar edenler tarikattan reddedilir. Sünnet, peygamberlerin emridir. Müstehap ise mürşitler ve ustaların emridir. Soru, tekbir sahibi kimlerin yerine oturabilir? Cevap 1. Hz. Cebrail'in 2. Âdem peygamberin 3. Hz. Nuh peygamberin 4. Hz. İbrahim 5. Hz. Muhammet'in yerlerine oturabilirler. Bu risaleye uymayıp tekbir sahibinin önüne atlarsa ona karşı saygısızlık ederek o kişiyi kırbaçlamak gerekir. Bu meslek çok yüce bir meslektir. Her kim ki ihlâs

[177] O gün kişi kardeşinden, anansından, babasından, eşinden, çocuklarından kaçar(Abese,34-36) .
[178] Bacak bacağa dolaşmıştır(KIyame, 29).
[179]Allah'ın Muhammed'e ve ailesine salat ve selam olsun, ona bereket ve selamet ver.
[180] O halde yaptığınız bu alışverişsizden dolayı size müjdeler olsun! İşte bu büyük kazançtır(Tevbe 111).
[181] Görevli melek bu benim yanımdaki hazır ne yapacaksanız yapın der iki meleğe şu emri verir. Haydi ikiniz her inatçı kafiri cehenneme atın(Kaf, 23-24).

[160. sayfa]

ile inanarak mürşitlerden yardım isterse ve bu risaleye uyarsa, severek işini yaparsa kıyamet günü yüzü dolun ay gibi aydın olur. Hangi meslek sahibi bu risaleyi her hafta, her ayda veya bir yılda bir kez okutup dinlerse, ölen mürşitlerin ruhlarına yemek sadaka verirse, onların ruhları hoşnut olur. Bunun gibi meslek sahiplerine yardımcı olup onlardan razı olur.

آمین والله اعلم بالصواب برحمتک یا ارحم الراحمین[182].

Yıl: Hicri 1330

[182]Amin, sen doğru yolu bilensin. Senin rahmetine dayanıyoruz ey rahman ve rahim olan Allah.

SONUÇ

Muhtelif Sanatlarla İlgili Metin Çevirisi başlığını taşıyan bu çalışmada ele alınan el yazmasının müellifi belli olmayıp eserin son sayfasında düşülen tarihten hicri 1330 / miladi 1911/1912 yılında yazıldığı anlaşılmaktadır. Eserin geneli incelendiğinde meslek erbabı tecrübeli olmayan, dindar bir şahıs tarafından kaleme alındığı izlenimini uyandırmaktadır. Eser 80 varaktan oluşmaktadır. El yazma eserin temin edildiği şahısla bizzat gerçekleştirdiğimiz görüşmede mezkûr şahsın sarf ettiği "Dedem Buhara göçmeni imiş, Buhara'dan gelirken iki heybe dolusu kitap getirmiş" cümlelerinden incelediğimiz kitabın Buhara'da yazılarak Afganistan'a getirildiği anlaşılmaktadır. Ayrıca eserde yer alan "Seşenbe Nine Hikâyesinde" geçmekte olan "Bu hikâye Buhara-yı Şerifte oldukça kıymetlidir" ibaresi eserin Buhara'da kaleme alınmış olma ihtimalini kuvvetlendirmektedir. Ancak yazma içerisinde nerede yazıldığına ilişkin kesin bir not bulunmamaktadır.

Doğu Türkçesinin edebî dili olarak zikredilen Çağatay Türkçesi ile yazılan bu eserde Türkçe Arapça karışık bir şekilde oluşturulmuştur. Kısa hikemi hikâyelerin ve peygamber ile mutasavvıf kıssalarının bulunduğu eserin asıl gayesinin meslek adabını öğretmek olduğu ileri sürülebilir. Nitekim eserde, yazıldığı dönemin önemli meslekleri olarak zikredebilecek demircilik, berberlik, dokumacılık, marangozluk, ayakkabıcılık gibi muhtelif mesleki kollar ilk olarak tanıtılmış, peygamber silsilesinden başlayarak önemli meslek erbaplarının isimleri verilmiştir. Yazar her fırsatta meslek erbabının dindar ve ahlaklı olması gerektiğini vurgulamış dolayısıyla eserin didaktik yönü ön plana çıkmıştır. Düşüncelerini ayet ve hadisler ile desteleyen müellif, meslek erbabına çalışmasının her haftasında tatbik etmesi gereken işleri veya okuması gerektiği duaları yazmıştır. Sadaka vermek, ahlaklı olmak, işe besmele ile başlamak, dürüstlükten ayrılmamak, halkı kandırmamak hemen hemen her meslek erbabın taşıması gereken özellikler olarak yazılmıştır.

Gerek metindeki cümle düşüklükleri ve tekrarlarına ve gerekse eserin genel tanzimine dikkat edildiğinde teknik açıdan incelediğimiz yazmanın çeşitli kusurlar barındırdığı söylenebilir. Bu kapsamda müellifin nitelikli bir yazar olmadığı ve eseri

meslekî bilgi vermekten ziyade hikemi bir eser ortaya koyma kaygısıyla yazdığı ileri sürülebilir. Benzer risalelerde yer alan edebî bir dilin kullanılmamış olması, tamlamalarda sık görülen düşüklükler ve cümle tekrarları bu kanaatimizi kuvvetlendirmektedir. Eserde müellifin verdiği nasihatleri desteklemek üzere yazdığı ayet-i kerime ve hadislerde de bir takım hataların olduğu dikkati çekmektedir. Ayetlerin aslına uygun olarak yazılmayıp kelime hatalarının yapılması, ayet-i kerime veya hadis olarak sunulan ibarelerin aslında ayet-i kerime veya hadis olmaması müellifin iyi bir dinî eğitim almadığına işaret etmektedir.

Araştırmamızda tarafımızdan transkripsiyonu yapılarak Türkiye Türkçesine aktarılan bu eser, günümüzden yaklaşık 105 yıl önce mevcut olan ancak günümüzde eskisi kadar yaygın olmayan demircilik, ayakkabıcılık, marangozluk gibi meslek kolları hakkında bilgiler içermesi ve de Çağatay Türkçesi üzerine araştırma yapacak kişilere kaynak teşkil etmesi bakımından öneme sahiptir. Eserdeki Arapça ve Farsça kelimelerin yoğunluğuna dikkat edildiğinde söz konusu dillerin o dönemki Çağatay Türkçesindeki tesiri de anlaşılabilir. Ayrıca eserde yer alan muhtelif meslek kollarına ait alet isimlerinin pek çoğu günümüzde ya kullanımdan düşmüş ya da unutulmuştur. Bu alet isimlerinin ağırlığını Türkçe kelimeler oluşturmaktadır, eser bu yönüyle de günümüzde kullanmayan birtakım Türkçe kelimeleri barındırması bakımından da ayrıca önemlidir.

KAYNAKLAR

ALTAY, Nurullah, (2007) **Özbek Tili Sözliğ,** Malizya, D' Orient Express Printing Group Yayınları.

GOLKARİYAN, Doç. Dr. Kadir (2000)**Ferhang-i Turki-i İstanbli İngilisi- Farsi,** 3. Baskı, Tahran: Rahnuma Yayınları.

PARLATIR, Prof. Dr. İsmail (2009) **Osmanlı Türkçesi Sözlüğü,** 2. Bsskı, Ankara: Yargı Yayınları.

SELAHPUR, Cemşid (1996 a.) **Kimiya** (Türkçe – Farsçe Genel Sölüğü),Tahran: Jangal Yyınevi.

SELAHPUR, Cemşid (1996 b.) **Türkçe – Farsçe Genel Sözlüğü,** Tahran: Jangal Yyınevi.

TÜRK DİLİ KURUMU (2009) **Yazım Klavuzu,** 26. Baskı, Ankara: TDK Yayınları.

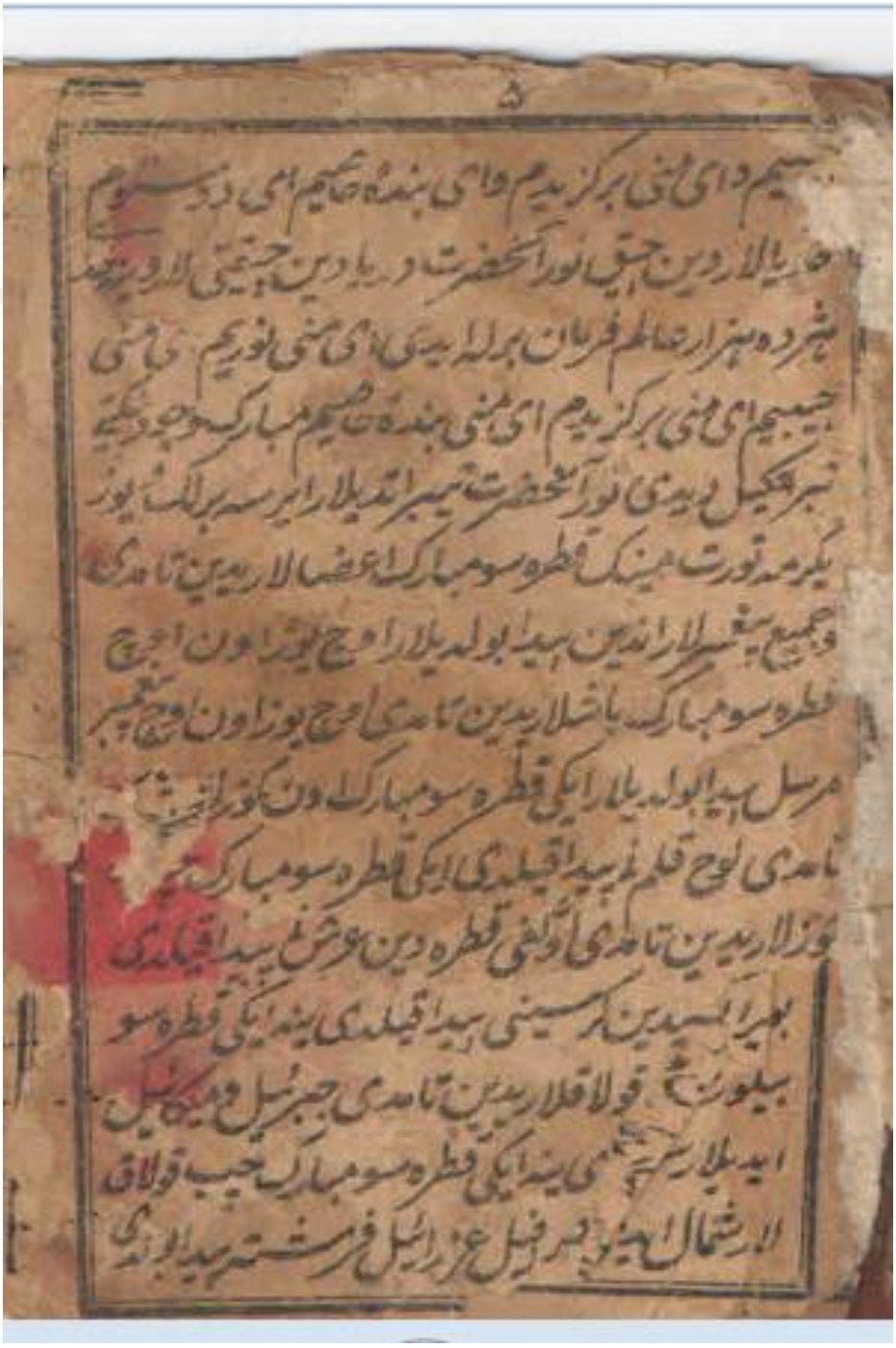
ELMALI'LI, M. Hamdi (2012) **Kuran-ı Kerim ve Yüce Meali,** İstanbul: Şenyıldız Yayınları.

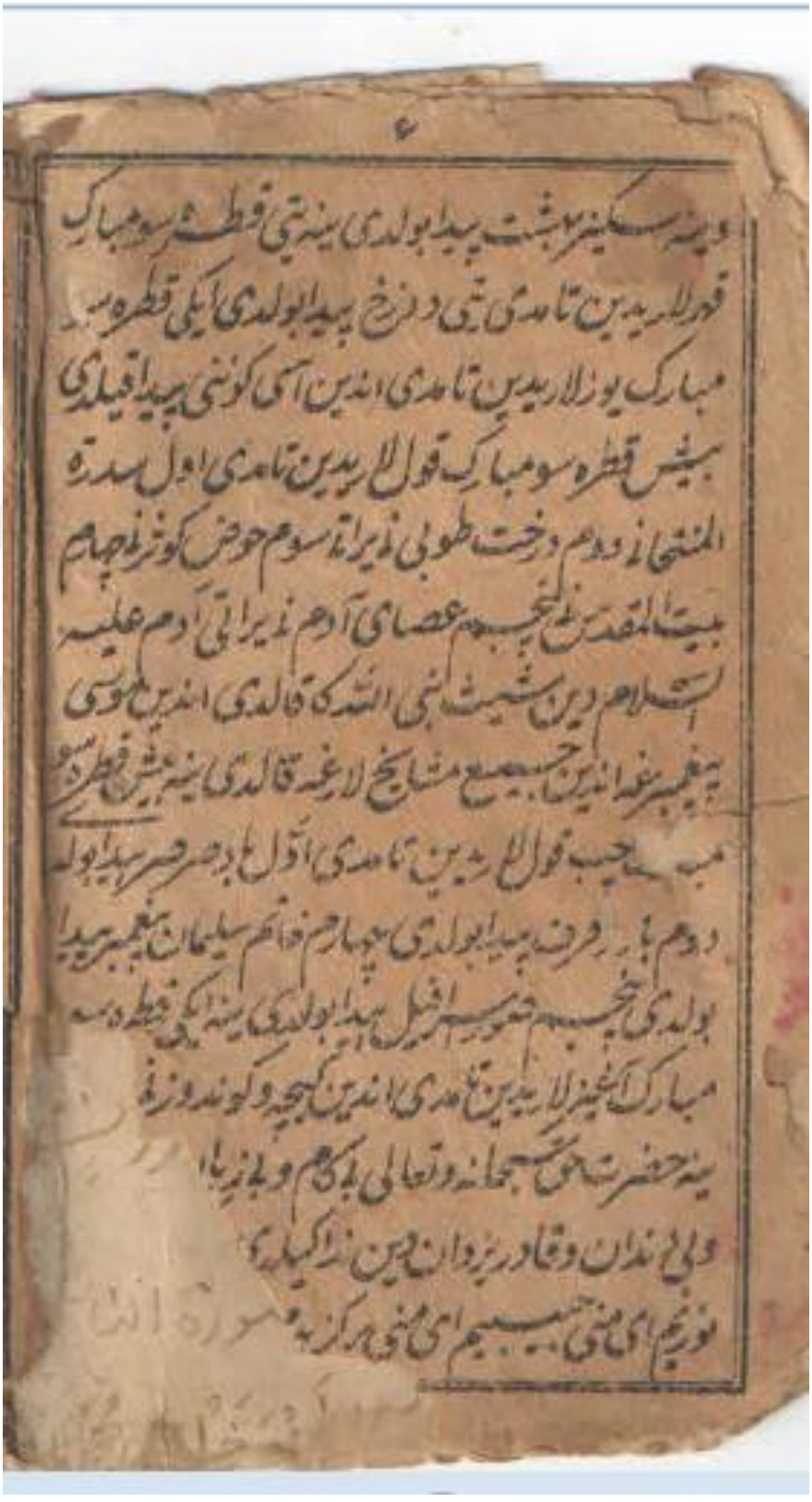
BURGET, Fazıl Ahmet(2004) **Türkistan Milli Mücadelesinde Afganistan Türkleri(19-20. Yüzyıllar)** Yüksek Lisans Tezi, T.C. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, Ankara.

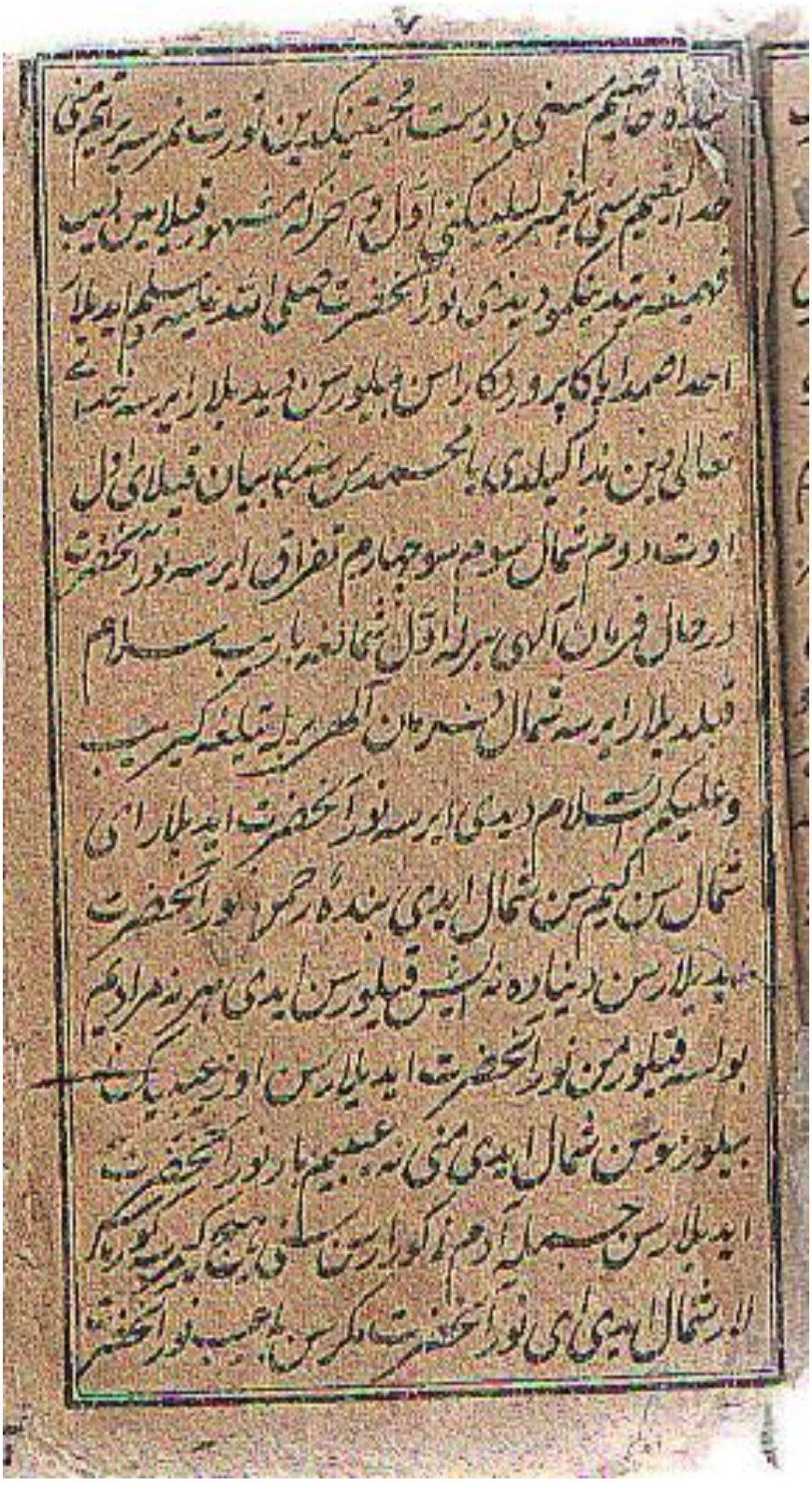
DASHTI, Ataullah (2013) **Ebul Hayri Faryabi'nin Hayatı sanatı ve eserleri,** Yüksek Lisans Tezi, T.C. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yeni Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.

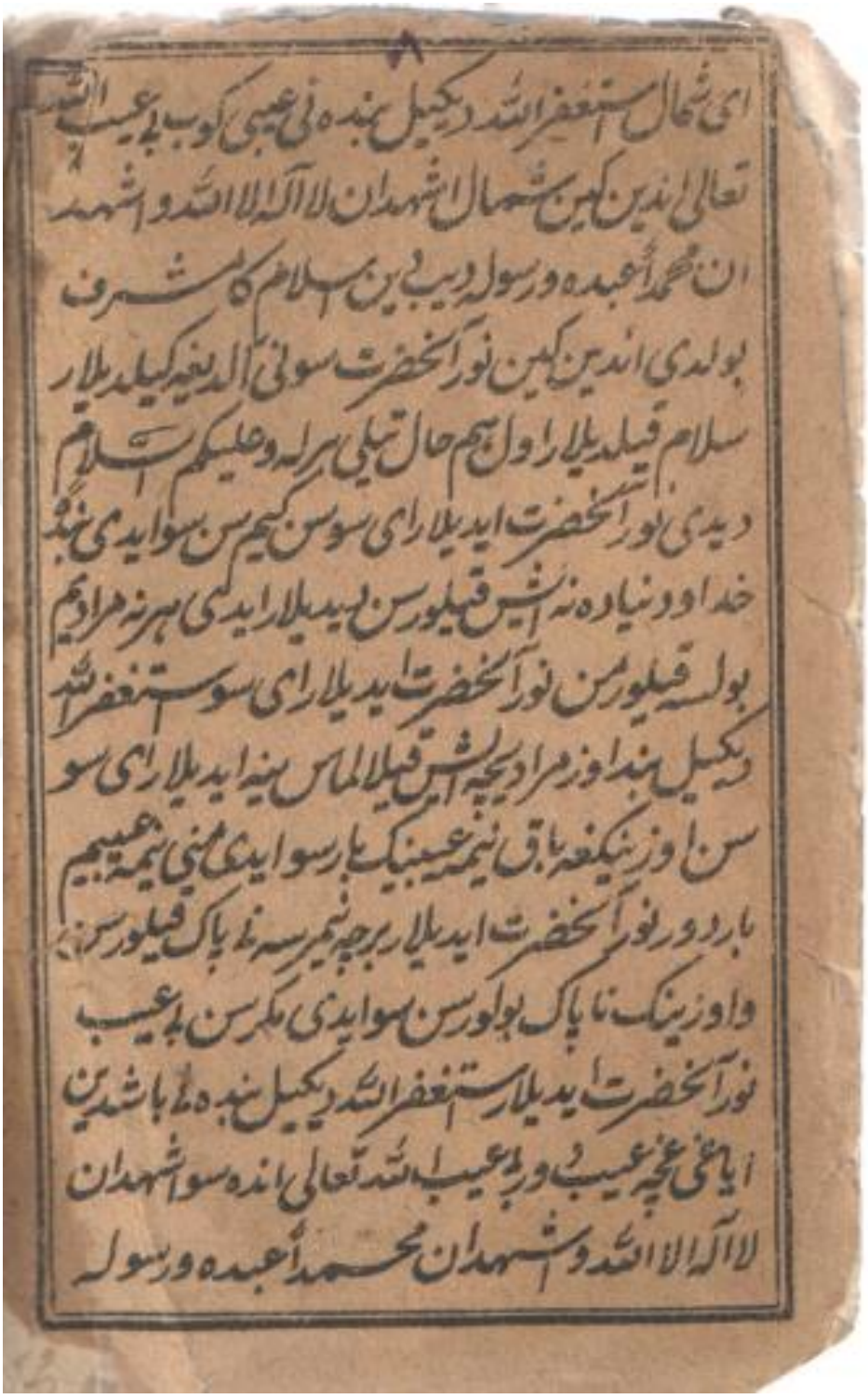
EKLER

Nüshanın İlk 16 Sayfası

ای شمال استغفر الله دیکیل بنده نی عیبی کوب بار عیب الله
تعالی اندین کین شمال اشهدان لا آله الا الله و اشهد
ان محمدا عبده و رسوله دیب دین اسلام کا شرف
بولدی اندین کین نور آنحضرت سونی آلدینغه کیلدیلار
سلام قیلدیلار اول هم حال تیلی برله وعلیکم السلام
دیدی نور آنحضرت ایدیلار ای سوسن کیم سن سوایدی بنده
خدا اودنیاده نه آشیش قیلورسن دیدیلار ایدی هر نه مرادیم
بولسه قیلورمن نور آنحضرت ایدیلار ای سوستغفر الله
دیکیل بنداوزمرادیچه آشیش قیلالماس سن ایدیلار ای سو
سن اوز بنکغه باق نیمه عیبینک بار سوایدی منی نیمه عیبیم
بار دور نور آنحضرت ایدیلار برچه نیمرسه ناپاک قیلورسن
واوز بنک ناپاک بولورسن سوایدی مگر سن بار عیب
نور آنحضرت ایدیلار استغفر الله دیکیل بنده بار باشدین
ایا منی عجبه عیب دور بار عیب الله تعالی انده سو اشهدان
لا آله الا الله و اشهدان محمدا عبده و رسوله

دیب بول ہم مسلمان بولدی لندین کین نور محمد
اوت نہ آلدیغہ تیلدیلار انکا ہم سلام بیردیلار اول ہم
تیاغہ کیریب وعلیکم السلام دیدی نور آنحضرت ایدیلار
ای اوت سن مینادہ نہ آیتیں قیلور سن اوت ایدی
ہر نہ مراد یم بولسہ قیلور مین نور آنحضرت ایدیلار سندہ
اوز مراد یجہ آیتیں قیلار لماس ہر آیتیں خدا دندور نیہ
ایدیلار ای اوت سن عیبنیک نہ بیلور موسن ایدی
منی نیمہ عیبیم بار نور آنحضرت ایدیلار ستغفر اللہ دیکیل
بندہ نہ باشدین ایاغی عیب بی عیب پروردگار زور
ایرسہ اوت بو کلمہ نہ اینیب مسلم و مسلمان بولدی
اشہدان لا الہ الا اللہ واشہدان محمدا عبدہ ورسولہ
اندین کین تفراق سریغہ بار دیلار انکا ہم سلام قیلدیلار
تفراق ہم حال تیلی بر لہ وعلیکم السلام دیدی نہ قیلور
سن تفراق ایدی اللہ تعالی ہر نہ امر قیلسہ انی قیلور
من ایرسہ نور آنحضرت در حال تفراق نہ قوچتیلار ؛

ایدیلار کیم اوّل و آخر سنی اختیار قیلور من نه او چونکه سنده
کبر و تکبر لیک کوردیم حضرت آدم نه سندین آفریده
قبله کیراک دینه سنکا یبارور خدای تعالی خبر بیرور
کیم قوله تعالی وهو بکل شی علیم هر آدم تورت عناصردین
حالی ایرمس بعضی نی طبعی اوت و بعضی نی طبعی شمال
و بعضی نیکی سو و بعضی نیکی تفراق هر بنده ده بار هر کیم بو نو
نامه نی اوقوسه و یا اوزی برله تورسه یکی جهانی بلا سیدین
امان بولغای و هر مجلس ده اوقوسه مجلس اهل الجنه
اول بنده نامه سیغه بسیار ثواب یازیلغای مخشر کونی
نامه سی اونکی دین کیلغای هر قنچه گناهی بولسه عفو
تنی کورده چورمغای ایمانی شیطان ملعون نی
شر یدین امان بولغای و دینه اول بنده غه تورات
انجیل زبور فرقان نی توابینی هر اردینه اتا و انا سینی
گناهینی اوتوب رحمت قیلغای و دینه منافق بولمقدین
و سخن جهن لیکدین و آخرت بلا سیدین و زلزله دین

امان بولغای یخشی لارنی قتاریده بولغای وغازیلارنی
ثوابی نی بیرکای وینه مهربانیم اخلاص برله ایشیتسه خدای
تعالی ایتورانی برله منی رامده هیچ پرده بولمغای و
اوج یوزاون اوچ پیغمبر مرسلنی ثوابی نی بیرکای وینه
جمعه کیچه سی ویاد وشنبه کیچه سی اوقوسه مهربانه طلبی
بولسه و ابولغای ینه ندا کیلدیکه یا محمد سنی متلارینک
منی بنده لاریم بونورنامه نی شفیع کیلتورو ب یوزیغه
سورتسه حاجتی روا بولغای خبر ده کیلیب دورکه
پیغمبر علیه السلام نی صفت لارینی اوقوسه اندا غ
شرافت تابغا یکیم ایکی جهانی بلا سیدین امان بولغای
جهد قیلینک لار وبو رساله نی اوزلارینک برله تونوتک
لار مبادا اجل تیسه جان اچیغی آسان بولغای
رحمت فرشته لاری کناهینی تیلاکا یلار و مهربانیم
اوقوشه شهید لارنی وآزادِ قلنی تیمرتبه حج
قیلغانی ثوابینی بیرکای وتیی پشتی نی خدا رحمت

قیلخای و بینه روایت قیلور لار حضرت علی کرم الله
وجهه دین پیغمبر خدا غه خدا یتعالی حضرت جبرئیل نه
یبارودی بونور نامه نه ثوابی آنمقدار تروروجسیع بر
یوزیدا کی پل مالنی صدقه قیلغان نه ثوابی نه تابعای
وهر کیم طهارت برلا وقوسه عقل نه مونکا قوشیه فضیلت
بسیا. آنروز تمام مهت لار یغه برسون حضرت جبرئیل
آهیا وشراهیا دیب عجب کیلدیلار یا محمد
خدا ینک سلام ویدی فرشته لار نه رد و بلا نهی
ایدیکه دوستوم محمد کا جبر بیر هر کیم اوقوسه
ویا اوقوب یشتسه اول بنده مغه صالح لار نه ثوابی نه
بیرغایمن والار نه شاینده آیت کیلدی قوله تعالی
فمن تبع هدای فلا خوف علیهم ولا هم یحزنون
وبینه الار نه شاید آیت یکر کیلدی قوله تعالی الذین یستمعون
القول فیتبعون احسنه جبرئیل علیه السلام ایدر یا رسول
الله بونور نامه نه خواه ترک وخواه تاجیک وخواه عرب

وخواه عجم بولسه هم انی مراد بینی خدا برور هر کیم طهارت
برله او قوسه تورت فرشته مقرب گناهی نی تیلاب
قیامتنچه انی حقیده استغفار ایتور وخدا یتعالی اول بنده غه
یحیی وعیسی وهارون ویعقوب واسحاق وابراهیم واسماعیل
ونوح وادریس وشیث وداود وایوب وسلیمان
وجرجس وخضر والیاس وشعیب وانحضرت وباقی
جمیع پیغمبرلار صلوات الله علیهم اجمعین نی ثواینی برور
من اول بنده نی گناهی بیاباندا کم لارچه بولسه هم
عفو بولغای اولار حالده کوری روشن بولغای
وبو نورنامه نی خاصیتی دین اویغه اوغری کیرمس و
قرضدار بولمغای واگر قرضدار بولسه خدا یتعالی نخات
بیرگای وناموسی محتاج قیلمغای دنیا واخرتده هرگز
یامانلیک کورمغای وهرکیم بو رساله نی همراه قیلیب
جنگغه بارسه اوق وقیلیچ وملتیق وینزه تبرگزی وخنجر
هرگز اوتمغای وهیچ بلا وزحمت کورمغای وهرکیم اولار

وقتیده بونور نامه ذکر یغه همراه قلیب قویسه اول
اتیم کور غدا بدین امان بولغای سوال منکر ونکیر غه
آسان جواب بیرغای صراط کوفره کیدین یشیلدیک
اوتغای نامه اعمالی اونگ قولیغه کیلغای ای همت
لاریم بو دنیای بیوفا غه مغرور بولمنگ لار آخرت
ایشیدین بیخبر بولمنگ بیش کونلیک عمر لار شکر غه
اعتماد قیلمانگ لار بالبته نفل قلیب ورد لار کیم امام
محمد غزالی رحمة الله علیه نی تورت یوز کتاب
خانه لاری بار ایردی واکثر کریب کتاب مطالعه
قلیب ایردیلار انده بونور نامه ذکر ورد خوب مطالعه
قلیب بسیار خشنود بولدیلار وبو رساله نی سلطان
محمود غزنوی غه آلیب واردیلار بولدیلار بونور نامه نی
جلیب اون کونلیک یولغه پیشوا ایتقه لار امام ایدیم
اون کونلیک یول یوروب سربرده یاتقه لار ایرتسی
سرلان بوروب سلطان محمود نی خدمتلاریغه

یتملار ایرسه سلطان محمود بونورنامه نی کورو وب
بغایت شاد مان بولوب یلار ویو بونامه نی شکرانه
سیغه مینک قوی ویمنک تیوه قربانلیک
قیلدیلار وجمیع علماو مشایخ وفقیرلارنی جملاب
خلعت کیدوروب سرافراز قیلدیلار ونعمت سیاه
سبر دیلار درحال اوز قلم رولاریغه روانه بولدیلار شهر
بشهر ولایت بولایت یورديلار ایرسه سبر بیرده
یاتیب توش کورديلار توشلاریده قیامت قایم بولوب
پیغمبر خدایوز یکرمه تورت مینک نقطه نبوت پیغمبرلار
برلا کیلدیلار سلطان محمود دی کاهی نداودیم واخرت
آباد قیلدیم بهشت اشیکینیغ یوزینغه آچتیم قیامت اشیکینیغ
خواهلاسه اوشل اشیکدین کیرسون بونورنامه نی خاصتنه
دین درحال سلطان اویقودین بیدار اب اویغان
دیلار ایرسه بوکورکان همه سی توشلاری ایکان یشه
بوتوش نی شکرانه سیغه توقوز یوز قوی جمیش بونورتیوه

قربان لیق قیلدیلار وادون مینگ یلانغاج کاتون
بر دیلار مینگ مسجد و مینگ مدرسه و مینگ رباط
با قیلدیلار مینگ چاه کعبه بولیده بنا قیلدیلار یتیم بیرغه
مشفق و مهربان بولدیلار هر کیمنه ایشی رواج آلمسه بولسه
غاوزی هرله توتسه ویا اوقوسه اکر اوقویا
لمسه اوقوتوب ایشتیسه اول
بنده نی ایشی رواج تاپغای
هر کیم شک کیلتورسه
کافر بولغای دیو
تواندین محروم
بولور